

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2008 жылғы қаңтар-сәуір
январь-апрель 2008 года

Астана, 2008

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

**Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы
журнал**

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігі

Бас редактор – А. Мешімбаева

**СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Ежемесячный информационно-аналитический
журнал**

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по
статистике

Главный редактор – А. Мешимбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2008 жылғы қаңтар-сәуірдегі ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000
Астана қаласы, Сол жағалау, Министрліктер Үйі,
35 көше, 2 үй
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электрондық мекен-жай: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Шартты белгілер:

-- құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Таралымы: 250 дана
Көлемі = 12,82 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылғы 14 тамызда тіркелген №3156-Ж

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-апреле 2008г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010000
г. Астана, Левый берег, Дом Министерств,
35 улица, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электронный адрес: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Условные обозначения:

-- явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

Тираж: 250 экз.
Объем = 12,82 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002г. №3156-Ж

Мазмұны

1.	Қазақстан Республикасының 2008 жылғы қаңтар-сәуірдегі әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары	5
2.	Тауарлар мен қызметтер өндірісі	7
2.1	Жалпы ішкі өнім	7
2.2	Өнеркәсіп өндірісі	9
2.3	Ауыл шаруашылығы	13
2.4	Құрылыс.....	15
2.5	Көлік 18	
2.6	Байланыс.....	19
2.7	Сауда және өзге де қызметтер	21
3.	Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі	23
4.	Сыртқы сауда	26
4.1	Сыртқы сауда айналымы	26
4.2	ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда	27
4.3	Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда	27
5.	Тауар рыногы	28
6.	ИНВЕСТИЦИЯЛАР	31
	Негізгі капиталға салынған инвестициялар	31
7.	Бағалар	34
7.1	Тұтыну бағалары.....	34
7.2	Экономиканың нақты секторындағы баға	35
8.	Қаржы жүйесі	39
8.1	Мемлекеттік қаржы	39
8.2	Ақша-кредит жүйесі	41
9.	Еңбек рыногы және еңбекақы төлеу	43
9.1	Жалданып жұмыспен қамтылу	43
9.2	Жұмыссыздық және жұмыспен қамту	44
9.3	Еңбекақы төлеу.....	45
10.	Халық табысы	46
11.	Демографиялық процестер және әлеуметтік сала	47
11.1	ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ	47
11.2	Халықтың ауру-сырқаулығы	48
11.3	Қылмыстылық	49
12.	Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау	51
13.	Конъюнктуралық зерттеулер	54
13.1	Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	54
13.2	Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу	54
13.3	Тұтынушыларды зерттеу	55
14.	ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	57

Содержание

1.	Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-апреле 2008 года	61
2.	Производство товаров и услуг	63
2.1	Валовой внутренний продукт	63
2.2	Промышленное производство	65
2.3	Сельское хозяйство	69
2.4	Строительство	71
2.5	Транспорт	74
2.6	Связь75	74
2.7	Торговля и прочие услуги	77
3.	Мониторинг субъектов малого предпринимательства.....	79
4.	Внешняя торговля.....	82
4.1	Внешнеторговый оборот	82
4.2	Внешняя торговля с государствами СНГ	83
4.3	Внешняя торговля с другими странами мира.....	83
5.	Товарные рынки	84
6.	ИНВЕСТИЦИИ	87
	ИНВЕСТИЦИИ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ	87
7.	Цены	90
7.1	Потребительские цены	90
7.2	Цены в реальном секторе экономики	91
8.	Финансовая система.....	95
8.1	Государственные финансы	95
8.2	Денежно-кредитная система.....	96
9.	Рынок труда и оплата труда.....	99
9.1	Занятость по найму	99
9.2	Безработица и обеспечение занятости.....	100
9.3	Оплата труда.....	101
10.	Доходы населения	102
11.	Демографические процессы и социальная сфера	103
11.1	Демографическая ситуация.....	103
11.2	Заболеваемость населения.....	104
11.3	Преступность	105
12.	Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ.....	107
13.	Конъюнктурные обследования	110
13.1	Обследование деловой активности промышленных предприятий	110
13.2	Обследование деловой активности предприятий торговли	110
13.3	Обследование потребителей.....	111
14.	Социально-экономическое положение стран СНГ	113

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2008 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-СӘУІРДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Макроэкономикалық үрдістер. Жалпы ішкі өнімнің көлемі, жедел деректер бойынша, 2008 жылғы қаңтар-наурызда ағымдағы бағаларда 3144,0 млрд. теңгені құрады. Нақты ЖІӨ-нің өсуі 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 106,0% құрады. ЖІӨ-нің құрылымында тауарлар өндірісінің үлесі ЖІӨ-ден 42,3%, қызмет көрсету – 57,5% болды.

2008 жылғы сәуірде тұтыну бағаларының индексі 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 103,4% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 4,7%, азық-түлік емес тауарлар – 2,4%, ақылы қызмет – 2,4% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындардың бағалары 2008 жылғы сәуірде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 11,1% өсті.

Жұмыссыздар саны 2008 жылғы сәуірде, сараптамалық бағалау бойынша, 570,2 мың адамды, жұмыссыздық деңгейі экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа шаққанда – 6,8% құрады, соның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдардың саны ағымдағы жылғы сәуірдің соңында 69,4 мың адамды құрап, олардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі 0,8% болды.

Экономиканың нақты секторы. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 3271,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегіден 3,5% көп. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 6,3%, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 7,9%-ға өсті, өңдеу өнеркәсібінде 0,9% азайды.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 158,5 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 3,9% өсті.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде жүк тасымалдаудың жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 604,2 млн. тоннаны құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 2,5% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 685,9 млрд. теңгені құрап, 2008 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 1,5% артты.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 851,3 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегіден 14,0% көп.

2008 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша республикада 274437 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер – 259297. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар – 186228. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 172115 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері – 125922.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-наурызда Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 22875,1 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда 38,4% өсті, соның ішінде экспорт – 15780,5 млн. АҚШ доллары (57,0% өсті), импорт – 7094,6 млн. АҚШ доллары (9,6% өсті) болды.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2008 жылғы 1 сәуірге 745,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы 1 сәуірдегіден 26,3% көп, ал шығын – 663,0 млрд. теңгені (21,9%) құрады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2008 жылғы наурыз соңына 7255,8 млрд. теңгені құрады. Олардың өсуінің тұрақты серпіні байқалады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 80,8%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 42,5% құрады. 2008 жылғы наурыз соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 4118,8 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 25,4% көп, соның ішінде халық депозиттері (салымдары) 1479,8 млрд. теңге болды, бұл 2007 жылғы 1 сәуірдегіден 26,7% көп.

Халықтың табысы. 2008 жылғы наурызда, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 29409 теңге құрап, 2007 жылғы наурызбен салыстырғанда – 21,7% өсті, нақты ақшалай табысы – 2,5% артты.

2008 жылғы наурызда қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 58599 теңгені құрап, 2007 жылғы наурызбен салыстырғанда 15,1% өсті. Нақты жалақы 3,0% төмендеді.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар

	Өлшем бірлігі	2008 жылғы қаңтар-сәуір	2008 жылғы сәуір	Өткен жылдың тиісті кезеңіне %-бен		2008 жылғы сәуір 2008 жылғы наурызға %-бен
				2008 жылғы қаңтар-сәуір	2008 жылғы сәуір	
A	Б	1	2	3	4	5
Экономикалық көрсеткіштер						
Қысқа мерзімді экономикалық индикатор ¹⁾	%-бен			104,0	99,1	
Жалпы ішкі өнім ²⁾	млрд. теңге	3144,0		106,0		
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	3271,6	909,9	103,5	102,8	97,0
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	158,5	46,0	103,9	104,3	102,7
Құрылыс жұмыстарының көлемі	млрд. теңге	291,5	117,1	107,9	106,7	143,0
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	851,3	231,5	114,0	108,6	94,8
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонна	604,2	166,3	102,5	102,2	112,0
Байланыс қызметтерінің көлемі	млрд. теңге	129,4	33,1	128,1	126,1	104,3
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	685,9	184,5	101,5	94,5	105,4
Сыртқы сауда айналымы ²⁾³⁾ соның ішінде:	млн. АҚШ доллары	22875,1	7983,0	138,4	132,6	107,7
экспорт		15780,5	5490,7	157,0	148,5	107,5
импорт		7094,6	2492,3	109,6	107,4	108,4
Тұтыну бағаларының индексі				118,8	103,4 ⁴⁾	100,9
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				140,7	111,1 ⁴⁾	104,5
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		570,2		93,2	99,9
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	теңге	84223	29409	122,9 ⁵⁾	121,7 ⁵⁾	106,1
Нақты ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	%-бен			103,6 ⁵⁾	102,5 ⁵⁾	105,5
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы ²⁾ :						
атаулы	теңге	55422	58599	117,2	115,1	107,3
нақты	%-бен			98,7	97,0	106,7
Қаржы көрсеткіштері⁶⁾						
М3 ақша жиыны	млрд. теңге		4815,2		122,3	103,5
Айналымдағы қолма-қол ақша	млрд. теңге		696,4		106,8	101,8
Банк жүйесіндегі депозиттер	млрд. теңге		4118,8		125,4	103,8
соның ішінде халық депозиттері	млрд. теңге		1479,8		126,7	101,7
ЕДБ-ның экономика салалары мен халыққа кредит беруі	млрд. теңге		7255,8		137,6	100,2
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд. теңге		5859,8		145,6	100,4

¹⁾ Алты сала (ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп, құрылыс, сауда, көлік, байланыс) өсуінің нақты қарқыны бойынша есептеледі.

²⁾ 1-баған – 2008 жылғы қаңтар-наурыз; 2-баған – 2008 жылғы наурыз; 3-баған – 2008 жылғы қаңтар-наурыз 2007 жылғы қаңтар-наурызға %-бен; 4-баған – 2008 жылғы наурыз 2007 жылғы наурызға %-бен; 5-баған – 2008 жылғы наурыз 2008 жылғы ақпанға %-бен.

³⁾ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз.

⁴⁾ 2007 жылғы желтоқсанға.

⁵⁾ 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы және наурыздағы нақтыланған деректерге %-бен.

⁶⁾ ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2008 жылғы наурыздың соңына.

Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген. Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

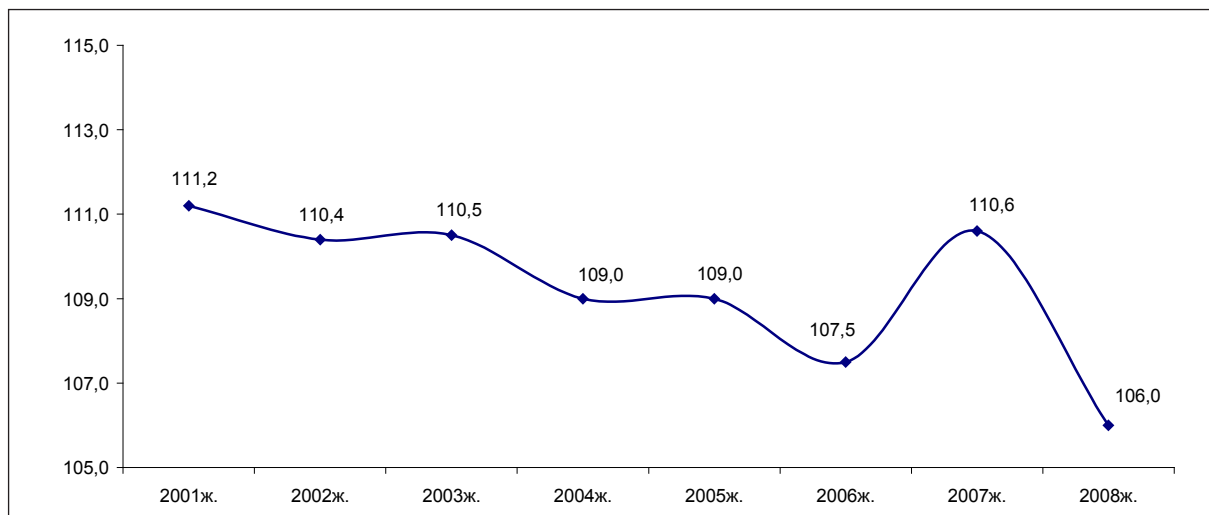
2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ЖАЛПЫ ІШКІ ӨНІМ

2008 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылғы сәйкес кезеңге қарағанда Жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) нақты көлемінің индексі 106,0%, дефлятор – 116,9% құрады.

2001–2008жж. қаңтар-наурыздағы Жалпы ішкі өнімнің нақты көлемінің индексі

өткен жылғы сәйкес кезеңге, пайызбен

2007-2008жж. қаңтар-наурыздағы Жалпы ішкі өнім

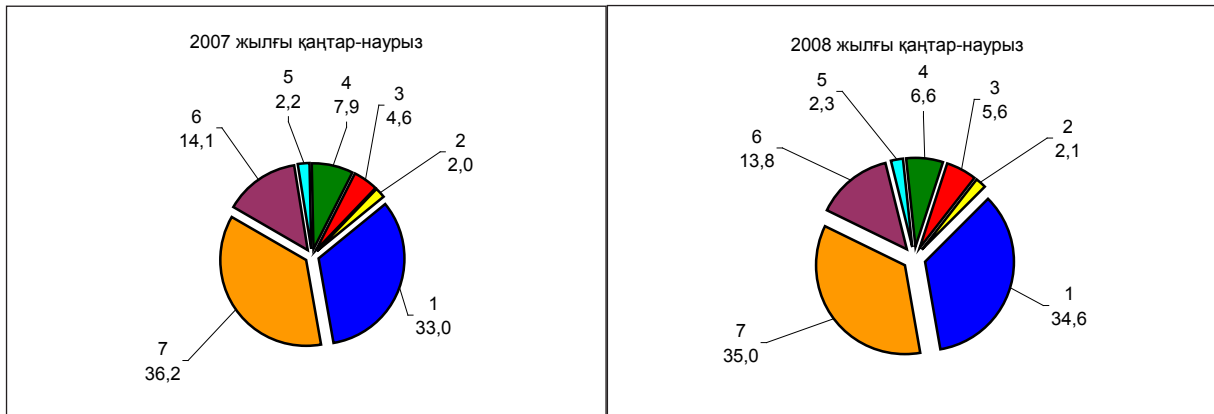
өткен жылғы сәйкес кезеңге, пайызбен

	Қаңтар-наурыз				
	2008, млн. теңге	нақты көлем индексі		дефлятор, %	
		2007	2008	2007	2008
Тауарлар өндірісі	1329117,5	112,1	106,5	112,7	124,2
Ауыл шаруашылығы, аң аулау және орман шаруашылығы, балық аулау, балық өсіру	65513,6	103,9	103,7	127,1	126,9
Өнеркісіп	1088888,7	109,3	103,8	111,8	125,3
Құрылыс	174715,2	143,4	126,9	113,3	117,2
Қызметтер өндірісі	1808334,1	112,3	106,6	114,8	114,0
Сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдалану заттарын жөндеу	432964,9	109,6	102,0	115,3	118,6
Көлік	207912,4	105,7	100,4	108,0	104,0
Байланыс	72538,1	132,0	128,8	104,2	99,7
Қаржы қызметі	182851,5	169,7	119,1	123,6	112,9
Жалжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызметтер көрсету	586053,7	109,9	107,2	112,7	118,5
Мемлекеттік басқару	63103,0	103,5	104,4	122,0	108,1
Білім беру	114541,5	103,7	103,1	132,4	109,3
Денсаулық сақтау	61680,2	102,0	103,5	118,0	112,9
Өзге де қызметтер	86688,8	107,3	110,6	111,3	117,3
Қаржы делдалдығының жанама-өлшемді қызметтері	-178776,6	174,1	121,0	110,5	132,0
Жалпы қосылған құн	2958675,0	110,3	105,9	114,1	117,4
Өнімдерге салынған таза салықтар	185336,7	115,2	108,3	90,2	110,0
Жалпы ішкі өнім	3144011,7	110,6	106,0	112,3	116,9

2008 жылғы қаңтар-наурызда ЖІӨ-нің құрылымындағы тауарлар өндірісінің үлесі – 42,3%, өнеркәсіп – 34,6% алады, оның ішінде кен өндіру өнеркәсібі – 19,8%, өңдеу өнеркәсібі – 12,2%, электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу – 2,6%.

2007-2008жж. Жалпы ішкі өнімнің салалық құрылымы

пайызбен

1- өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – өзге де салалар.

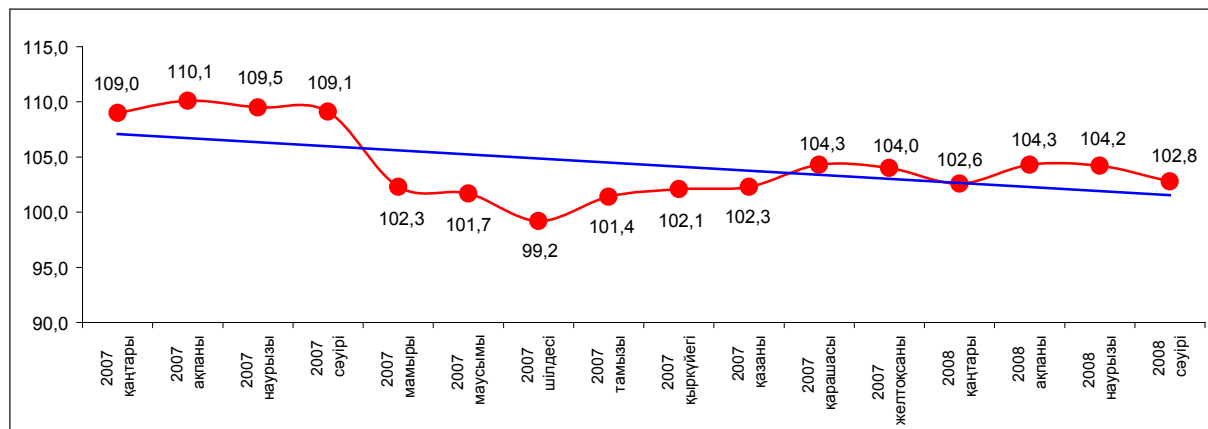
ЖІӨ-нің құрылымындағы қызмет көрсетулер өндірісінің үлесі 57,5% құрады. Жылжымайтын мүлікпен операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызметтер көрсету – 18,7%, қаржы қызметі – 5,8%, білім беру – 3,6%, мемлекеттік басқару – 2%, және коммуналдық, әлеуметтік және дербес қызметтерді көрсету – 1,8%, денсаулық сақтау – 2%, қонақ үйлер мен мейрамханалар – 0,9% алады.

2.2 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

2008 жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейге өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индексі 103,5% (тиісінше, 2005ж. – 104,8%, 2006ж. – 103,2%, 2007ж. – 109,5%) құрады. Есепті кезеңде 3271,6 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі, Ақмола, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда облыстары және Астана, Алматы қалаларынан басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалды.

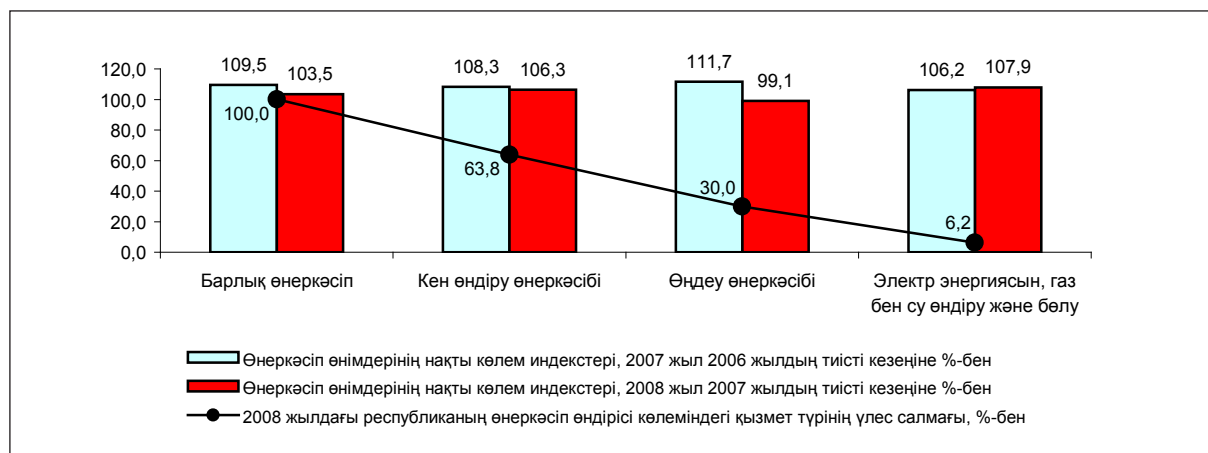
Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

Тұтастай өнеркәсіп бойынша нәтижелердің қалыптасуына кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етті. Есепті кезеңде оның үлесі республикалық өндіру көлемінде 63,8% (2006-2007 жылдары ол 58-57%) құрады. Өңдеу өнеркәсібіне өнеркәсіп өнімінің барлық көлемінің 30%-ы (37-38%) келді.

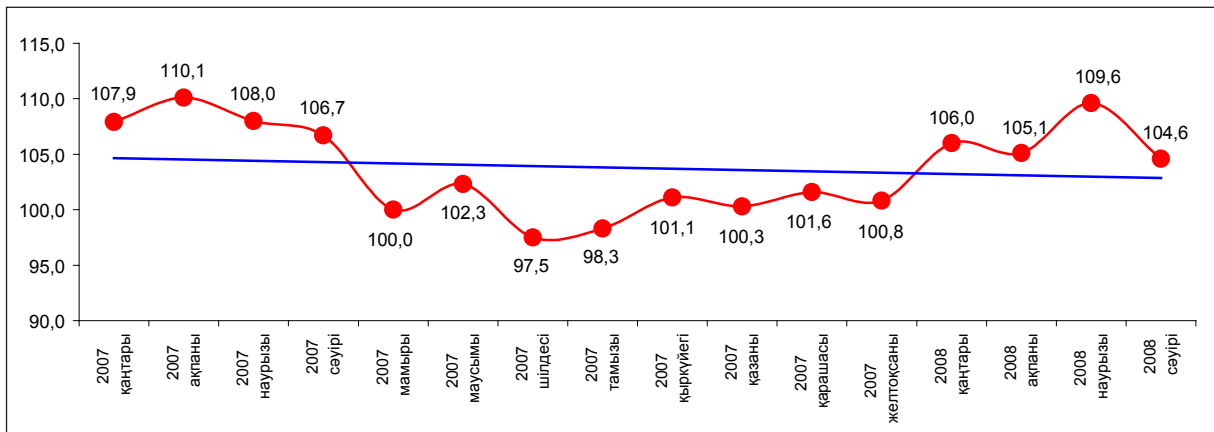
2007-2008 жылдардағы қаңтар-сәуірде өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

Кен өндіру өнеркәсібінде өткен кезеңде 2088,4 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 6,3%-ға жоғары. Мұнай өндіру негізі Атырау облысының кәсіпорындарында артты. Сондай-ақ, табиғи газ, газ конденсаты, көмір өндірісі өсті. Сонымен қатар, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында мыс қойыртпасындағы мыс, Қостанай облысында теміркенді шемтектар шығару қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

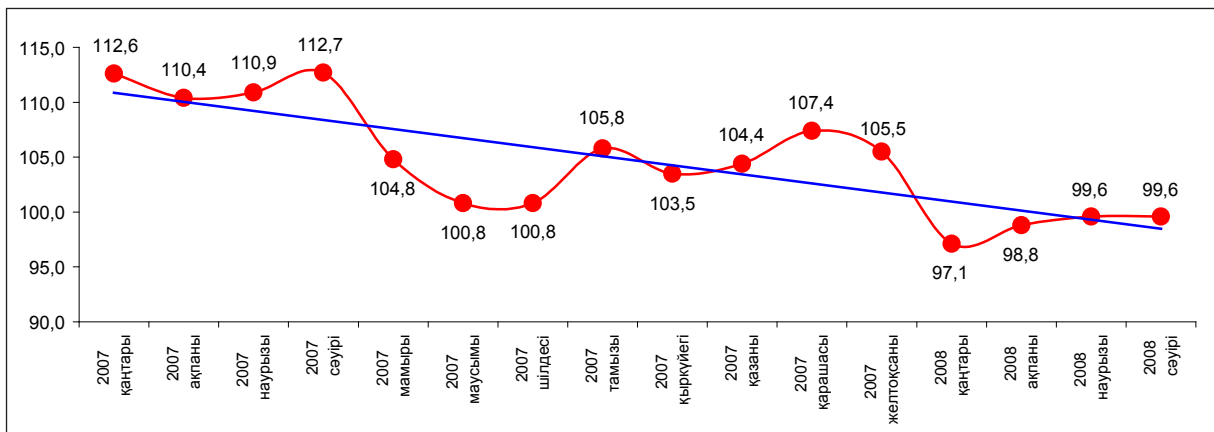
өткен жылғы тиісті айға %-бен

Өңдеу өнеркәсібінде ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде өндіріс 0,9%-ға төмендеген және 981,9 млрд. теңгені құрады. Тамақ өнімдерін, құрылыс материалдарын, түсті металдарды, көлік құралдары мен жабдықтарын шығару қысқарды.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

Сусындарды қоса, тамақ өнімдерінің өндірісі 185,2 млрд. теңгені құрады. Бұл өткен жылғы қаңтар-сәуірден 2%-ға аз болды. Жеміс шырындары, күнбағыс және мақта майы, сүт, сары май, ірімшік және сүзбе, ұн, тазартылған күріш, кондитерлік өнімдерін шығару төмендеді. Ет, шұжық өнімдері, жарма, нан, қант, макарон өнімдерін шығару өсті.

Есепті кезеңде **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** нақты көлем индексі 103% құрады. Мақта талшығының, мата, свитерлер, жемпірлер және пуловерлер шығару артты. Кілем, кілем бұйымдарын және қалпақтар, бас киімдер (Алматы қаласы) шығару төмендеді.

Аяқ киімдер және қойдың, ешкінің, шошқаның, ірі қара малдың терісінен жасалған былғарының өсуі есебінен былғары, **былғарыдан жасалған бұйымдар мен аяқ киімдер** өндіріс көлемі 2,4 есе өсті.

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейге 94,5% құрады. Ағаш талшығынан жасалған тақталар, терезелер және есіктер, паркет шығару қысқарды. Теміржол немесе трамвай шпалдарын, ағаш жәшіктерінің өндірісі өсті.

Ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде **целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде** нақты көлем индексі 97,2% деңгейде қалыптасты. Кеңірдектелген қағаз және қатырма қағаз, газеттер және журналдар, заттаңбалар мен құлақша қағаздар, тұсқағаз өндірісі төмендеді.

2008 жылғы қаңтар-сәуірдегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Ағымдағы жылғы қаңтардан бастап сәуірге дейінгі кезеңде **кокс, мұнай өнімдері және ядролық материалдар** 75,6 млрд. теңгеге өндірілді, бұл өткен жылғы деңгейден 3,5%-ға асып түсті. Кокс, газойльдер, мазут және бутан өндіру артты. Шикізаттың жетіспеушілігіне байланысты Павлодар кәсіпорындарында керосин және бензин шығару төмендеді.

Ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде азотты тыңайтқыштар, фосфор қышқылын, натрий трифосфатын және бихроматын, хром тотығын шығаруының арттыру есебінен, **химия өнеркәсібінде** (102%) өндірісі артты. Фосфорлы тыңайтқыштар, фосфор (Жамбыл облысы), күкірт қышқылының (Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстары), хром илегіш және хром триоксидінің (Ақтөбе облысы) өндірісі қысқарды.

Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде нақты көлем индексі 113,2% құрады. Резеңкеден және пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер және шлангілер, резеңке ленталар, пластмассадан жасалған есіктер және терезелер шығару өсті. Пластмассадан жасалған тақталар, табақтар мен жолақтар өндіру төмендеді.

2008 жылдың басынан бері **өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінің** едәуір төмендегені байқалды. Есепті кезеңде өндіріс 21,2%-ға қысқарды, көлем 51,3 млрд. теңгені құрады. Өнімге сұраныстың азаюына байланысты құрылыс материалдары: цемент, әк, тақтайшалар, кірпіштер, бетон, құрылыс конструкцияларын шығару қысқарды (Шығыс Қазақстан облысы, Астана, Алматы қалалары).

Металлургия өнеркәсібінде 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы тиісті деңгейге нақты көлем индексі 99,2% құрады. Сала үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 45%-ға жуығы келеді. Өткен кезеңде 196,2 млрд. теңгенің қара металлургия, 220,5 млрд. теңгенің түсті металлургия өнімі өндірілді. **Қара металлургияда** болат және ферроқорытпалар шығаруының өсуі есебінен өндіріс 0,7%-ға артты. **Түсті металдар өндірісінде** нақты көлем индексі 96,3% құрады. Тазартылған мыс, тазартылған күміс, мырыш (Қарағанды облысы), қорғасын (Шығыс Қазақстан облысы) өндіру қысқарды. Тазартылған алтын, алюминий тотығы, мыс сымдарын шығару артты.

2008 жылғы қаңтар-сәуірдегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Өткен кезеңде **машина жасау саласында** 85,5 млрд. теңгеге өнім өндірілді. Өткен жылмен салыстырғанда нақты көлем индексі 99,1% құрады.

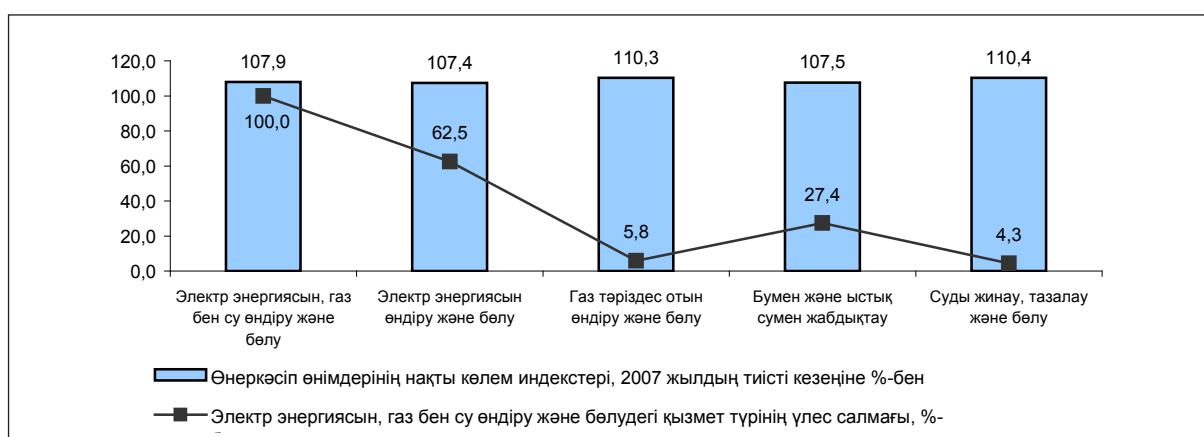
Машиналар мен жабдықтар өндірісі 17,4%-ға өсті. Мойынтіректер, тракторлар, жинау машиналар, сорғылар шығару артты. Мұнымен қатар, тұрмыстық кір жуғыш машиналар, кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар (Алматы қаласы), мұнай кәсібіне арналған жабдықтар (Солтүстік Қазақстан облысы), мұнай-газды қайта өңдейтін жабдықтар (Батыс Қазақстан облысы) шығару қысқарған.

Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар (92,2%): цифрлық есептеу машиналары, сұйықтықтың және электр энергиясын санаушының (Алматы қаласы), сымдар мен кабельдер (Қарағанды облысы) шығару төмендеді. Алматы қаласында магнитофондар шығару тоқтатылды. Аккумуляторлар, трансформаторлар мен конденсаторлар өндірісі артты.

Көлік құралдары мен жабдықтары 32,3 млрд. теңгеге шығарылды, бұл өткен жылғы деңгейден 8,8%-ға төмен. Ақмола облысында жүк тасымалдайтын автомобильдер және Солтүстік Қазақстан облысында қозғалтқыштар бөлшектері 2007 жылғы қаңтар-сәуірге қарағанда аз шығарылған. Жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 1,4 есе артты (Шығыс Қазақстан облысы).

Өнеркәсіптің өзге де салаларында ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде қаңқасы ағаштан жасалған отыруға арналған, кеңсе және ас үйге арналған жиһаз, зергерлік бұйымдар, спорт тауарларын шығару (79,7%) төмендеді. Қаңқасы металдан жасалған отыруға арналған жиһаз, ағаш төсектер өндірісі өсті.

2008 жылғы қаңтар-сәуірдегі электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

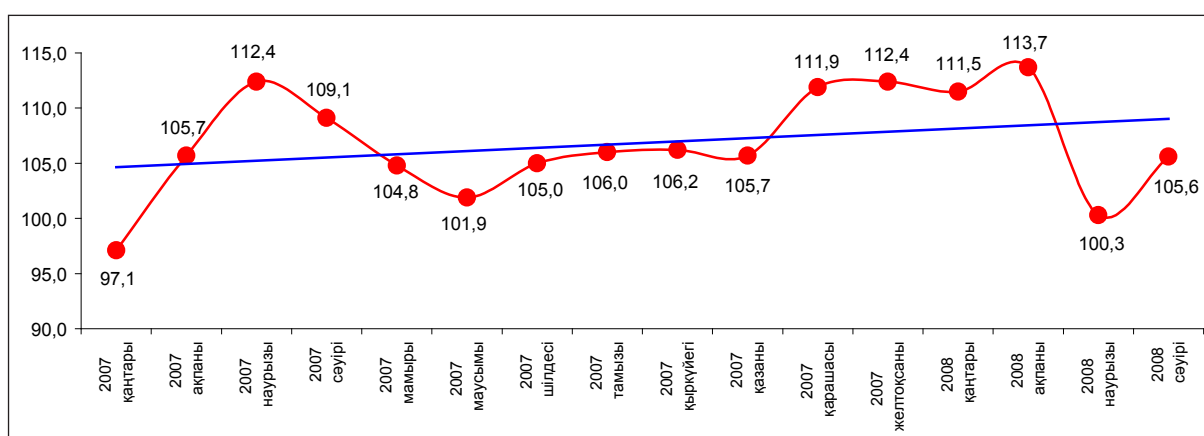
Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде 2008 жылғы қаңтар-сәуірде өткен жылмен салыстырғанда нақты көлем индексі 107,9% құрады.

Есепті кезеңде электр энергиясы 29,7 млрд. кВт/сағ. өндірілді. Бұл 2007 жылғы тиісті деңгейден 7,9%-ға жоғары. Ақмола, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарынан басқа барлық өңірлер кәсіпорындарының өндірісі өсті.

Жылу энергиясын өндіру 43,5 млн. Гкал құрады немесе 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 5,8%-ға көп. Ақмола, Атырау облыстары және Алматы қаласынан басқа барлық өңірлерде өндіріс артты.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

2.3 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі 2008 жылғы қаңтар-сәуірде тұтастай республика бойынша, бағалау бойынша, ағымдағы бағаларда 158,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 3,9%-ға көп.

Өсімдік шаруашылығы

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің алдын ала алынған деректері бойынша жалпы егістік алқабы 2008 жылы 19640,3 мың гектарды құрайды, бұл өткен жылдағыдан 685,8 мың гектарға немесе 3,6%-ға көп.

Көзделген егістік алқаптары құрылымының алдын ала алынған деректерін талдау жоғары тиімді, экспортқа бағытталған егістер артқанын айғақтайды.

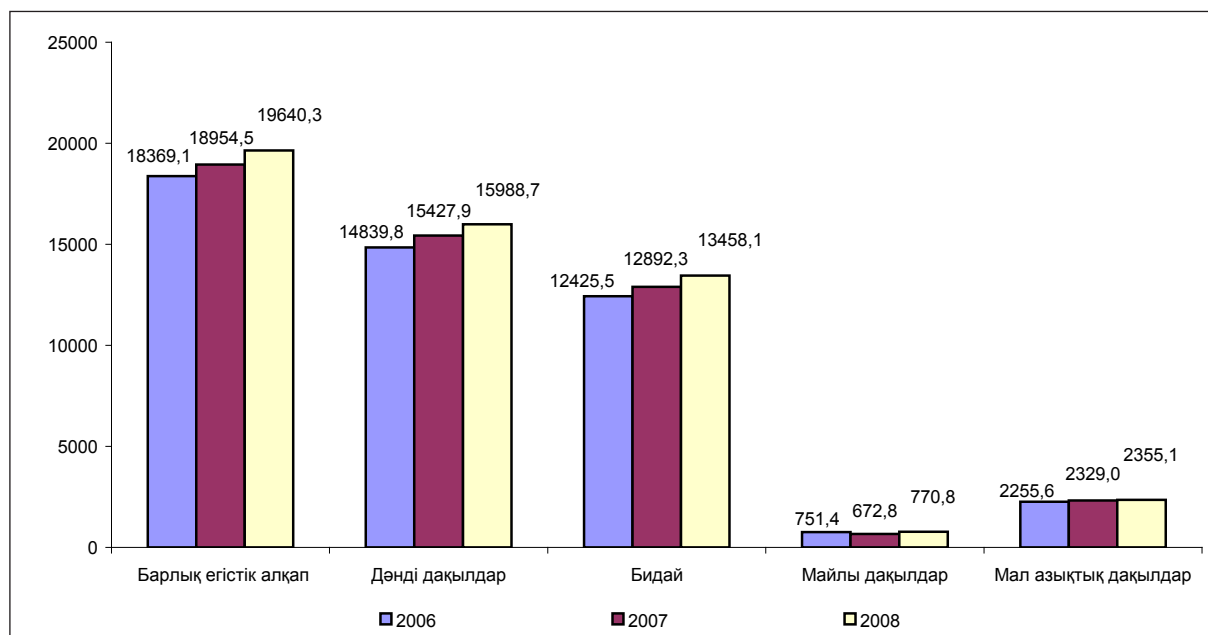
Солтүстік Қазақстан – 264,6 мың гектарға, Ақмола – 100,4 мың га, Павлодар – 99,4 мың га, Ақтөбе – 50,6 мың гектарға, Қостанай – 42,3 мың га, Қарағанды – 13,4 мың га, Батыс Қазақстан облыстарында – 10,9 мың гектарға егістіктің өсуі есебінен дәнді дақылдарды отырғызуға арналған алқап 2007 жылмен салыстырғанда 560,8 мың гектарға (3,6%-ға) артты. Қалған облыстарда дәнді дақылдарды отырғызуға арналған егістіктер дерлік өткен жылғы деңгейде сақталды, тек Оңтүстік Қазақстан (20,5 мың га) және Қызылорда (7,9 мың га) облыстарында елеулі қысқарды. Егістік алқап құрылымында бидай үлесі 0,5%-ға өсіп, 68,5% құрады, бұл 2007 жылы 68,0% болды, ал қарақұмық мен күрішке арналған алқаптар үлесі, тиісінше 34,7 және 9,6 мың гектарға (24,1% және 10,9%-ға) азайып, 109,5 және 78,8 мың гектарды құрады. Қара бидай егістіктердің – 30%, дәндік жүгері – 3,5%, сұлы – 3%, арпаның – 1,4%-ға өсуі қарастырылып отыр.

Азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуі міндетін шешу үшін майлы дақылдарды отырғызуға арналған егіс алқабы 98 мың гектарға немесе 14,6%-ға арттылады, бұл негізінен күнбағыс, рапс және мақсары алқаптарының өсуі есебінен болады.

Күнбағыс алқабы 28,8 мың га (7,9%), рапс – 65,3 мың га (38,4%), мақсары – 6,6 мың гектарға (8,2%-ға) арттырылады.

Ауыл шаруашылығы дақылдарының көзделген егістік алқабы

мың гектар

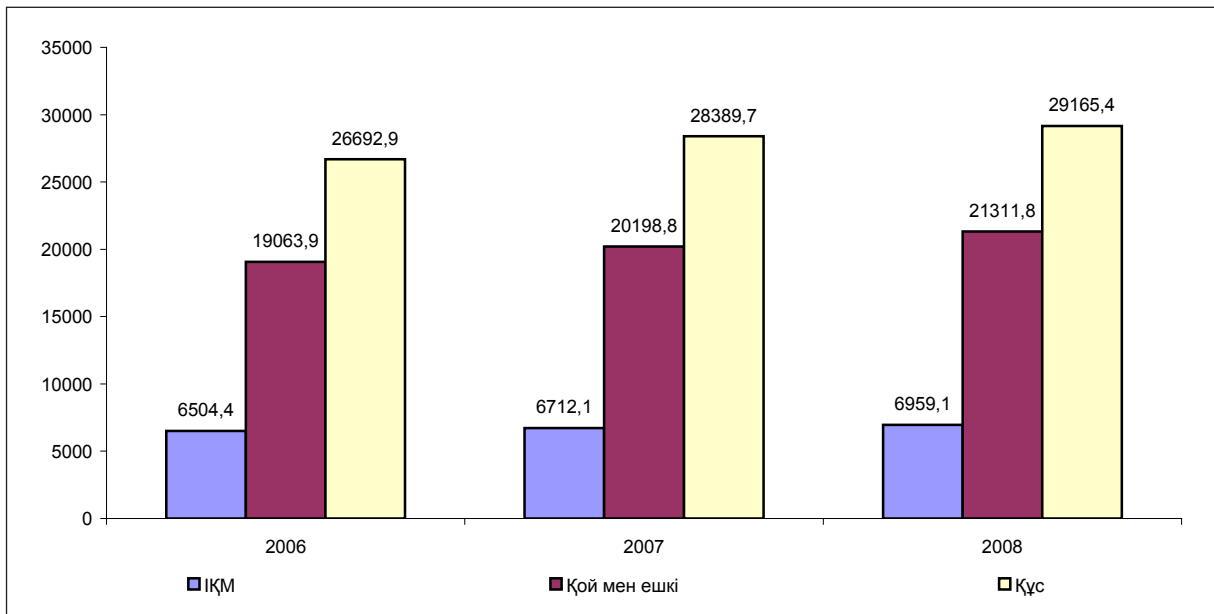

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында мал төлдеу және оны сатып алудың өсуі есебінен ірі қара мал басының (3,7%), қой мен ешкі (5,5%), шошқа (4,2%), жылқы (5,7%), түйе (4,8%) және құс (2,7%) өсуі байқалған.

Ауыл шаруашылығы малдары мен құс саны

мың бас

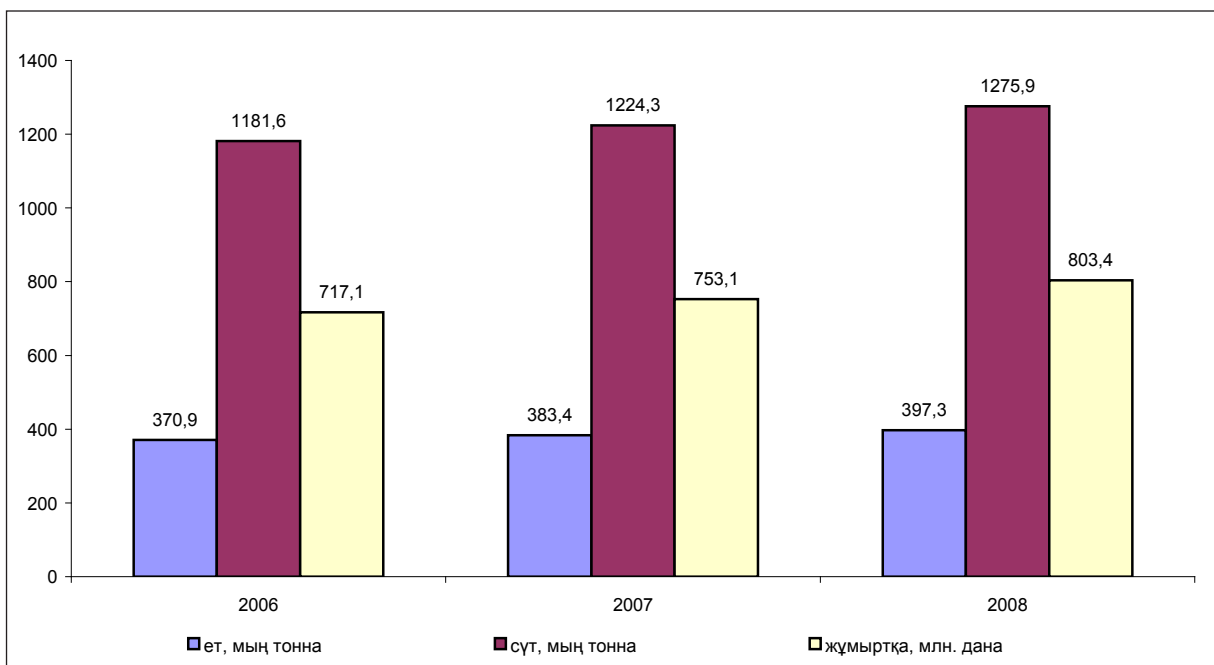

2008 жылғы қаңтар-сәуірде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда ет өндірісінің өсуі малдың тірідей орташа салмағының өсуі есебінен 103,6% құрады. Мал мен құстың барлық түрлерін өткізу (102,8%-дан 107,9%-ға дейін) артты. Бір ірі қара мал басының орташа тірідей салмағы 296 кг, қой мен ешкі – 37 кг, жылқы – 313 кг құрады.

Сауылатын сиырдың орташа саны (2,3%-ға) мен сүт бағытындағы бір сиырға сүттің орташа сауылуының (1,9%-ға) өсуі есебінен сиыр сүтін өндіру 4,2%-ға өсті.

Мекиен тауықтың орташа басының 4,7%-ға және 1 мекиен тауықтың орташа жұмыртқалауының өсуі есебінен жұмыртқа өндірісі 6,7%-ға өсті.

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

2.4 ҚҰРЫЛЫС

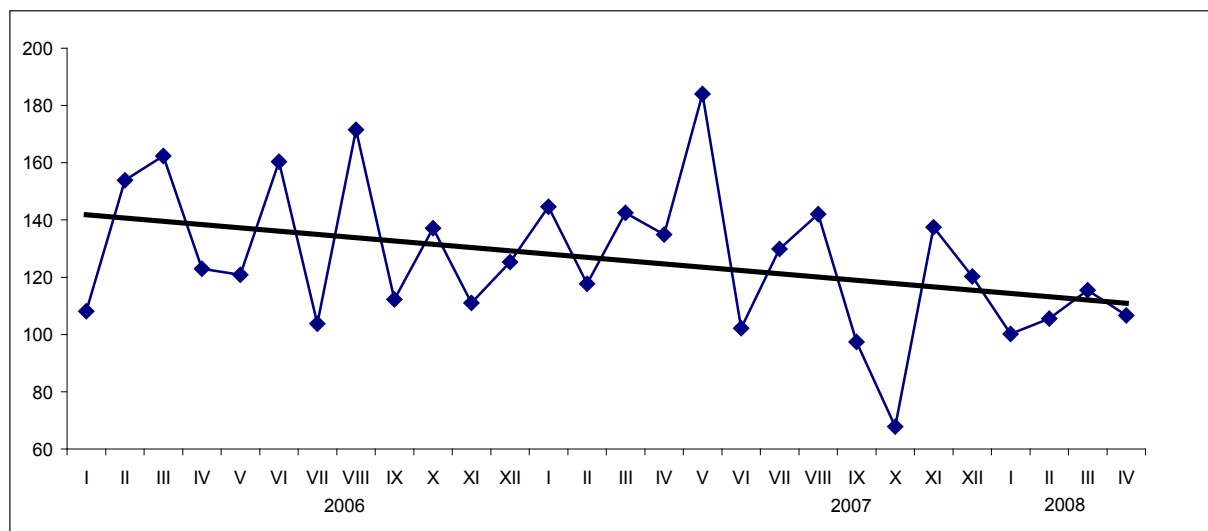
ҚҰРЫЛЫС ҚЫЗМЕТІ

2008 жылғы қаңтар-сәуірде құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, бағалауды есептегенде, 291,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейден 7,9%-ға көп.

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы едәуір – 72% болды. Шетелдік мердігерлер – 27,5%, мемлекеттік ұйымдар – 0,5%-ын орындады.

Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

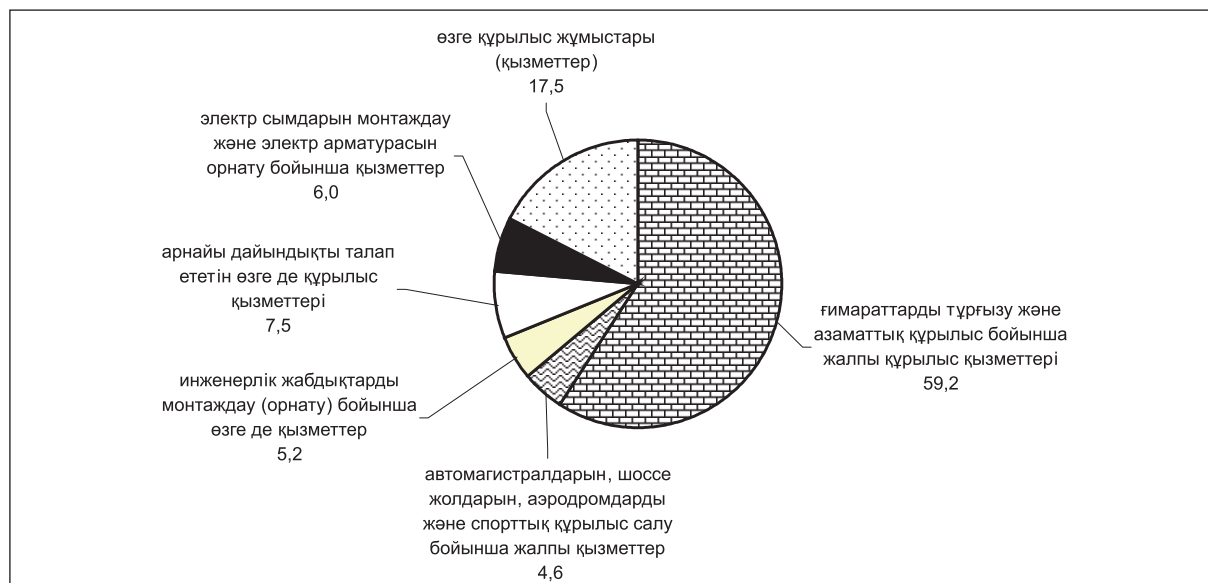
өткен жылғы тиісті айға%-бен

Орындалған жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыс бойынша жұмыстар (жалпы көлемнің 59,2%-ы) едәуір үлесті құрайды (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 60,9%).

Орындалған құрылыс жұмыстарының түрлері бойынша құрылымы

пайызбен

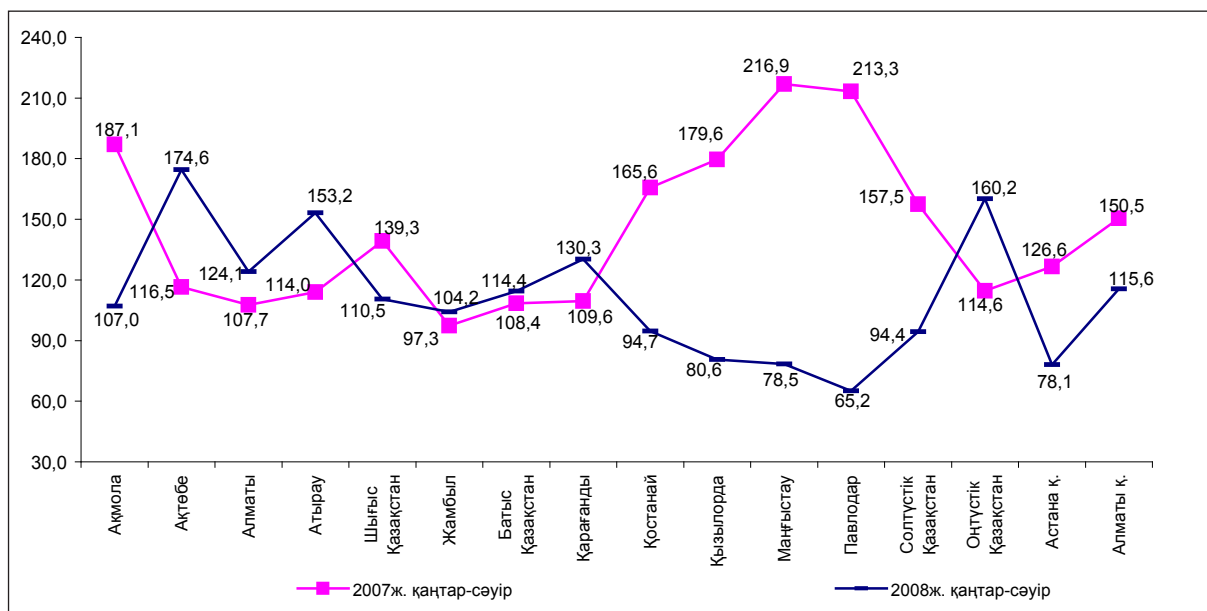

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда республиканың 10 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының едәуір өсуі Ақтөбе (1,7 есеге), Оңтүстік Қазақстан (1,6 есеге), Атырау (1,5 есеге) облыстарында байқалды.

Жалпы республикалық құрылыс жұмыстарының көлемінде Астана, Алматы қалалары және Атырау облысы елеулі үлес (жалпы көлемнен барлығы 60%-дан артық) алады.

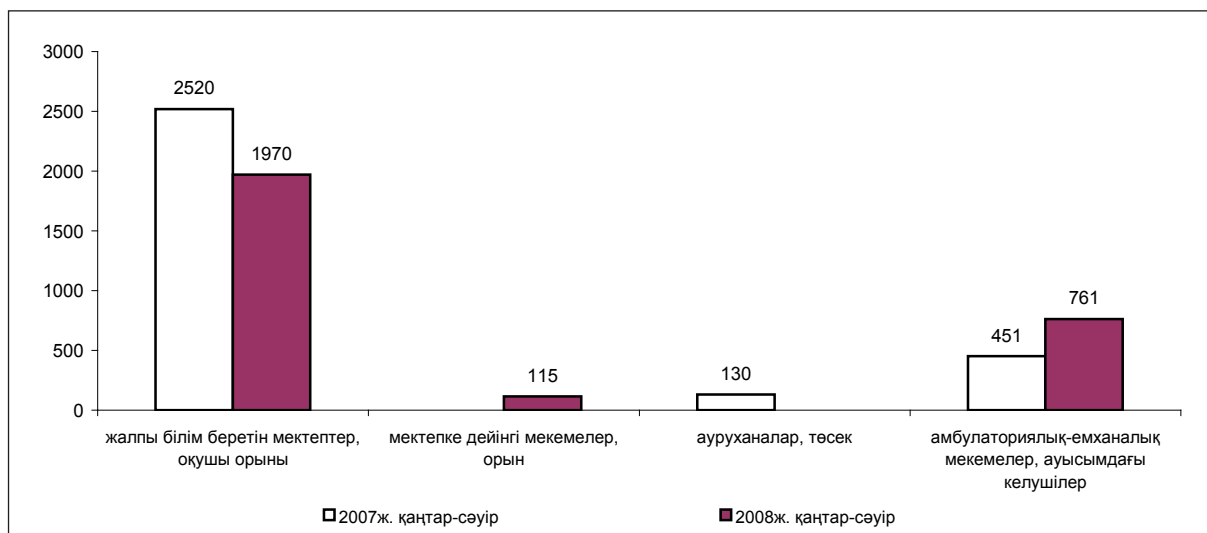
Өңірлер бойынша құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті кезеңге%-бен

2008 жылғы қаңтар-сәуірде 8479 ғимараттар салынды, оның ішінде 7349 тұрғын және 1130 тұрғын емес мақсаттағы. Пайдалануға берілген тұрғын емес мақсаттағы объектілердің едәуір саны сауда – 454, сондай-ақ көлік және байланыс саласына келеді – 380. Денсаулық сақтау және білім беру саласында 21 объект пайдалануға берілді, оның ішінде 3 – жалпы білім беретін мектеп, 2 – мектепке дейінгі мекеме, 16 – амбулаторлық-емханалық мекеме.

Білім беру және денсаулық сақтау объектілерін пайдалануға беру

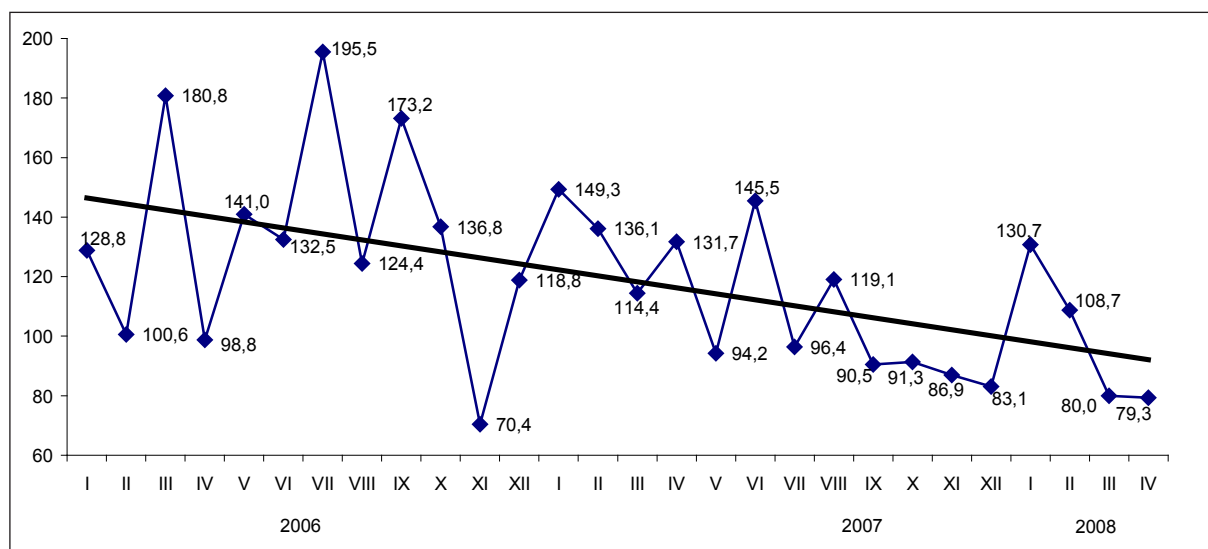
ТҰРҒЫН ҮЙ ҚҰРЫЛЫСЫ

2008 жылғы қаңтар-сәуірде негізгі капиталға жұмсалған инвестиция көлемінің 18,8%-ы тұрғын үй құрылысына (160,4 млрд. теңге) бағытталды, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірде игерілген инвестициядан 22,6%-ға көп.

Барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және халықпен жалпы алаңы 1897 мың шаршы метр тұрғын үйлер пайдалануға берілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейден 1,5%-ға төмен. Жеке кәсіпорындармен, ұйымдармен және жеке тұрғындармен тұрғын үйлерді пайдалануға беру басым болып қалып отыр (пайдалануға берілген жалпы тұрғын үй көлемінің 90,5%-ы). Жеке құрылысшылар үлесіне 54,1% келеді. Мемлекеттік ұйымдарымен тұрғын үйдің жалпы көлемінің 2,7%-ы пайдалануға берілді. Шетел кәсіпорындарымен тұрғын үйдің жалпы алаңының 6,8%-ы пайдалануға берілді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға берудің нақты көлем индексі

өткен жылғы тиісті айға%-бен

Пайдалануға берілген тұрғын үйлердің көлемінің төмендеуі республиканың 8 өңірінде байқалады. Елеулі азаюы Оңтүстік Қазақстан облысында (41%-ға) және Алматы қаласында (39,7%-ға) байқалды.

Тұрғын үйлер құрылысының құны. Тұрғын үйдің жалпы алаңының 1 шаршы метр құрылысының орташа нақты құны 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 58,4 мың теңге, соның ішінде жеке тұрғындармен салынғаны – 39,8 мың теңгені құрады.

2.5 КӨЛІК

2008 жылғы қаңтар-сәуірде республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 115919,4 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі жүк айналымынан 8,2%-ға көп.

Темір жол көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 69908,9 млн. ткм құрады, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен 2007 жылғы қаңтар-сәуірге қарағанда 11,6%-ға жоғары болды.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 16634,6 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірге қарағанда 5,5%-ға көп.

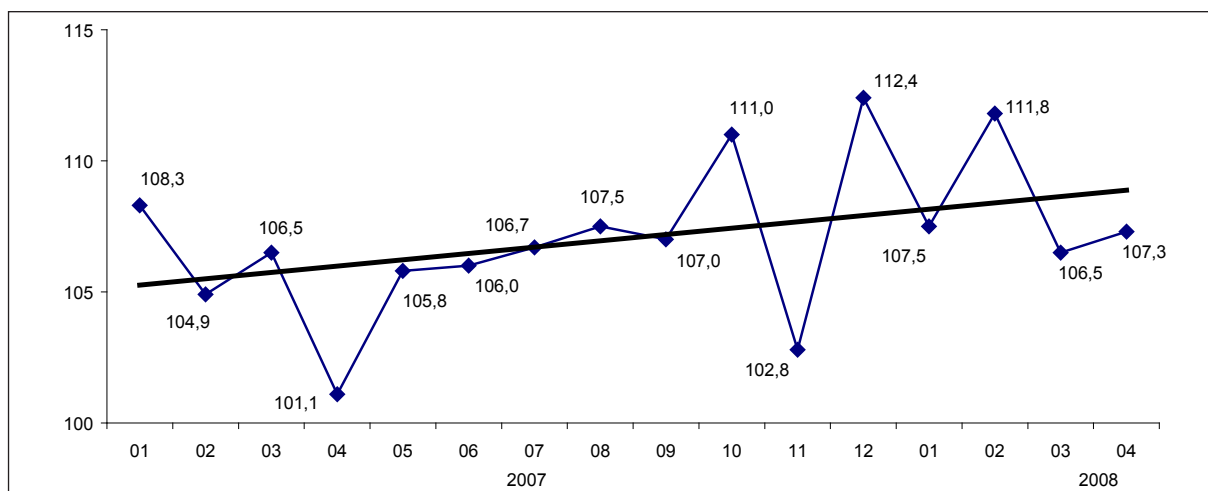
Магистралдық құбырдың жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 29318,9 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірден 2,2%-ға көп. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнай тасымалдау 14816,5 млн. ткм құрады (2007 жылғы қаңтар-сәуірге Каспий құбыры желісі консорциумы бойынша және Қытайға жеткізілімнің өсуі есебінен 6,5%-ға артты), газ – 14502,4 млн. ткм құрады (орта азиялық және ресей газының транзит көлемінің төмендеуі есебінен 1,8%-ға кеміді).

Су жолының ашылуынан бастап **өзен көлігінің** жүк айналымы 2973,0 мың ткм құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 31,3 есеге артық.

Әуе көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 20094,1 мың ткм құрады немесе 2007 жылғы қаңтар-сәуірден 7,8%-ға төмендеді.

Жүк айналымының серпіні

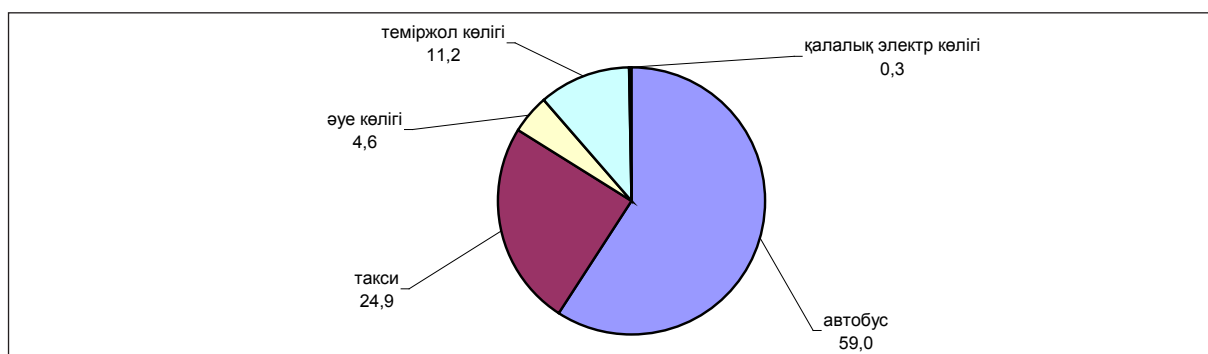
өткен жылғы тиісті айға%-бен

Жолаушылар айналымы 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 4,7%-ға артып, 36215,6 млн. жкм құрады, соның ішінде темір жол көлігінің жолаушылар айналымы – 1,1%, автобустарда – 5,3%, таксиде – 2,5%, әуе көлігінде – 25,0%-ға артты, бұл халықтың экономикалық тұрғыдан белсенділігінің өсуіне байланысты болды. Сонымен қатар троллейбустағы – 36,7%, трамвайдың – 17,8%-ға төмендеуі байқалды.

Жолаушылар айналымының құрылымы

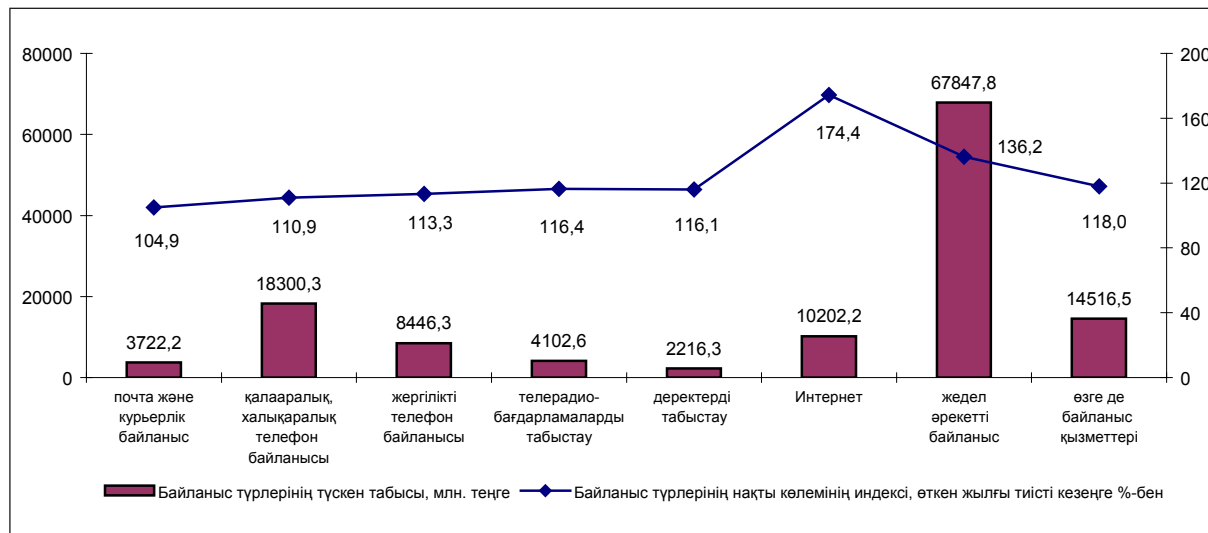
пайызбен

2.6 БАЙЛАНЫС

2008 жылғы қаңтар-сәуірде жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 129,4 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, соның ішінде халыққа көрсетілгені – 53,4 млрд. теңге, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірге қарағанда салыстырмалы бағада, тиісінше – 28,1% және 27,0%-ға көп.

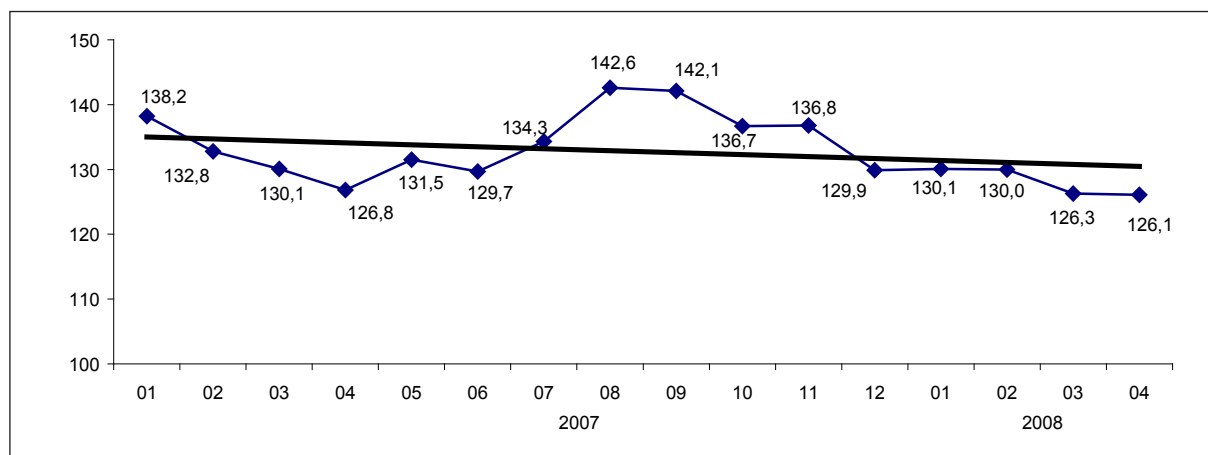
2008 жылғы қаңтар-сәуірде байланыс қызметтерінен түскен табыстар

Телекоммуникациялық рыноктың белсенді дамуына абоненттік базалардың ұлғаю факторы, жаңа өнімдерді ұсыну және электр байланысы қызмет көрсетулеріне тарифтік жоспарлардың төмендеуі ықпал етеді.

Байланыс қызметтерінің серпіні

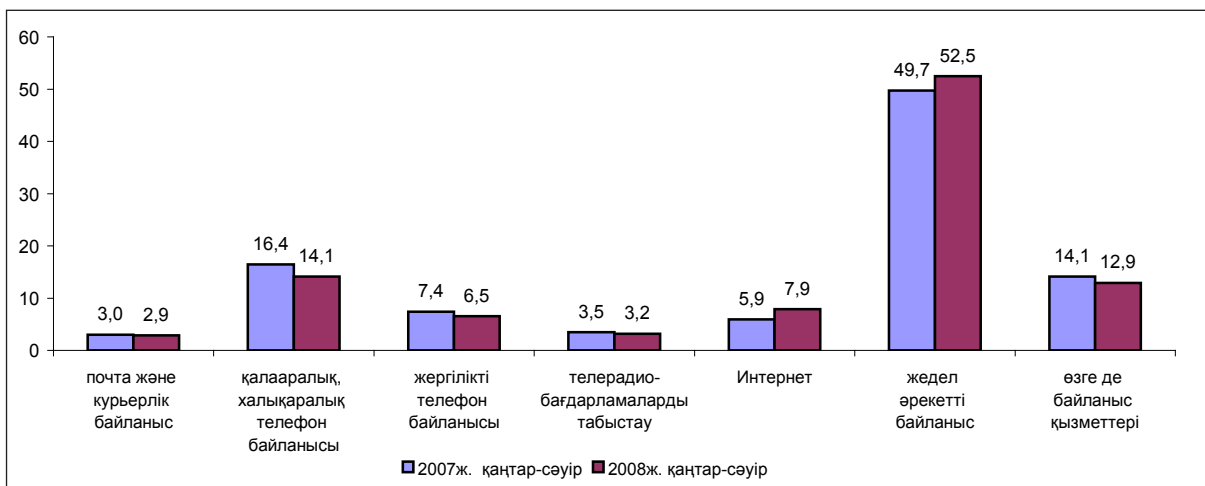
өткен жылғы тиісті айға %-бен

2008 жылғы қаңтар-сәуірде байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс – 52,5% құрайды. 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 36,2%-ға өсті.

Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

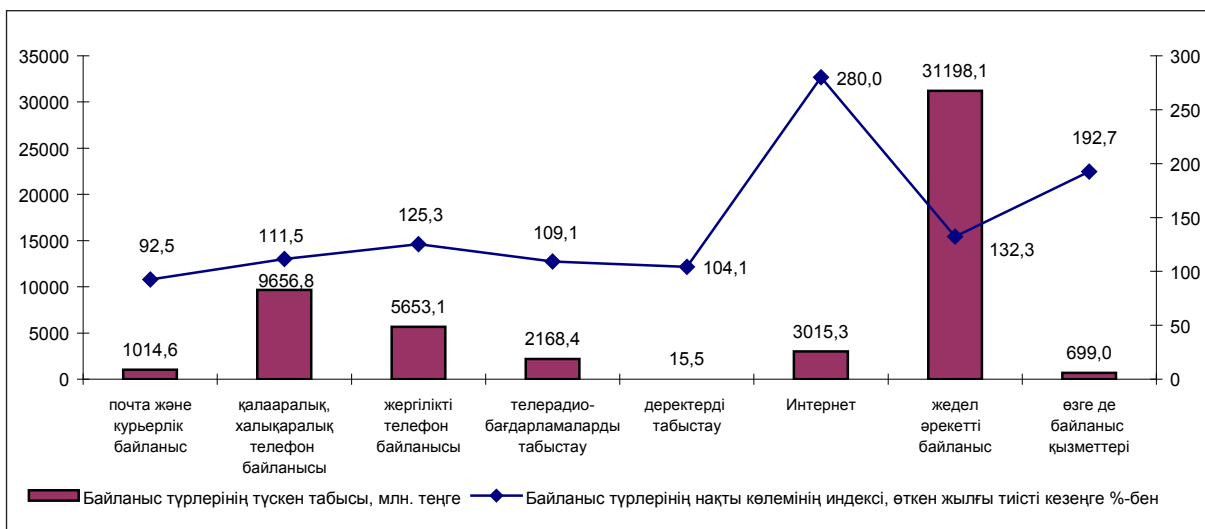
пайызбен

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыс – 41,3% құрады. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 58,4% – жедел әрекетті байланыс қызметтері, 18,1% – қалааралық, халықаралық байланыс қызметтері, 10,6% – жергілікті телефон байланысы қызметтері, 12,9% – байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрайды.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

млн. теңге

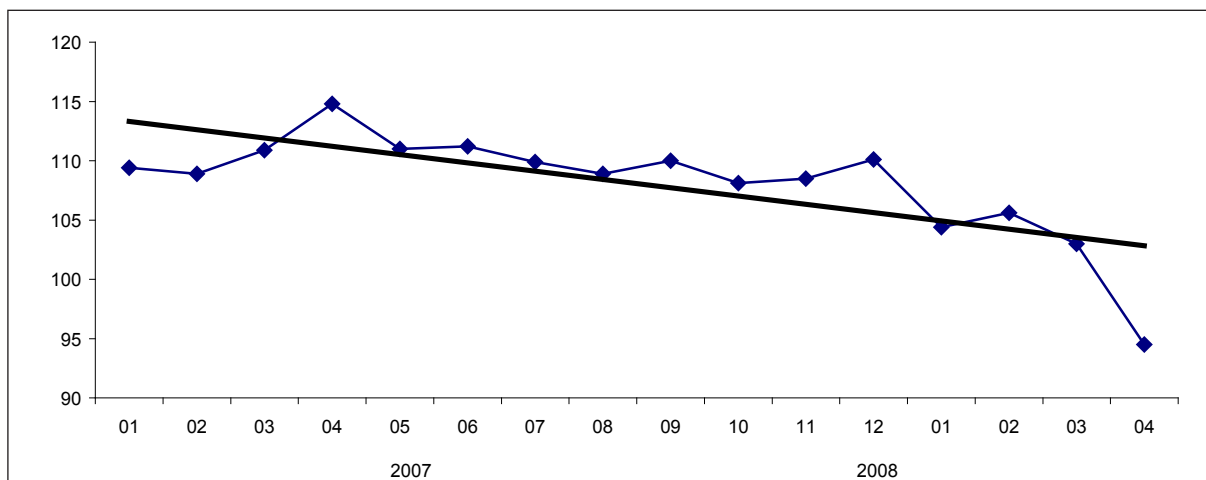

2.7 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2008 жылғы қаңтар-сәуірде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 685,9 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 1,5%-ға артты. 2008 жылғы сәуірде тауар өткізу 184,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәуірдегі деңгейден тұрақты бағаларда 5,5%-ға төмен, 2008 жылғы наурызбен салыстырғанда өсу 5,4% құрады.

2007-2008жж. айлары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

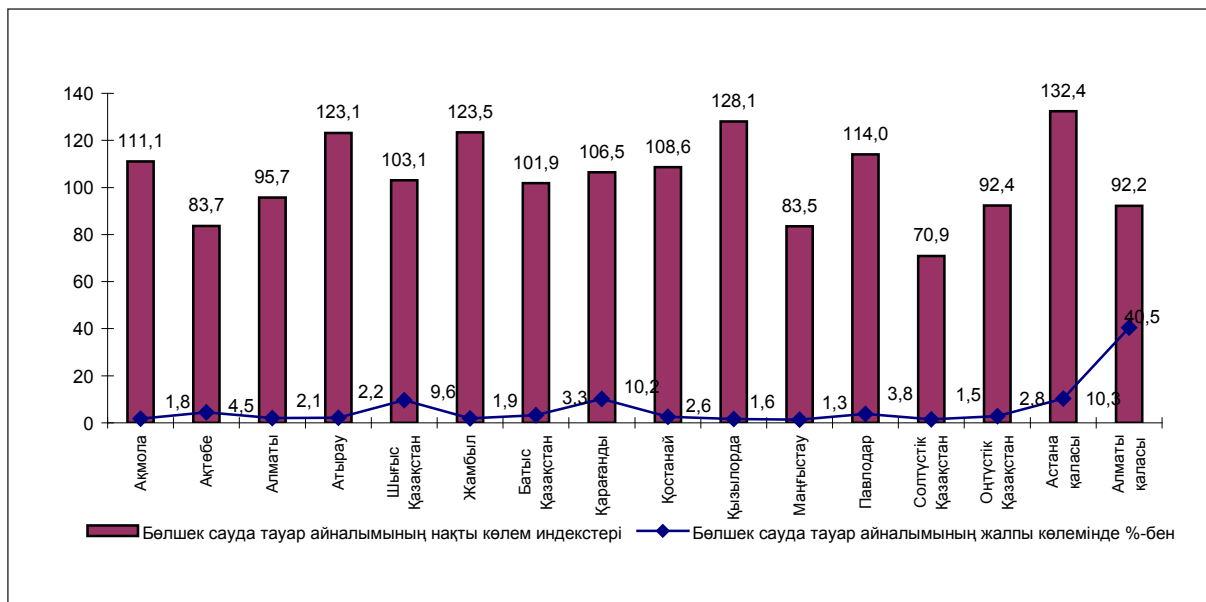
өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Қаңтар-сәуірде тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 43,9 мың теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңге қарағанда 9,3 мың теңгеге жоғары.

2008 жылғы қаңтар-сәуірдегі өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

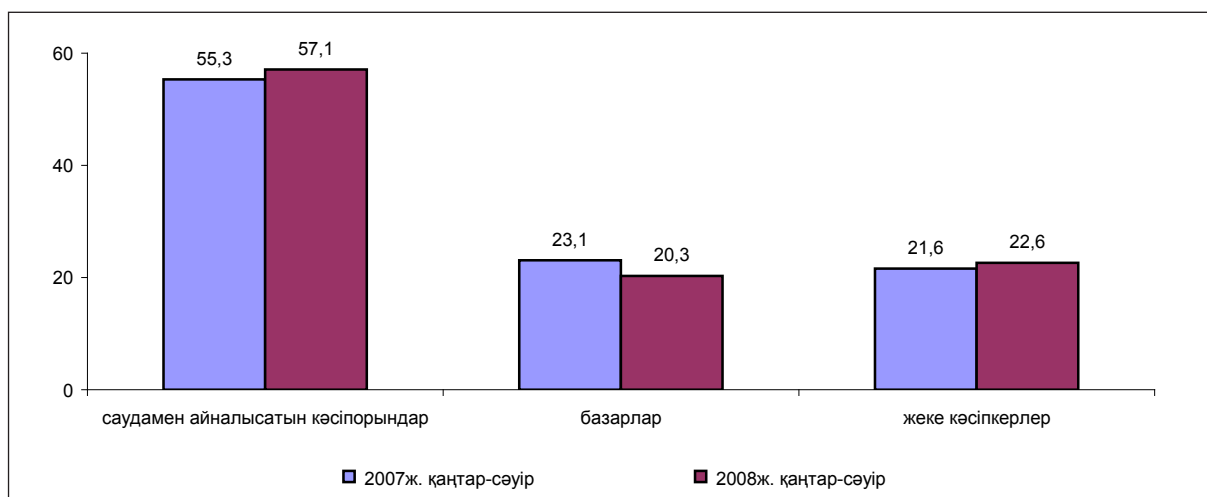
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлердің және базарларда тауар өткізу бойынша айналым 664,3 млрд. теңге (96,9%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының айналымы – 21,4 млрд. теңге (3,1%) сомасында алынды.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

жалпы көлемге %-бен

Бөлшек сауда тауар айналымының өсуі, ең алдымен, саудамен айналысатын кәсіпорындар тауар айналымының нақты көлемінің артуына (өткен жылғы тиісті кезеңге 4,7%-ға) байланысты екендігін айта кету керек. Бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде қызмет көрсету мәдениетінің жоғары деңгейі мен сапалы тауарлардың мол түрімен қамтамасыз етілетін кәсіпорындар үлесі де (2007 жылғы қаңтар-сәуірде 55,3%-дан 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 57,1%-ға дейін) тоқтаусыз артуда.

Тұрақты сауда желісі қызметінің дамуына сауда нысанының қазіргі заманғы және озық түрлерін енгізу ықпал етуде. Барлық өңірлердегі сауда кәсіпорындарында ұзақ пайдаланатын тауарларды кредитке сату енгізілуде. Төлемдік электрондық көршікелерді пайдалану арқылы қолма-қол ақшасыз сату кең өріс алуда.

Алматы, Астана қалаларында және республиканың басқа да ірі қалаларында супермаркеттер, гипермаркеттер желісі көбеюде, оларда сатып алушылар ең қысқа мерзімде салыстырмалы түрде қолайлы бағалар бойынша қажетті тауарлардың барлық түрлерін сатып ала алады. Сауда кәсіпорындары желісінің тартымдылығы сатып алушыларға сатқаннан кейінгі көрсетілетін сервис қызметімен қамтамасыз етіледі.

Бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде жеке кәсіпкерлер үлесі – 22,6%, базарлардағы саудада – 20,3% құрады.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде 1561,5 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 4,7%-ға көп болды. Мұның өзінде, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 31 млрд. теңгені құрады немесе өткен жылғы тиісті кезеңнен 12,7%-ға көп болды. Мұның өзінде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 14,2%-ын жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 5,8 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің басым бөлігі (57,9%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТИЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

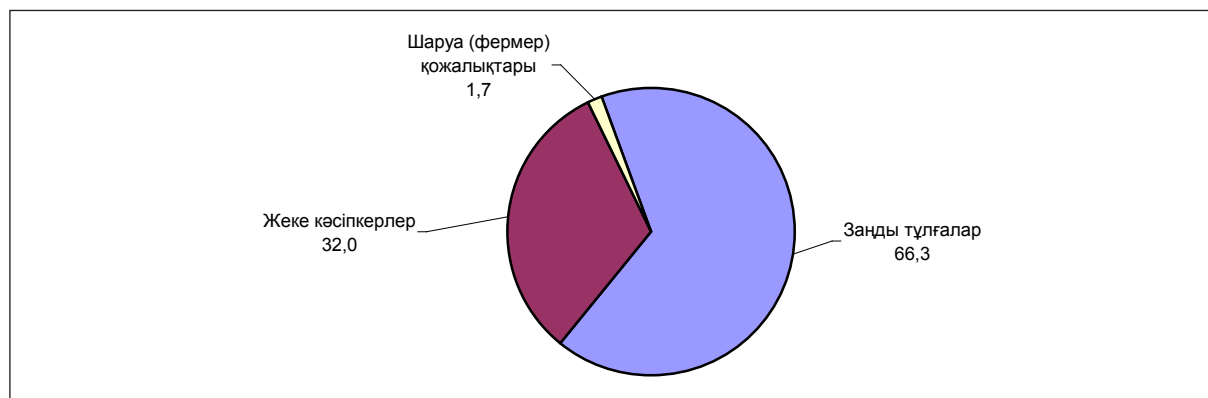
Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2008 жылғы қаңтар-сәуірде шығарылған өнімдері (тауарлар, қызмет көрсетулер) өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 2,1%-ға өсті және 601718,1 млн. теңгені құрады.

өткен жылғы тиісті кезеңге%-бен

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны	Жұмыспен қамтылғандар саны	Өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығару
Қазақстан Республикасы	115,0	107,2	102,1
Ақмола	119,8	105,4	104,5
Ақтөбе	132,0	105,3	98,0
Алматы	118,2	106,7	105,2
Атырау	118,1	115,5	100,8
Шығыс Қазақстан	114,9	113,1	114,8
Жамбыл	117,8	106,8	100,1
Батыс Қазақстан	114,4	108,5	100,2
Қарағанды	109,0	106,8	113,2
Қостанай	122,6	100,2	101,5
Қызылорда	111,5	111,0	81,8
Маңғыстау	124,5	102,6	97,5
Павлодар	111,9	103,2	105,4
Солтүстік Қазақстан	104,7	89,4	89,1
Оңтүстік Қазақстан	102,6	107,2	96,6
Астана қаласы	120,1	114,1	113,3
Алматы қаласы	120,5	108,9	93,0

Өнім шығарудың өсуі көптеген өңірлерде тіркелді, едәуір өсуі Астана қаласында, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында байқалды.

Шағын кәсіпкерлік субъектілері шығарған өнімдердің (тауарлар, қызмет көрсетулердің) құрылымы пайызбен

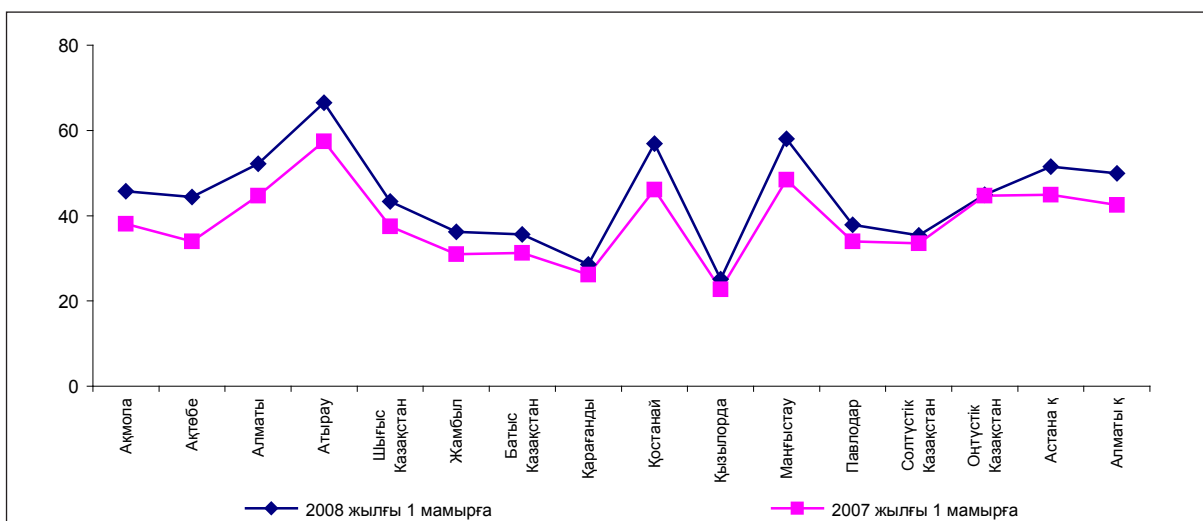

Рынокта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны 2008 жылғы 1 мамырға өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 15,0%-ға артып, 688407 бірлікті құрады, оның ішінде 54923 заңды тұлғалар, 463874 – жеке кәсіпкерлер және 169610 шаруа қожалықтары.

Республиканың барлық өңірлерінде белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы санының артуы белгіленді. Олардың саны Ақтөбе (10,4 бірлік), Маңғыстау (9,6 бірлік), Атырау (9,1 бірлік) облыстарында едәуір артты. Басқа өңірлерде көрсеткіштің артуы 8 бірлікке дейін құрады.

Белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы саны бойынша өңірлердің бөлінуі

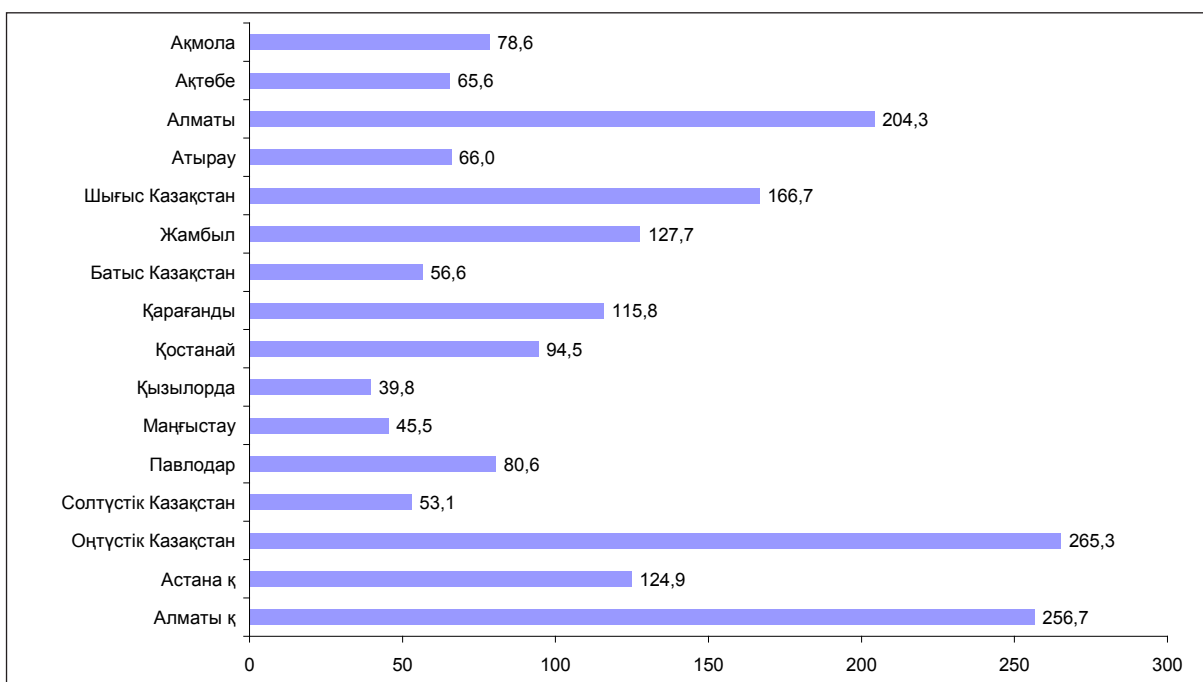
бірлік

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 7,2%-ға артып, 1841642 адамды құрады.

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны

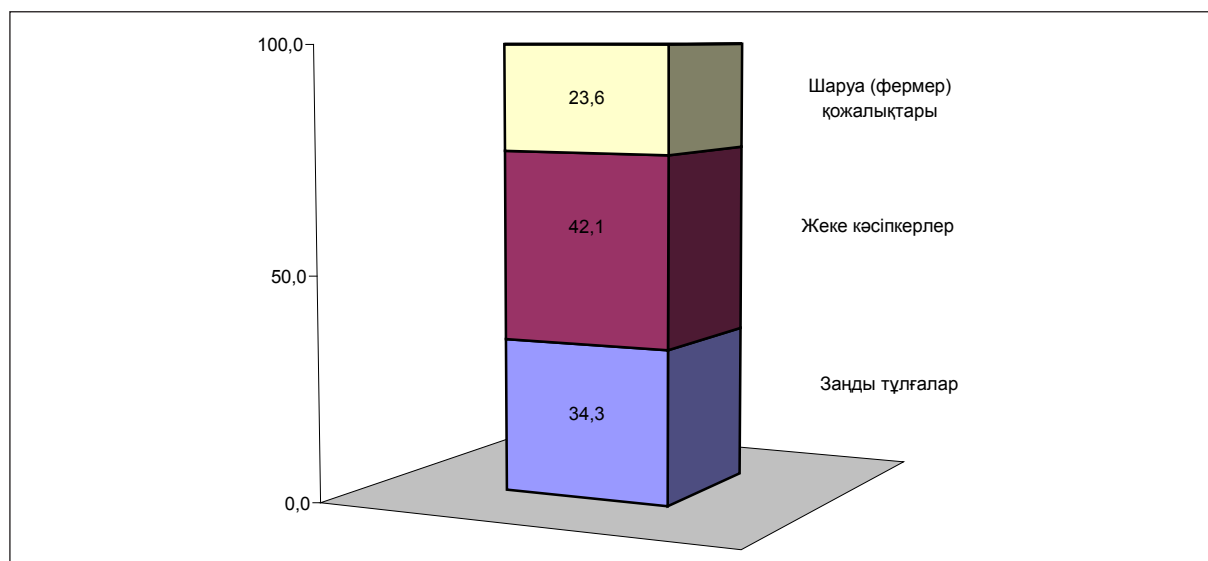
мың адам

2008 жылғы 1 мамырға шағын кәсіпкерлік субъектілерінің жұмыспен қамтылғандар санының ең көп артуы өткен жылғы тиісті көрсеткішпен салыстырғанда Астана қаласында (14,1%-ға), Атырау (15,5%-ға), Шығыс Қазақстан (13,1%) облыстарында белгіленді. Республиканың қалған өңірлерінде арту шамалы пайызды құрады.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының құрылымы

пайызбен

4. СЫРТҚЫ САУДА

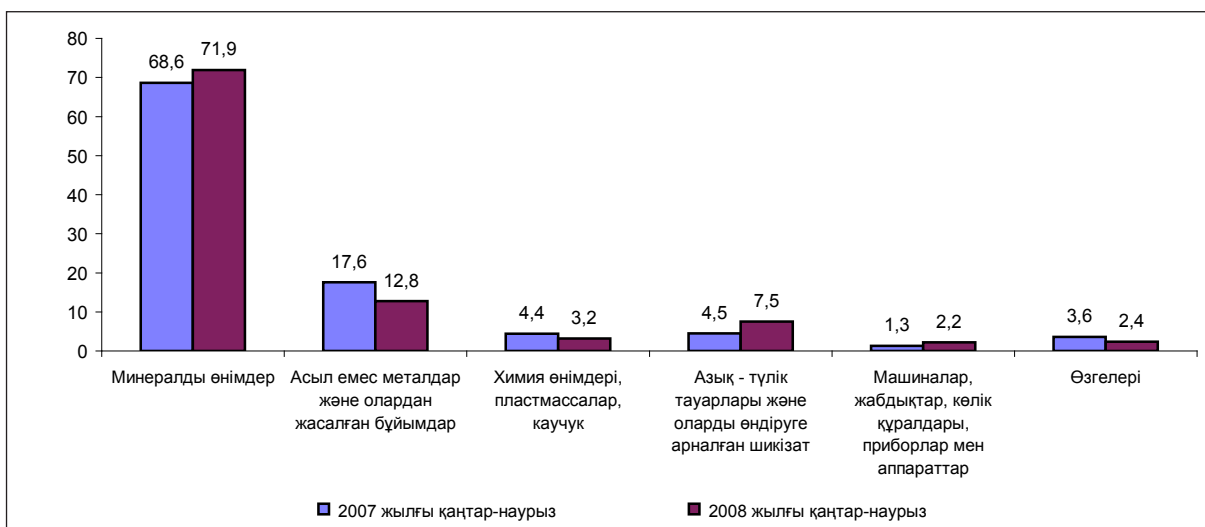
(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2008 жылғы қаңтар-наурызда 22875,1 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 38,4%-ға артты, оның ішінде экспорт – 15780,5 млн. АҚШ доллары болып, 57%-ға артты, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға кеткен шығыстарды есепке алғанда) – 7094,6 млн. АҚШ долларын құрап, 9,6%-ға артты.

Экспорттың тауарлық құрылымы

қорытындыға%-бен

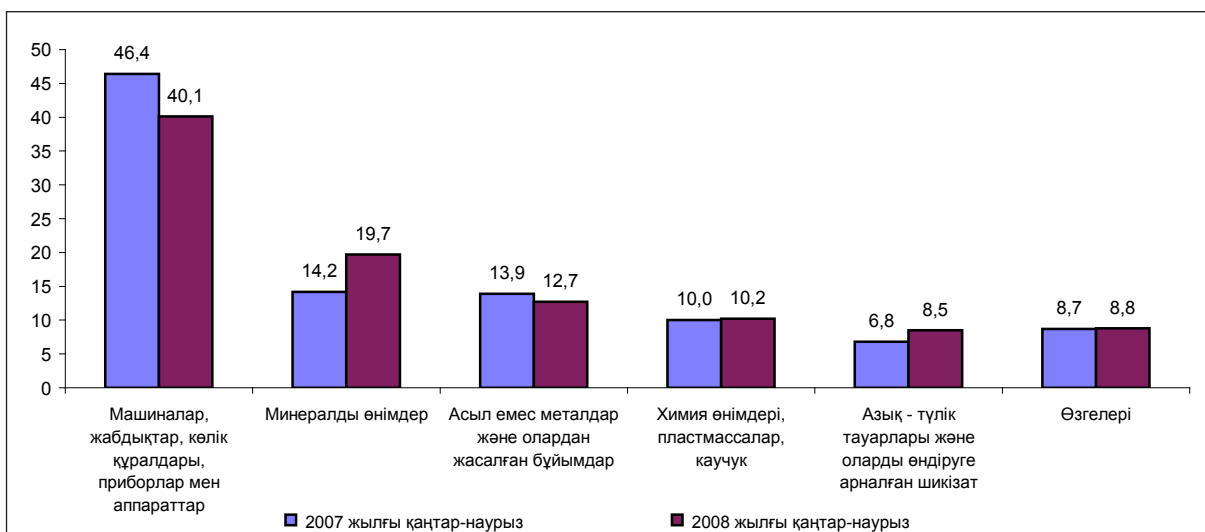

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Италия (17%), Швейцария (15,6%), Қытай (9%), Ресей Федерациясы, Франция (8,2%-дан), Нидерланды (4,6%), Иран (3,5%), Украина (3,2%), Израиль (2,9%), Түркия (2,8%), Испания (2,4%).

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 15,9% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 16,1%) құрады.

Импорттың тауарлық құрылымы

қорытындыға%-бен

2008 жылғы қаңтар-наурызда инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 2928,7 млн. АҚШ долларын немесе 41,3% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 2938 млн. АҚШ доллары немесе 45,4%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-наурызда барлық импорттың жеткізілімдердің 49%-ы ТМД елдеріне (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 43%) келеді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің 40,1%-ы), Қытай (9,8%), Германия (7,1%), Украина (5,5%), АҚШ (4,4%), Жапония (3,7%), Италия (2,9%), Түркия (2,7%), Франция (2%), Ұлыбритания (1,6%).

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-наурызда ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 5992,6 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда 36,1%-ға артты, оның ішінде экспорт – 2513,5 млн. АҚШ доллары болып, 55%, импорт – 3479,1 млн. АҚШ долларын құрап, 25,1%-ға артты.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 26,2% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 26,6%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-наурызда ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 50% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 47%), азық-түлік тауарлары – 14% (13%), химиялық өнімдер – 11% (18%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-наурызда ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 21% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 24%), минералды өнімдер – 38% (31%), металлургия өнімдері – 15% (17%), химия тауарлары – 7% (9%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химия және металлургия өнімдерінің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2008 жылғы қаңтар-наурызда осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстар импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 96% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 94%), металлургия өнімдері – 58% (52%), азық-түлік тауарлары – 63% (59%), химия тауарлары – 36% (39%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-наурызда әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 16882,5 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 39,3%-ға артты, оның ішінде экспорт – 13267 млн. АҚШ доллары болып, 57,4%-ға өсті, импорт – 3615,5 млн. АҚШ долларын құрап, 2,1%-ға төмендеді.

2008 жылғы қаңтар-наурызда әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы – 76% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 73%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 12% (18%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-наурызда әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 59% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 64%), азық-түлік тауарлары – 6% (5%), химия өнімдері – 13% (11%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 11% (12%) құрады.

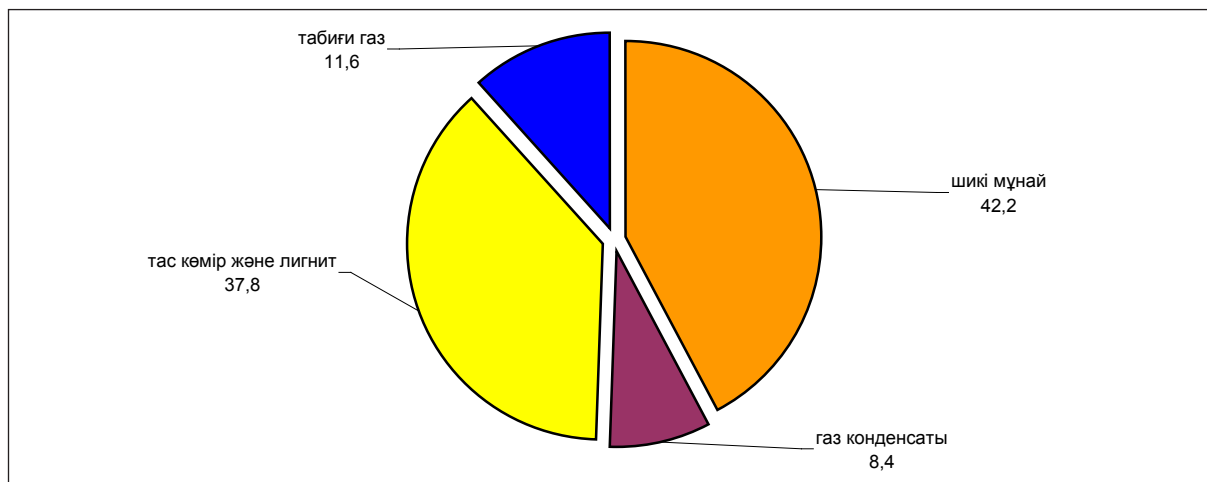
Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: 2008 жылғы қаңтар-наурызда осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдері импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі – 75% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 78%), фармацевтикалық тауарлардың – 88% (87%), киімдердің – 87% (83%), азық-түлік тауарларының үлесі – 37% (41%) құрады.

5. ТАУАР РЫНОГЫ

2008 жылғы қаңтар-наурызда республиканың экономикалық айналымындағы табиғи отын-энергетикалық ресурстар шартты түрдегі отынға есептегенде 48,2 млн. тоннаны құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 12,1%-ға өсті. Олардың құрылымындағы негізгі үлесті, әдеттегідей, шикі мұнай және көмір алады.

2008 жылғы қаңтар-наурыздағы табиғи отын ресурстарының құрылымы

пайызбен

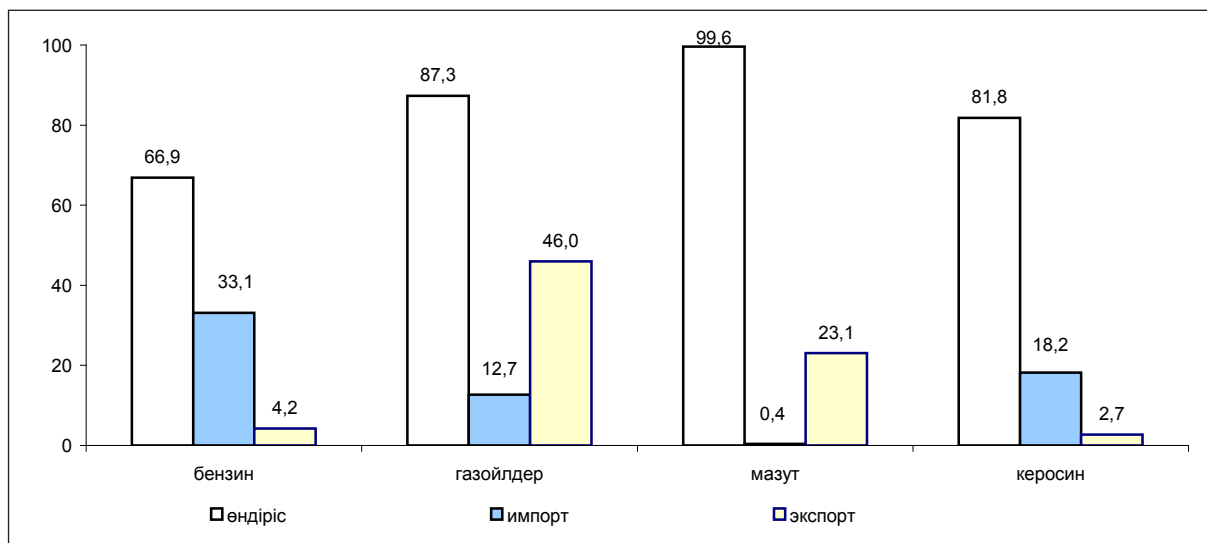
2008 жылғы қаңтар-наурызда мұнай ресурстары 16,5 млн. тоннаны құрап, 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда 6,3% жоғарылады, көмір және лигнит – 29,5 млн. тонна және 18,8%, табиғи газ – тиісінше 4,8 млрд. текше м және 15,5%-ға өсті.

Табиғи отын ресурстарының толығын отандық өндіріс қамтамасыз етеді. 2008 жылғы қаңтар-наурызда елде табиғи газ 3,2 млрд. текше м (ресурстардың жалпы көлемінің 67,7%-ы), 14,5 млн. тонна шикі мұнай (87,8%-ы), көмір және лигнит – 29,5 млн. тонна (99,8%-ы) өндірілді.

Мұнай өнімдерінің рыногы меншікті өндірістің өнімдерінен және жартылай импорттан құралады. Мазут ресурстарында отандық өндіріс үлесі 99,6%, сұйытылған пропан және бутанның – 88,5%, дизельдік отында – 87,3%, керосинде – 81,8%, бензинде – 66,9% құрады. Экспортқа сұйытылған пропан және бутанның – 100%, дизельдік отынның – 46%, мазуттың – 23,1%, бензиннің – 4,2%, керосиннің – 2,7%-ы жіберілді.

2008 жылғы қаңтар-наурыздағы мұнай өнімдерінің жекелеген түрлерінің ресурстары мен экспорттың қалыптасу құрылымы

пайызбен

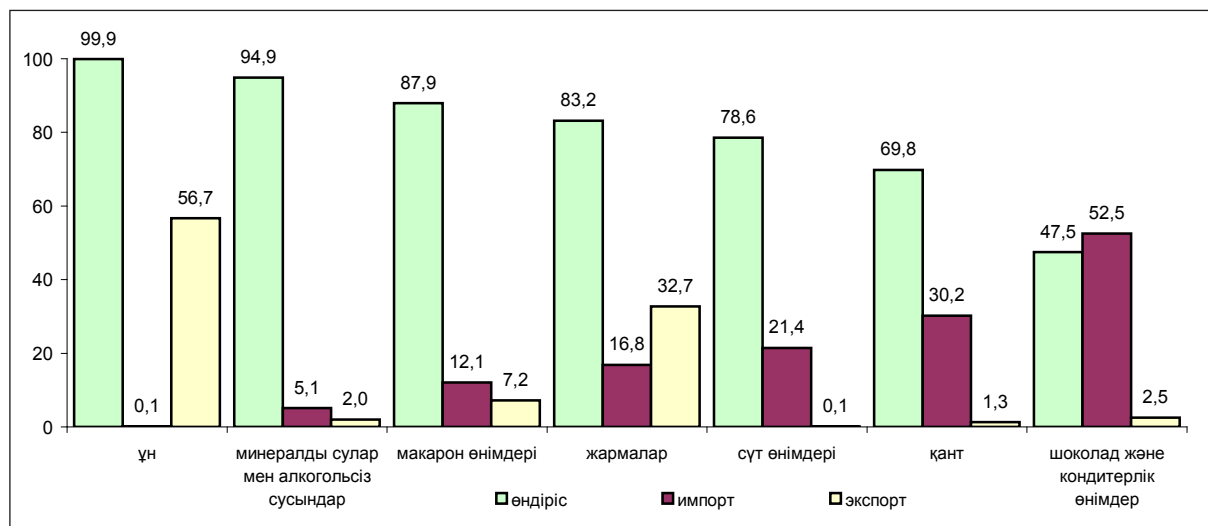

Азық-түлік тауарлары рыногында ұн (ресурстар көлемінің 99,9%-ы) және минералды сулар мен алкогольсіз сусындар (94,9%), жармалар (83,2%) ресурстары толық отандық өндіріспен қамтамасыз етіледі. Өндірілген ұнның жартысынан көбі экспортқа жіберіледі (56,7%), оның көлемі 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда 13% азайды. Сүт өнімдерінің, макарон өнімдері, арақ, ликер-арақ және темекі өнімдерінің, сыра, қант, өсімдік майы ресурстарында отандық өндіріс үлесіне 68%-дан 96%-ға дейін келеді.

Кейбір азық-түлік тауарлары бойынша импорт өндірістен асып түседі. Импорт қайта өңделген жемістер мен жаңғақтар ресурстарында 92%, көкөніс және консервіленген саңырауқұлақта – 86,9%, консервіленген балықта – 77%, құс етінде – 69,1%, кофе және шай – 63,1% құрайды.

2008 жылғы қаңтар-наурыздағы азық-түлік тауарларының ресурстары мен экспорттың қалыптасу құрылымы

пайызбен

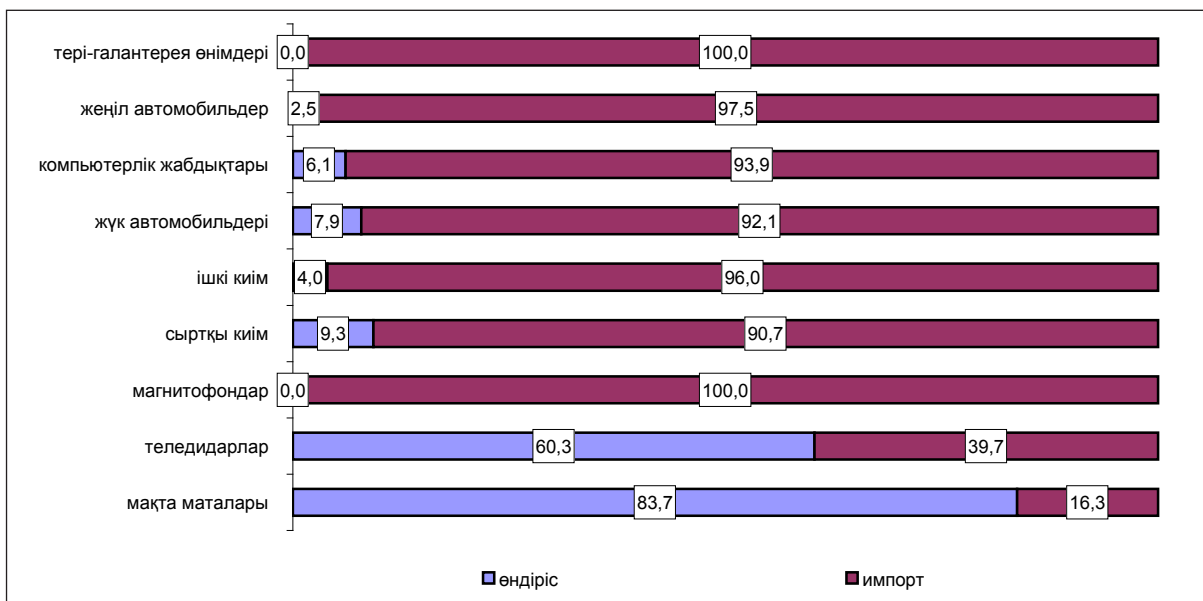

Азық-түлік емес тауарлар рыногы республикадағы өндіріспен қатар, басқа елдерден әкелінген тауарлармен қамтамасыз етіледі. 2008 жылғы қаңтар-наурыздағы кілем және кілем өнімдерінің импорты өндірістің айтарлықтай қысқаруына байланысты ресурстардың жалпы көлемінің 99,9%-ын, сабынсулар және шашқа арналған құралдар – 96,5%-ын құрады. Қырынуға арналған құралдар импортының жеткізілім үлесі – 99,4% және фармацевтикалық дәрі-дәрмектер импортының жеткізілім үлесі – 88,7% елеулі болды. Тұтыну нарығында тек импорт өндірісінің ауыз қуысы және тіс гигиенасы құралдары ұсынылған.

Электр тұрмыстық тауарлары ішінде ресурстардың жалпы көлемінен кір жуғыш машиналардың – 77,7%-ы, миксерлер және шырын сыққыштардың – 98,8%-ы, электр қозғалтқышы кіріктіре салынған өзге де тұрмыстық приборлардың – 99,4%-ы импортталды. Компьютерлік жабдық рыногында отандық өндіріс көлемінің өсуі де (1,4 есеге) байқалады, бұл ресурстардағы өндірістің 6,1% үлесін қамтамасыз етті. Теледидарлар рыногында өзгеше жағдай байқалады, олардың ресурстарында импорт үлесі 39,7% құрайды.

2008 жылғы қаңтар-наурыздағы азық-түлік емес тауарлардың құрылымы

пайызбен

Құрылыс материалдарының көп түрлері үшін ресурстардың толығы импорттық жеткізілімдер есебінен болды. Ағаш-жаңқалы тақталар, линолеумдар және еден жабындары толық, шыны талшықтарының – 98,5%-ы, қыш тақталар және тақтайшалардың – 97,8%-ы импортталады. Бояулар және лактар импорты ресурстар көлемінің 46,1%, қыш кірпіштер – 93,7%-ын құрайды. Отандық өндіріс үлесі табиғи шикізаттар болып табылатын – әк (ресурстардың жалпы көлемінің 94,5%-ы), асбест (98,9%), ғаныш (98,1%), табиғи құмдар (97,6%), бор және доломит (99,4%), саз балшық және каолин (99,5%) құрылыс материалдарында басым.

2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда цемент ресурстары отандық өндірістің – 17%, импорттың – 17,9% есебінен 17,3%-ға төмендеді. Отандық өндіріс үлесі ресурстардың жалпы көлемінде 75% құрады. Цемент дерлік толық ішкі рынокта тұтынылады (97,9%).

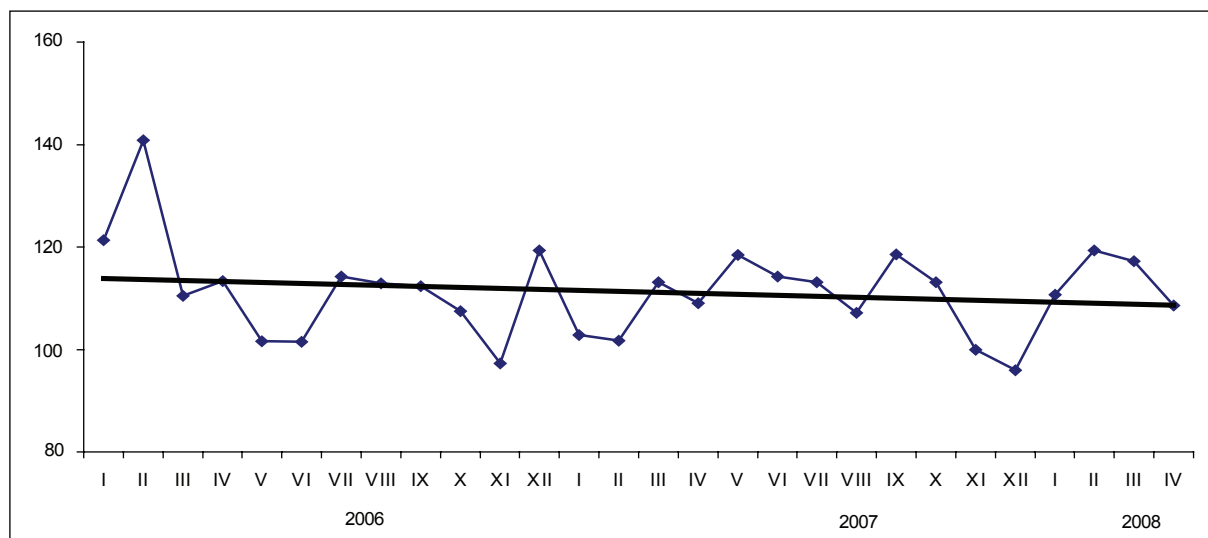
6. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

НЕГІЗГІ КАПИТАЛҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2008 жылғы қаңтар-сәуірде негізгі капиталға салынған инвестициялардың көлемі бағалау есебімен 851,3 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңнен 14%-ға көп.

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

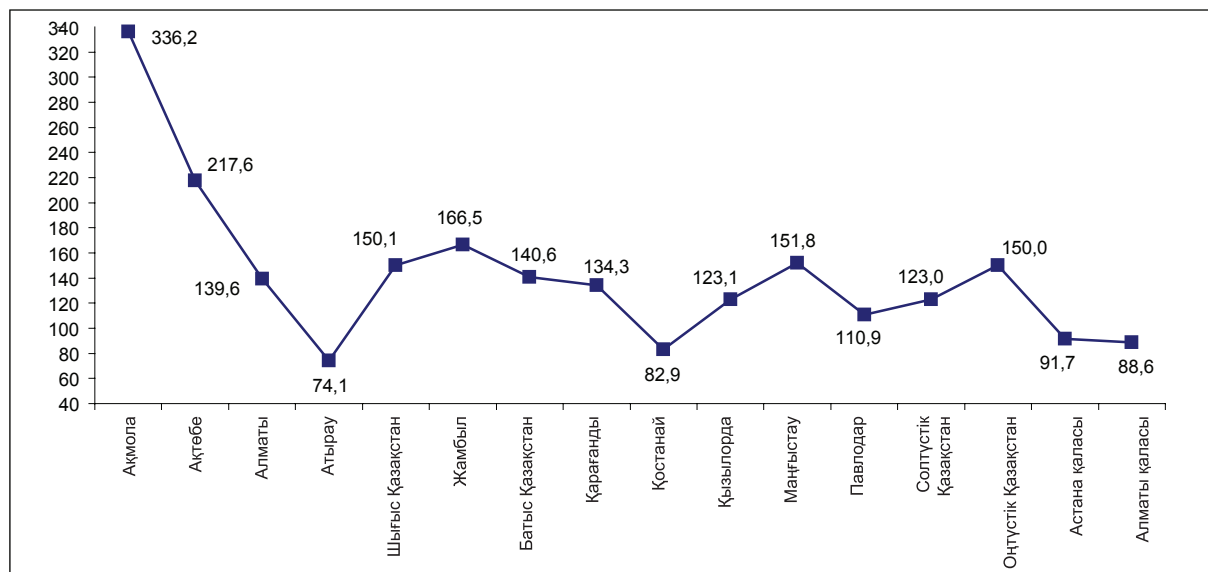

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың артуы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың көптеген өңірінде белгіленді. Кәсіпорындарға жабдық сатып алуға, сондай-ақ түсті металл кендерін байыту бойынша цехтың және кірпіш зауыты құрылысына жұмсалған шығындардың артуынан Ақмола облысында (99,3%-ға) елеулі өсу байқалды. Батыс Қазақстан облысында өсім 55,6% құрады, мұнда магистралды газ құбырының құрылысы белсенді қарқынмен инвестицияланды. Кәсіпорындардың технологиялық жабдықтарды сатып алуға жұмсалған шығындарының өсуі есебінен Қарағанды облысындағы инвестициялар көлемі (49%-ға) өсті.

Бірқатар инвестициялық жобалардың аяқталуына байланысты Жамбыл облысында (1,5%-ға) және Қостанай облысында (3,1%-ға) инвестициялар көлемі шамалы қысқарды.

Өңірлер бойынша негізгі капиталға инвестициялар игеру қарқыны

өткен жылғы тиісті айға %-бен

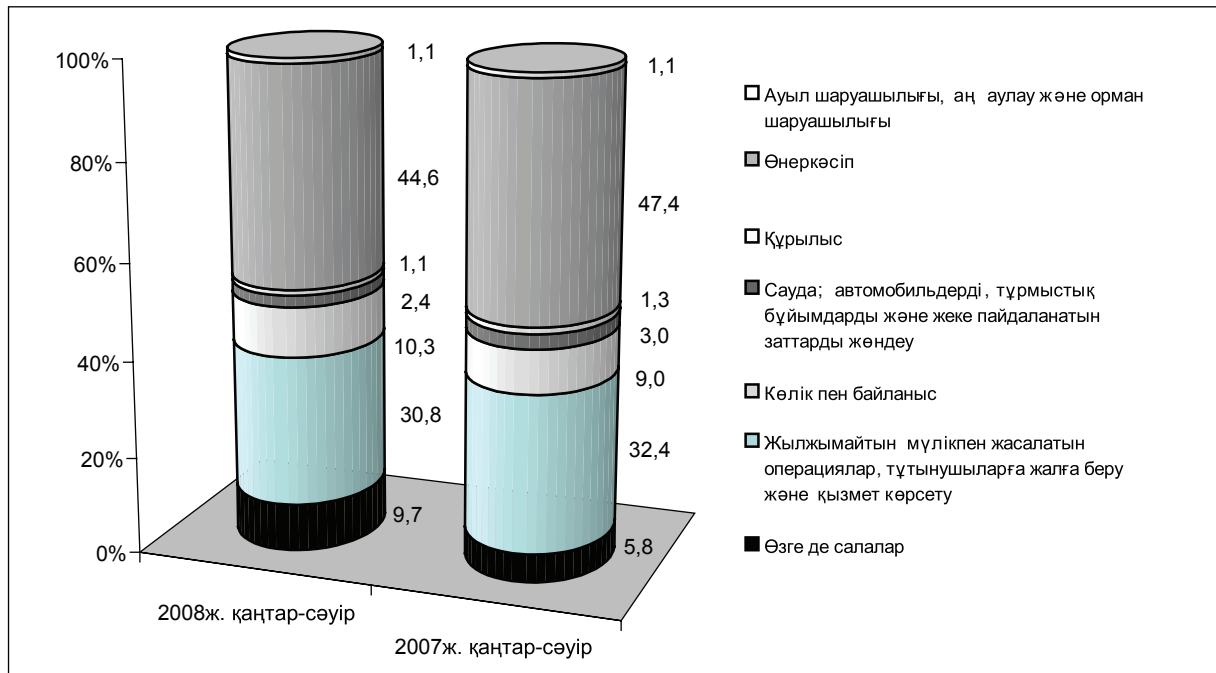

Едәуір белсенді инвесторлар жеке меншік нысандардың шаруашылық жүргізуші субъектілері болды. Олармен негізгі капиталға салынған инвестициялардың 59,2%-ы игерілді. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын басқа мемлекеттер кәсіпорындары мен ұйымдарының үлес салмағы 28,1% құрады. Мемлекеттік сектордың үлесіне – 12,7% келеді.

Инвестицияның технологиялық құрылымында 55,6%-ды ғимараттар мен үйлердің құрылысы мен күрделі жөндеу жұмыстары, 27,2% – машиналар, жабдықтар, құрал-саймандар, мұқаммал, 17,2% – өзге де күрделі жұмыстар мен шығындар құрады.

Пайдалану бағыттары бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

пайызбен

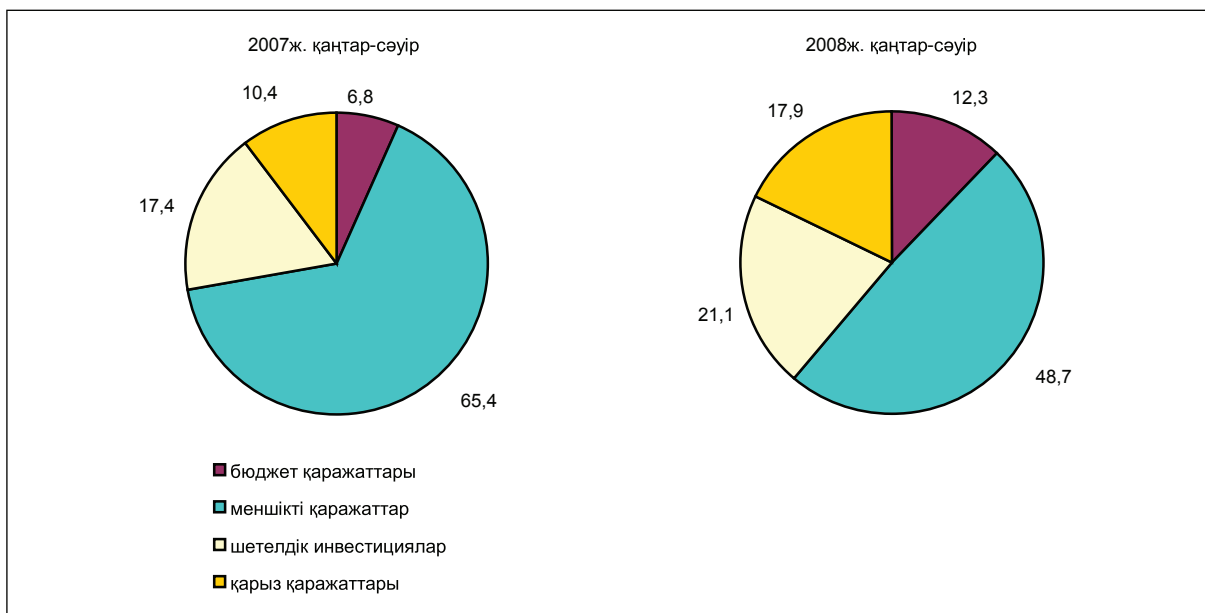

Инвестициялық тартымдылығы бойынша өнеркәсіп салым салу үшін басым салалары негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың жалпы көлемінің 44,6%-ы, соның ішінде мұнай және табиғи газ өндіру, осы салаларда қызмет көрсету – 28,3% және өңдеу өнеркәсібі – 8,1%, ал жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету – 30,8% болып қалады.

2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда ауыл шаруашылығына инвестициялық салымдар 22,7%, кен өндіруге – 8%, электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлуге – 28,2%-ға өсті. Көлік пен байланыс саласына инвестициялар – 31,2%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсету – 8,7%-ға көп салынды. Өңдеу өнеркәсібіне (0,9%), құрылыс (1,9%), сауда, автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке басқа пайдаланатын заттарға (11,2%) қаражат 2007 жылғы тиісті кезеңге қарағанда аз инвестицияланды.

Қаржыландыру көздері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

инвестицияның жалпы көлеміне пайызбен

Жеке меншік қаражаттар негізінен кен өндіру өнеркәсібіне және жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсетуге (көрсетілген қаражат көздерінен тиісінше 41,2% және 20% инвестиция) бағытталған. Бюджет қаражаттарының ең көп бөлігі (29,2%) көлік пен байланыстың дамуына бөлінді. Қарыз қаражаттарының едәуір үлесі қызметтің «Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету» (72,4%) түрінде игерілді.

Шетел инвестицияларының көп бөлігі (58,9%) кен өндіру өнеркәсібін дамытуға бағытталды. Шетел инвесторлары үшін ең тартымды Атырау облысы болды, мұнда есепті кезеңде барлық шетелдік инвестицияның 65,4%-ы игерілді.

7. БАҒАЛАР

7.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылғы сәуірде **инфляция** 0,9% құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,3 пайыздық тармаққа көп. Азық-түлік тауарлары 1%-ға қымбаттады, ал олардың инфляцияға «салымы» 0,4% құрады. Азық-түлік емес тауарлардың бағасы 0,8%, халыққа ақылы қызмет көрсетулер – 0,7%-ға өсті, бұл бағалардың жалпы өсіміне, тиісінше, 0,3% және 0,2% қосты.

Ағымдағы жылғы сәуірде нан мен жарма өнімдері бағасының тез өсуінің үрдісі жалғасты. Оларға баға – 2,3%-ға өсті, бұл ағымдағы жылғы наурызда 1,2% болды. Ең көп ұн – 3,7%, макарон өнімдері – 3,3%, тоқаш және ұннан дайындалатын кондитер өнімдері – 2,4%, нан бағасы – 1,9%, күріш – 0,7%-ға қымбаттады. Жармалар бағасы 1%-ға өсті, ал ұнтақ жармасы – 4,2%, арпа жармасы – 2,9%, сөк – 2,6%, сұлы жармасы – 1,8%-ға өсті.

Бағалардың өсім қарқынының ұлғаюы қантқа, ағымдағы жылғы наурызда 0,7%-дан сәуірде – 2,7%-ға дейін, тиісінше, ет және ет өнімдеріне – 0,1%-дан 0,7%-ға дейін байқалды. Жылқы еті – 1,2%, қой еті – 1,1%, сиыр еті – 0,9%, шошқа еті – 0,8%, шұжық өнімдері – 0,6%-ға қымбаттады. Құс еті 0,7%-ға арзандады.

Сүт және сүт өнімдерінің бағалар өсімі өткен ай ішінде 0,6% құрады. Бағалардың жоғарылауы ірімшік пен сүзбеге – 1,5%, қышқыл сүт өнімдеріне – 0,6%-ға, ал төмендеуі жаңа сауылған сүтке – 0,4%-ға байқалды. Жұмыртқа 0,6% (ағымдағы жылғы наурызда – 1,5%) арзандады.

Ағымдағы жылғы сәуірде май және тоң майларының бағасы 0,8%-ға өсті, өткен айда – 0,6%-ға төмендеді. Бұл күнбағыс майларының – 1,2%-ға қымбаттауынан (ағымдағы жылғы наурызда 1,3%-ға арзандауынан) болды. Маргарин бағасы – 0,6%, мал майы – 0,2%-ға өсті.

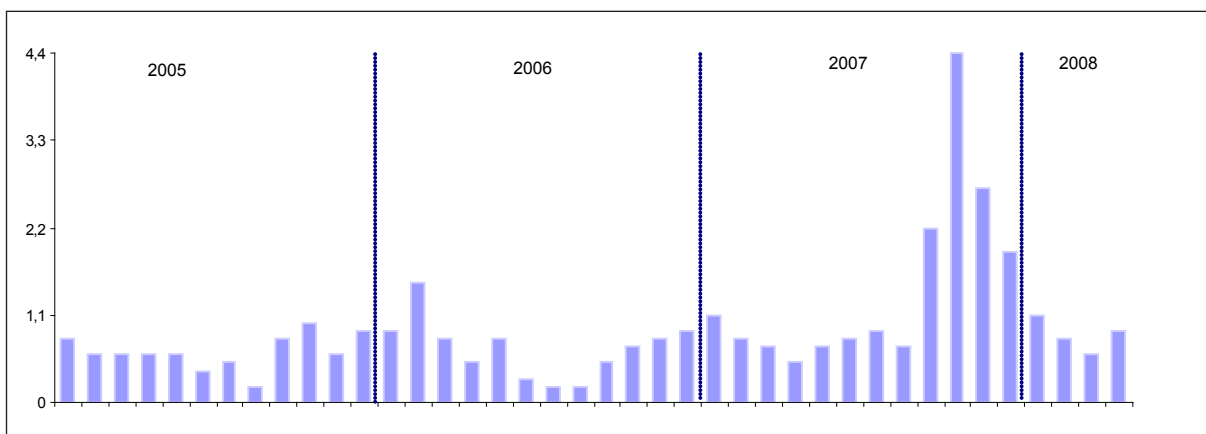
Азық-түлік емес тауарлар тобында өткен ай ішінде бағалардың елеулі жоғарылауы халыққа арналған энергия ресурстарына: дизель отынына – 6,5%, бензинге – 3%-ға тіркелді. Жуғыш және тазалағыш құралдарға бағалар өсімі 1,1%, киім және аяқ киімге, үйге қажетті заттарға және жеке бас гигиенасы тауарларына – 0,6%-дан, құрылыс материалдары мен баспа өнімдеріне – 0,5%-дан, дәрі-дәрмектерге – 0,4% құрады.

Қызмет көрсетулер саласында тұрғын үй-коммуналдық қызмет көрсетулердің бағалар мен тарифтері едәуір 0,5%-ға өсті (ағымдағы жылғы наурызда – бағалар индексі 100% құрады). Сұйытылған газ тарифтері – 3,1%, қоқыс жинау – 2,6%, тұрғын үйді ұстау – 1,5%-ға өсті.

Медициналық мекемелердің қызметтері 2%, жолаушылар көлігі – 1,4%, білім беру, мәдениет пен демалыс қызметтері – 0,4%-дан қымбаттады. Мейрамханалар мен қонақ үйлердің қызметтеріне баға деңгейі 2%, шаштараз қызметтері – 1,2%-ға өсті.

2005-2008 жылдардағы инфляция

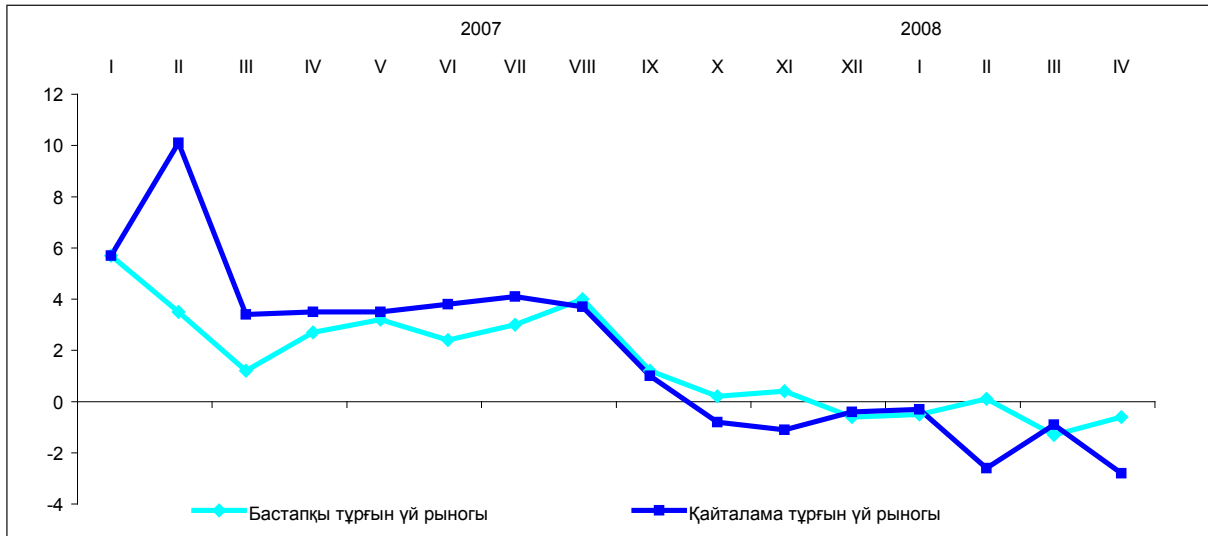
өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

2008 жылғы сәуірде жаңа үйдің бір шаршы метрін сату бағасы республика бойынша орта есеппен 157,8 мың теңгені құрап, өткен аймен салыстырғанда 0,6%, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы, тиісінше – 127,3 мың теңге болып, 2,8%-ға азайды.

2007-2008 жылдарда тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

Жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге баға өсуінің әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы сәуірде 0,9%, наурызда 0,4% құрады.

2008 жылғы Қазақстан Республикасындағы инфляция

пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

	2008ж. сәуір			2008ж. қаңтар-сәуір 2007ж. қаңтар-сәуірге
	2008ж. наурызға	2007ж. желтоқсанға	2007ж. сәуірге	
Инфляция	0,9	3,4	19,1	18,8
Базалық инфляция	0,9	2,8	18,6	18,4
Ақшалай табысы ең төмен халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	1,2	4,0	23,7	23,0
Ақшалай табысы ең жоғары халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,8	3,5	17,3	17,2

2008 жылғы сәуірде 2007 жылғы желтоқсанға қарағанда негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларынан есептелген орташа халықтың жан басына шаққандағы күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасы 10,8%, өткен айға қарағанда – 1,3%-ға өсіп, 11927 теңгені (тағам өнімдері – 7157 теңге, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 4770 теңге) құрады. 2008 жылғы сәуірде оның құрылымында ет пен балықты сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 18,6%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқаны – 16,5%, жемістер мен көкөністерді – 13,8%, нан өнімдерін – 9,1%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 2% құрады.

7.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒА

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағалары, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылғы сәуірде наурыз айымен салыстырғанда 4,5%, 2007ж. желтоқсанмен – 11,1%-ға өсті. Өндірілген өнім бір ай ішінде 4,6%, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер – 1,3%-ға өсті. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобынан өндіріс құралдарының бағасы 0,6%, тұтыну тауарлары – 1,5%, аралық тұтыну өнімдері – 4,9%-ға көтерілді.

2008 жылғы Қазақстан Республикасында өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағаларының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008ж. сәуір				2008ж. қаңтар-сәуір 2007ж. қаңтар-сәуірге
	2008ж. наурызға	2007ж. сәуірге	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулерді қоса	0,9	39,9	0,8	52,4	35,7
Өндірілген өнім	0,9	42,2	0,8	54,8	37,7
Өндіріс құралдары	6,0	33,0	12,5	47,7	30,3
Аралық тұтыну өнімдері	0,8	45,0	0,4	58,0	40,0
Тұтыну тауарлары	1,8	16,3	3,6	26,9	15,5
Өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер	0,9	7,8	1,2	19,0	7,4

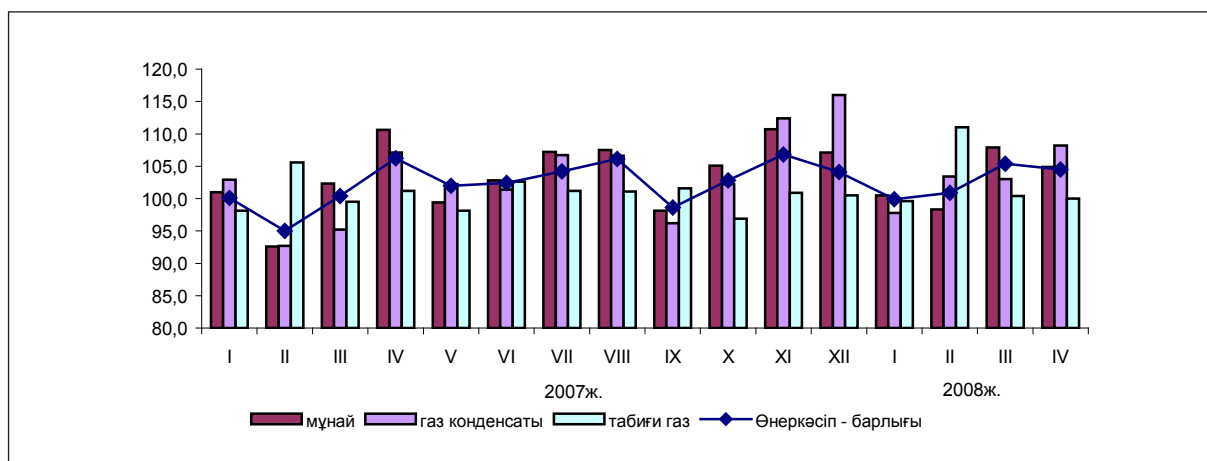
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы сәуірде наурыз айына қарағанда 103,9%, 2007 жылғы желтоқсанға – 109,8% құрады.

Өткен айда өнеркәсіптегі бағалар серпіні мұнайға олардың 4,9% өсуінің әсер етуімен қалыптасты, бұл өнеркәсіптегі жалпы баға деңгейіне 2,1% қосты. Газ конденсаты 8,2%, мұнай өңдеу өнімдері – 2,4%, электр энергиясы – 2,1% қымбаттады, ал жылу энергиясы 0,1%-ға арзандады. Энергия ресурстарының бағалар мен тарифтер деңгейі жалпы бір айда 5,4% көтерілді, бұл ағымдағы жылғы наурыздағыдан 0,9 пайыздық тармаққа төмен, кен өндіру өнеркәсібінде – 5,2%-ға, тиісінше 1,2 тармақ.

Қара металлургия өніміне бағаның 4,9%, түсті металлургия – 4,8% өсуі өнеркәсіптегі баға өсімі факторларының бірі болып отыр. Осы тауарлардың өнеркәсіптегі жалпы баға өсіміне салымы 0,7% құрады. Отандық өндірушілерде қара металдар илегі 8,5%, бағалы металдар – 7,7%, мыс – 6,9%-ға қымбаттады. Мырыш пен қорғасынға сыртқы сауда конъюнктурасының нашарлауы олардың республикада тиісінше 8,6% және 0,8%-ға арзандауына ықпал етті.

2007-2008жж. энергия ресурстарын өндіруші кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

Өткен айда мақтаның табиғи талшықтары өндірісіндегі шығындардың өсуінен тоқыма және тігін өнеркәсібінде баға өсімі 8,2%-ға тіркелді. Осы уақытта химия тауарларына баға 5,8%, қағаз бен қатырма қағазға – 0,6%-ға өсті.

Республикада өндірілген тамақ өнімдерінің бағасы ағымдағы жылғы сәуірде 2%-ға өсті. Аграрийлердегі астық бағасының өсуі макарон өнімдерінің 2,4%, бидай ұнының – 2,6% және нанның – 6,8%-ға қымбаттауына әкеп соқты. Бағаның өсуі өсімдік майына – 6,1%, сусындарға – 1,6%, мал етіне – 0,7%, кондитер өнімдеріне – 0,3%, олардың төмендеуі маргаринге – 0,8% әрі қарай жалғасып, тек қант, шай және күрішке олар бұрынғы деңгейде қалды.

Байқалған өндірістік сипаттағы қызметтерден өткен айда өңірлік электр стансаларымен электр энергиясын тасымалдау тарифтерінің 7,6%, машиналар мен жабдықтарды жөндеуде – 3,2%, мұнай және газ өндіруде – 1,6%-ға өсуі, ал газет басып шығаруда – 2%-ға төмендеуі тіркелді.

Өнеркәсіп кәсіпорындары технологиялық үдеріс үшін сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылғы сәуірде наурыз айына қарағанда 102,6% құрады. Алыс шетелден сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы ай ішінде 4,4%, республикада – 2,8%, Достастық елдерінен – 1,1%-ға өсті.

Шетелге шығарылған тауарлардың бағасы ағымдағы жылғы ақпанда қаңтармен салыстырғанда 1,2%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 4,2%-ға өсті. Достастық мемлекеттеріне шығарылған тауарлар бағасының ай ішінде 1,5%-ға төмендеуі, ал алыс шетелге – 1,8%-ға өсуі тіркелді. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған, экспорттық өнім топтарындағы шикізаттар ағымдағы жылғы ақпанда қаңтарға қарағанда 0,7%, жартылай дайын фабрикалар – 3,6% қымбаттады, дайын тауарлар – 4%-ға арзандады. Республикадан шығарылған көмір бағасы 6%, мұнай өнімдері – 3,2%, газ конденсаты – 1,8%, мұнай – 1%-ға өсті, ал қара металл өнімдеріне – 3%, түсті металға – 1,8%-ға төмендеді. Мақта бағасының 1,6%, жүнге – 0,8% төмендеуімен бірге сүт өнімдерінің 15%, балық және көкөністердің – 9,4%-дан қымбаттауы есебінен ауыл шаруашылығы өнімінің экспорттық жеткізілім бағасы бір ай ішінде 1,1%-ға өсті.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі ағымдағы жылғы ақпанда қаңтарға қарағанда 102,9%, 2007 жылғы желтоқсанға – 103,4% құрады. Достастық мемлекеттерінен әкелінген өнім бір ай ішінде 2,2%, әлемнің қалған елдерінен – 3,8%-ға қымбаттады. Осы уақыт ішінде елеулі баға өсімі импортталынатын темекіге 13%, аяқ киімге – 10,7%, ет өнімдеріне – 9,7%, қағазға – 7,4%, шарапқа – 6,1%-ға қалыптасты. Шұжық өнімдерінің бағасы, керісінше 5,4%, сүрек – 2,2%, кофе – 0,9%-ға төмендеді.

Ағымдағы жылғы сәуірде өткен аймен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасы** 2,2% өсті, өткен жылдың осы кезеңдегі олардың өзгеруінен 1,7 пайыздық тармаққа, өсімдік шаруашылығы, тиісінше 3,4%-ға және 2,5 пайыздық тармаққа асып түсті. Мал шаруашылығы өнімдері бағасының индексі – 100,6% (2007ж. сәуірде – 100%) құрады.

Ауыл шаруашылығы өнімдеріне бағалардың өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008ж. сәуір				2008ж. қаңтар-сәуір 2007ж. қаңтар-сәуірге
	2008ж. наурызға	2007ж. сәуірге	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	2,2	44,9	8,5	65,2	41,7
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	3,4	62,0	10,2	87,3	57,2
Мал шаруашылығы өнімдері	0,6	22,8	6,2	37,2	21,2

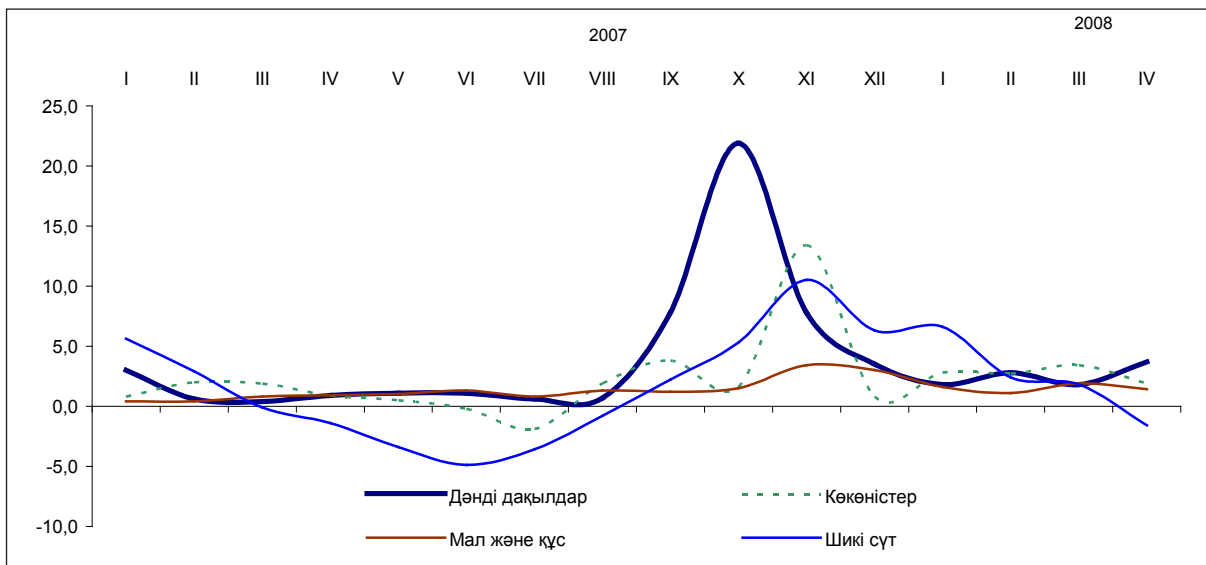
Ағымдағы жылғы сәуірдегі 4,1%-ға дейін өсім қарқынының жоғарылауымен дәнді дақылдар рыногында бидай бағасының көтерілуі белгіленді, наурызда керісінше 1,9% болған. Баға арпаға – 2%, жүгері мен күрішке – 1,3%-дан, тарыға – 0,7%-ға қымбаттады, ал қара бидай, сұлы, қарақұмық бағасы өзгеріссіз қалды.

Ағымдағы жылғы сәуірде көкөніс өнімдерінің баға өсімі 1,9% құрады, бұл өткен айға қарағанда 1,5 пайыздық тармаққа төмен. Баға көшетжайда өсірілген қызанаққа – 12,3%, қиярға – 11,3%, сәбізге – 5,9%, қызылшаға – 2,3%, басты пиязға – 1,8%, қырыққабатқа – 0,9%-ға өсті. Бір айдың ішінде күнбағыс тұқымы – 2,1%, мақсары тұқымы – 1,7%, бұршақ – 1,6%, картоп – 0,9%-ға қымбаттады.

Ағымдағы жылғы сәуірде баға деңгейі құс етіне – 3,4%, жылқы – 2,4%, шошқа – 1,5%, қой – 0,9%, ірі қара мал етіне – 0,5%-ға өсті. Жұмыртқаны өткізу бағасының ағымдағы жылғы наурызда 0,5%-ға төмендеуінен сәуірде 0,4%-ға қымбаттады. Сүт 1,6%-ға арзандады.

2007-2008 жылдардағы ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

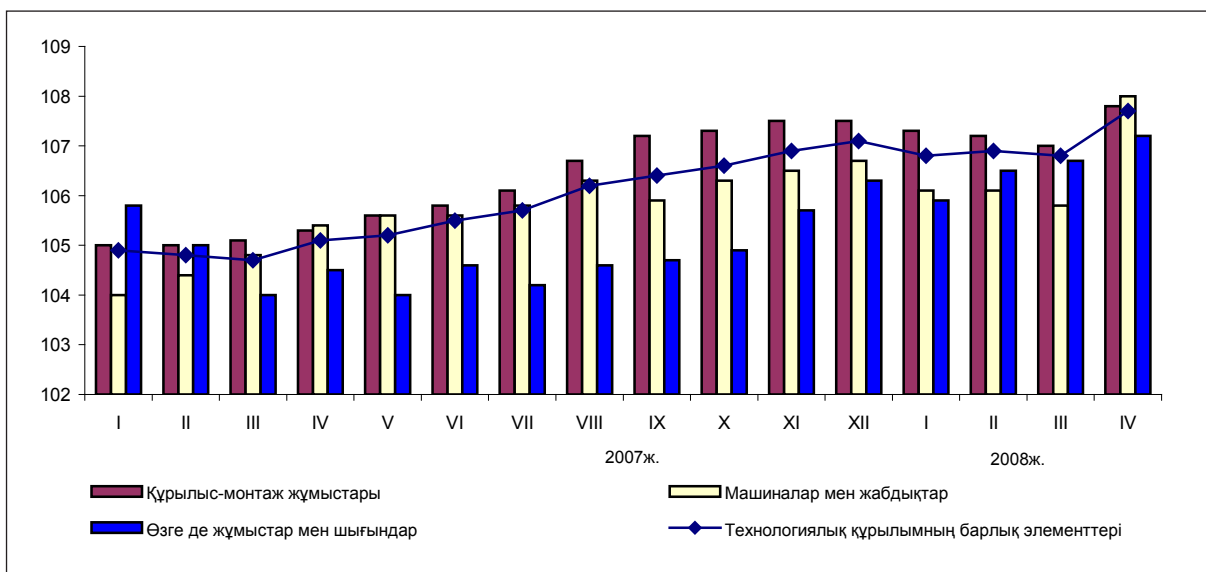
өткен айға пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

Ағымдағы жылғы сәуірде наурызбен салыстырғанда **құрылыстағы баға индексі** 101,6%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 102,5% құрады. Экономикалық қызметтің осы түріне бағаның өсуі технологиялық жабдықтардың өсуіне әкеп соқты. Бір ай ішінде ол 2,9%, ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде – 3,7%, ал құрылыс-монтаж жұмыстарына тиісінше – 1,4% және 2,3%-ға қымбаттады.

2007-2008 жылдардағы құрылыстағы баға индексі

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Ағымдағы жылғы сәуірде құрылыс ұйымдары сатып алған материалдар, бөлшектер және конструкциялар ішінен баға еденге арналған бетон тақталар 2,7%, олифке – 1,9%, әйнек табағына, бояулар, қара металдар – 0,6-0,7%, шамдар мен жарық беретін құрылғылар – 0,5%, құм, сүрек және олардан жасалған бұйымдар, құрылыс металл конструкциялары – 0,3-0,5%-ға өсті. Бағаның төмендеуі портландцементке 1,1%, ғанышқа – 0,8%, тауарлы бетонға – 0,6%-ға белгіленді.

Ағымдағы жылғы сәуірде наурызбен салыстырғанда **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** – 109,9%, 2007ж. желтоқсанмен – 110,3% құрады.

Жүк тарифтерінің едәуір өсуі теміржол көлігі қызметтеріне тіркелді. Ағымдағы жылғы сәуірде темір жолмен ТМД елдеріне жүк жеткізу 21%, республика ішінде – 7,8%-ға қымбаттады. Автожол көлігі қызметі тарифтері – 1,1%, ал қала маңы қатынасына – 2,6%, республика ішінде – 0,7%, ТМД елдеріне – 0,9%-ға артты. Өуе көлігі, құбыр желісі және су көлігі түрлерімен жүк тасымалдау тарифтері өзгеріссіз қалды.

8. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

8.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

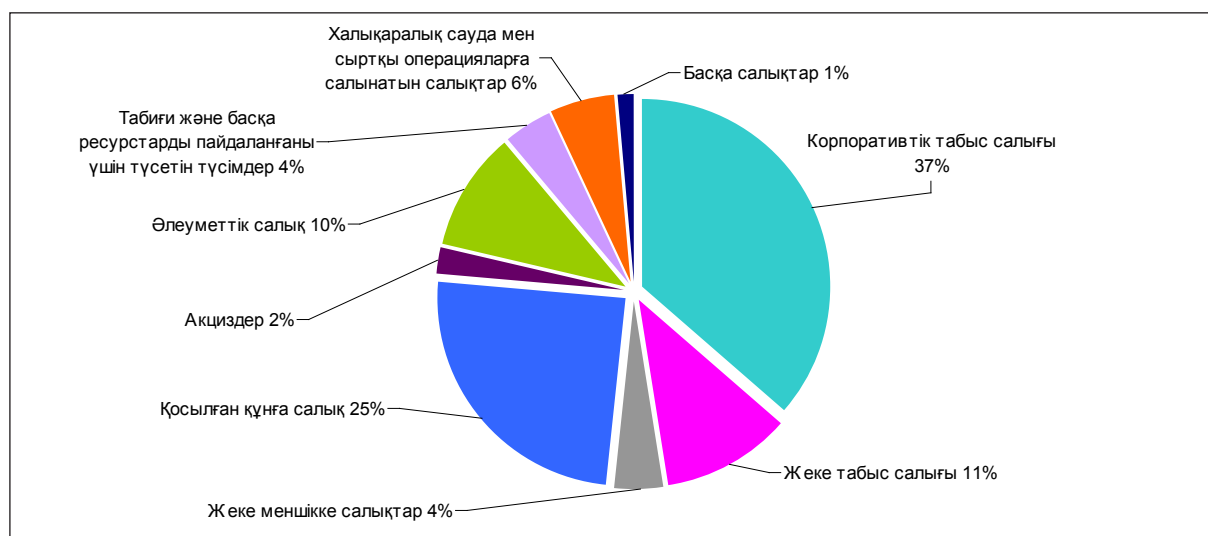
Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2008 жылғы 1 сәуірге мемлекеттік бюджет табыстары 745,5 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 83,4% құрады. Шығындар бойынша бюджеттің орындалуы 663 млрд. теңгені құрады немесе есепті кезеңдегі жиынтық жоспарға – 89,4%-ды құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 26,3%-ға, ал шығындар 21,9%-ға өсті. Бюджет профициті (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 23,2 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (76,2%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық болып табылады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы

пайызбен

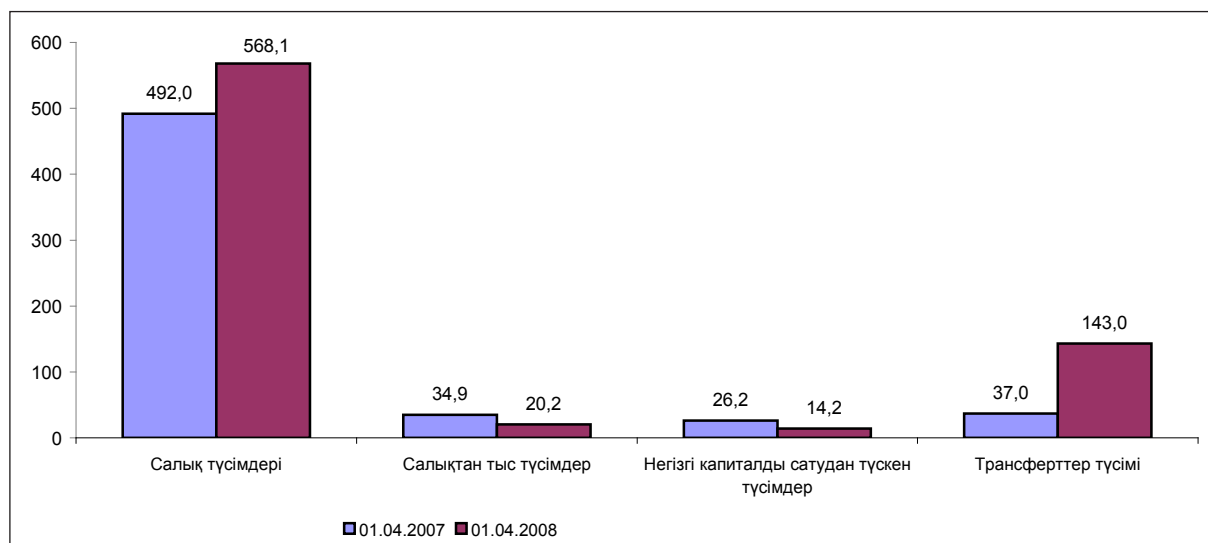
01.04.2008ж.

2008 жылғы қаңтар-наурызда мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында салықтық емес түсімдер – 2,7%, негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер – 1,9%, трансферттердің түсімі – 19,2%-ды құрады.

Мемлекеттік бюджет табыстары (2007-2008жж. 1 сәуірдегі жағдай бойынша)

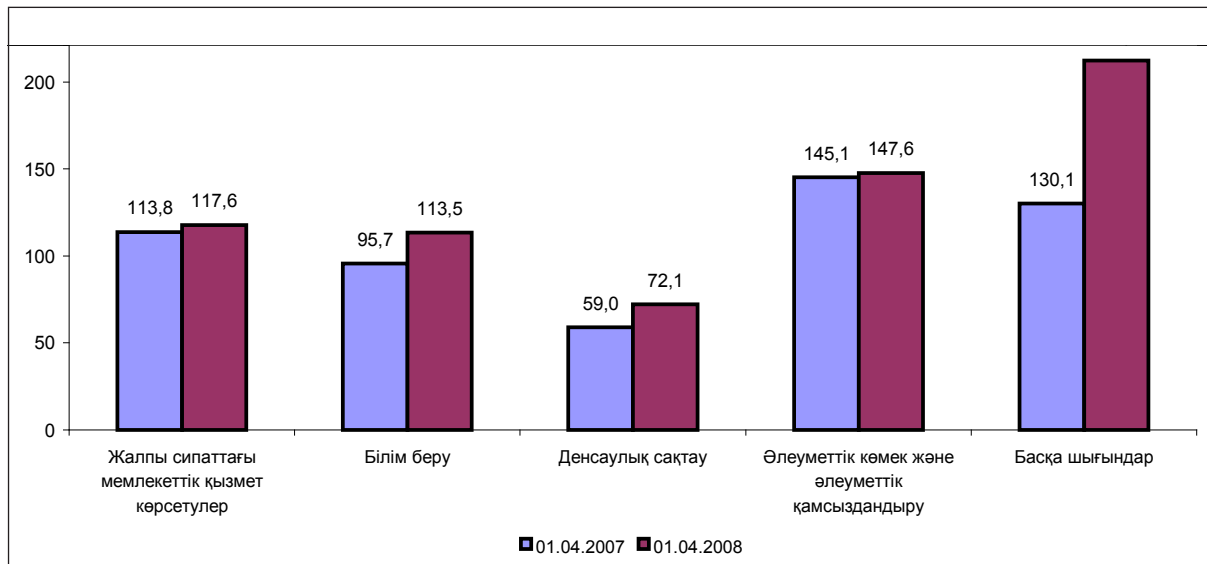
млрд. теңге

Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге жұмсалған шығындар 2008 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 3,4%-ға, білім беруге – 18,6%-ға және денсаулық сақтауға – 22,2%-ға артты.

**Мемлекеттік бюджет шығындары
(2007-2008жж. 1 сәуірдегі жағдай бойынша)**

млрд. теңге

2008 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табытар 588,3 млрд. теңгені құрады. Шығындар 565,5 млрд. теңге сомада өндірілді. Бюджет дефициті 17,2 млрд. теңге деңгейінде белгіленді. Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 29%, ал шығындар 19,9%-ға артты.

Республикалық бюджет табыстарының 67,8% – салықтар, 3,1% – салықтан тыс түсімдер, 29,1%-ын трансферттер түсімдері құрады.

Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 24,2%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 16,8%, көлік және коммуникацияға – 11%, білім беруге – 6,1%, мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікке – 3,6% және денсаулық сақтауға – 2,8% келеді.

Жергілікті бюджетке түскен табыстар 409,2 млрд. теңгені, шығындар 349,6 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда табыстар 28,8%, шығындар – 37,3%-ға өсті. Бюджет профициті 46,5 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

8.2 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2008 жылғы наурыздың соңына ақша базасы (резервтік ақшалар) 1578,9 млрд. теңге (2007 жылғы наурыздың соңына – 1584 млрд. теңге) сомасында анықталды және ағымдағы жылғы ақпанмен салыстырғанда 0,04%-ға төмендеді. Ақша базасының құрамында Қазақстанның Ұлттық Банкінен (ҚҰБ) тыс қолма-қол ақшалар және екінші деңгейдегі банктердің және Қазақстан Ұлттық Банкідегі басқа ұйымдардың депозиттері тиісінше 809,2 млрд. теңге мен 769,7 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде тиісінше – 739,5 млрд. теңге және 844,5 млрд. теңге) құрады.

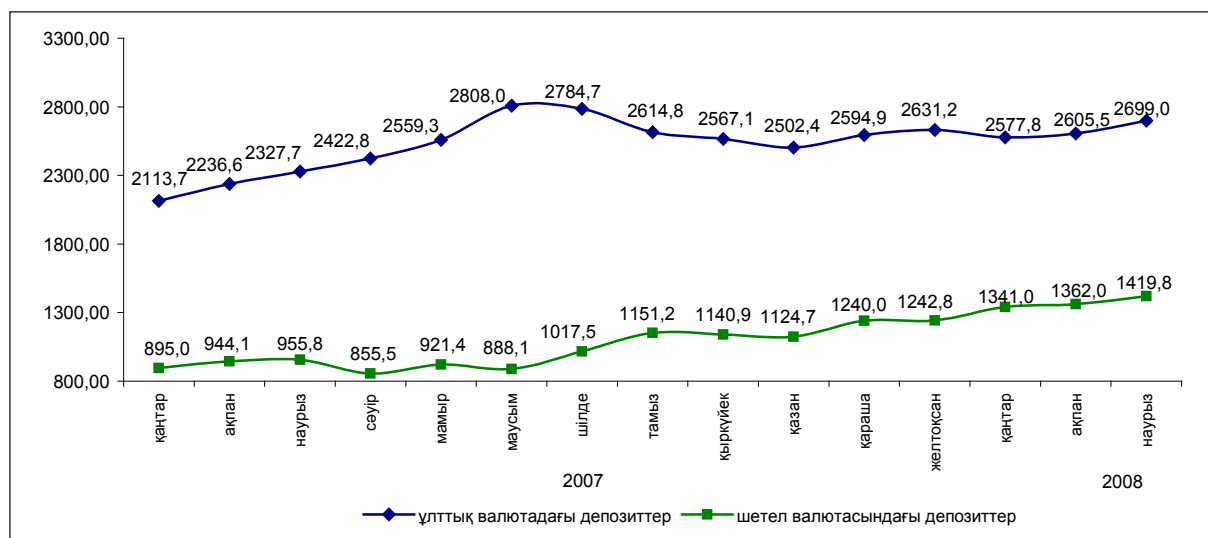
Айналымдағы қолма-қол ақша (M0) 2008 жылғы наурыздың соңына 2008 жылғы ақпанмен салыстырғанда 1,8%-ға өсті және 696,4 млрд. теңгені құрады.

Ақша базасы (M3) ағымдағы жылғы наурыздың соңына өткен аймен салыстырғанда 3,5%-ға өсті және 4815,2 млрд. теңгені (2007 жылғы наурыздың соңына – 3935,7 млрд. теңге) құрады.

Екінші деңгейдегі банктердегі резиденттер депозиттерінің жалпы көлемі 2008 жылғы наурыздың соңына 4118,8 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы наурыздың соңына – 3283,5 млрд. теңге) белгіленді. Ұлттық валютадағы депозиттер өткен аймен салыстырғанда 3,6%-ға өсіп, 2699 млрд. теңгені, шетел валютасындағы депозиттер 4,2%-ға өсіп, 1419,8 млрд. теңгені құрады. 2008 жылғы наурызда жеке тұлғалар депозиттері 1479,8 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 1167,6 млрд. теңге) құрады, бұл депозиттердің жалпы сомасының 35,9%-ын алады.

2007-2008жж. ұлттық және шетел валютасындағы депозиттер

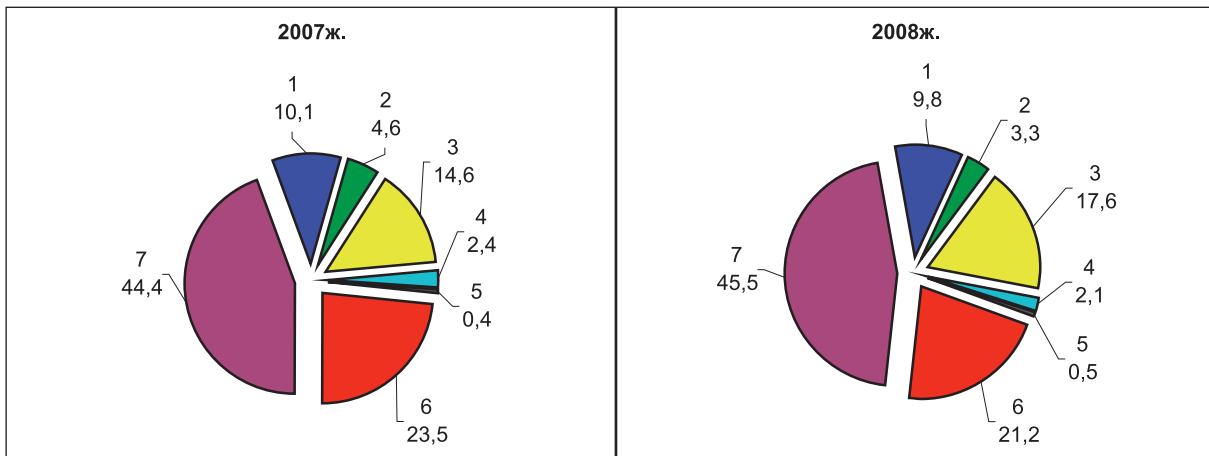
кезең соңына, млрд. теңге

Ағымдағы жылғы наурыздың соңына екінші деңгейдегі банктер кредиттері 7255,8 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 5272,4 млрд. теңге) құрады және бір айда 0,2%-ға өсті. Аталған кезеңде 2008 жылғы ақпанмен салыстырғанда банктік емес заңды тұлғаларға берілген кредиттер сомасы 0,6%-ға өсіп, 4725,9 млрд. теңге, жеке тұлғаларға тиісінше – 0,5%-ға азайып және 2529,9 млрд. теңгені құрады.

2007ж. және 2008ж. наурыздағы екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

кезең соңына, пайызбен

1 – өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – өзге де

2008 жылғы наурыздың соңына ұзақ мерзімді кредиттер сомасы (бір жылдан астам) 5859,8 млрд. теңгені (2007 жылғы наурыздың соңына – 4023,7 млрд. теңге) құрады және ағымдағы жылғы өйткен аймен салыстырғанда 0,4%-ға өсті. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 80,8% (2007 жылғы тиісті кезеңде – 76,3%) құрады.

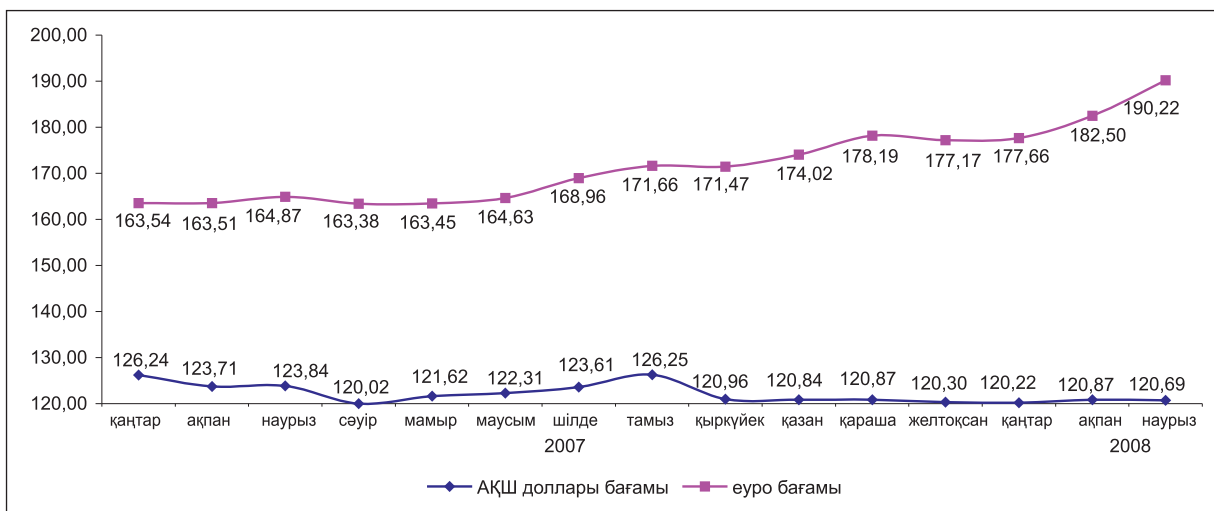
Кредиттеу объектілері бойынша ең үлкен үлесті айналым қаражаттарын сатып алуға берілген кредиттер – 25,2% (1825,4 млрд. теңге), ең аз үлесті құнды қағаздарды сатып алуға берілген кредиттер – 1,6% (118 млрд. теңге) алады. Азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына берілген кредиттер – 17% (1234,9 млрд. теңге), жаңа құрылыс және қайта құруға – 12,8% (926,8 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,5% (831 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 11,2% (816,1 млрд. теңге), басқа мақсаттарға – 20,7% (1503,6 млрд. теңге) құрады.

2008 жылғы наурыздың соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттері 1488,4 млрд. теңгені құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,6%-ға көп. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20,5%-ын (2007 жылғы тиісті кезеңде – 19,3%) құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылғы наурызда жеке тұлғаларға шетел валютасын айырбастау пункттерімен сату көлемі оны сатып алу көлемінен: еуро бойынша – 2,3 есеге, АҚШ доллары бойынша – 1,9 есеге, ресей рублі бойынша – 1,5 есеге асып түсті. Жеке тұлғаларға шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда АҚШ доллары бойынша – 5,9%, еуро бойынша – 10,8%-ға өсті, ал ресей рублі бойынша – 1,7%-ға азайды.

2007-2008жж. АҚШ доллары және еуроньң ресми айырбастау бағамдары

кезең соңына, валюта бірлігіне теңгемен

ҚР Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыруының ресми мөлшерлемесі 2007 жылғы 1 желтоқсанныан бастап 2%-ға өсіп, жылдық 11% деңгейінде белгіленді.

9. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

9.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2008 жылғы сәуірде (бағалау бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 5 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті айдағыдан 222,2 мың адамға (4,6%-ға) көп.

2007-2008 жылдарда Қазақстан Республикасындағы жалдамалы қызметкерлер

	2007ж.				2008ж.
	I тоқсан	II тоқсан	III тоқсан	IV тоқсан	I тоқсан
Жалдамалы қызметкерлер саны, мың адам	4896,2	4953,4	5009,7	5035,8	5138,3
Жұмыспен қамтылғандар санындағы үлесі,%	65,4	64,8	64,9	65,6	66,2

2008 жылғы бірінші тоқсанда мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4,1 млн. адам (барлық жалданып жұмыс істейтіндердің 80,7%-ы), жеке тұлғаларда – 0,6 млн. (12%-ы), шаруа (фермер) қожалықтарында – 0,4 млн. адам (7,3%-ы) жұмыс істеді.

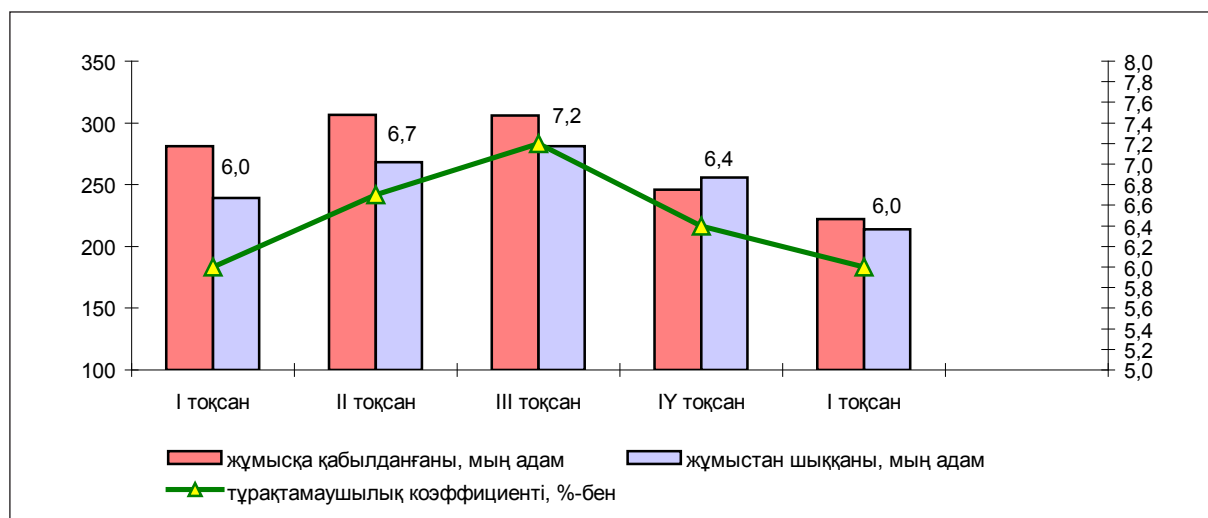
Ірі және орта кәсіпорындарда ағымдағы жылғы бірінші тоқсанда 2,9 млн. адам жұмыс істеді, бұл жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 56,9%-ы. Ол өткен жылғы тиісті тоқсанға қарағанда 125 мың адамға (4,5%-ға) көп. Көрсетілген кезеңде жалдамалы қызметкерлер саны білім беруде – 22,3 мың адамға (4%-ға), саудада – 21,1 мың адамға (22,4%-ға), денсаулық сақтау саласында – 14,2 мың адамға (5,6%-ға), көлік және байланысқа – 13,6 мың адамға (5,2%-ға), қаржы саласында – 12,8 мың адамға (21,8%-ға), өнеркәсіпте – 12,2 мың адамға (1,7%-ға) өсті.

2008 жылғы наурыздың соңына ірі және орта кәсіпорындарда 27,8 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 0,9%), бұл өткен айға қарағанда 1007 бірлікке (3,5%-ға) аз. Ең көп бос жұмыс орнының саны өнеркәсіп кәсіпорындарында – 6989 бірлік (олардың жалпы санының 25,1%-ы), мемлекеттік басқару ұйымдарында – 6152 бірлік (22,1%-ы), денсаулық сақтау саласында – 3358 бірлік (12%-ы), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларды жүзеге асыру саласында – 2571 бірлік (9,2%-ы), көлік және байланыста – 2514 бірлік (9%-ы) құрады.

Ағымдағы жылғы бірінші тоқсанда ірі және орта кәсіпорындарда 222,2 мың адам жұмысқа қабылданды, бұл жұмысшылардың жалпы санына 7,6%, олардан 13,1 мың адам немесе 5,9%-ы – қайта құрылған жұмыс орындарына алынды. Өнеркәсіп кәсіпорындарына 57,3 мың адам жұмысқа орналасты, олардан қайта құрылған жұмыс орындарына – 3,1 мың адам (жұмысқа қабылданғандар санының 5,5%-ы), құрылысқа – тиісінше, 32,8 мың және 2,7 мың адам (8,2%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласына – 21,4 мың және 2 мың адам (9,4%), білім беру саласына – 19,9 мың және 0,5 мың адам (2,7%), көлік және байланысқа – 19,6 мың және 0,8 мың адам (4%).

Түрлі себептерге байланысты 2008 жылғы бірінші тоқсанда 213,9 мың адам, оның ішінде тұрақтамаушылық себептері бойынша – 175,2 мың адам (81,9%) жұмыстан шықты. Тұрақтамаушылық коэффициенті – 6,0% құрады. Жұмыстан шыққан қызметкерлердің үлесі өнеркәсіпте олардың жалпы санының 24,8%-ын, құрылыста – 18%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласында – 9,5%, көлік және байланыста – 8,3%, білім беру саласында – 7% құрады.

2007-2008 жылдарда ірі және орта кәсіпорындардағы жұмысшылар санының қозғалысы

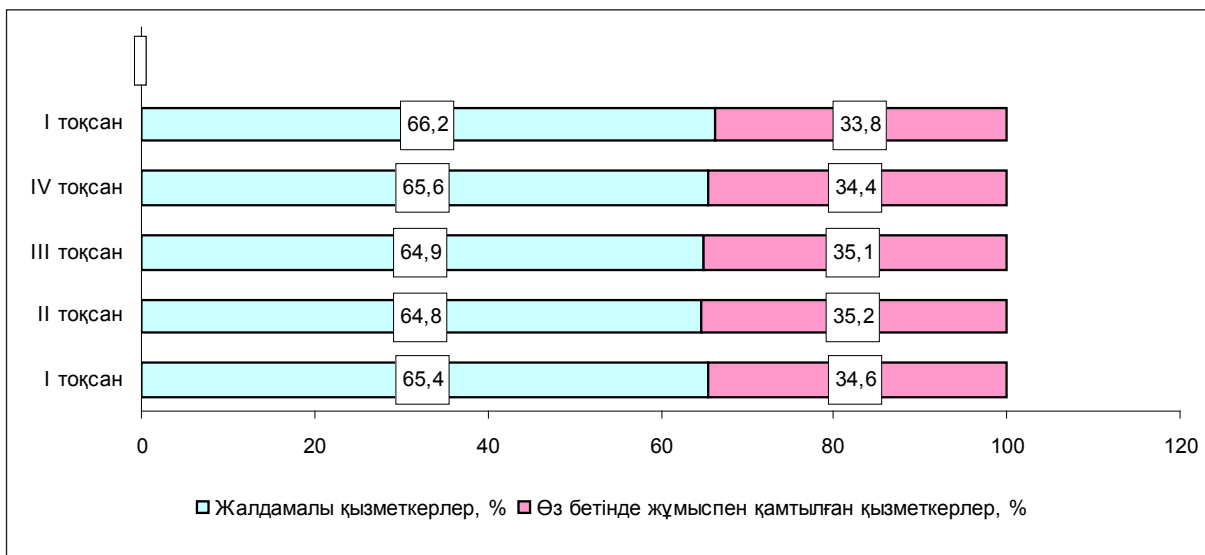
9.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

2008 жылғы сәуірде (бағалау бойынша) 15 және одан асқан жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны 8,4 млн. адамды, экономикада жұмыспен қамтылғандар саны – 7,9 млн. адамды, жұмыссыздар (табысты жұмысы болмаған, оны белсенді іздеген және оған кірісуге дайын болған адамдар) – 570,2 мың адамды құрады. Жұмыссыздық деңгейі – 6,8% болып қалыптасты.

2008 жылғы бірінші тоқсанда республика экономикасында 7,8 млн. адам жұмыспен қамтылды, бұл 15 және одан асқан жастағы адамдар санының 65,7%-ы. Бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 271,9 мың адамға немесе 3,6%-ға көп. Жұмыспен қамтылған халық ішінде қалалық жерде 4 млн. адам еңбек етті немесе 51,6%, ауылдық жерде, тиісінше – 3,8 млн. адам немесе 48,4%. Жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 51,3%-ын ерлер, 48,7%-ын – әйелдер құрайды.

Ағымдағы жылғы бірінші тоқсанда жалдамалы қызметкерлердің саны 5,1 млн. адамды құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 242,1 мың адамға (4,9%-ға) көп. Өз бетінше жұмыспен қамтылғандар саны – тиісінше, 2,6 млн. адам немесе 29,8 мың адамға (1,1%-ға) көбейді. Жалдамалы қызметкерлердің көп бөлігі қалалық жерде – олардың жалпы санының 63,7%-ы (3,3 млн. адам) жұмыспен қамтылды. Ауылда жұмыспен қамтылғандар ішінен өз бетінше жұмыспен қамтылған қызметкерлер – 50,3% (1,9 млн. адам) құрайды.

2007-2008 жылдардағы бойынша жұмыспен қамтылған халықтың жұмыспен қамтылу статусы құрылымы

Бірінші тоқсанда жұмыссыздар саны 573,8 мың адамды құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 50,2 мың адамға немесе 8%-ға азайды. Жұмыссыздық деңгейі 6,9% (2007ж. бірінші тоқсанда – 7,7%) болды. Жұмыссыздардың жалпы санынан қалалық жерде – 327 мың адам (жұмыссыздық деңгейі – 7,5%), ауылдық жерде – 246,8 мың адам (6,2%) тіркелді.

Жұмыссыздардың жалпы санында жұмыссыз әйелдердің саны басым болып сақталуда – 342,3 мың адам (59,6%), бұл еркектер санынан 110,7 мың адамға көп. Жас құрылымы бойынша жұмыссыздар арасында ең көп үлесті 25-39 жастағылар – 44,4% (254,8 мың адам), 40-54 жастағылар – 27,2% (156,3 мың адам), 15-24 жастағы жастар – 19% (108,8 мың адам) алды. Жастар жұмыссыздығының деңгейі – 8,1% (2007 жылғы бірінші тоқсанда – 11,0%) болып қалыптасты. Жұмыссыздар ішінен жоғары білімі барлары – олардың жалпы санының 22,4%-ын, орта кәсіптік (арнайы) білімі барлар – 22,2%, бастауыш кәсіптік білімі барлар – 10%, жалпы орта білімі барлар – 38,7% құрады.

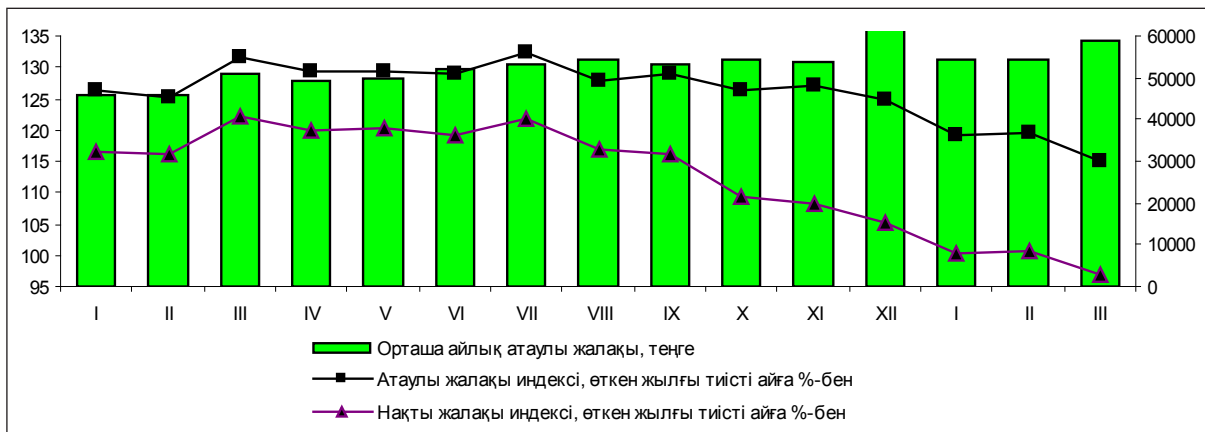
Бір жылдан астам уақыт бойы жұмыссыз болған адамдар санының азаюы байқалды: ағымдағы жылғы бірінші тоқсанда олар 154 мың адамды құрады, бұл жалпы санының – 28,6%-ы (2007 жылғы бірінші тоқсанда, тиісінше – 170,9 мың және 28,8%). Ұзақ мерзімді жұмыссыздық деңгейі 2,9% болды, бұл өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 0,6 пайыздық тармаққа төмен.

2008 жылғы сәуірдің соңында жұмыссыздар ретінде тіркелген адамдар саны (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықтың әлеуметтік қорғау деректері бойынша) 69,4 мың адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 12,3 мың адамға немесе 15,1%-ға аз. Тіркелген жұмыссыздар санында айтарлықтай бөлігін – 66,8% (46,4 мың адам) – әйелдер, 51,4%-ын – ауыл тұрғындары (35,7 мың адам) құрайды. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі 0,8% (2007 жылғы сәуірде – 1,0%) болды.

9.3 ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

2008 жылғы наурызда бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 58599 теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 15,1%-ға, қаңтар-наурызда, тиісінше – 55422 теңге және 17,2%-ға өсті. Нақты көріністе осы кезеңдердегі төмендеу, тиісінше – 3% және 1,3% құрады.

2007-2008 жылдары Қазақстан Республикасындағы еңбекақы

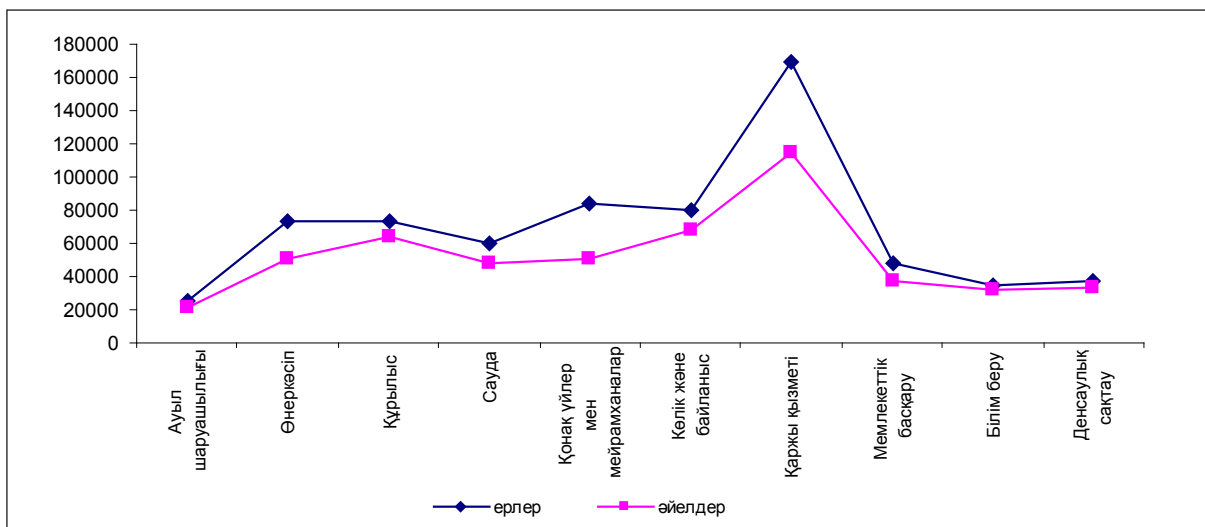
Жалдамалы қызметкерлердің еңбекақысының көбеюі экономикалық қызметтің барлық түрлерінде байқалды. 2008 жылғы наурызда 2007 жылғы тиісті айға қарағанда ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің жалақысы 29,3%, саудада – 23%, өнеркәсіпте – 21,5%, қаржы қызметінде – 20,3%-ға өсті.

2008 жылғы наурызда қаржы саласындағы қызметкерлердің жалақысы 135,8 мың теңгені құрады, бұл ел бойынша орташа жалақыдан 2,3 есе жоғары, жылжымайтын мүлікпен операцияларды жүзеге асыру саласында, кен өндіру өнеркәсібінде – 89,4 мың теңгеден 105,3 мың теңгеге дейін (1,5-1,8 есе), көлік және байланыста – 83,8 мың теңге (1,4 есе). Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 24126 теңге (бұл республика бойынша орташа жалақыдан 58,8%-ға төмен), білім беруде – 33339 теңге (43,1%), денсаулық сақтауда және әлеуметтік қызмет көрсетуде – 35159 теңге (40%) болып қалыптасты.

Өнеркәсіптегі еңбекақы 2008 жылғы қаңтар-наурызда 66816 теңгені құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 23,1%-ға өсті. Өнеркәсіп салалары ішінде ең жоғары жалақы алатын шикі мұнай және табиғи газ өндірумен айналысатын қызметкерлер, мұндағы жалақы 147,1 мың теңге және темекі өндірісінде – 181,4 мың теңге құрады, бұл сала бойынша орташа жалақыдан 2,2 – 2,7 есе көп.

2008 жылғы қаңтар-наурызда ерлердің орташа жалақысы 66322 теңгені құрады немесе әйелдердің жалақысынан (43616 теңге) 1,5 есе жоғары. Мейрамхана-қонақ үй бизнесіндегі бұл алшақтық 1,7 есені, қаржы қызметінде және өнеркәсіпте – 1,5 есені, саудада және мемлекеттік басқаруда – 1,3 есені құрады.

2008 жылғы қаңтар-наурызда ерлер мен әйелдердің экономикалық қызметтің жекелеген түрлері бойынша жалақысы

10. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

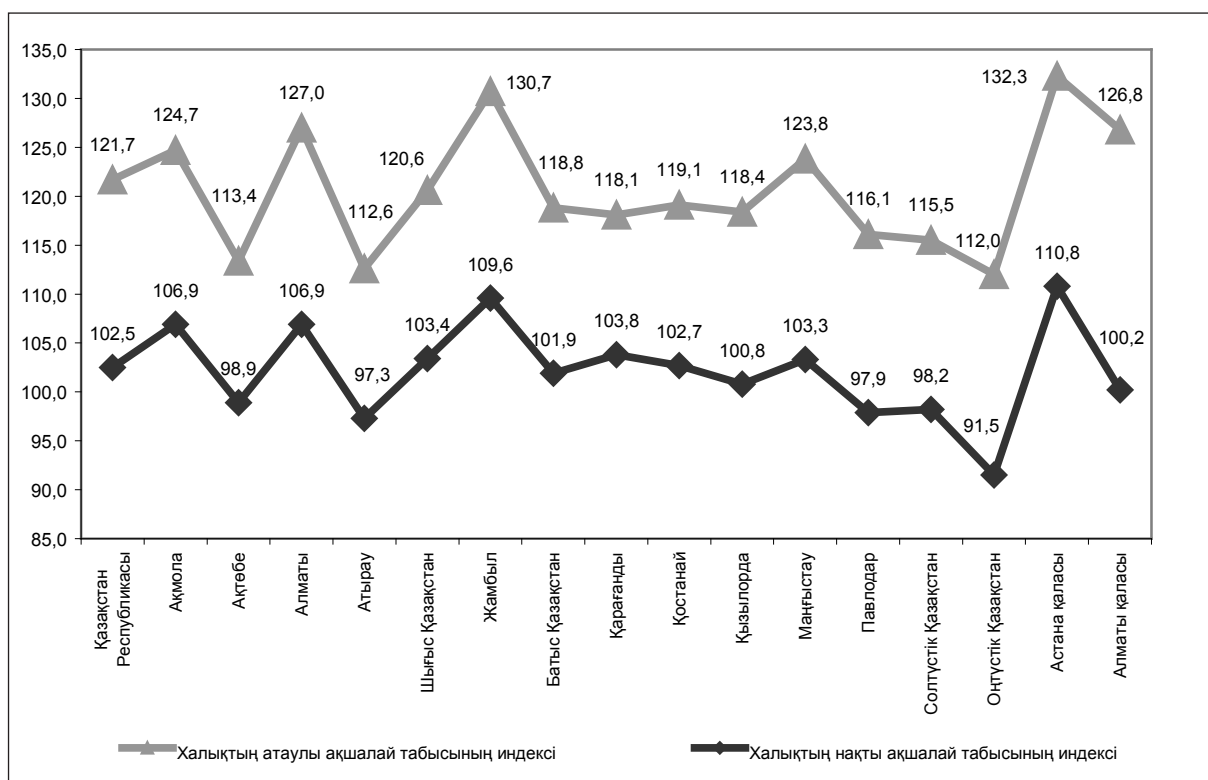
2008 жылғы наурызда халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 29409 теңгені құрады, бұл 2007 жылғы наурызбен салыстырғанда 21,7%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 2,5%-ға артты.

2007 жылы еңбек қызметінен түскен табыс үлесі халықтың ақшалай табысының жалпы салмағында 81,6% құрады (2006 жылы аз – 79,7%). Әсіресе, Маңғыстау мен Атырау облыстарындағы үй шаруашылықтарының еңбек қызметінен түскен табыстары едәуір – тиісінше, 91,6% және 90,7%.

Тұтынуға жұмсалған табыстары ең төменгі күнкөріс деңгейі шамасынан төмен халық үлесі 2007 жылы өткен жылмен салыстырғанда 12,7%-ға дейін төмендеген (2006 жылы ол 18,2% құраған), ал азық-түлік қоржынының құнына қатысты – 1,4%-ға дейін (2,7%). Қалалық жердегі кедей халықтың үлесі өткен жылмен салыстырғанда 13,6%-дан 6,9%-ға дейін, ауылдық жерде – 24,4%-дан 18,1%-ға төмендеген. Кедейлік бұрынғыдай ауылдық жерде көбірек таралған, бұл қала және ауыл халқы табыстарының деңгейіндегі айырмашылық салдары болып табылады.

2008 жылғы наурыздағы халықтың атаулы және нақты ақшалай табыстары (бағалау)

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

11. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

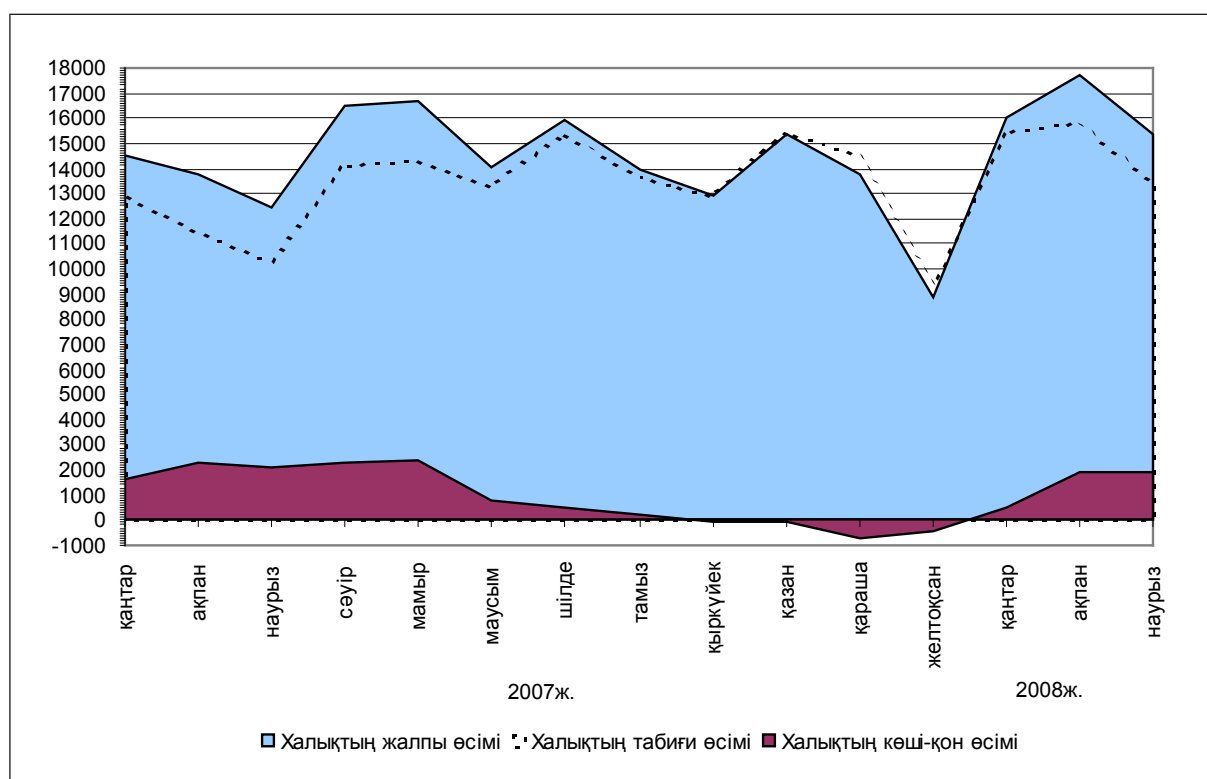
11.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылғы 1 сәуірге еліміздегі халық саны ағымдағы деректер бойынша 15620,6 мың адамды құрады, оның ішінде қалалық – 8305,0 мың (53,2%) және ауылдық – 7315,6 мың (46,8%) адам. Жыл басымен салыстырғанда 49,1 мың адамға немесе 0,3%-ға өсті. Осы кезең ішінде халық санының өсуі Ақмола, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарынан басқа барлық өңірлерде байқалды.

Ағымдағы жылғы қаңтар-наурызда республика халқының табиғи өсімі 44728 адам құрады (34770 адам – осы жерде және бұдан әрі жақшаларда 2007 жылғы қаңтар-наурыздағы көрсеткіштер келтірілген). Ағымдағы жылғы 1 сәуірде 1000 тұрғынға шаққандағы табиғи өсімнің жалпы коэффициенті 10,8 (9,6) адам құрады.

2007 және 2008 жылдардың айлары бойынша халықтың жалпы, табиғи және көші-қоны өсімінің өзгеруі

адам

Ағымдағы жылғы қаңтар-наурызда АХАЖ органдары 86927 (77801) туу тіркеді, бұл өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 9126 сәбиге артық. Қалалық елді мекендер мен ауылдық жерлерде туылғандар саны өткен жылдың сәйкесті кезеңімен салыстырғанда тиісінше 10,1% және 13,6% өсіп, 46454 және 40473 тууды құрады. Осы кезең ішінде 44612 ұл және 42315 қыз туылған немесе 100 қызға 105 ұл. 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда ұлдар 11,2%, қыздар 12,3% артық туылған. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 21,0 (20,0) туғандарды құрады. Еліміздің өңірлері бойынша туудың деңгейі 1000 тұрғынға шаққанда 12,7-ден 30,3-ға дейін туғандар аралығында.

Осы кезең ішінде еліміз бойынша тіркелген өлім саны 42199 (43031) адамды құрады, соның ішінде қалалық елді мекендерде – 24556 (25091) және ауылдық жерлерде – 17643 (17940). Осы кезең ішінде 23439 еркек және 18760 әйел өлген, немесе 1000 әйелге 1249 еркек. Еңбекке қабілетті жастағы адамдардың үлесі жалпы өлгендер санының 38,1%-ын құрады. Еркектер арасындағы өлімнің жартысынан астамы еңбекке қабілетті жасқа келеді. Еңбекке қабілетті жастағы еркектер өлімі осы жас санатындағы әйелдер өлімінен 3 есе артық. Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 10,2 (10,4) өлгендерді құрады. Ол еліміздің өңірлері бойынша 1000 адамға шаққанда 6,0 -14,1 өлгендер аралығында.

Халық өлімі себептерінің негізгі топтарының арасында ең көп үлес салмағын, әдеттегідей, қан айналымы жүйесі аурулары алады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 52,7%-ы (54,1%) тиесілі,

жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттану – 12,0% (12,7%), жаңа өскіндер – 11,0% (10,9%) құрады. Қан айналымы жүйесі ауруларынан өлгендердің жалпы санында жүректің ишемиялық аурулары мен ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер санының үлес салмағы едәуір – тиісінше 46,7% (45,7%) және 24,1% (23,5%). 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда кісі өлтіру және өзін-өзі өлтіргендер саны тиісінше 11,2% және 4,1%-ға азайды, сондай-ақ жол-көлік оқиғаларынан өлгендер саны 7,3%-ға азайды.

Осы кезең ішінде елімізде 1 жасқа дейінгі 1859 (1141) бала өлімі тіркелді. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға шаққанда 16,3 өлгендерді құрады. Еліміздің өңірлері бойынша нәрестелер өлімінің деңгейі 1000 тұрғынға шаққанда 10,7-ден 21,9-ға дейін 1 жасқа дейінгі балалар өлімі аралығында.

Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар, одан ағымдағы жылғы қаңтар-наурызда 1030 (567) нәресте өлген немесе 1 жасқа дейінгі барлық өлгендердің жалпы санының 55,4%-ы (49,7%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-наурызда өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда некелер мен ажырасулар саны азайды және тиісінше 26956 (28277) және 8123 (8873) құрады. Неке мен ажырасудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 9,3 (9,1) некені және 2,3 (2,4) ажырасуды құрады.

Ағымдағы жылғы қаңтар-наурызда халық көші-қонының оң айырмасы 4381 (5957) адам құрады, оның ішінде ТМД елдерімен – 1933 (4157) адам. Осы кезең ішінде республикаға 10525 (12453) адам келді, ал одан тысқары – 6144 (6496) адам кетті.

Ағымдағы жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда Қазақстанға келгендер мен Қазақстаннан кеткендер саны тиісінше 1928 адам мен 352 адамға немесе 15,5% бен 5,4%-ға азайды. Еліміздің негізгі көші-қон алмасуы Достастық мемлекеттерімен болуда. Республикаға келгендердің жалпы санында 73,2% (80,7%), бұрынғыдай, ТМД елдерінің тұрғындары. Республикадан ТМД елдеріне жалпы кеткендер санының 93,9%-ы (90,7%) кетеді.

Көбінесе Өзбекстан, Ресей және Қытайдан келеді, олардың үлесі республикаға келгендердің жалпы санының, тиісінше, 35,6%, 25,1% және 16,6%-ы, ал негізінен Ресей Федерациясы мен Германияға кетеді – республикадан кеткендердің жалпы санының, тиісінше, 90,0% және 3,2% шамасында.

Қазақстанға шетелден келетін көшіп-қонушылардың негізгі бөлігі Шығыс Қазақстан, Маңғыстау, Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарына қоныстанады, ал Қазақстаннан тысқары негізінен Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан және Қостанай облыстарынан қоныс аударады.

Келгендер мен кеткендер санындағы еңбекке қабілетті жастағылардың үлесі 72,7% және 76,8% құрады. Жалпы ел бойынша еңбекке қабілетті жастағы кеткен 1000 көшіп-қонушыларға осы жас санатындағы 1620 келген көшіп-қонушылар келеді.

Республикаға келгендердің көші-қон ағымы құрылымындағы этностық сипаты бойынша айтарлықтай бөлікті қазақтар алады, олардың үлесіне 70,8% (76,2%) келеді, орыстар 16,6% (13,6%), немістер 1,3% (0,9%). Қазақстаннан тыс кеткен көшіп-қонушылардың жалпы санының үлесінде 70,1% (66,6%) орыстарға, 6,1% (7,3%) – қазақтарға, 5,7% (7,2%) – немістерге келеді.

Ел ішіндегі қоныс аударатын көшіп-қонушылар саны 79631 адам құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-наурызға қарағанда 10552 адамға немесе 15,3% көп. Оның ішінде 34647 (29806) адам немесе 43,5% (43,1%) – халықтың өңіраралық көші-қонына келеді.

Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырмасы елдің 5 өңірінде байқалды, оның ішінде шамасы бойынша ең көбі Алматы және Астана қалаларында – тиісінше 5321 (4795) және 5094 (3541) адам. Ағымдағы жылғы қаңтар-наурызда ең көп келгендер Алматы қаласында (10,0 мыңға жуық адам), Астана қаласында (6,8 мың) және Алматы облысында (4,1 мың адам) тіркелген.

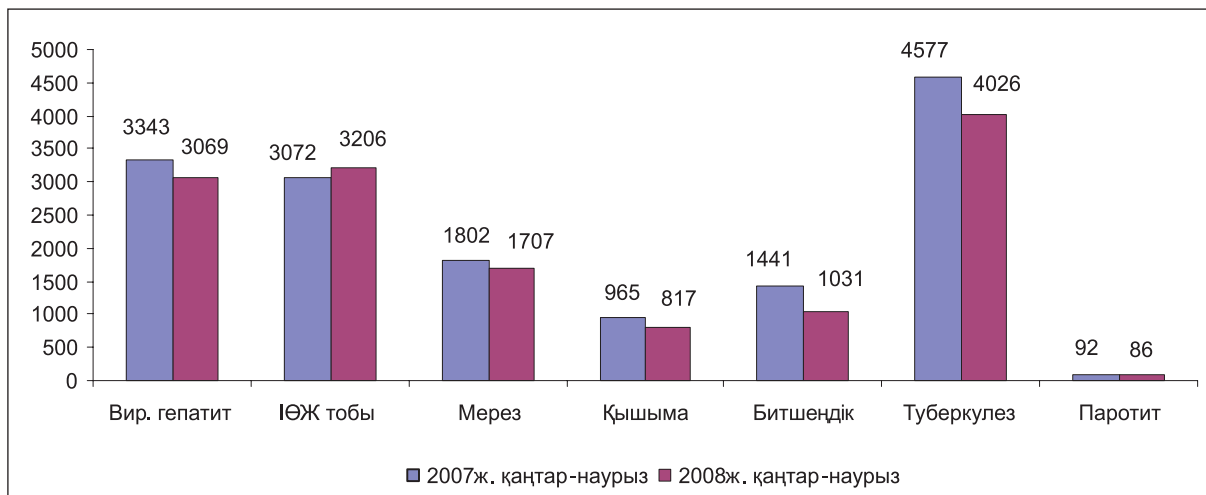
11.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда аш ішектің қабынуымен (2,5 есеге), қызамықпен (1,9 есе), алғашқы рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (18,8%-ға), ішектің өзге бактериялық жұқпасымен (11,8%), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (7%), ішектің өткір жұқпасымен (3,8%) ауырғандар санының өскені байқалды. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 35 оқиғаны құрады; 578 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (өткен жылғы сәйкес кезеңде – 505) анықталды.

Ағымдағы жылдың қарастырылып отырған кезеңінде тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 13862,2 оқиға), ішектің өткір жұқпасы (82,7), тыныс органдарының туберкулезі (103,9), вирустық гепатит (79,2), мерез (44,1), битшеңдік (26,6) және қышыма (21,1) болды.

2007-2008жж. қаңтар-наурыздағы ең көп таралған ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

бірлік

14 жасқа дейінгі балалар арасында 2008 жылғы қаңтар-наурызда аш ішектің қабынуымен (2,4 есеге), қызамықпен (1,9 есе), ішектің өзге бактериялық жұқпасымен (14,1%-ға), ішектің өткір жұқпасымен (7,4%) ауырғандар саны көбейген. 12 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушы (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 26) анықталды.

2008 жылғы наурызда 2007 жылғы наурызбен салыстырғанда қызамықпен (2,6 есеге), аш ішектің қабынуымен (2,2 есе), эндемиялық паротитпен (1,3 есе), алғашқы рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (1,2 есе), жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпаларымен (37,4%-ға) ауырғандар саны өскен. 200 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (2007 жылғы наурызда – 197) анықталды. Ауылдық жерлерде осы ай ішінде қызамықпен (11,3 есеге), эндемиялық паротитпен (2,8 есе), аш ішектің қабынуымен (2,8 есе), алғашқы рет анықталған созылмалы вирустық гепатитпен (1,6 есе), жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпаларымен (40,2%-ға), ішектің өзге бактериялық жұқпасымен (5,8%) ауырғандар саны өскен. Анықталған АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылардың саны 41 оқиғаны (2007 жылғы наурызда – 55) құрады.

11.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2008 жылғы қаңтар-наурызда тіркелген қылмыстардың саны 2007 жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда 1,5%-ға көбейіп, 32,9 мыңды құрады, олардың 27,5%-ы әйелдерге, 4,8%-ы – кәмелетке толмағандарға келеді. Тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққандағы тіркелген қылмыстардың саны 85 оқиғаны құрады (өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде)

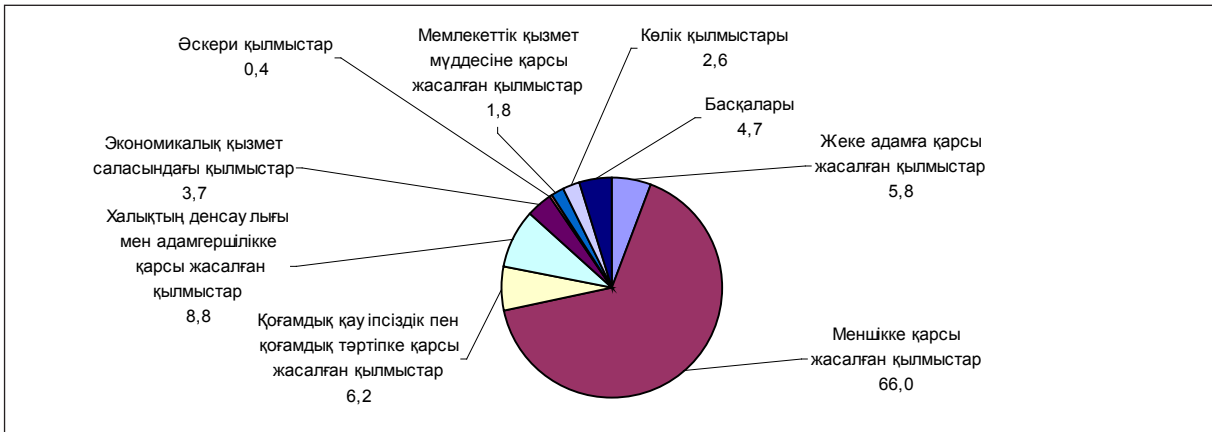
Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы меншікке қарсы қылмыстарға (66,0%) келеді. Олардың ішінде едәуір бөлігі бөтен адамның мүлкін ұрлауға (40,9%) тиесілі болып отыр, ол 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 3,6%-ға көбейген.

Халықтың денсаулығы мен адамгершілікке қарсы жасалған қылмыстар шамалы (0,3%) азайып, оның үлесі 8,8% құрады. Бұл топта ең жоғары үлес (8,5%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 0,2%-ға көбейген. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар саны 2,8%-ға көбейіп, 1531 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 85,7% құрады.

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстардың үлесі 6,2%, жеке адамға қарсы қылмыстардың үлесі 5,8% құрады. Жеке адамға қарсы қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталу (10,6%-ға), денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру (12,8%), сонымен бірге денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру (17,3%) оқиғаларының саны азайған.

2008 жылғы қаңтар-наурыздағы қылмыстылық құрылымы

пайызбен

Мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстар саны 11,6%-ға азайып, 588 оқиғаны құрады.

Көлік қылмыстарының саны 0,1%-ға, әскери қылмыстар саны 16,9%-ға өсті. Осы санаттағы тіркелген қылмыстардың әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың 32,4%-ы – өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзуға, 31% – билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздікке, 22% – бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кетуге келеді.

Есепті кезеңде тергелген қылмыстар бойынша республикада тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 12651,1 млн. теңге болды, оның 78,2%-ы – экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарға, 20,1%-ы – меншікке қарсы қылмыстарға келеді.

Республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 18908 адамды анықтады (2007 жылғы қаңтар-наурыздағыдан 3,6%-ға аз), 14332 адамды қылмыстық жауапқа тартты, бұл 2007 жылдғы тиісті кезеңдегі деңгейде. Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,5%-ы – әйелдер, 9,6%-ы – кәмелетке толмағандар. Мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 2,9% келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 7,9% құрады.

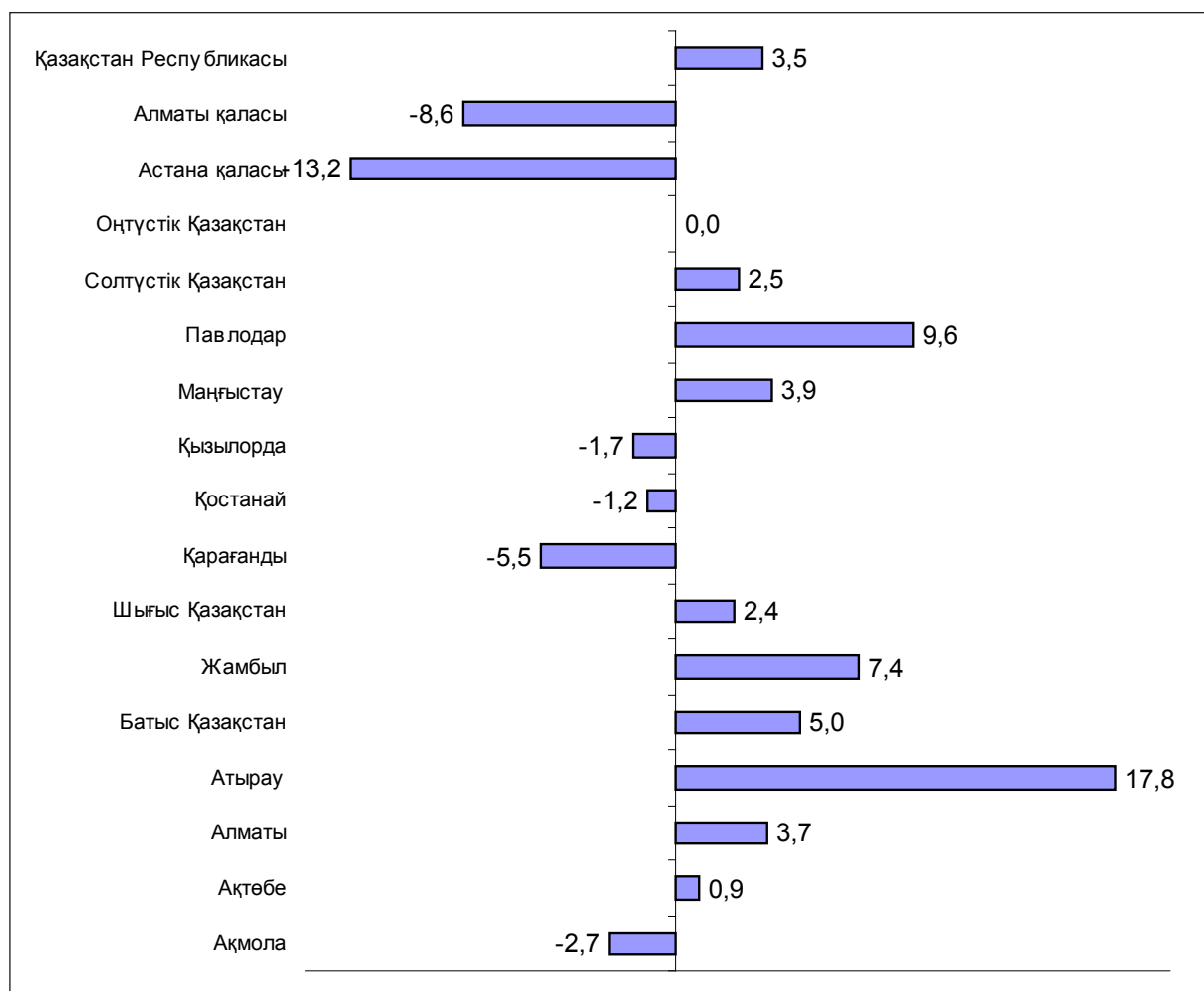
Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір тоғызыншы қылмыскер қылмысты – мас күйінде, әрбір үшіншісі – топ құрамында жасаған. Қылмыс жасап, анықталған адамдардың ең көп бөлігін жұмыссыздар (73,8%) құрайды.

12. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӨЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі республиканың 9 өңірінде байқалды. Ең көп өсімге Атырау (17,8%), Павлодар (9,6%), Жамбыл (7,4%) және Батыс Қазақстан (5,0%) облыстары қол жеткізді. Мұның өзінде 6 өңір өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті. Өнеркәсіп өнімі өндірісінің төмендеуі Ақмола, Қарағанды, Қостанай, Қызылорда облыстарында және Астана мен Алматы қалаларында байқалды. Оңтүстік Қазақстан облысында өнеркәсіп өндірісінің көлемі 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейде сақталды.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (төмендеуі)

2007 жылғы қаңтар-сәуірге %-бен

Шикі мұнай өндіру Атырау (21,0%), Жамбыл (13,5%) және Батыс Қазақстан (3,5%-ға) облыстарында өсті. Қызылорда облысында ол 3,3%-ға төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Маңғыстау (69,6%), Жамбыл (13,5%) және Батыс Қазақстан (3,4%-ға) облыстарында өсті.

Қостанай облысында темір-кенті шекемтастар өндірісі 8,6%-ға төмендеді.

Мыс кенін өндіру Шығыс Қазақстан 31,4% облысында өсті, ал Қарағанды және Ақтөбе облыстарында оны өндіру, тиісінше 7,4% мен 18,8%-ға төмендеді.

Болат қорыту Қостанай (26,4%), Павлодар (32,9%) және Шығыс Қазақстан (8,2%) облыстарында өсті, ал Қарағанды облысында оның өндірісі 3,2%-ға төмендеді.

Өңделмеген мырыш өндіру Шығыс Қазақстан облысында – 0,3%-ға өсті, ал Қарағанды облысында – 17,6%-ға төмендеді.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында (30,5%) және Қарағанды облысында 16,5%-ға төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 36,4%-ға өсті.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Батыс Қазақстан (34,2%), Оңтүстік Қазақстан (23,9%), Ақтөбе (26,9%), Алматы (19,9%) облыстарында және Астана мен Алматы қалаларында тиісінше 11,5% және 34,7% байқалды, елеулі төмендеуі Ақмола (18,0%-ға) облысында тіркелді.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Батыс Қазақстан (8,8 есе), Қызылорда (2 есе), Солтүстік Қазақстан (23,1%) және Қостанай (14,2%-ға) облыстарында байқалды.

Осы уақытта сары май өндіру көлемінің айтарлықтай кемуі Оңтүстік Қазақстан (80,6%) және Ақмола (56,0%-ға) облыстарында тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майын өндірісінің елеулі төмендеуі Қостанай (61,3%), Оңтүстік Қазақстан (57,0%) облыстарында, ең аз төмендеуі Алматы қаласында (4,2%-ға) төмендеді.

Жеміс және көкөніс шырындарының өндірісі Қостанай (17,3%) және Алматы қаласында (8,0%) өсті. Оның өндірісінің едәуір төмендеуі Алматы (60,7%) облысында және Астана қаласында (75,9%-ға) тіркелді.

Ауыл шаруашылығы. 2008 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал (3,7%), қой мен ешкі (5,5%), жылқы (5,7%) және түйелер (4,8%-ға) саны өсті.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі Ақмола облысынан басқа барлық облыстарда байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғарғы өсіміне Солтүстік Қазақстан (8,3%), Павлодар (7,2%), Ақтөбе (6,6%) және Шығыс Қазақстан (4,8%-ға) облыстары қол жеткізді. Оның өндірісінің төмендеуі Ақмола (0,4%-ға) облысында байқалды. Алматы қаласында ет өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейде сақталды.

2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда сүт өндірісінің өсуі Алматы қаласынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің аса жоғарғы өсімі Қарағанды (9,9%), Оңтүстік Қазақстан (9,5%), Қызылорда (7,7%) және Ақтөбе (5,9%-ға) облыстарында тіркелді. Маңғыстау облысы мен Астана қаласында сүт өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейде сақталды.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 8 өңірінде байқалды. Өсімнің айтарлықтай жоғарғы қарқыны Алматы (36,9%), Батыс Қазақстан (13,1%) және Ақтөбе (9,5%-ға) облыстарында болды. Оның едәуір төмендеуі Қызылорда (59,4%), Шығыс Қазақстан (9,0%) және Солтүстік Қазақстан (7,7%-ға) облыстарында байқалды. Маңғыстау облысы және Астана мен Алматы қалаларында жұмыртқа өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі деңгейде сақталды.

Инвестициялар. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде негізгі капиталға салынған инвестициялар (жете бағалау есебімен) 851,3 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 14,0%-ға көп.

Инвестицияның өсуі республиканың 14 өңірінде байқалды. Айтарлықтай өсуі Ақмола (2,0 есе), Батыс Қазақстан (55,6%), Қарағанды (49,0%), Ақтөбе (48,6%), Қызылорда (48,4%) және Оңтүстік Қазақстан (31,5%) облыстарында тіркелді. Жоғарғы өсу қарқыны Павлодар, Шығыс Қазақстан облыстарында және Астана қаласында байқалды. Инвестициялар көлемінің төмендеуі Жамбыл (1,5%) және Қостанай (3,1%-ға) облыстарында тіркелді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде тұрғын үй құрылысына 160,4 млрд. теңге инвестиция жұмсалды, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 22,6%-ға артық.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы осы кезеңдегі деңгейден республиканың 8 өңірінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Астана қаласында (өсім 1,5 есе), Шығыс Қазақстан (2,2 есе) және Ақмола (1,4 есе) облыстарында жүргізіліп жатыр.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі республиканың 8 өңірінде төмендеді. Тұрғын үй құрылысының ең жоғары төмендеуі Оңтүстік-Қазақстан (41,0%), Солтүстік Қазақстан (34,6%), Қостанай (27,3%), Павлодар (19,5%) және Қызылорда (13,0%-ға) облыстарында байқалды.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 685,9 млрд. теңгені құрады және өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 1,5%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың 10 өңірінде байқалды. Айтарлықтай өсім Астана қаласында (32,4%), Қызылорда (28,1%), Жамбыл (23,5%), Атырау (23,1%) және Павлодар (14,0%-ға) облыстарында байқалды. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің едәуір төмендеуі Солтүстік Қазақстан (29,1%), Маңғыстау (16,5%) және Ақтөбе (16,3%) облыстарында, ең аз төмендеуі Алматы облысында (4,3%-ға) байқалды.

Тұтыну бағасының индексі. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы сәуірде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 103,4% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 4,7%-ға, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 2,4%-дан өсті.

2008 жылғы сәуірде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда бағаның ең жоғарғы өсімі Шығыс Қазақстан (4,8%), Атырау (4,4%), Павлодар (3,8%), Қызылорда (3,4%), Жамбыл (3,2%) және Батыс Қазақстан (3,1%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 3,9% және 4,1%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде тұтыну тауарлары мен қызмет көрсетулер бағасы 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 18,8%-ға өсті.

Бағаның ең жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (22,8%), Маңғыстау (20,0%), Жамбыл (19,4%), Алматы (18,9%) және Павлодар (18,3%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 19,5% және 26,5%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда азық-түлік тауарларына бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның айтарлықтай өсуі Маңғыстау (33,8%), Жамбыл (29,0%), Солтүстік Қазақстан (27,8%), Оңтүстік Қазақстан (26,7%), Шығыс Қазақстан және Қостанай (әрқайсысында 26,3%) облыстарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында – тиісінше 29,1% және 38,7%-ға тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның айтарлықтай өсуі Атырау (12,9%), Алматы (12,6%), Маңғыстау (11,6%), Қызылорда (11,6%) және Павлодар (11,5%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 12,5% және 14,7%-ға) байқалды.

Республиканың барлық өңірлерінде халыққа көрсетілетін ақылы қызметтер бағалары мен тарифтерінің жоғарылауы байқалды. Ең жоғарғы өсім Оңтүстік Қазақстан (29,1%), Ақмола (16,8%), Павлодар (16,3%), Алматы (14,9%), Жамбыл (13,8%) және Батыс Қазақстан (13,0%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында – тиісінше 11,9% және 20,5%-ға тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2008 жылғы наурызда Қазақстанда халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 29409 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық деңгейден әрқайсысында 2,0 еседен асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше 2,0 және 2,1 есеге) асты. Халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі ақшалай табысы Оңтүстік Қазақстан, Алматы және Жамбыл облыстарында байқалды.

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2008 жылғы сәуірдің соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 69,4 мың адамды құрады. Тіркелген жұмыссыздардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі – 0,8% құрады. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 8 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың ең жоғары үлесі Атырау (1,4%), Шығыс Қазақстан, Батыс Қазақстан және Павлодар (әрқайсысында 1,2%-дан), Қызылорда (1,1%) облыстарына келеді. Астана мен Алматы қалаларында бұл көрсеткіш тиісінше 0,8% пен 0,5% құрады.

13. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

13.1 ӨНЕРКӘСІП КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

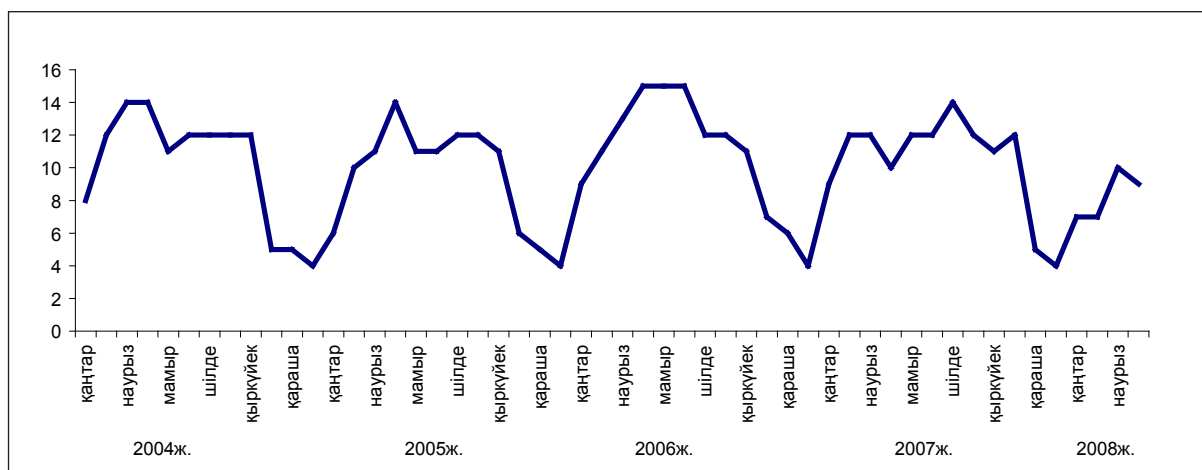
2008 жылғы сәуірде 843 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, оның ішінде 106 – кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 570 (68%) – өңдеу өнеркәсібі және 167 (20%) – электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

2008 жылғы сәуірде сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайып, (+9)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008ж. мамыр – шілде) зерттелген өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігінің біршама жоғарылауы күтілуде. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы сәуірмен салыстырғанда 5 пайыздық тармаққа өсіп, (+14)% құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, %

Кен өндіру және электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда тиісінше 1 және 6 пайыздық тармаққа азайып, (+13)% және (-18%) құрады.

Зерттелген өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы наурызбен салыстырғанда өзгермей, (+16)% құрады.

13.2 САУДА КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы сәуірдің соңында 1434 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, оның ішінде 525 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 37%-ы), 881 – көтерме сауда (61%) және 28 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%).

2008 жылғы сәуірде сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы «жақсы» және «қанағаттанарлық» деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ, 95% құрады.

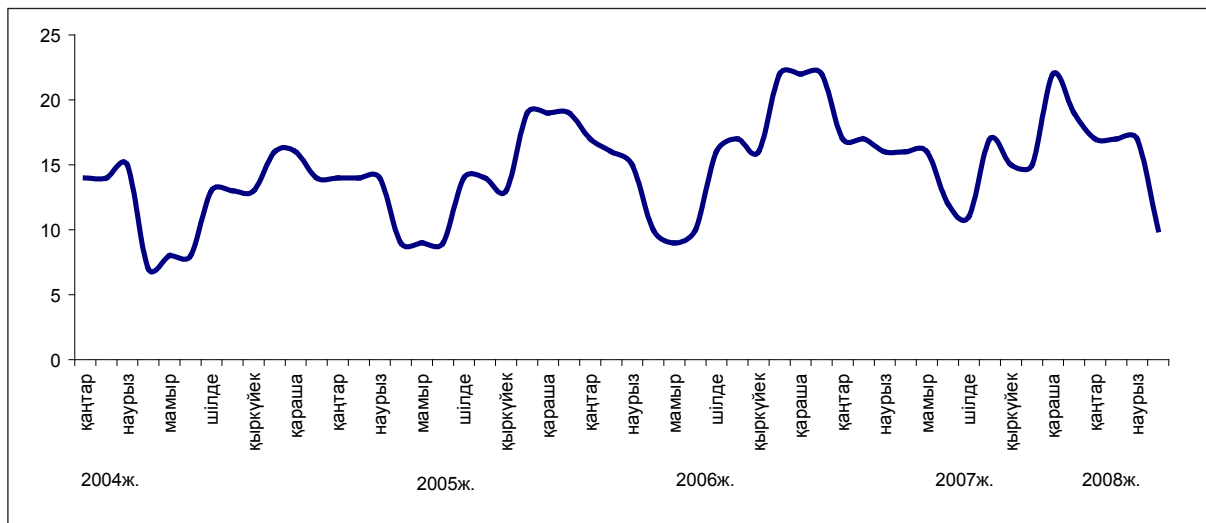
Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы сәуірде ағымдағы жылғы наурызбен салыстырғанда 7 пайыздық тармаққа азайып, (+10)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008ж. мамыр – шілде) олардың кәсіпорындарындағы іскерлік белсенділікке қатысты елеулі өзгерістер күтілмейді, кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы сәуірдің деңгейінде қалып, (+10)% құрайды.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні

(маусымдық факторысыз)

баланс, %

2008 жылғы сәуірде көтерме сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 3 пайыздық тармаққа азайып, (+14%) құрады, ал бөлшек сауда кәсіпорындарында – өзгермей, (+16)% құрады.

Сауда делдалдығы саласында аталған индекс (+5)%-ға тең болды, бұл ағымдағы жылғы наурызда алынған көрсеткіштен 7 пайыздық тармаққа аз.

13.3 ТҰТЫНУШЫЛАРДЫ ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы сәуірде өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқаларын) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

2008 жылғы сәуірде «Тұтынушылардың сезіну индексі» өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа кеміп, (+15)% құрады.

«Экономикалық ахуал индексі» өзгермей (+16)% құрады.

«Сатып алу тілегінің индексі» өткен аймен салыстырғанда өзгермей, (+15)% құрады (диаграмманы қараңыз).

2008 жылғы сәуірде респондентрдің үштен бірінен азы (32%) соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 17%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Респонденттердің үштен бірінен азы (32%) алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 16%-ы жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

Респонденттердің 32%-ына жуығы ағымдағы жылғы сәуірде жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың жалпы санының 18%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 8%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 4%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 14%-ы атап өтсе, ал 18%-ы оның кемитінін айтты.

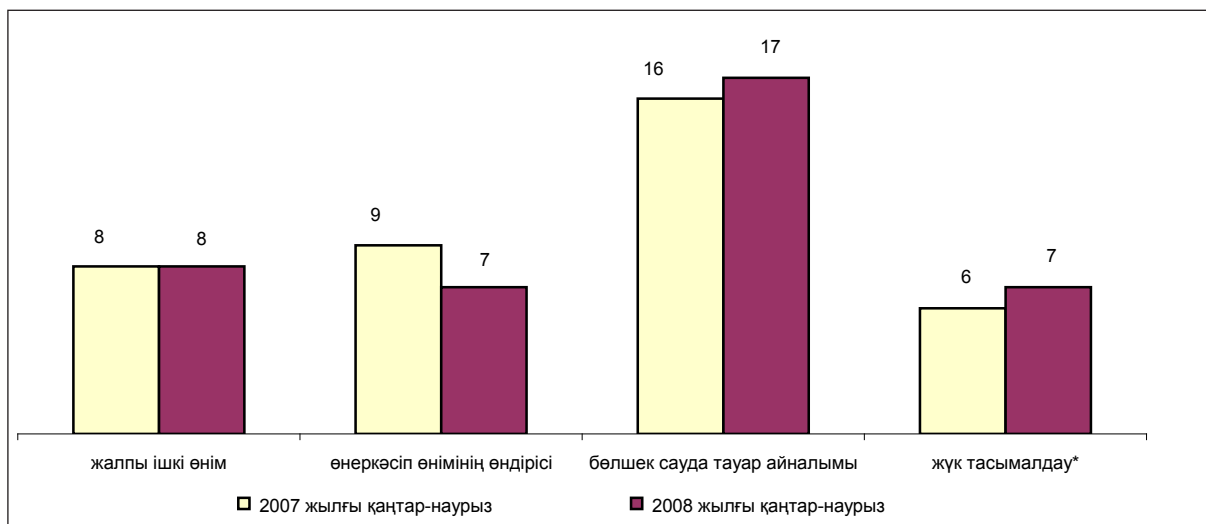
14. ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2008 жылғы қаңтар-наурызда Достастық елдері бойынша жалпы ішкі өнім өткен жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда орта есеппен 8%-ға (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 8%-ға) өсті. Жалпы ішкі өнімнің ең жоғарғы өсімі Өзірбайжан (13,8%) мен Беларусьте (10,5%-ға) сақталды.

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

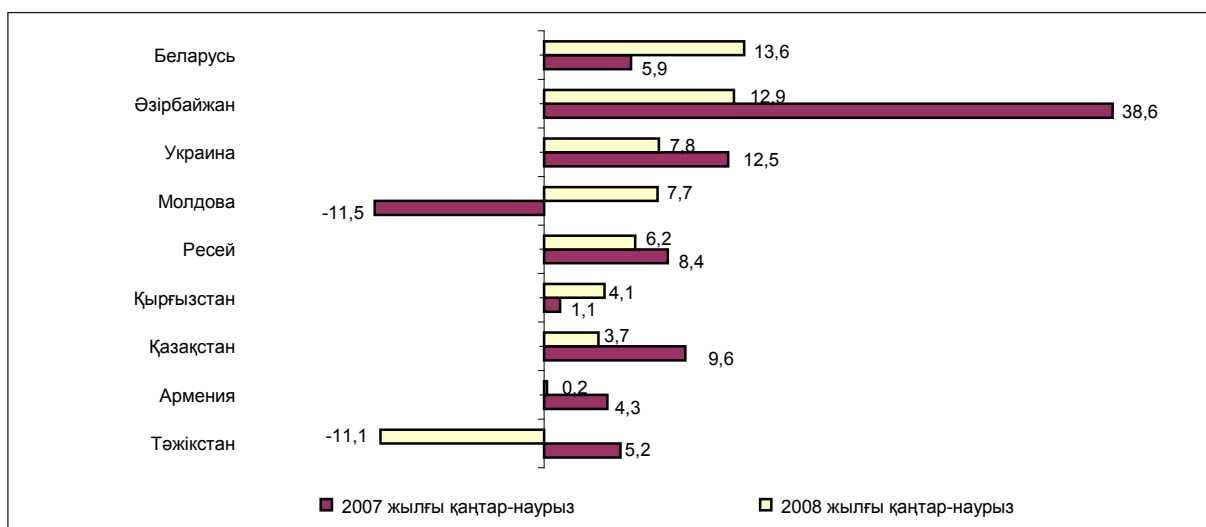

*Құбырларсыз.

2008 жылғы қаңтар-наурызда өнеркәсіп өндірісі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 7%-ға (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 9%-ға) өсті. Өндірістің ең жоғарғы өсімі Өзірбайжан мен Беларусьте (тиісінше 12,9% және 13,6%-ға) тіркелді. Өнеркәсіп өнімі көлемінің төмендеуі Тәжікстанда (10,1%-ға) болды.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2008 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 126% (2007 жылғы қаңтар-наурызда - 108%) құрады. 2008 жылғы наурызда ақпанмен салыстырғанда өнеркәсіп тауарларын өндірушілер

бағаларының индексі ТМД-ы бойынша орта есеппен 2%-ға өсті (өткен жылғы тиісті кезеңде – 0,1%-ға төмендеді). Қазақстанда, Қырғызстанда, Тәжікстан мен Украинада өнеркәсіпте тауарларды өндірушілердің бағалары 5-8%-ға өсті.

Ауыл шаруашылығы. Мал шаруашылығы. Барлық ауыл шаруашылығы өндірушілерінің шаруашылықтарында 2008 жылғы 1 сәуірге ірі қара мал басы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 1%-ға (өткен жылы - 0,4%-ға) қысқарды, соның ішінде сиырлар - 1% (2%), шошқа - 6% (12%-ға өсті), қой мен ешкі 2007 жылғы 1 сәуірдегідей 5%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдеріндегі шаруашылықтардың барлық санаттарында союға арналған мал мен құс (тірі салмағында) орта есеппен 2007 жылғы қаңтар-наурыздағыдан 6% (2007 жылғы қаңтар-наурызда - 9%), сүт - 2% (1%) көп; жұмыртқа – 1%-ға аз (3%-ға көп) өндірілді.

Инвестициялар және құрылыс. Достастық елдерінде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар көлемі 2008 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 20%-ға (2007 жылғы қаңтар-наурызда - 19%) өсті.

2008 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдерінде барлық қаржыландыру көздері есебінен өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда орта есеппен 8%-ға көп тұрғын үйлердің жалпы ауданы пайдалануға (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 1,5 есеге көп) берілді.

Көлік. Достастық елдері бойынша 2008 жылғы қаңтар-наурызда көлік кәсіпорындары тасымалдаған жүк көлемі (құбырларсыз) өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 7% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 6%), жүк айналымы - 9%-ға (10%-ға) өсті.

2008 жылғы қаңтар-наурызда өткен жылғы қаңтар-наурызбен салыстырғанда Достастық елдері бойынша көлік (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) кәсіпорындарының жолаушылар айналымы орта есеппен 1% (2007 жылғы қаңтар-наурызда - 2% төмендеді), жолаушылар тасымалы 6%-ға (2007 жылғы қаңтар-наурызда 4%-ға артқан) өсті.

Тұтыну рыногы. 2008 жылғы қаңтар-наурызда 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі (тұрақты бағада) Достастық елдерінде орта есеппен 17%-ға өсті.

Тұтыну рыногындағы бағалар. 2008 жылғы қаңтар-наурызда инфляция өткен жылғы тиісті кезеңдегіден жоғары болды. Қарастырылып отырған кезең ішінде тұтыну бағаларының ең жоғарғы өсімі Өзірбайжанда (16,5%), Қырғызстанда (22,4%), Тәжікстан (26,2%) мен Украинада (22,5%-ға) байқалды.

2008 жылғы наурызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағалары өсімінің ең жоғарғы қарқыны Украинада (9,7%), Өзірбайжанда (8,0%) және Қырғызстанда (6,1%-ға) байқалды.

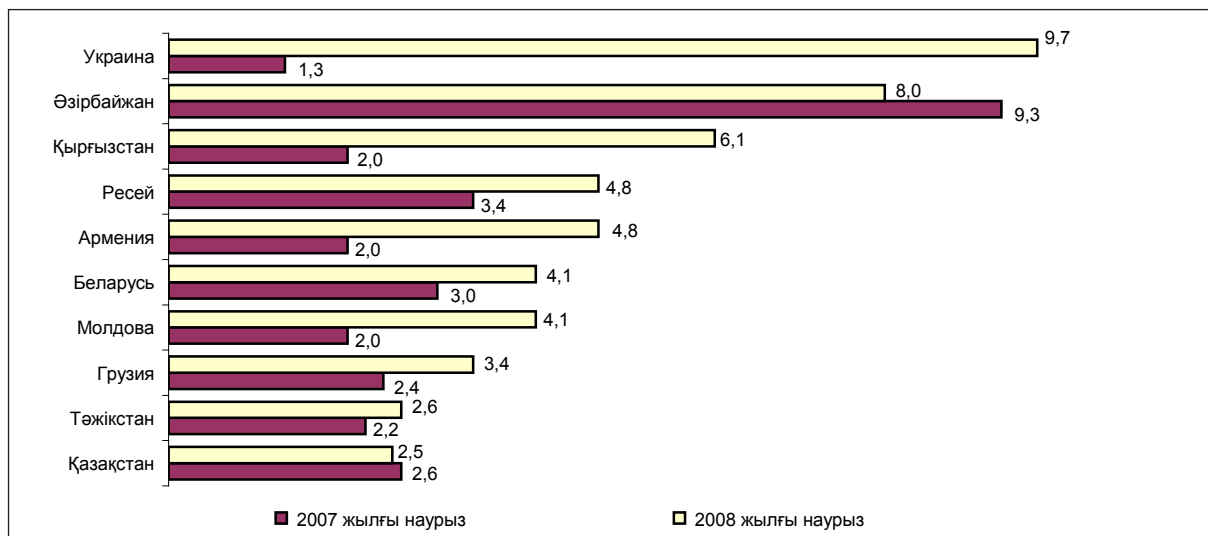
2008 жылғы наурызда азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғарғы өсімі 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Өзірбайжанда (11,6%), Молдовада (7,4%) Қырғызстанда (6,7%) және Арменияда (6,5%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағаларының өсімі 3,7% құрады.

2008 жылғы наурызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының ең жоғарғы өсімі Қырғызстанда (4,6%) және Өзірбайжанда (3,0%-ға) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының өсімі 1,6% құрады.

2008 жылғы наурызда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда ақылы қызметтер бағаларының ең жоғарғы өсуі Беларусьте (9,5%), Ресейде (7,5%), Тәжікстанда (7,4%-ға) белгіленді. Қазақстанда ақылы қызметтер бағаларының өсімі 1,8% құрады.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

өсім, өткен жылғы желтоқсанға %-бен

Қаржы. 2008 жылғы наурызда Достастық елдерінің валюта рыноктарындағы АҚШ доллары бағамының төмендеуі және біраз елдерде ұлттық валюта бағамына бірегей еуропалық валюта бағамының өсуі жалғасуда.

2008 жылғы наурыздың соңына ағымдағы жылғы ақпанның соңымен салыстырғанда АҚШ долларының бағамы Түркіменстан мен Украинада өзгерген жоқ; Өзірбайжанда - 1,4%-ға, Арменияда - 0,2%, Беларусь пен Қазақстанда - 0,1%, Грузияда – 5,0%, Молдова – 5,2%, Ресейде – 2,5%, Тәжікстанда - 0,5%-ға төмендеді.

Ағымдағы жылғы наурызда Достастықтың елдерінде бірегей еуропалық валюта бағамының ұлттық валютаға қарағанда нығаюы байқалады. Наурыз соңына ақпанның соңымен салыстырғанда еуро бағамы ұлттық валютаға қарағанда өсті: Өзірбайжанда – 2,7%, Армения және Украинада – 4,5%, Беларусьте – 4,3%, Қазақстанда – 4,2%, Қырғызстанда – 6,7%, Ресейде – 1,8%, Тәжікстанда – 4,4%, Өзбекстанда – 7,1% өсті; Грузия мен Молдовада – 0,8%, Түркіменстанда – 1,7%-ға төмендеді.

Наурыз айының соңына жылдың басымен салыстырғанда еуро бағамы ұлттық валюталарға қарағанда барлық елдерде өсті: Өзірбайжанда – 5,6% (2007 жылғы наурыздың соңымен салыстырғанда өсім - 13,6%), Арменияда - 8,8% (0,6%), Беларусьте – 6,8% (18,4%), Қазақстанда – 7,4% (15,4%), Қырғызстанда – 10,3% (13,3%), Молдовада – 0,7% (0,3%), Ресейде – 3,1% (6,9%), Тәжікстанда – 6,5% (18,1%), Түркіменстанда – 0,7% (10,7%), Өзбекстанда – 10,0% (23,2%), Украинада – 8,8%-ға (18,3%) құрады; Грузияда еуро бағамы 2007 жылғы қаңтар-наурызда – 0,2% төмендеді, ал 2007 жылғы наурыздың соңымен салыстырғанда 2,8%-ға өсті.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-ақпанда Достастық елдері тауарларының сыртқы саудасы жеткілікті түрде жоғары қарқынмен дамып келеді. 2007 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда сыртқы сауда тауар айналымы Тәжікстан мен Арменияда, тиісінше 14% және 24%; Қырғызстанда, Молдова мен Грузияда - 32%, 33% және 35%; Қазақстанда - 42%, Ресейде - 53%; Өзірбайжан мен Беларусьте, тиісінше - 60% және 65%-ға өсті.

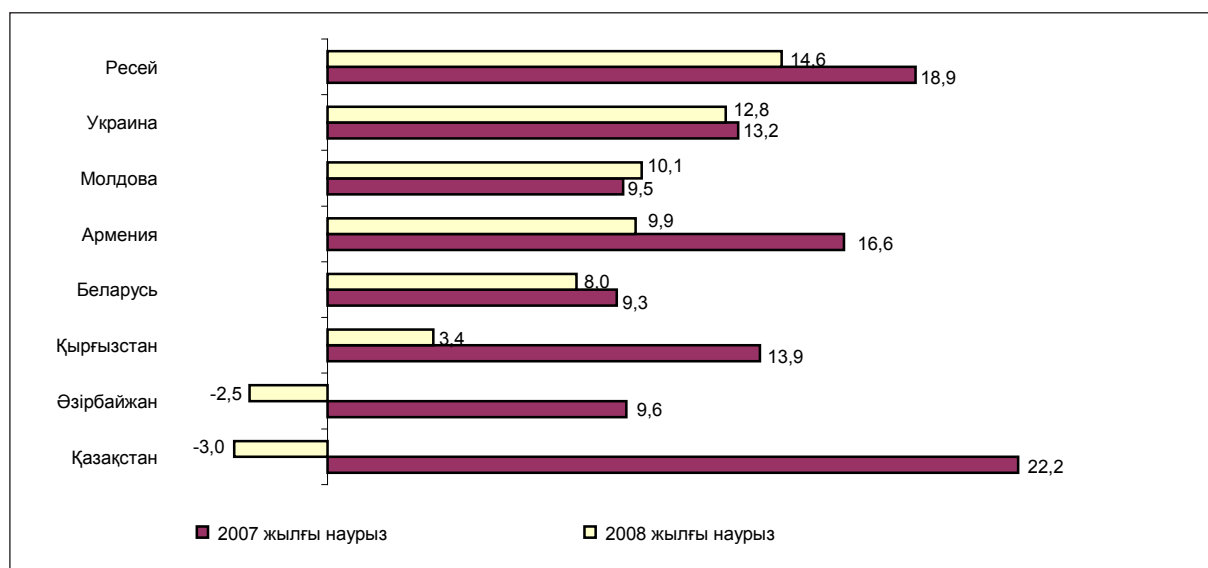
Барлық Достастық елдерінде ТМД елдері арасындағы тауарлардың экспорттық-импорттық операцияларының өсуі байқалды, бірақ осы елдермен жасалатын сауда операцияларының үлесі тек Беларусь пен Қырғызстанда 2007 жылғы қаңтар-ақпандағы 56%-дан 2008 жылғы қаңтар-ақпандағы 59%-ға дейін, Молдовада 37%-дан 38%-ға дейін және Тәжікстанда 44%-дан 47%-ға дейін өсті, басқа елдерде осы үлес қысқарды.

2008 жылғы қаңтар-ақпанда Достастық елдерінің әлемнің басқа елдеріне тауарлар экспортының құндық көлемі 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 54%-ға, импорт - 46%-ға өсті. Әлемнің басқа елдеріне тауарлар экспорты тек Тәжікстанда 10%-ға қысқарды, импорт барлық Достастық елдерінде өсті. Әлемнің басқа елдеріне экспорттың өсуінің анағұрлым жоғарғы қарқыны Өзірбайжанда, Беларусьте, Грузияда, Қазақстанда, Ресейде және Украинада белгіленді.

Жалақы. 2008 жылғы қаңтар-наурызда есептелген орташа айлық атаулы жалақы Өзірбайжанда 229,8 манатты, Арменияда – 84,4 мың драмды, Беларусьте – 775,8 мың беларусь рублін, Қазақстанда – 55,4 мың теңгені, Қырғызстанда – 4570 сомды, Молдовада – 2286 лейді, Ресейде – 15508 рубльді, Тәжікстанда – 213 сомониді, Украинада – 1633 гривнаны құрады. Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда елдер бойынша өсім 20-46% аралығында болды.

Достастық елдеріндегі нақты жалақының деңгейі

өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктері белгілеген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, орташа жалақы Өзірбайжанда 2008 жылғы наурызда (бағалау бойынша) – 275 АҚШ долларына, 2007 жылғы наурызда – 194 долларға, Арменияда – тиісінше 211 және 201, Беларусьте - 376 және 307, Қазақстанда – 486 және 411, Қырғызстанда – 134 және 100, Молдовада - 219 және 147, Ресейде – 691 және 477, Тәжікстанда – 69 және 46, Украинада - 347 және 244 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы қаңтар-наурызда ішінде Достастық елдерінің жұмыспен қамту қызметтеріне жұмыс іздеп жүрген 2,6 млн. адам келді. Жұмыспен қамту қызметтерінің көмегімен жұмыс іздеп жүрген жұмыссыз адамдар ағымдағы жылғы наурыз айының соңындағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Өзірбайжанда - 15%, Арменияда – 14%, Беларусьте – 5%, Қазақстанда – 21%, Қырғызстанда –0,4%, Молдовада – 11,5%, Ресейде – 10%, Украинада – 18%, Тәжікстанда – 3,7%-ға өсті.

Жұмыс орындар саны қарастырылып отырған кезеңде көп елдерде өсті: Беларусьте – 19%, Қазақстанда – 1%, Қырғызстанда – 10%, Молдовада – 20%, Ресейде – 23%-ға өсті, Украинада өткен жылғы деңгейде қалды, Өзірбайжанда - 10%, Арменияда – 26%, Тәжікстанда - 8%-ға төмендеді.

2008 жылғы қаңтар-наурызда жұмыспен қамту қызметтеріне келген жұмыссыз азаматтардың санында Өзірбайжанда – 12,5% (2007 жылғы қаңтар-наурызда – 9,7%), Арменияда – тиісінше 98,5% және 98,6%, Беларусьте – 77,0% және 73,1%, Қырғызстанда – 50,0% және 57,6%, Ресейде – 60,3% және 60,7%, Тәжікстанда (қаңтар-ақпанда) – 27,1% және 24,1%, Украинада – 58,3% және 63,3% жұмыссыз деп танылды.

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-АПРЕЛЕ 2008 ГОДА

Макроэкономические тенденции. Объем валового внутреннего продукта, по оперативным данным, в январе-марте 2008г. составил в текущих ценах 3144,0 млрд. тенге. Рост реального ВВП по сравнению с аналогичным периодом 2007г. составил 106,0%. В структуре ВВП доля производства товаров составила 42,3% от ВВП, услуг – 57,5%.

Индекс потребительских цен в апреле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 103,4%. Цены на продовольственные товары возросли на 4,7%, непродовольственные товары – на 2,4%, платные услуги – на 2,4%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в апреле 2008г. повысились по сравнению с декабрем 2007г. на 11,1%.

Численность безработных в апреле 2008г., по экспертной оценке, составила 570,2 тыс. человек, уровень безработицы – 6,8% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец апреля т.г. составила 69,4 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 0,8%.

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-апреле 2008г. составил в действующих ценах 3271,6 млрд. тенге, что на 3,5% больше, чем в январе-апреле 2007г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возрос на 6,3%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды – на 7,9%, в обрабатывающей промышленности уменьшился на 0,9%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-апреле 2008г. составил в текущих ценах 158,5 млрд. тенге и по сравнению с январем-апрелем 2007г. увеличился на 3,9%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-апреле 2008г. составил 604,2 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2007г. возрос на 2,5%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 685,9 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-апрелем 2007г. на 1,5%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-апреле 2008г. составил 851,3 млрд. тенге, что на 14,0% больше, чем в январе-апреле 2007г.

По состоянию на 1 мая 2008г. в республике зарегистрировано 274437 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 259297. Действующих юридических лиц – 186228. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют – 172115, из них субъектов малого бизнеса – 125922.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-марте 2008г. составил 22875,1 млн. долл. США и по сравнению с январем-мартом 2007г. увеличился на 38,4%, в том числе экспорт – 15780,5 млн. долл. США (увеличился на 57,0%), импорт – 7094,6 млн. долл. США (увеличился на 9,6%).

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 апреля 2008г. составили 745,5 млрд. тенге, затраты – 663,0 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 26,3%, затраты на 21,9%.

По данным Нацбанка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на конец марта 2008г. составили 7255,8 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 80,8%, доля кредитов в иностранной валюте – 42,5%. Объем депозитов в банковской системе на конец марта 2008г. составил 4118,8 млрд. тенге, что на 25,4% больше, чем в соответствующем периоде 2007г., депозиты населения – 1479,8 млрд. тенге, что на 26,7% больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

Доходы населения. В марте 2008г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 29409 тенге и увеличились по сравнению с мартом 2007г. на 21,7%, реальные денежные доходы – на 2,5%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в марте 2008г., составила 58599 тенге и возросла по сравнению с мартом 2007г. на 15,1%. Реальная заработная плата снизилась на 3,0%.

Основные социально-экономические индикаторы

А	Б Единица измерения	1 Январь-апрель 2008г.	2 Апрель 2008г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		5 Апрель 2008г. в % к марту 2008г.
				3 январь-апрель 2008г.	4 апрель 2008г.	
Экономические показатели						
Краткосрочный экономический индикатор ¹⁾	в %			104,0	99,1	
Валовой внутренний продукт ²⁾	млрд. тенге	3144,0		106,0		
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	3271,6	909,9	103,5	102,8	97,0
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	158,5	46,0	103,9	104,3	102,7
Объем строительных работ	млрд. тенге	291,5	117,1	107,9	106,7	143,0
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	851,3	231,5	114,0	108,6	94,8
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	604,2	166,3	102,5	102,2	112,0
Объем услуг связи	млрд. тенге	129,4	33,1	128,1	126,1	104,3
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	685,9	184,5	101,5	94,5	105,4
Внешнеторговый оборот ²⁾³⁾	млн. долл. США	22875,1	7983,0	138,4	132,6	107,7
в том числе:						
экспорт		15780,5	5490,7	157,0	148,5	107,5
импорт		7094,6	2492,3	109,6	107,4	108,4
Индекс потребительских цен				118,8	103,4 ⁴⁾	100,9
Индекс цен производителей промышленной продукции				140,7	111,1 ⁴⁾	104,5
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		570,2		93,2	99,9
Среднедушевой денежный доход (оценка) ²⁾	тенге	84223	29409	122,9 ⁵⁾	121,7 ⁵⁾	106,1
Реальный денежный доход (оценка) ²⁾	в %			103,6 ⁵⁾	102,5 ⁵⁾	105,5
Среднемесячная заработная плата одного работника ²⁾ :						
номинальная	тенге	55422	58599	117,2	115,1	107,3
реальная	в %			98,7	97,0	106,7
Финансовые показатели⁶⁾						
Денежная масса М3	млрд. тенге		4815,2		122,3	103,5
Наличные деньги в обращении	млрд. тенге		696,4		106,8	101,8
Депозиты в банковской системе	млрд. тенге		4118,8		125,4	103,8
в т.ч. депозиты населения	млрд. тенге		1479,8		126,7	101,7
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения	млрд. тенге		7255,8		137,6	100,2
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд. тенге		5859,8		145,6	100,4

¹⁾ Рассчитывается по реальному темпу роста шести отраслей (сельское хозяйство, промышленность, строительство, торговля, транспорт, связь).

²⁾ Графа 1 – январь-март 2008г.; графа 2 – март 2008г.; графа 3 – январь-март 2008г. в % к январю-марту 2007г.; графа 4 – март 2008г. к марту 2007г.; графа 5 – март 2008г. в % февралю 2008г.

³⁾ Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

⁴⁾ К декабрю 2007г.

⁵⁾ В % к уточненным данным за январь-март и март 2007г.

⁶⁾ По данным Национального банка РК, на конец марта 2008г.

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

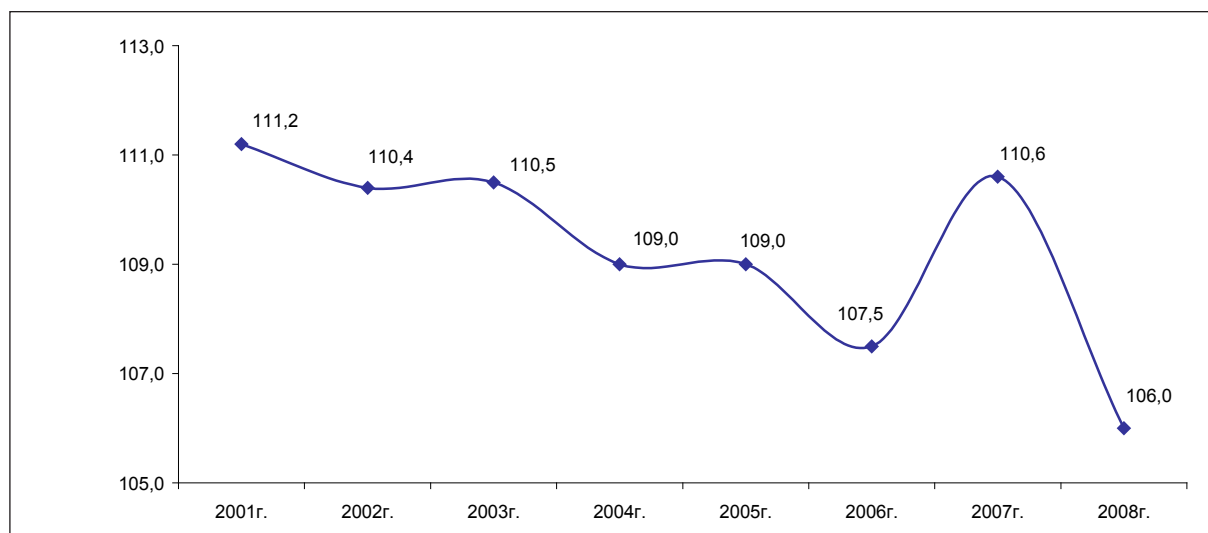
2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ВАЛОВОЙ ВНУТРЕННИЙ ПРОДУКТ

Индекс физического объема Валового внутреннего продукта (ВВП) за январь-март 2008 года по отношению к соответствующему периоду прошлого года составил 106,0%, дефлятор – 116,9%.

Индекс физического объема Валового внутреннего продукта за январь-март 2001-2008гг.

к соответствующему периоду предыдущего года, в процентах

Валовой внутренний продукт за январь-март 2007-2008гг.

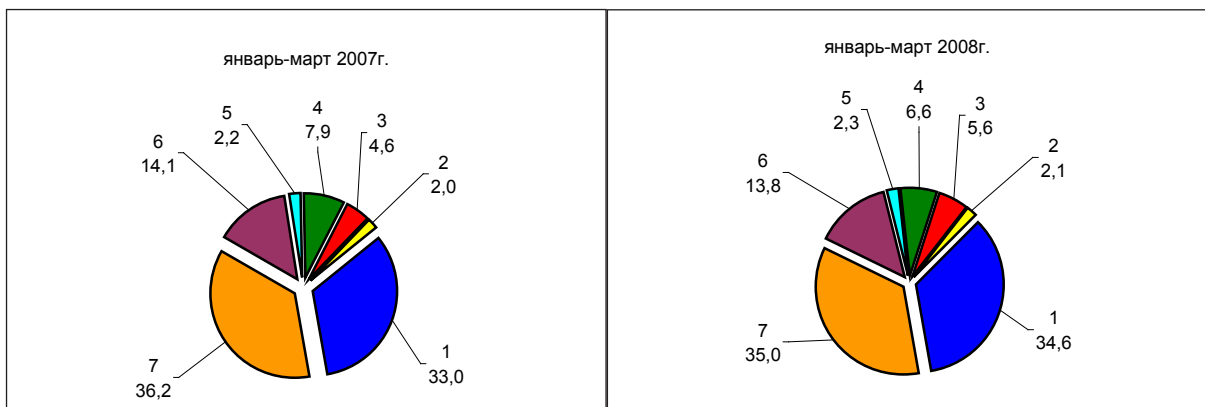
к соответствующему периоду предыдущего года, в процентах

	Январь-март				
	2008, млн. тенге	индекс физического объема		дефлятор	
		2007	2008	2007	2008
Производство товаров	1329117,5	112,1	106,5	112,7	124,2
Сельское хозяйство, охота и лесное хозяйство, рыболовство, рыбоводство	65513,6	103,9	103,7	127,1	126,9
Промышленность	1088888,7	109,3	103,8	111,8	125,3
Строительство	174715,2	143,4	126,9	113,3	117,2
Производство услуг	1808334,1	112,3	106,6	114,8	114,0
Торговля; ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования	432964,9	109,6	102,0	115,3	118,6
Транспорт	207912,4	105,7	100,4	108,0	104,0
Связь	72538,1	132,0	128,8	104,2	99,7
Финансовая деятельность	182851,5	169,7	119,1	123,6	112,9
Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг					
потребителям	586053,7	109,9	107,2	112,7	118,5
Государственное управление	63103,0	103,5	104,4	122,0	108,1
Образование	114541,5	103,7	103,1	132,4	109,3
Здравоохранение	61680,2	102,0	103,5	118,0	112,9
Прочие услуги	86688,8	107,3	110,6	111,3	117,3
Косвенно-измеряемые услуги финансового посредничества	-178776,6	174,1	121,0	110,5	132,0
Валовая добавленная стоимость	2958675,0	110,3	105,9	114,1	117,4
Чистые налоги на продукты	185336,7	115,2	108,3	90,2	110,0
Валовой внутренний продукт	3144011,7	110,6	106,0	112,3	116,9

В структуре ВВП за январь-март 2008 года доля производства товаров занимает 42,3%, промышленность – 34,6%, в том числе горнодобывающая промышленность – 19,8%, обрабатывающая – 12,2%, производство и распределение электроэнергии, газа и воды – 2,6%.

Отраслевая структура Валового внутреннего продукта в 2007-2008гг.

в процентах

1- промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля; 7 – прочие отрасли.

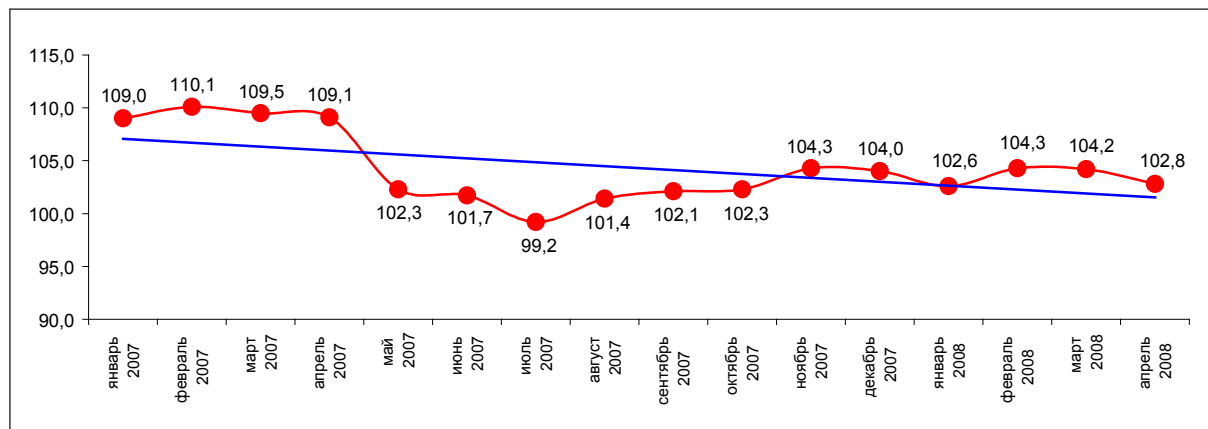
Доля производства услуг в структуре ВВП составила 57,5%. Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям занимают 18,6%, финансовая деятельность – 5,8%, образование – 3,6%, государственное управление – 2%, предоставление коммунальных, социальных и персональных услуг – 1,8%, здравоохранение – 2%, гостиницы и рестораны – 0,9%.

2.2 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

В январе-апреле 2008г. к уровню января-апреля 2007г. индекс физического объема промышленного производства составил 103,5% (соответственно в 2005г. – 104,8%, 2006г. – 103,2%, 2007г. – 109,5%). За отчетный период было произведено промышленной продукции на 3271,6 млрд. тенге. Рост объемов производства наблюдался во всех регионах республики, кроме Акмолинской, Карагандинской, Костанайской, Кызылординской областей, г. Астаны и Алматы.

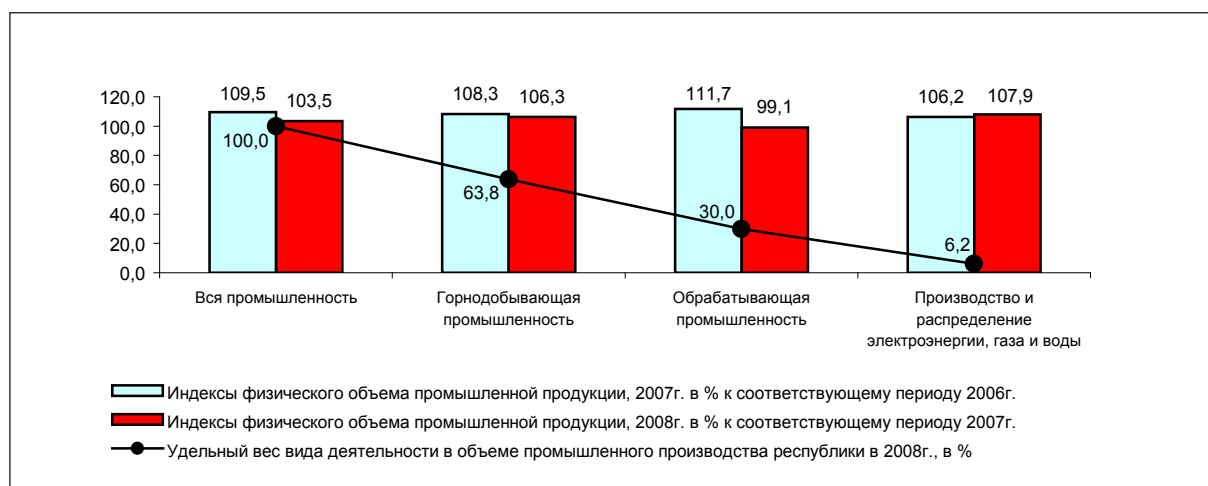
Индексы физического объема промышленной продукции

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Наибольшее влияние на формирование результатов в целом по промышленности оказала горнодобывающая промышленность. Ее доля в республиканском объеме производства в отчетном периоде составила 63,8% (в 2006-2007гг. – 58-57%). На обрабатывающую промышленность пришлось 30% объема всей промышленной продукции (37-38%).

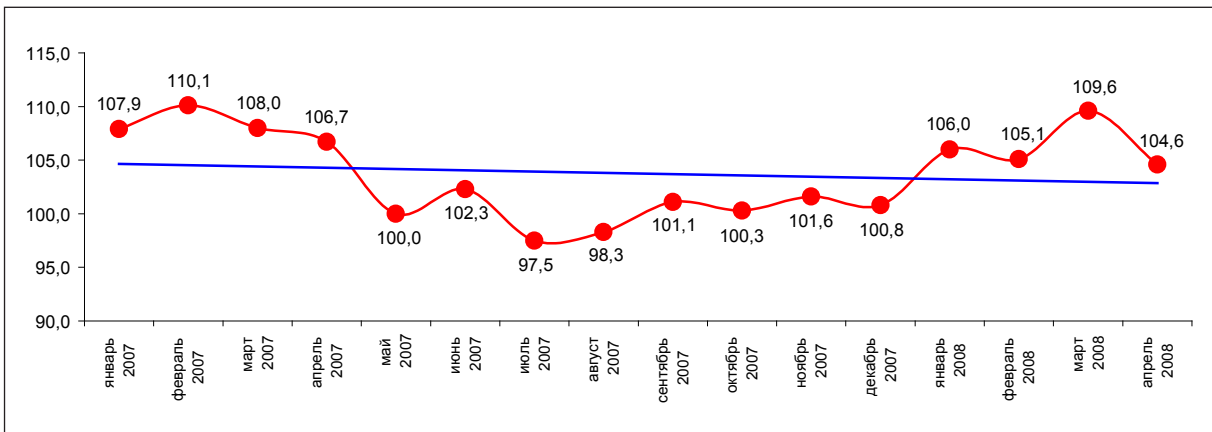
Индексы физического объема промышленной продукции в январе-апреле 2007, 2008гг. и отраслевая структура промышленности

В горнодобывающей промышленности в прошедшем периоде произвели продукции на 2088,4 млрд. тенге, что на 6,3% выше аналогичного периода прошлого года. Возросла добыча нефти в основном на предприятиях Атырауской области. Также увеличилось производство газа природного, конденсата газового и угля. Сократился выпуск меди в медном концентрате в Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях, окатышей железорудных в Костанайской области.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

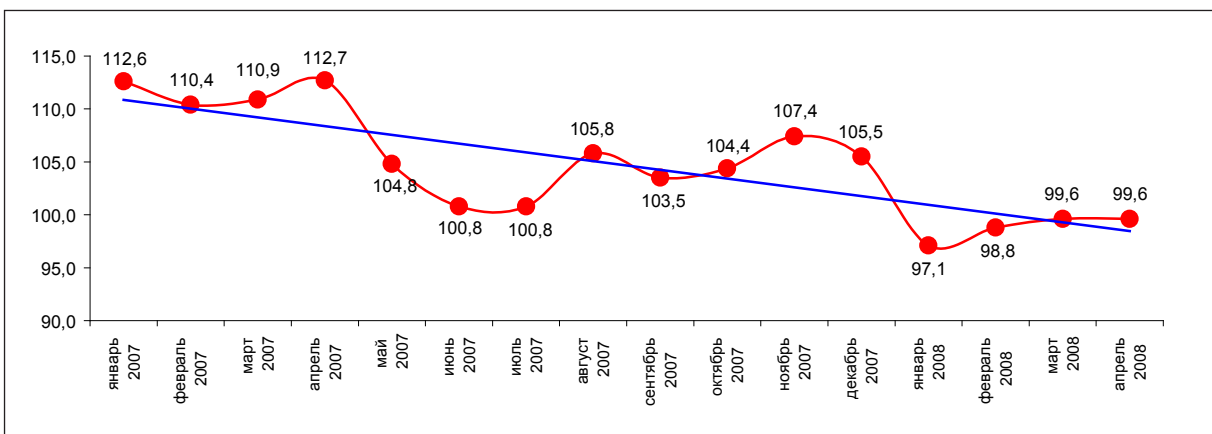
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В **обрабатывающей промышленности** в январе-апреле т.г. производство уменьшилось на 0,9% и составило 981,9 млрд. тенге. Снизились выпуск пищевых продуктов, строительных материалов, цветных металлов, транспортных средств и оборудования.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Производство **пищевых продуктов**, включая напитки, составило 185,2 млрд. тенге. Это меньше, чем в январе-апреле прошлого года на 2%. Снизились производство соков фруктовых, масла подсолнечного и хлопкового, молока, масла сливочного, сыра и творога, муки, риса очищенного, кондитерских изделий. Увеличился выпуск мяса, изделий колбасных, крупы, хлеба, сахара, макаронных изделий.

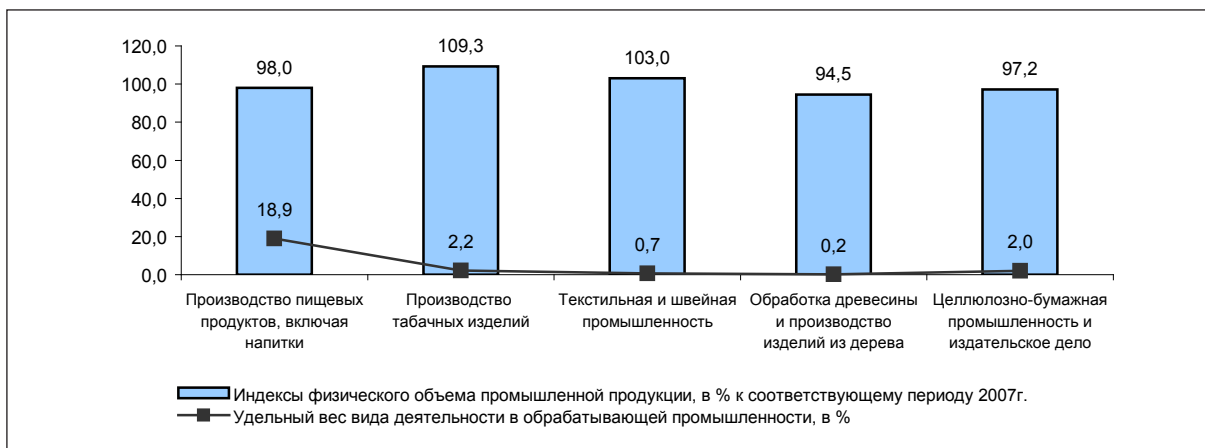
В **текстильной и швейной промышленности** в отчетном периоде индекс физического объема составил 103%. Возросло производство волокна хлопкового, тканей, свитеров, джемперов и пуловеров. Снизились выпуск ковров, ковровых изделий, шляп, уборов головных (г. Алматы).

Увеличились объемы производства **кожи, изделий из кожи и обуви** в 2,4 раза за счет роста выпуска обуви и кожи из шкур овечьих, козких, свиных и крупного рогатого скота.

Объем обработки древесины и производства изделий из дерева составил 94,5% к уровню января-апреля 2007г. Сократился выпуск плит древесноволокнистых, окон и дверей, паркета. Возросло производство шпал железнодорожных и трамвайных, тары деревянной.

В **целлюлозно-бумажной промышленности и издательском деле** в январе-апреле т.г. индекс физического объема сложился на уровне 97,2%. Снизились производство бумаги и картона гофрированных, газет и журналов, этикеток и ярлыков, обоев.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-апреле 2008г.

В период с января по апрель т.г. произведено **кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** на 75,6 млрд. тенге, что превысило уровень прошлого года на 3,5%. Увеличился выпуск кокса, газойлей, мазута и бутана. Из-за недостатка сырья снизилось производство бензина и керосина на предприятиях Павлодарской области.

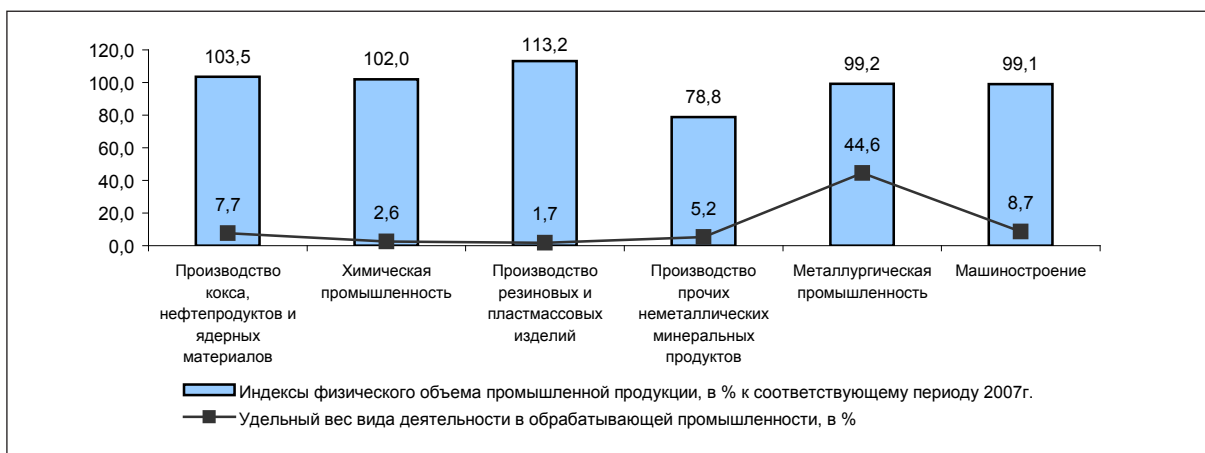
В январе-апреле т.г. возросло производство в **химической промышленности** (102%) за счет увеличения выпуска удобрений азотных, кислоты фосфорной, трифосфата и бихромата натрия, окиси хрома. Сократилось производство фосфора, удобрений фосфорных (Жамбылская область), кислоты серной (Восточно-Казахстанская и Карагандинская области), дубителя хромового и триоксида хрома (Актюбинская область).

В производстве **резиновых и пластмассовых изделий** индекс физического объема составил 113,2%. Увеличился выпуск труб, трубок, шлангов из резины и из пластмасс, ленты резиновой, дверей и окон из пластмасс. Снизилось производство пластмассовых плит, листов и полос.

С начала 2008г. наблюдалось заметное снижение производства **прочих неметаллических минеральных продуктов**. В отчетном периоде производство сократилось на 21,2%, а объемы составили 51,3 млрд. тенге. В связи с уменьшением спроса снизился выпуск строительных материалов: цемента, извести, плиток, кирпичей, бетона, конструкций строительных (Восточно-Казахстанская область, гг. Астана и Алматы).

В **металлургической промышленности** в январе-апреле 2008г. к аналогичному уровню 2007г. индекс физического объема составил 99,2%. На долю отрасли приходится около 45% объема обрабатывающей промышленности. В истекшем периоде произведено продукции черной металлургии на 196,2 млрд. тенге, цветной – на 220,5 млрд. тенге. В черной металлургии производство возросло на 0,7% за счет роста выпуска стали и ферросплавов. В производстве цветных металлов индекс физического объема составил 96,3%. Сократился выпуск меди рафинированной, серебра аффинированного и цинка в Карагандинской области, свинца – в Восточно-Казахстанской области. Увеличилось производство золота аффинированного, глинозема, проволоки медной.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-апреле 2008г.

В **машиностроении** в прошедшем периоде произвели продукции на 85,5 млрд. тенге. По сравнению с прошлым годом индекс физического объема составил 99,1%.

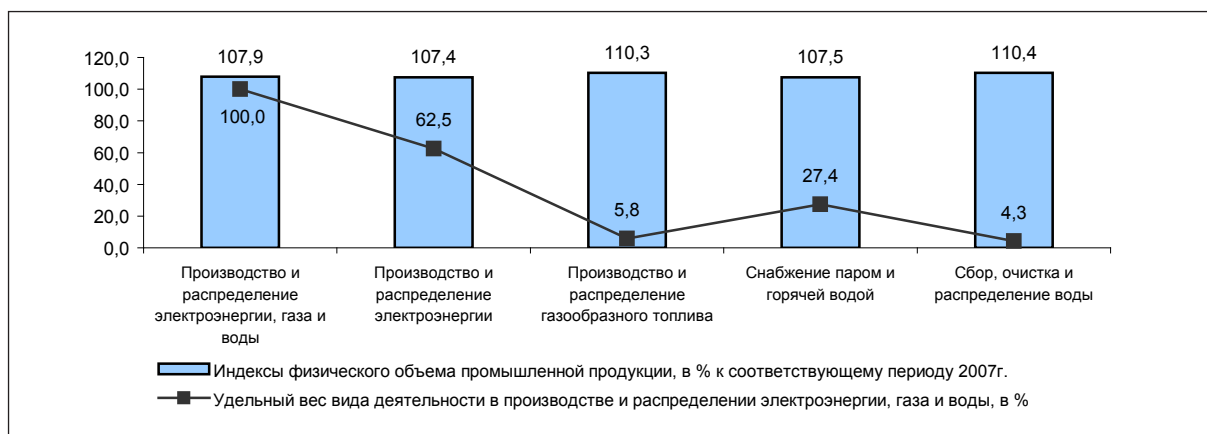
Производство **машин и оборудования** выросло на 17,4%. Увеличился выпуск подшипников, тракторов, машин уборочных, насосов. Вместе с тем, сократилось производство машин стиральных бытовых, машин для горнодобывающей промышленности (г. Алматы), оборудования нефтепромыслового (Северо-Казахстанская область), оборудования нефтегазоперерабатывающего (Западно-Казахстанская область).

Снизился выпуск **электрооборудования, электронного и оптического оборудования** (92,2%): машин вычислительных цифровых, счетчиков жидкости и электроэнергии в г. Алматы, проводов и кабелей в Карагандинской области. Приостановился выпуск магнитофонов в г.Алматы. Увеличилось производство аккумуляторов, конденсаторов и трансформаторов.

Транспортных средств и оборудования выпустили на 32,3 млрд. тенге, что ниже уровня прошлого года на 8,8%. Меньше, чем в январе-апреле 2007г., произведено грузовых автомобилей в Акмолинской области и частей двигателей в Северо-Казахстанской области. Возрос выпуск автомобилей легковых в 1,4 раза (Восточно-Казахстанская область).

В **прочих отраслях промышленности** в январе-апреле т.г. снизилось производство (79,7%) мебели для сидения с деревянным каркасом, офисной и кухонной, ювелирных изделий, спортивных товаров. Увеличился выпуск мебели для сидения с металлическим каркасом, кровати деревянных.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-апреле 2008г.

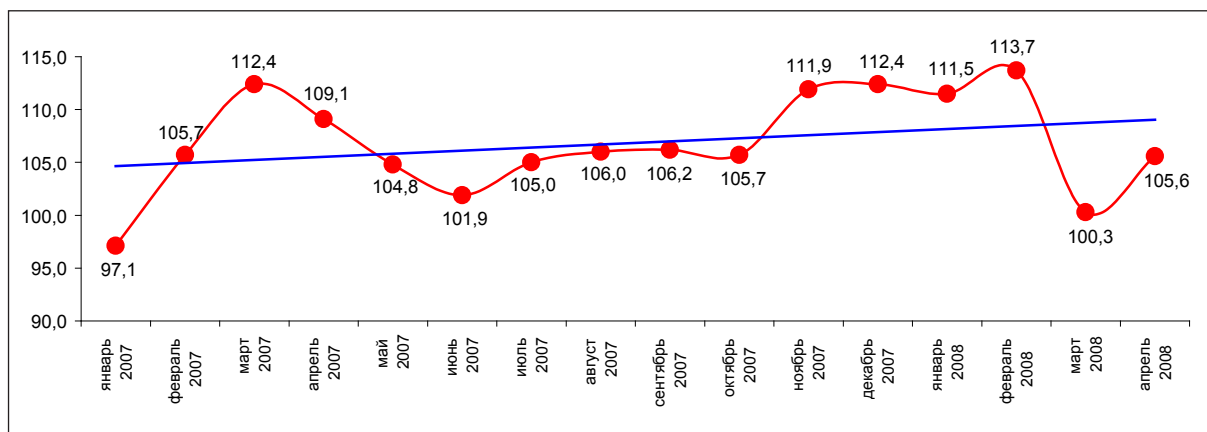
В **производстве и распределении электроэнергии, газа и воды** в январе-апреле 2008г. по сравнению с предыдущим годом индекс физического объема составил 107,9%.

В отчетном периоде электроэнергии произведено на 29,7 млрд. кВт/ч. Это выше аналогичного уровня 2007г. на 7,9%. Возросло производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Восточно-Казахстанской и Карагандинской областей.

Выработка теплоэнергии составила 43,5 млн. Гкал или на 5,8% больше относительно января-апреля прошлого года. Во всех регионах, кроме Акмолинской, Атырауской областей и г. Алматы, увеличено производство.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

2.3 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-апрель 2008 года в целом по республике, по оценке, составил 158,5 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2007 года на 3,9%.

Растениеводство

По предварительным данным, представленным Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан, общая посевная площадь в 2008 году составит 19640,3 тыс. га, что на 685,8 тыс. га или 3,6% больше, чем в прошлом году.

Анализ предварительных данных структуры намечаемых посевных площадей свидетельствует об увеличении посевов высокопродуктивных, экспортоориентированных культур.

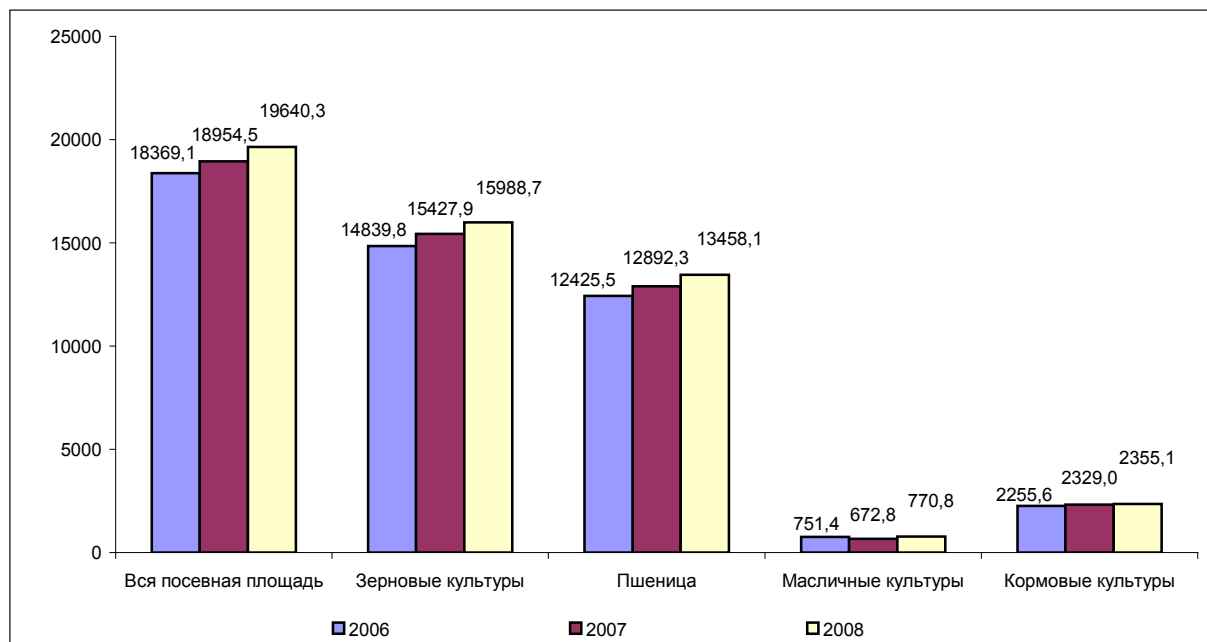
По сравнению с 2007 годом увеличились площади под зерновыми культурами на 560,8 тыс. га (на 3,6%) за счет увеличения посевов в Северо-Казахстанской области – на 264,6 тыс. га, Акмолинской – на 100,4 тыс. га, Павлодарской – на 99,4 тыс. га, Актюбинской – на 50,6 тыс. га, Костанайской – на 42,3 тыс. га, Карагандинской – на 13,4 тыс. га, Западно-Казахстанской – на 10,9 тыс. га, областях. В остальных областях посевы под зерновыми практически сохранились на уровне прошлого года и лишь заметно сократились в Южно-Казахстанской (на 20,5 тыс.га) и Кызылординской (на 7,9 тыс. га) областях. Так, в структуре посевных площадей доля пшеницы увеличилась на 0,5% и составляет 68,5% против 68,0% в 2007 году, а доля площадей под гречихой и рисом уменьшилась соответственно, на 34,7 и 9,6 тыс. га (на 24,1% и 10,9%) и составляет 109,5 и 78,8 тыс. га. Предусматривается увеличение посевов ржи – на 30%, кукурузы на зерно – на 3,5%, овса – на 3%, ячменя на 1,4%.

Для решения задачи обеспечения продовольственной безопасности, возрастут площади посевов под масличными культурами на 98 тыс. га или на 14,6%, в основном за счет увеличения площадей под подсолнечником, рапсом и сафлором.

Площадь подсолнечника увеличится на 28,8 тыс. га (на 7,9%), рапса – на 65,3 тыс. га (на 38,4%), сафлора – на 6,6 тыс. га (на 8,2%).

Намечаемая посевная площадь сельскохозяйственных культур

тыс. гектаров

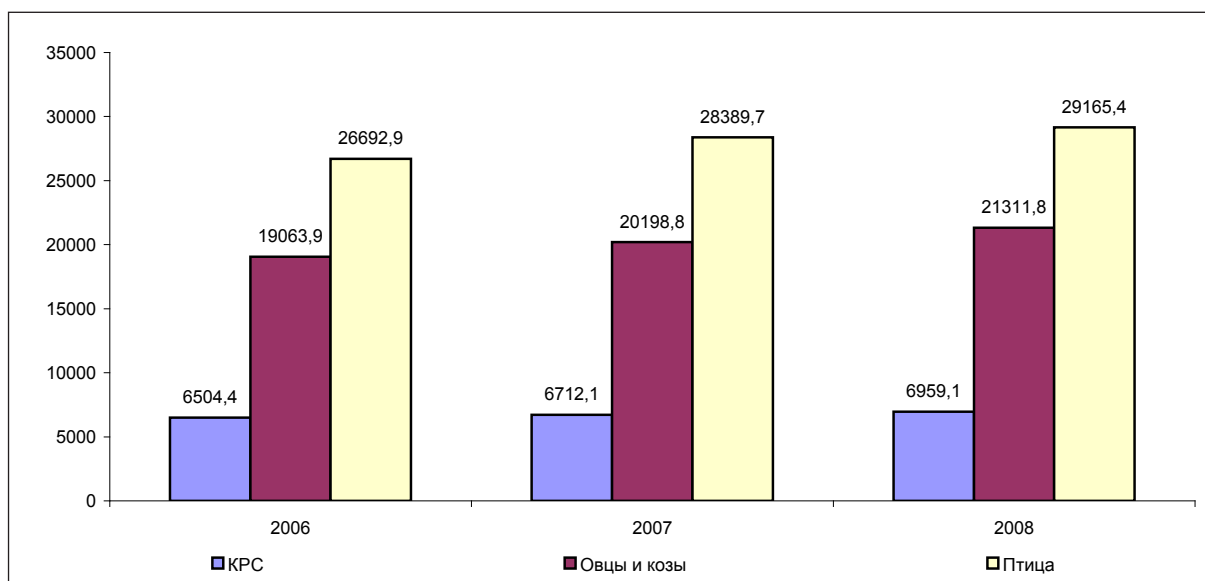

Животноводство

По состоянию на 1 мая т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств за счет увеличения приплода скота и его покупки наблюдается рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,7%), овец и коз (на 5,5%), свиней (на 4,2%), лошадей (на 5,7%), верблюдов (на 4,8%) и птицы (на 2,7%).

Численность сельскохозяйственных животных и птицы

тыс. голов

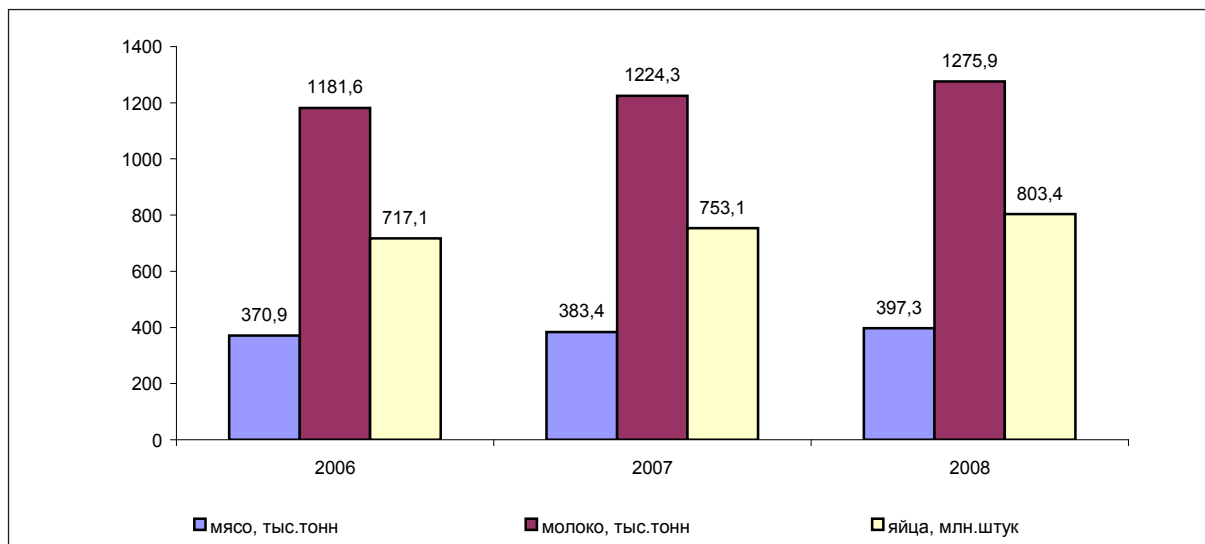

За январь-апрель 2008 года по сравнению с этим же периодом прошлого года рост производства мяса составил 103,6% за счет увеличения среднего живого веса скота. Возросла реализация всех видов скота и птицы (от 102,8% до 107,9%). Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота составил 296 кг, овец и коз – 37 кг, лошадей – 313 кг.

Производство коровьего молока увеличилось на 4,2% за счет роста среднего поголовья дойных коров (на 2,3%) и увеличения среднего удоя молока на одну корову дойного стада (на 1,9%).

За счет роста среднего поголовья кур-несушек на 4,7% и увеличения среднего выхода яиц на 1 курицу-несушку, производство яиц увеличилось на 6,7%.

Производство основных видов продукции животноводства

2.4 СТРОИТЕЛЬСТВО

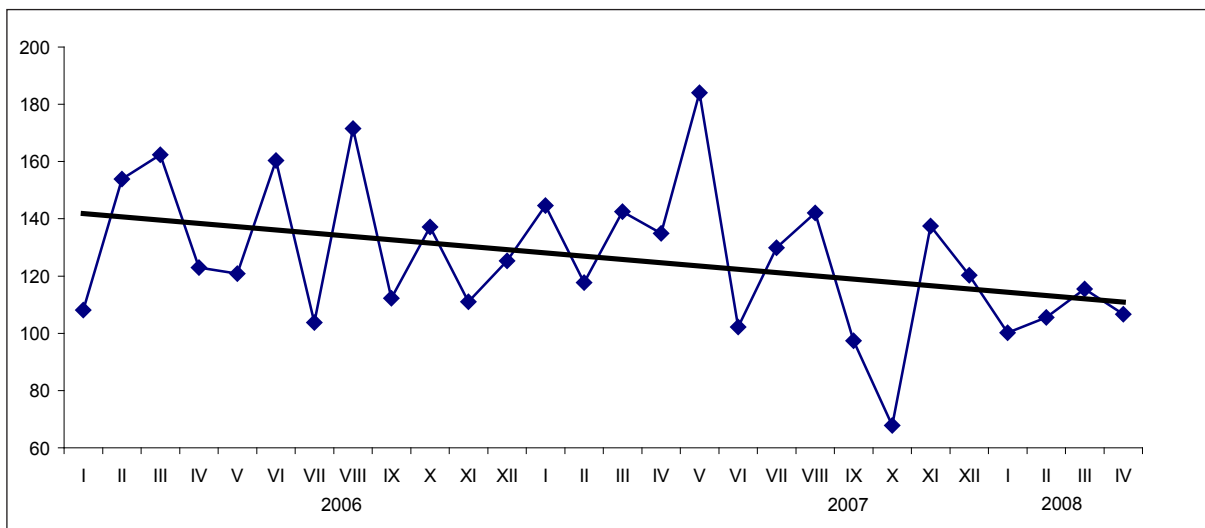
СТРОИТЕЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

В январе-апреле 2008г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 291,5 млрд. тенге, что на 7,9% больше уровня января-апреля 2007г.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимали строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 72%. Иностранными подрядчиками выполнено 27,5%, государственными – 0,5%.

Индексы физического объема строительных работ

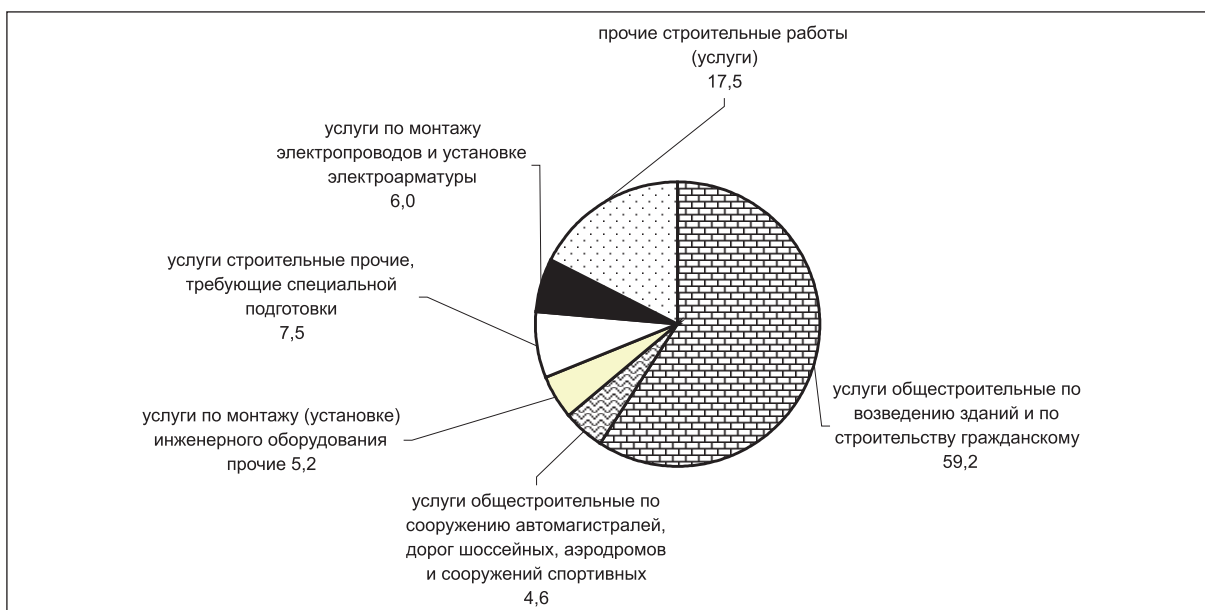
в% к соответствующему месяцу предыдущего года

В структуре выполненных работ наибольшую долю (59,2% от общего объема) составили работы по возведению зданий и гражданскому строительству (в январе-апреле 2007г. – 60,9%).

Структура выполненных строительных работ по видам

в процентах

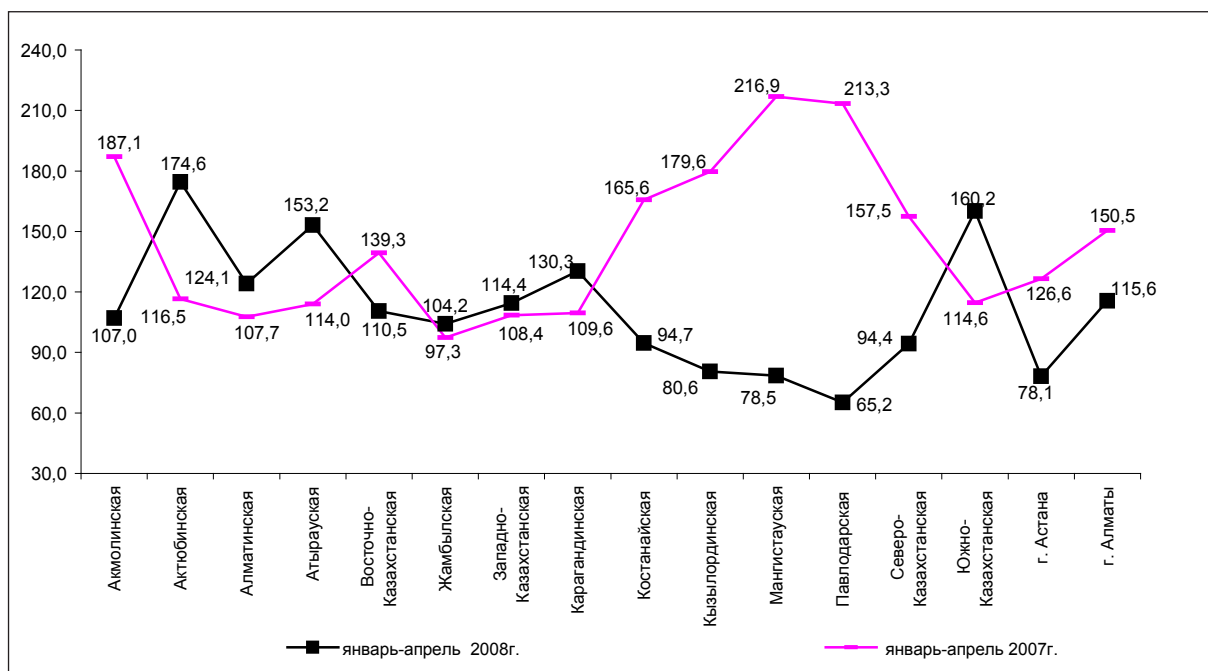

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-апрелем 2007г. наблюдалось в 10 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Актыбинской (в 1,7 раза), Южно-Казахстанской (в 1,6 раза), Атырауской (в 1,5 раза) областях.

Значительную долю в общереспубликанском объеме строительных работ занимали гг. Астана, Алматы и Атырауская область (суммарно более 60% от общего объема).

Индексы физического объема строительных работ по регионам

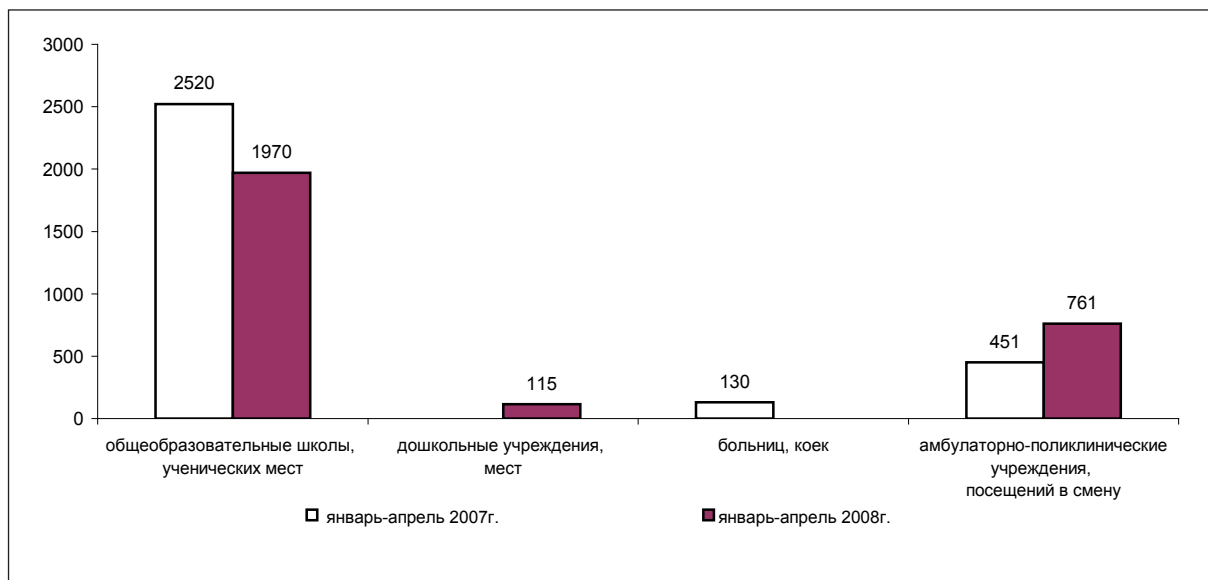
в% к соответствующему периоду предыдущего года

В январе-апреле 2008г. было построено 8479 зданий, из которых 7349 жилого и 1130 нежилого назначения. По количеству введенных объектов нежилого назначения наибольшее число приходилось на отрасль торговли – 454, а также транспорта и связи – 380 объектов.

В сфере образования и здравоохранения введен 21 объект, в том числе 3 – общеобразовательные школы, 2 – дошкольных учреждения, 16 – амбулаторно-поликлинических учреждений.

Ввод в эксплуатацию объектов образования и здравоохранения

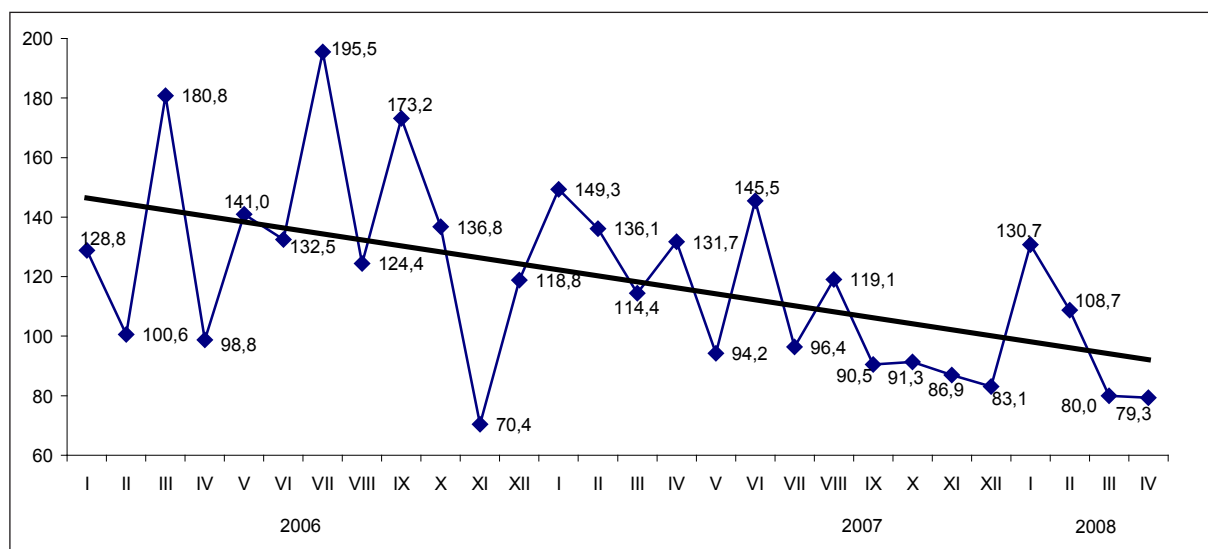
ЖИЛИЩНОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО

В январе-апреле 2008г. 18,8% от общего объема инвестиций в основной капитал было направлено на жилищное строительство (160,4 млрд. тенге), что на 22,6% больше инвестиций, освоенных в январе-апреле 2007г.

Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 1897 тыс. кв. метров общей площади жилых зданий, что на 1,5% ниже уровня января-апреля 2007 года. Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых зданий частными предприятиями, организациями и населением (90,5% от общего объема введенного жилья). На долю индивидуальных застройщиков приходилось 54,1%. Государственными организациями введено в эксплуатацию 2,7% от общего объема жилья. Иностранскими предприятиями введено в эксплуатацию 6,8% общей площади жилых зданий.

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых зданий

в% к соответствующему месяцу предыдущего года

Уменьшение объемов введенных жилых зданий наблюдалось в 8 регионах республики. Значительное снижение было отмечено в Южно-Казахстанской области (на 41%) и г.Алматы (на 39,7%).

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-апреле 2008г. составила 58,4 тыс. тенге, в том числе построенных населением – 39,8 тыс. тенге.

2.5 ТРАНСПОРТ

За январь-апрель 2008г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 115919,4 млн. ткм, что на 8,2% больше грузооборота января-апреля 2007г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-апрель 2008г. составил 69908,9 млн. ткм, что на 11,6% выше января-апреля 2007г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

Грузооборот **автотранспорта** за январь-апрель 2008г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 16634,6 млн. ткм, что на 5,5% больше января-апреля 2007г.

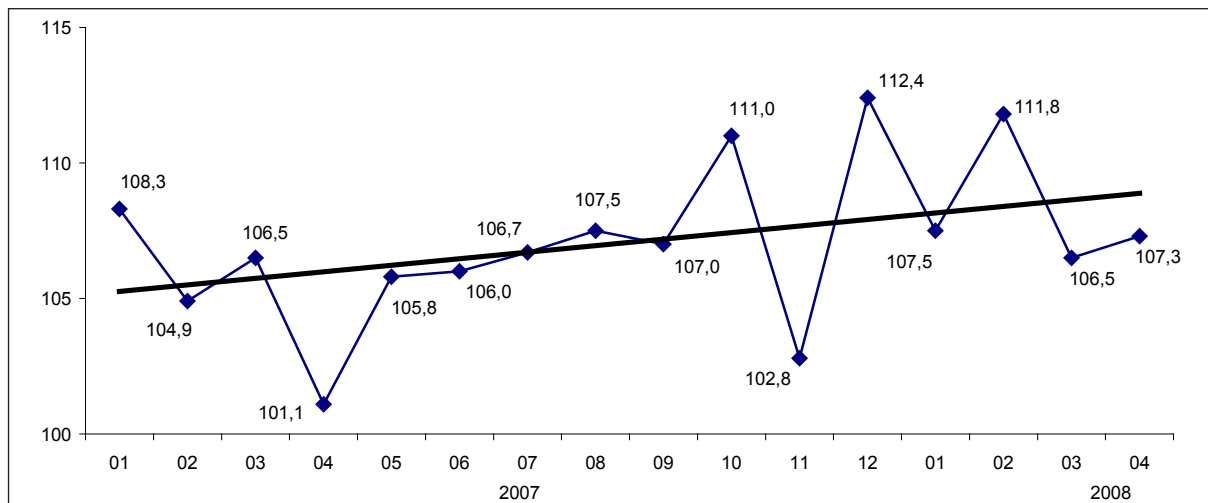
Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-апреле 2008г. составил 29318,9 млн. ткм, что на 2,2% выше января-апреля 2007г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 14816,5 млн. ткм (увеличение на 6,5% к январю-апрелю 2007г. за счет увеличения поставок в Китай и по Каспийскому трубопроводному консорциуму), газа – 14502,4 млн. ткм (уменьшение на 1,8% за счет снижения объемов транзита среднеазиатского и российского газа).

С начала навигации грузооборот **речного транспорта** составил 2973,0 тыс. ткм, что в 31,3 раза больше, чем за соответствующий период прошлого года.

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-апрель 2008г. составил 20094,1 тыс. ткм или снизился на 7,8% к январю-апрелю 2007г.

Динамика грузооборота

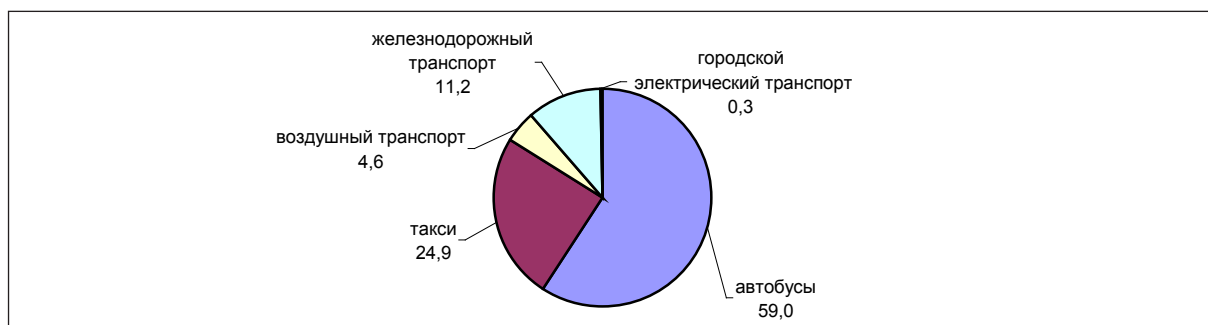
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Пассажиروоборот в январе-апреле 2008г. по сравнению с январем-апрелем 2007г. увеличился на 4,7% и составил 36215,6 млн. пкм, в том числе пассажируоборот железнодорожного транспорта – на 1,1%, автобусов – на 5,3%, такси – на 2,5%, воздушного транспорта – на 25,0%, что связано с увеличением экономической активности населения. Одновременно отмечается снижение пассажируоборота троллейбусов – на 36,7%, трамваев – на 17,8%.

Структура пассажируоборота

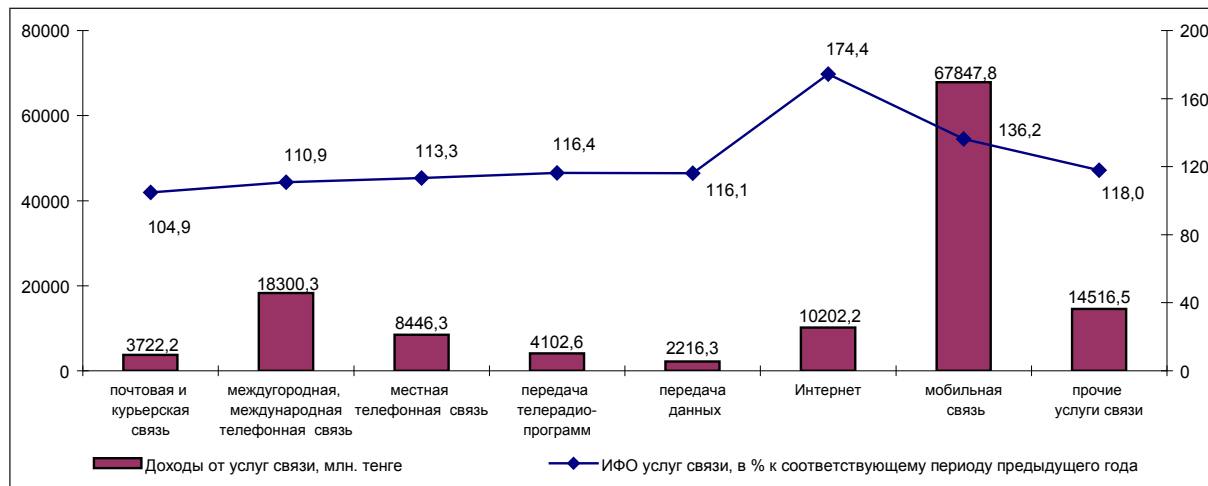
в процентах

2.6 СВЯЗЬ

Предприятиями связи республики за январь-апрель 2008г. по оперативным данным, оказано услуг на сумму 129,4 млрд. тенге, из них населению – на 53,4 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 28,1% и 27,0% больше, чем в январе-апреле 2007г.

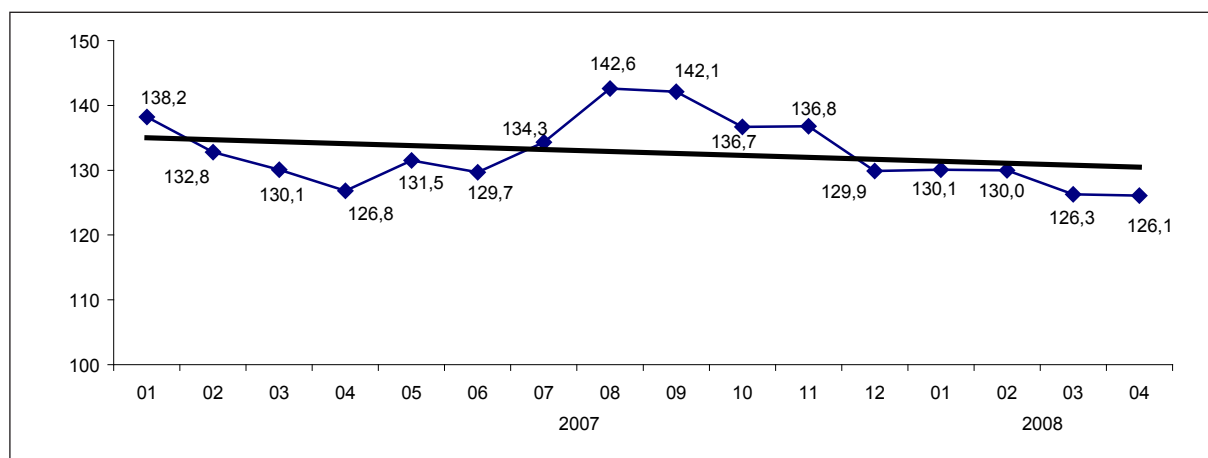
Доходы от услуг связи в январе-апреле 2008г.

Активному развитию рынка телекоммуникаций способствуют факторы увеличения абонентской базы, предоставления новых продуктов и снижения тарифных планов на услуги электросвязи.

Динамика услуг связи

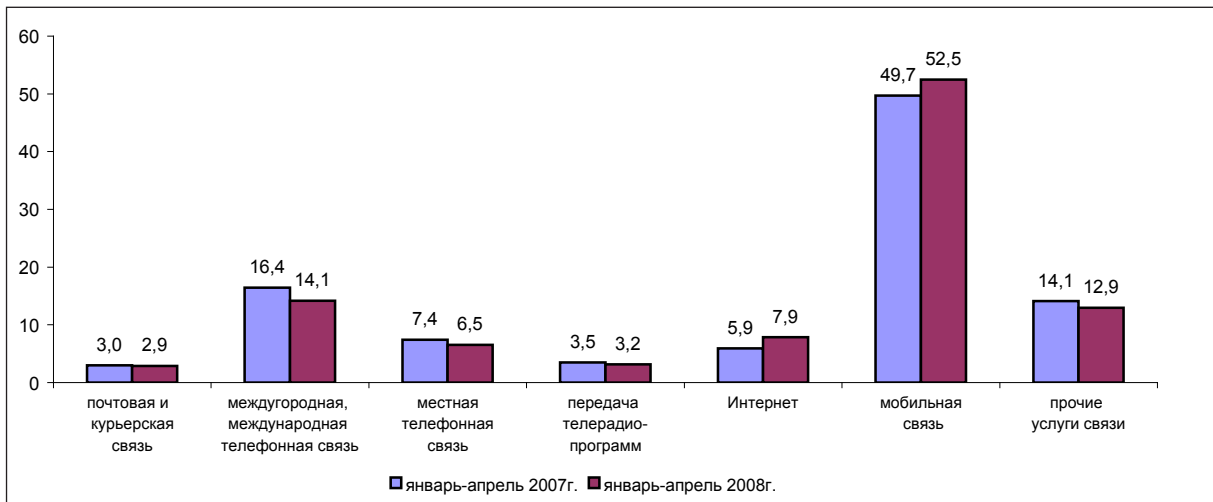
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В структуре доходов от услуг связи за январь-апрель 2008г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 52,5%. В сравнении с январем-апрелем 2007г. объем услуг мобильной связи увеличился на 36,2%.

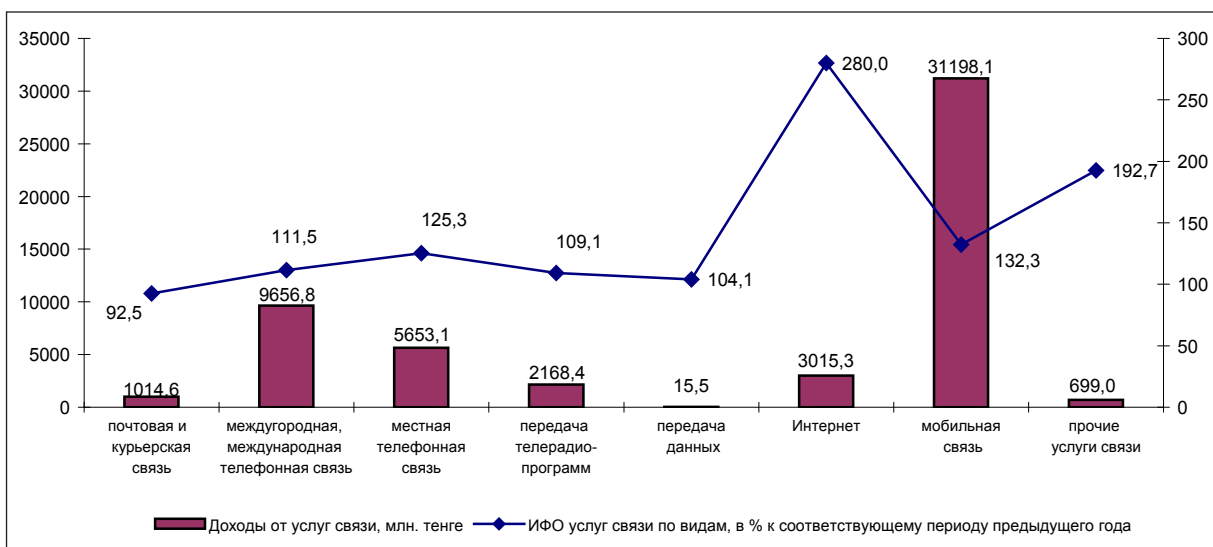
Структура доходов от услуг связи

в процентах

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 41,3%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-апрель 2008г. 58,4% составили доходы от услуг мобильной связи, 18,1% – от услуг междугородной, международной связи, 10,6% – от услуг местной телефонной связи, 12,9% – от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-апреле 2008г.

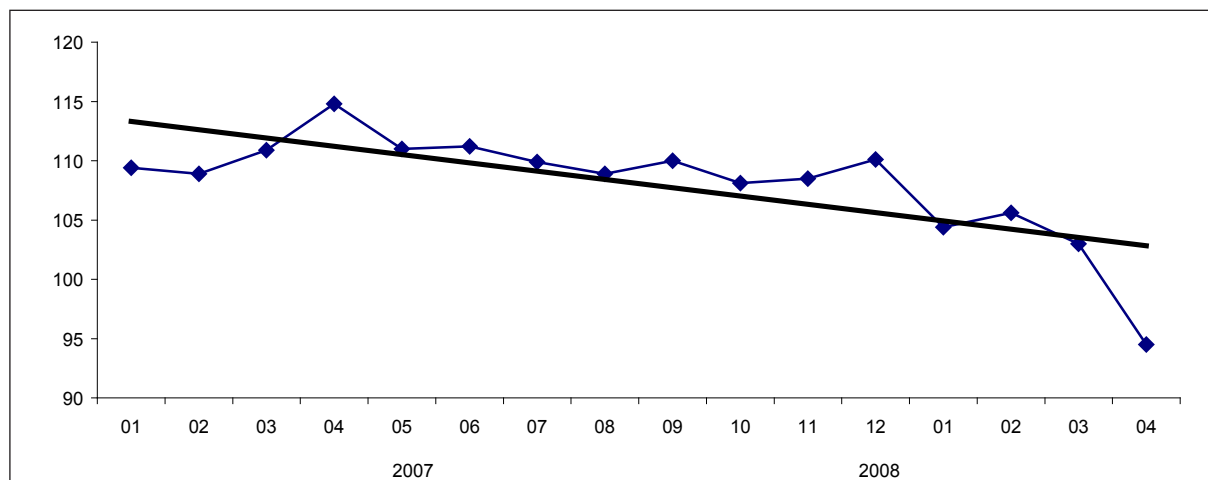

2.7 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-апреле 2008г. объем розничного товарооборота составил 685,9 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 1,5%. В апреле 2008г. реализация товаров составила 184,5 млрд. тенге, что в постоянных ценах ниже уровня апреля 2007г. на 5,5%, по сравнению с мартом 2008г. увеличение составило 5,4%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2007-2008гг.

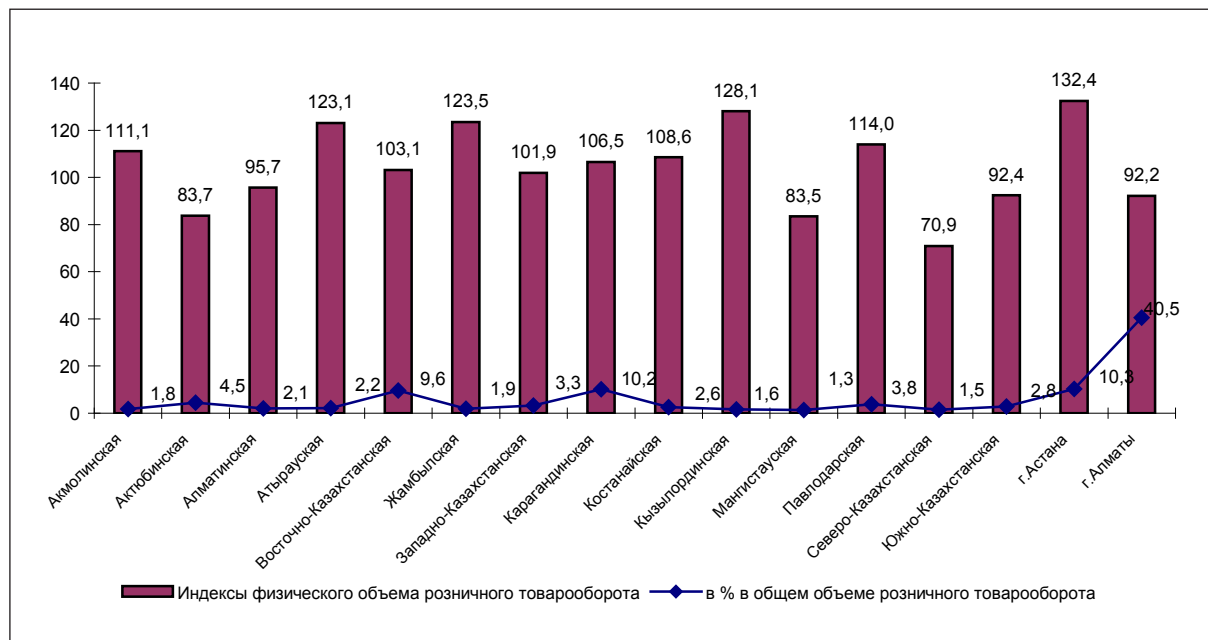
в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

В январе-апреле продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 43,9 тыс. тенге, что на 9,3 тыс. тенге выше аналогичного периода 2007г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-апрель 2008г.

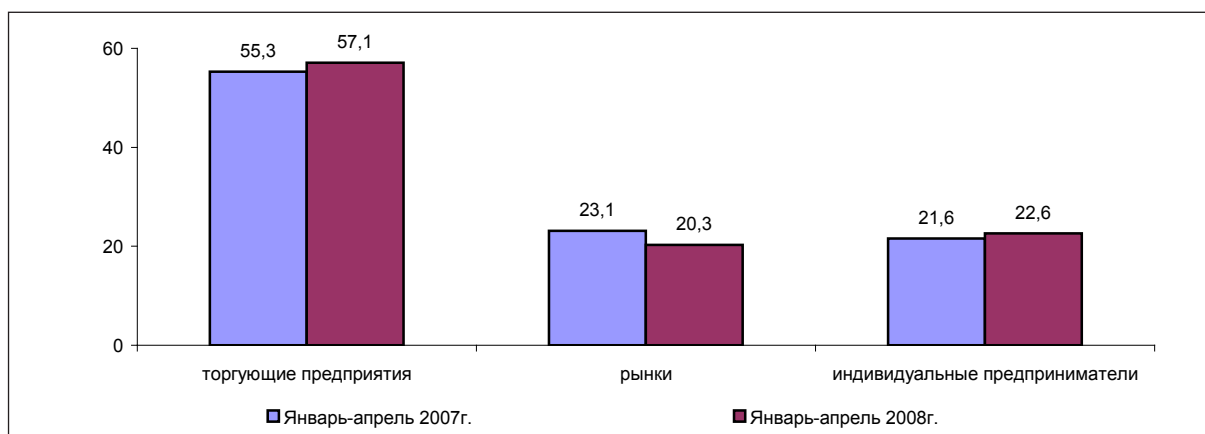
в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

С начала года оборот по реализации товаров предприятиями с частной формой собственности, индивидуальными предпринимателями и на рынках получен в сумме 664,3 млрд. тенге (96,9%), предприятиями других государств, их юридическими лицами и гражданами – 21,4 млрд. тенге (3,1%).

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

в% к общему объему

Следует отметить, что рост розничного товарооборота обусловлен, прежде всего, повышением реальных объемов товарооборота торгующих предприятий (на 4,7% к соответствующему периоду прошлого года). Доля предприятий в общем объеме розничного товарооборота увеличилась с 55,3% в январе-апреле 2007г. до 57,1% в январе-апреле 2008г.

В последнее время развитию деятельности стационарной торговой сети способствует внедрение современных и прогрессивных форм торговли. Практически во всех регионах торговыми предприятиями внедряется продажа товаров длительного пользования в кредит. Расширяется продажа по безналичному расчету, с использованием платежных электронных карточек.

В г.Алматы, Астане и других крупных городах республики расширяется сеть супермаркетов, гипермаркетов, где покупатели с наименьшими затратами времени могут приобрести практически весь необходимый ассортимент товаров по относительно приемлемым ценам. Привлекательность сети торговых предприятий также обеспечивается послепродажным сервисным обслуживанием покупателей.

Доля индивидуальных предпринимателей в общем объеме розничного товарооборота составляет 22,6%, торговли на рынках – 20,3%.

Оптовый товарооборот республики за январь-апрель текущего года составил 1561,5 млрд. тенге или на 4,7% меньше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-апрель 2008г. составил 31 млрд. тенге или на 12,7% больше, чем за соответствующий период 2007 года. При этом, 14,2% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 5,8 млрд. тенге. Значительная часть (57,9%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-апрель 2008 года увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 2,1% и составил 601718,1 млн. тенге.

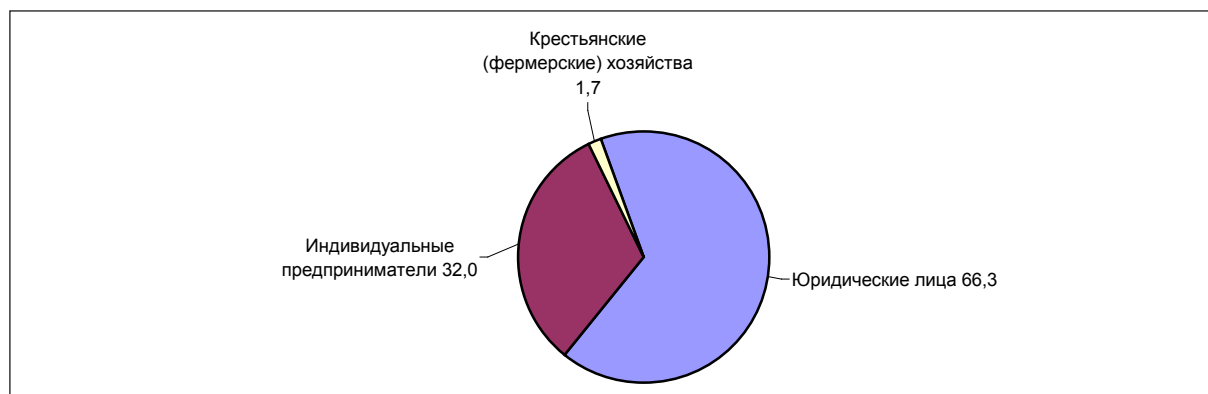
в% к соответствующему периоду прошлого года

	Количество активных субъектов малого предпринимательства	Численность занятых	Выпуск продукции (товаров и услуг)
Республика Казахстан	115,0	107,2	102,1
Акмолинская	119,8	105,4	104,5
Актюбинская	132,0	105,3	98,0
Алматинская	118,2	106,7	105,2
Атырауская	118,1	115,5	100,8
Восточно-Казахстанская	114,9	113,1	114,8
Жамбылская	117,8	106,8	100,1
Западно-Казахстанская	114,4	108,5	100,2
Карагандинская	109,0	106,8	113,2
Костанайская	122,6	100,2	101,5
Кызылординская	111,5	111,0	81,8
Мангистауская	124,5	102,6	97,5
Павлодарская	111,9	103,2	105,4
Северо-Казахстанская	104,7	89,4	89,1
Южно-Казахстанская	102,6	107,2	96,6
г. Астана	120,1	114,1	113,3
г. Алматы	120,5	108,9	93,0

Рост выпуска продукции отмечен во многих регионах республики, наибольшее увеличение наблюдалось в г. Астане, Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях.

Структура выпуска продукции (товаров и услуг) субъектами малого предпринимательства

в процентах

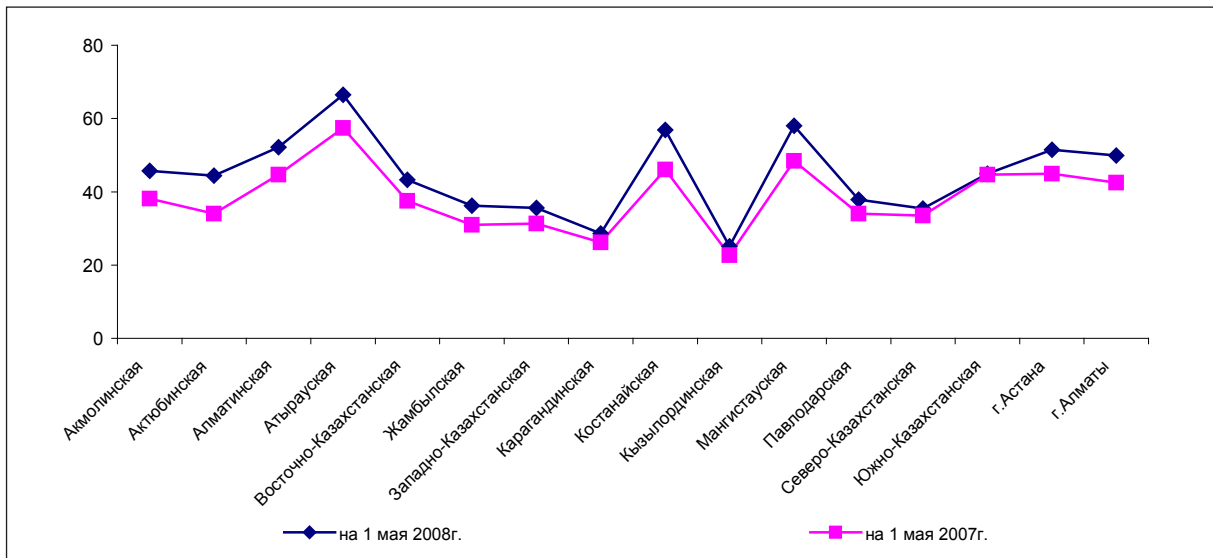

Количество субъектов малого предпринимательства на 1 мая 2008г., активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующим периодом прошлого года выросло на 15,0% и составило 688407 единиц, в том числе – 54923 юридических лиц, 463874 – индивидуальный предприниматель и 169610 крестьянских хозяйств.

Во всех регионах республики зафиксирован рост числа активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей. Значительно увеличилось их число в Актюбинской (на 10,4 единицы), Мангистауской (на 9,6 единиц), Атырауской (на 9,1 единицу) областях. В остальных регионах прирост показателя составил до 8 единиц.

Распределение регионов по количеству активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей

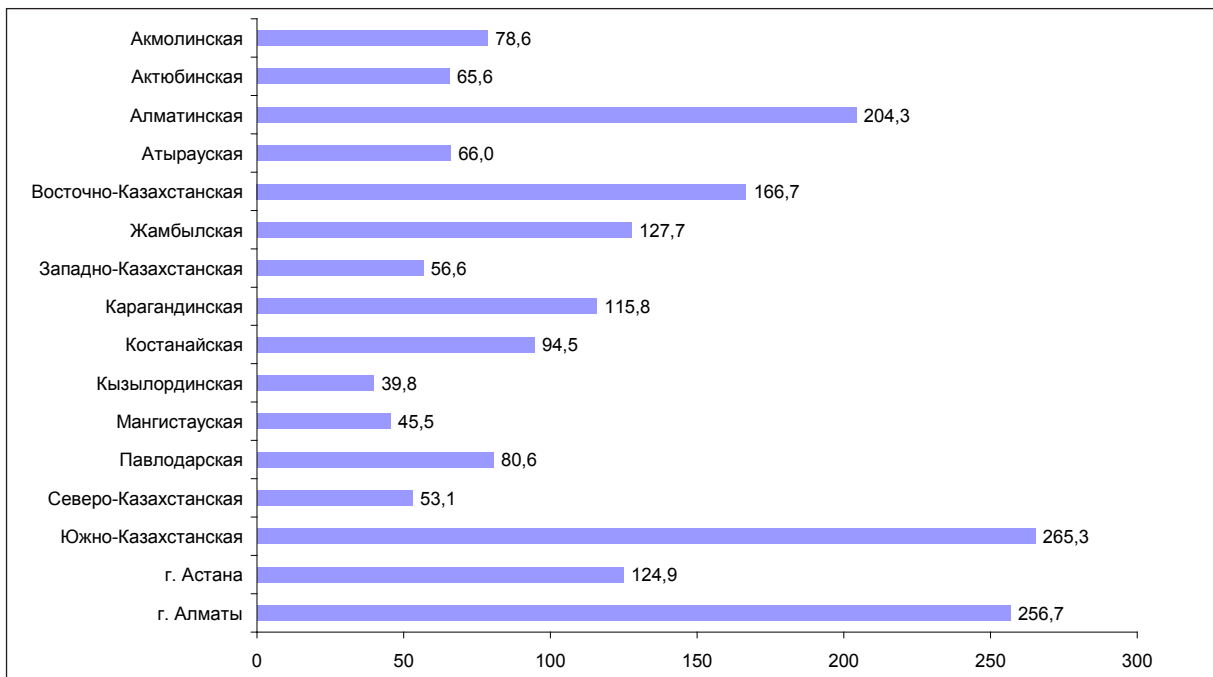
единиц

Численность занятых в малом предпринимательстве увеличилась на 7,2% и составила 1841642 человека.

Численность занятых в малом предпринимательстве

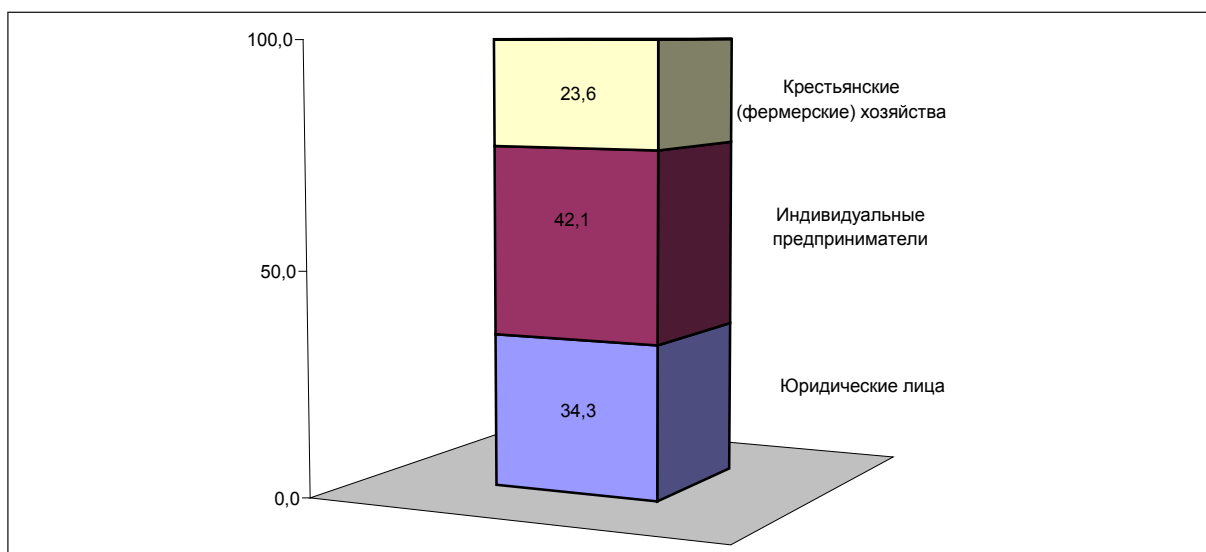
тыс. человек

Наибольший рост численности занятых в малом предпринимательстве на 1 мая 2008г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в г.Астане (на 14,1%), Атырауской (на 15,5%) и Восточно-Казахстанской (на 13,1%) областях. В остальных регионах республики увеличение составило незначительный процент.

Структура численности занятых в малом предпринимательстве

в процентах

4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

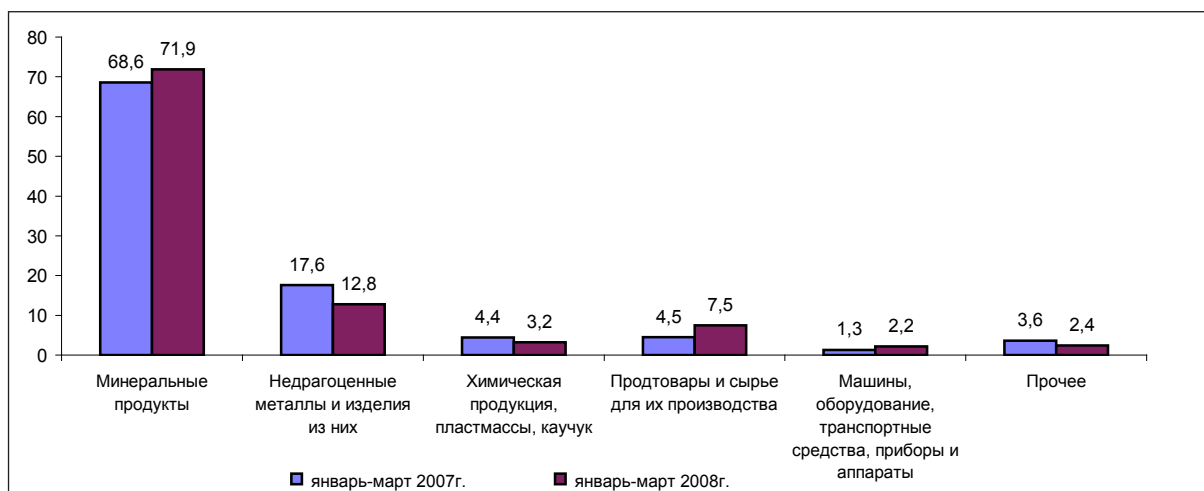
(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-марте 2008г. составил 22875,1 млн. долларов США и по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличился на 38,4%, в том числе экспорт – 15780,5 млн. долларов США, увеличился на 57%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) – 7094,6 млн. долларов США, увеличился на 9,6%.

Товарная структура экспорта

в % к итогу

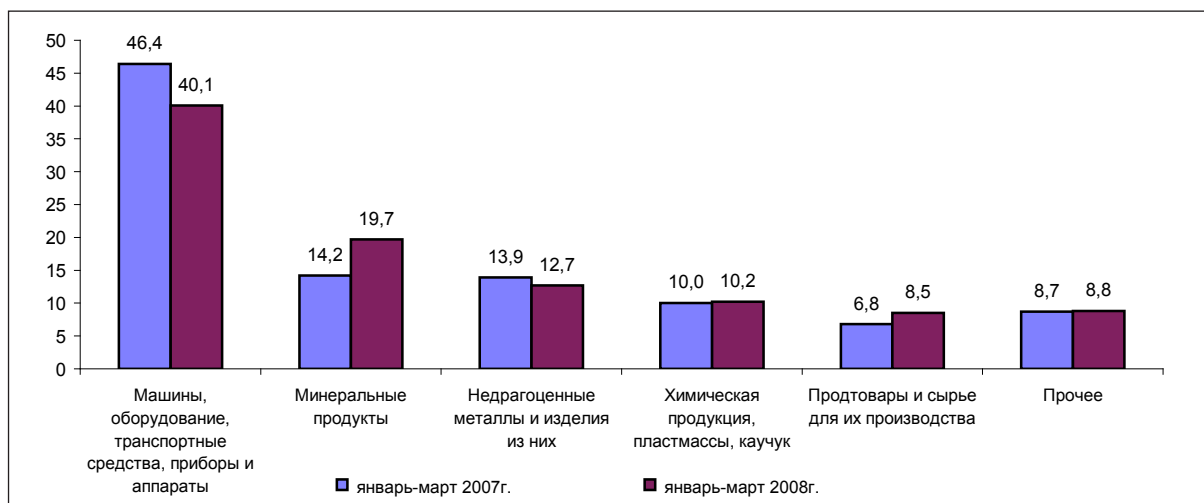

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (17%), Швейцария (15,6%), Китай (9%), Российская Федерация, Франция (по 8,2%), Нидерланды (4,6%), Иран (3,5%), Украина (3,2%), Израиль (2,9%), Турция (2,8%), Испания (2,4%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 15,9% (в январе-марте 2007г. – 16,1%).

Товарная структура импорта

в % к итогу

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-марте 2008г. составили 2928,7 млн. долларов США или 41,3% (в январе-марте 2007г. – 2938 млн. долларов США или 45,4%).

В январе-марте 2008г. на страны СНГ приходилось 49% всех импортных поставок (в январе-марте 2007г. – 43%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (40,1% от общего объема импорта), Китай (9,8%), Германия (7,1%), Украина (5,5%), США (4,4%), Япония (3,7%), Италия (2,9%), Турция (2,7%), Франция (2%), Великобритания (1,6%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-марте 2008г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 5992,6 млн. долларов США и по сравнению с январем-мартом 2007г. увеличился на 36,1%, в том числе экспорт – 2513,5 млн. долларов США, увеличился на 55%, импорт – 3479,1 млн. долларов США, увеличился на 25,1%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 26,2% (в январе-марте 2007г. – 26,6%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-марте 2008г. составил 50% (в январе-марте 2007г. – 47%), продовольственных товаров – 14% (13%), химической продукции – 11% (18%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-марте 2008г. составила 21% (в январе-марте 2007г. – 24%), минеральных продуктов – 38% (31%), металлургической продукции – 15% (17%), химических товаров – 7% (9%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-марте 2008г. составила 96% (в январе-марте 2007г. – 94%), металлургической продукции – 58% (52%), продовольственным товарам – 63% (59%), химическим товарам – 36% (39%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-марте 2008г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 16882,5 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом 2007г. увеличился на 39,3%, в том числе экспорт – 13267 млн. долларов США, увеличился на 57,4%, импорт – 3615,5 млн. долларов США, уменьшился на 2,1%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-марте 2008г. составил 76% (в январе-марте 2007г. – 73%), продукции металлургической промышленности – 12% (18%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-марте 2008г. составила 59% (в январе-марте 2007г. – 64%), продовольственных товаров – 6% (5%), химической продукции – 13% (11%), продукции металлургической промышленности – 11% (12%).

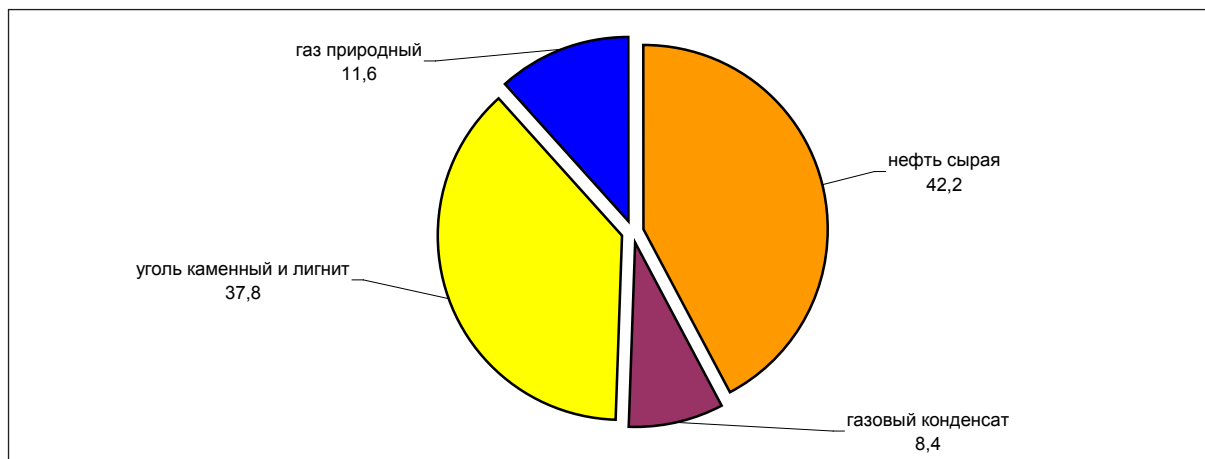
Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-марте 2008г. составила 75% (в январе-марте 2007г. – 78%), фармацевтическим товарам – 88% (87%), одежде – 87% (83%), продовольственным товарам – 37% (41%) от общего импорта указанных товаров.

5. ТОВАРНЫЕ РЫНКИ

В январе-марте 2008г. природные топливно-энергетические ресурсы, вовлеченные в экономический оборот республики, в пересчете в условное топливо, по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличились на 12,1% и составили 48,2 млн. тонн. Существенную долю в их структуре традиционно занимают сырая нефть и уголь.

Структура ресурсов природного топлива в январе-марте 2008г.

в процентах

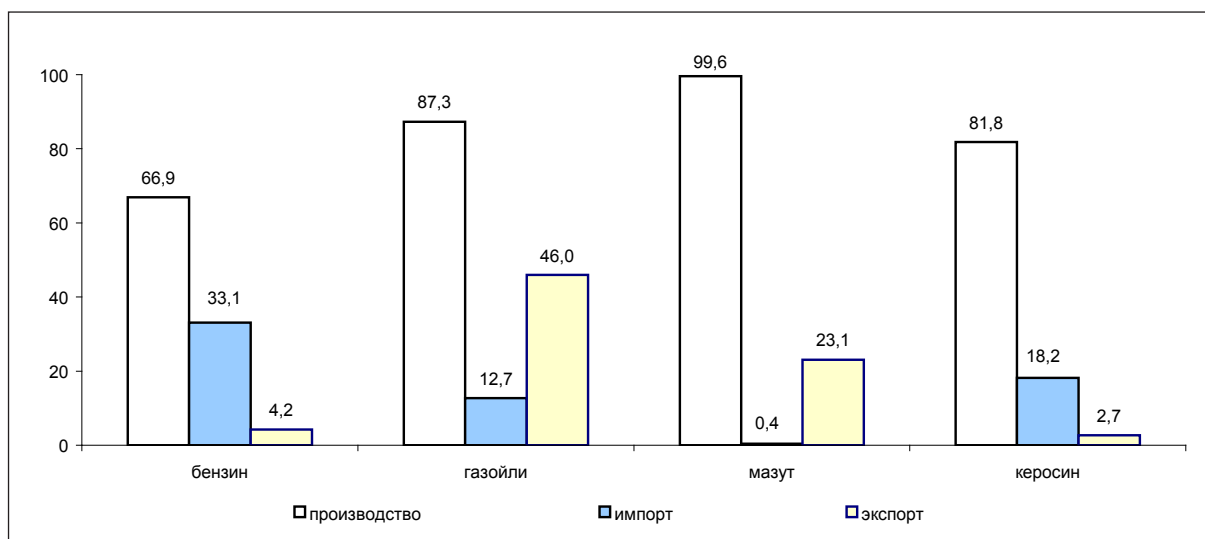
Ресурсы нефти за январь-март 2008г. относительно аналогичного периода 2007г. увеличились на 6,3% и сложились в размере 16,5 млн. тонн, а угля и лигнита – на 18,8% и 29,5 млн. тонн, природного газа – на 15,5% и 4,8 млрд. куб. м.

Наполнение ресурсов природного топлива обеспечивается отечественным производством. За январь-март 2008г. добыто в стране газа природного – 3,2 млрд. куб. метров (67,7% от общего объема ресурсов), сырой нефти 14,5 млн. тонн (87,8% от общего объема ресурсов), угля и лигнита – 29,5 млн. тонн (99,8%).

Рынок нефтепродуктов представлен продукцией собственного производства и частично импортом. Доля отечественного производства в ресурсах мазута составила 99,6%, пропана и бутана сжиженных – 88,5%, топлива дизельного – 87,3%, керосина – 81,8%, бензина – 66,9%. На экспорт отправлено пропана и бутана сжиженных – 100% от общего объема ресурсов, дизельного топлива – 46%, мазута – 23,1%, бензина – 4,2%, керосина – 2,7%.

Структура формирования ресурсов и экспорт отдельных видов нефтепродуктов в январе-марте 2008г.

в процентах

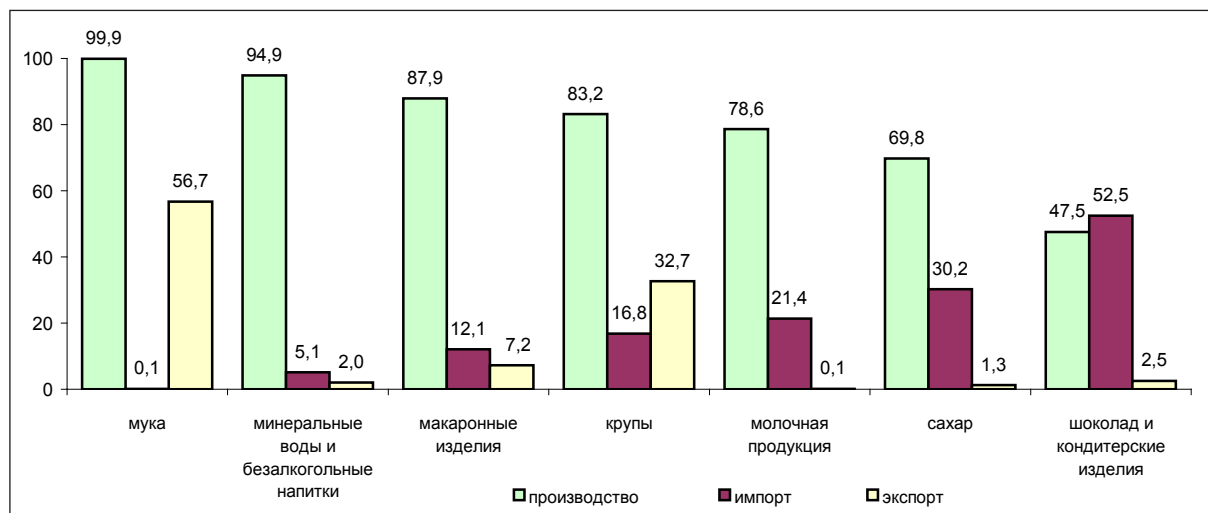

На рынке продовольственных товаров почти полностью обеспечиваются отечественным производством ресурсы муки (99,9% от объема ресурсов), минеральной воды и безалкогольных напитков (94,9%) и круп (83,2%). Более половины произведенной муки идет на экспорт (56,7%), объем которого по сравнению с аналогичным периодом 2007г. уменьшился на 13%. В ресурсах молочных продуктов, макаронных изделий, водки, ликероводочных и табачных изделий, пива, сахара, растительного масла на долю отечественного производства приходится от 68% до 96%.

По некоторым продовольственным товарам импорт превалирует над производством. В ресурсах плодов и орехов переработанных он составляет 92%, овощей и грибов консервированных – 86,9%, рыбы консервированной – 77%, мяса птицы – 69,1%, кофе и чая – 63,1%.

Структура формирования ресурсов и экспорт продовольственных товаров в январе-марте 2008г.

в процентах

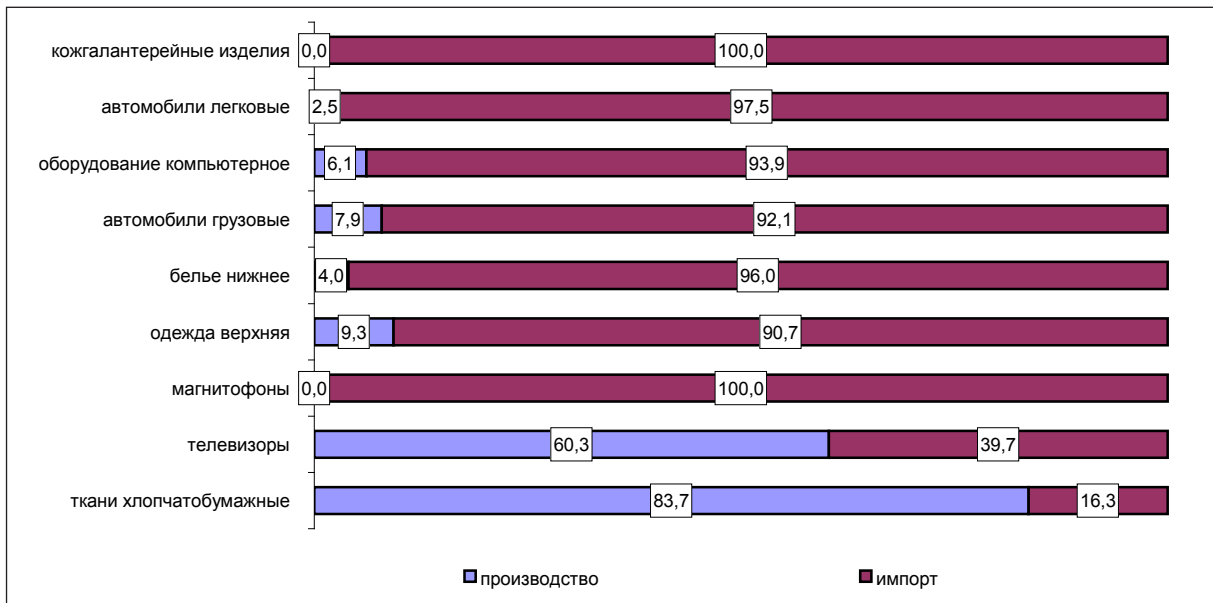

Рынок непродовольственных товаров обеспечивается, наряду с их производством в республике, ввозом из других стран. В связи со значительным сокращением производства импорт ковров и ковровых изделий за январь-март 2008г. составил 99,9% от общего объема ресурсов, шампуня и средств для волос – 96,5%. Существенна доля импортных поставок средств для бритья – 99,4% и фармацевтических препаратов – 88,7%. На потребительском рынке средства гигиены полости рта и зубов представлены только импортного производства.

Среди электрических бытовых товаров импортируются стиральные машины – 77,7% от общего объема ресурсов, миксеры и соковыжималки – 98,8%, прочие бытовые приборы со встроенным электродвигателем – 99,4%. На рынке компьютерного оборудования, отмечено увеличение объемов отечественного производства (в 1,4 раза), что обеспечило долю производства в ресурсах в 6,1%. Несколько иная ситуация наблюдается на рынке телевизоров, в их ресурсах доля импорта составляет 39,7%.

Структура ресурсов непроизводственных товаров в январе-марте 2008г.

в процентах

Для большинства видов строительных материалов характерно наполнение ресурсов за счет импортных поставок. Плиты древесностружечные, линолеум и покрытия напольные импортируются полностью, стекловолокно – на 98,5%, плиты и плитки керамические – на 97,8%. Импорт красок и лаков составляет 46,1% объемов ресурсов, кирпича керамического – 93,7%. Отечественное производство преобладает в строительных материалах, являющихся природным сырьем – известь (94,5% от общего объема ресурсов), асбест (98,9%), известняк и гипс (98,1%), пески природные (97,6%), мел и доломит (99,4%), глина и каолин (99,5%).

Ресурсы цемента за январь-март 2008г. против соответствующего периода 2007г. уменьшились на 17,3%: за счет отечественного производства – на 17%, импорта – на 17,9%. Доля отечественного производства в общем объеме его ресурсов составила 75%. Цемент почти полностью потребляется на внутреннем рынке (97,9%).

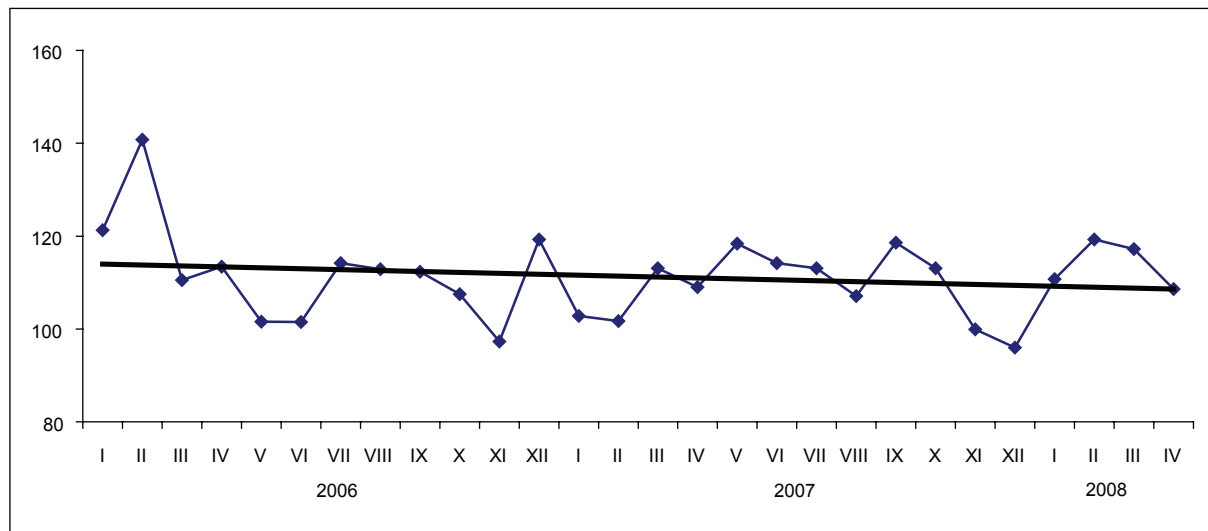
6. ИНВЕСТИЦИИ

ИНВЕСТИЦИИ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ

В январе-апреле 2008г. объем инвестиций в основной капитал с учетом оценки составил 851,3 млрд. тенге, что на 14% больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

в% к соответствующему месяцу предыдущего года

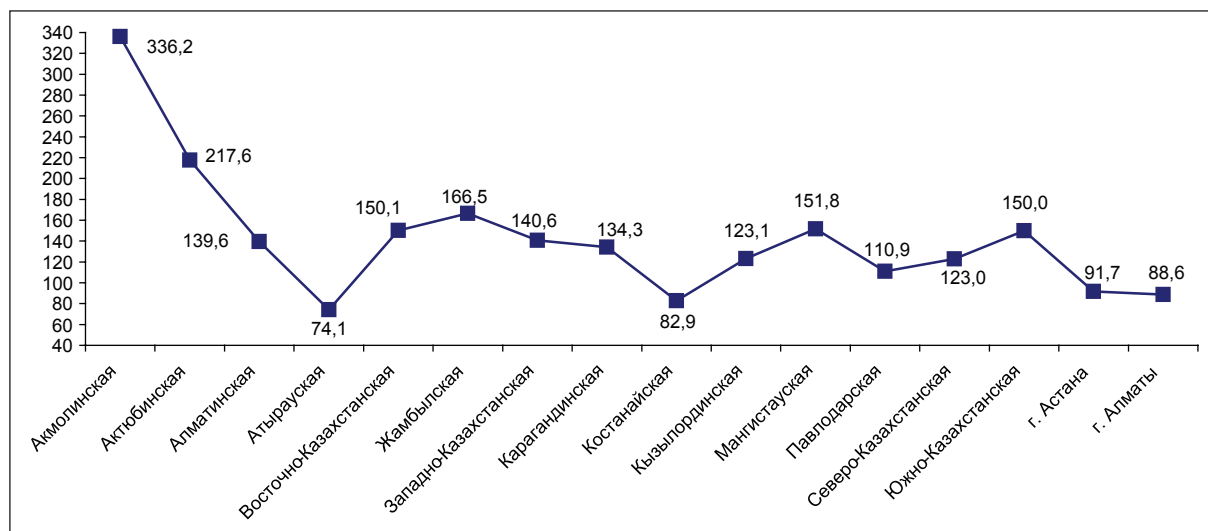

Рост инвестиций в основной капитал по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечен в большинстве регионов республики. При этом наибольший рост наблюдался в Акмолинской области (на 99,3%) в связи с увеличением затрат на приобретение оборудования предприятиями, а также строительством цеха по обогащению руд цветных металлов и кирпичного завода. В Западно-Казахстанской области, где более активными темпами инвестировалось строительство магистрального газопровода, рост составил 55,6%. За счет увеличения затрат на приобретение технологического оборудования предприятиями возрос объем инвестиций в Карагандинской области (на 49%).

В связи с завершением ряда инвестиционных проектов незначительно сократились объемы инвестиций в Жамбылской (на 1,5%) и Костанайской (на 3,1%) областях.

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в% к соответствующему месяцу предыдущего года

Наиболее активными инвесторами выступили хозяйствующие субъекты частной формы собственности. Ими освоено 59,2% всех инвестиций в основной капитал. Удельный вес предприятий и организаций других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан, составил 28,1%. На долю государственного сектора пришлось 12,7% вложений.

В технологической структуре инвестиций 55,6% составили работы по строительству и капитальному ремонту зданий и сооружений, 27,2% – машины, оборудование, инструмент, инвентарь, 17,2% – прочие капитальные работы и затраты.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

По инвестиционной привлекательности приоритетными для вложений отраслями остаются промышленность – 44,6% от общего объема инвестиций в основной капитал, из нее добыча сырой нефти и природного газа, предоставление услуг в этих областях – 28,3% и обрабатывающая промышленность – 8,1%, а также операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям – 30,8%.

По сравнению с январем-апрелем 2007г. инвестиционные вложения в сельское хозяйство увеличились на 22,7%, горнодобывающую промышленность – на 8%, производство и распределение электроэнергии, газа и воды – на 28,2%. В транспорт и связь инвестиций вложено больше на 31,2%, операции с недвижимым имуществом, аренду и предоставление услуг потребителям – на 8,7%. Меньше, чем в аналогичном периоде 2007г., инвестировано средств в обрабатывающую промышленность (на 0,9%), строительство (на 1,9%), торговлю, ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования (на 11,2%).

Структура инвестиций в основной капитал по источникам финансирования

в процентах к общему объему инвестиций

Собственные средства инвесторов направлены в основном в горнодобывающую промышленность и операции с недвижимым имуществом, аренду и предоставление услуг потребителям (соответственно 41,2% и 20% инвестиций из указанного источника). Большая часть (29,2%) бюджетных средств направлена на развитие транспорта и связи. Наибольшая доля заемных средств использована в виде деятельности «Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям» (72,4%).

Большая часть иностранных инвестиций (58,9%) направлена на развитие горнодобывающей промышленности. Наиболее привлекательна для иностранных инвесторов Атырауская область, где за отчетный период освоено 65,4% всех иностранных инвестиций.

7. ЦЕНЫ

7.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в апреле т. г. составила 0,9%, что на 0,3 процентных пункта больше, чем в предыдущем месяце. Продовольственные товары подорожали на 1%, а их «вклад» в инфляцию составил 0,4%. Цены на непродовольственные товары увеличились на 0,8%, платные услуги населению – на 0,7%, обеспечив, соответственно, 0,3% и 0,2% в общем приросте цен.

В апреле т. г. продолжилась тенденция ускоренного роста цен на хлебобулочные изделия и крупяные изделия. Цены на них повысились на 2,3% против 1,2% в марте. Более всего подорожала мука на 3,7%, макаронные изделия – на 3,3%, булочные и мучные кондитерские изделия – на 2,4%, хлеб – на 1,9%, рис – на 0,7%. Цены на крупы увеличились на 1%, а на манную – на 4,2%, перловую – на 2,9%, пшено – на 2,6%, овсяную – на 1,8%.

Наращение темпов прироста цен отмечено на сахар с 0,7% в марте т. г. до 2,7% в апреле т. г., мясо и мясопродукты, соответственно, с 0,1% до 0,7%. Конина стала дороже на 1,2%, баранина – на 1,1%, говядина – на 0,9%, свинина – на 0,8%, колбасные изделия – на 0,6%. Мясо птицы подешевело на 0,7%.

Прирост цен на молоко и молочную продукцию за прошедший месяц составил 0,6%. Повышение цен наблюдалось на сыр и творог на 1,5%, кисломолочную продукцию – на 0,6%, снижение – на молоко свежее на 0,4%. Яйца подешевели на 0,6% (в марте т. г. – на 1,5%).

В апреле т. г. цены на масла и жиры увеличились на 0,8%, в предыдущем месяце – уменьшились на 0,6%. Это обусловлено удорожанием масла подсолнечного на 1,2% (в марте т. г. – удешевление – на 1,3%). Цены на маргарин выросли на 0,6%, масло животное – на 0,2%.

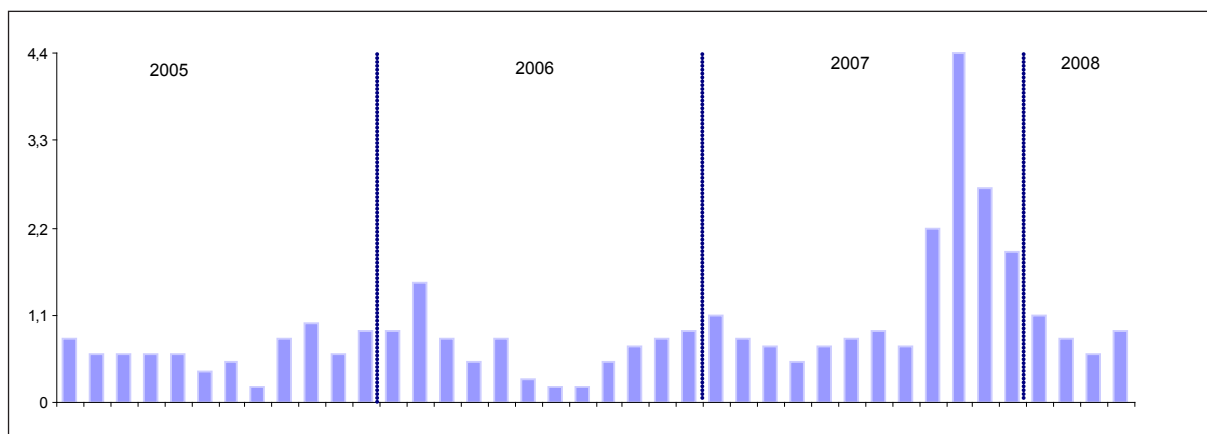
В группе непродовольственных товаров за прошедший месяц существенное повышение цен зафиксировано на энергоресурсы для населения: дизельное топливо – на 6,5%, бензин – на 3%. Прирост цен на моющие и чистящие средства составил 1,1%, одежду и обувь, предметы домашнего обихода, товары личной гигиены – по 0,6%, строительные материалы и печатные издания – по 0,5%, медикаменты – 0,4%.

В сфере услуг заметно выросли цены и тарифы на жилищно-коммунальные услуги – на 0,5% (в марте т. г. – индекс цен составил 100%). Тарифы на газ сжиженный повысились на 3,1%, вывоз мусора – на 2,6%, содержание жилья – на 1,5%.

Услуги медицинских учреждений подорожали на 2%, транспорта – на 1,4%, образования, культуры и отдыха – по 0,4%. Уровень цен на услуги ресторанов и гостиниц увеличился на 2%, парикмахерских – на 1,2%.

Инфляция в 2005-2008гг.

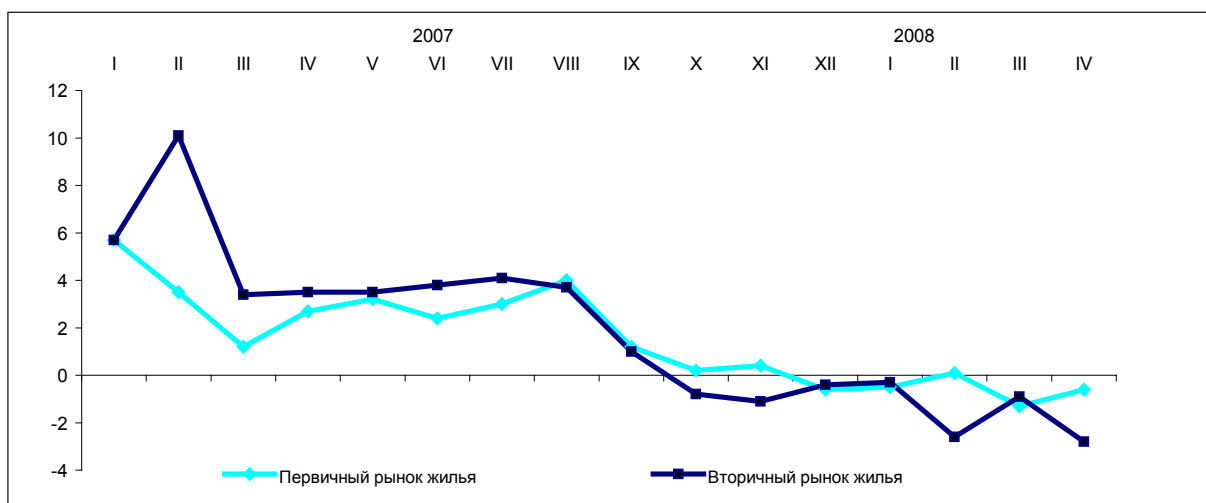
в процентах к предыдущему месяцу, прирост+, снижение-

В апреле 2008г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 157,8 тыс. тенге и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 0,6%, перепродажи благоустроенного жилья, соответственно, – 127,3 тыс. тенге и на 2,8%.

Изменение цен на рынке жилья в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение –

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь в апреле т. г. составила 0,9%, марте – 0,4%.

Инфляция в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост +, снижение –

	Апрель 2008г. к			Январь-апрель 2008г. к январю-апрелю 2007г.
	марту 2008г.	декабрю 2007г.	апрелю 2007г.	
Инфляция	0,9	3,4	19,1	18,8
Базовая инфляция	0,9	2,8	18,6	18,4
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	1,2	4,0	23,7	23,0
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,8	3,5	17,3	17,2

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в апреле 2008г. относительно декабря 2007г. увеличилась на 10,8%, предыдущего месяца – на 1,3% и составила 11927 тенге (продукты питания – 7157 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 4770 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в апреле 2008г. занимала 18,6%, молочных, масложировых изделий и яиц – 16,5%, фруктов и овощей – 13,8%, хлебопродуктов – 9,1%, сахара, чая и специй – 2%.

7.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в апреле т. г. относительно марта повысились на 4,5%, декабря 2007г. – на 11,1%. Произведенная продукция за месяц подорожала на 4,6%, услуги производственного характера – на 1,3%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на средства производства увеличились на 0,6%, потребительские товары – на 1,5%, продукцию промежуточного потребления – на 4,9%.

**Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции
в Республике Казахстан в 2008г.**

в процентах, прирост +, снижение-

	Апрель 2008г. к				Январь-апрель 2008г. к январю-апрелю 2007г.
	марту 2008г.	апрелю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	4,5	44,6	11,1	67,9	40,7
Произведенная продукция	4,6	46,9	11,5	71,2	43,0
Средства производства	0,6	35,3	14,5	50,3	32,6
Продукция промежуточного потребления	4,9	50,0	11,9	76,0	45,9
Потребительские товары	1,5	17,6	6,1	30,0	16,2
Услуги производственного характера	1,3	8,9	2,8	20,8	7,9

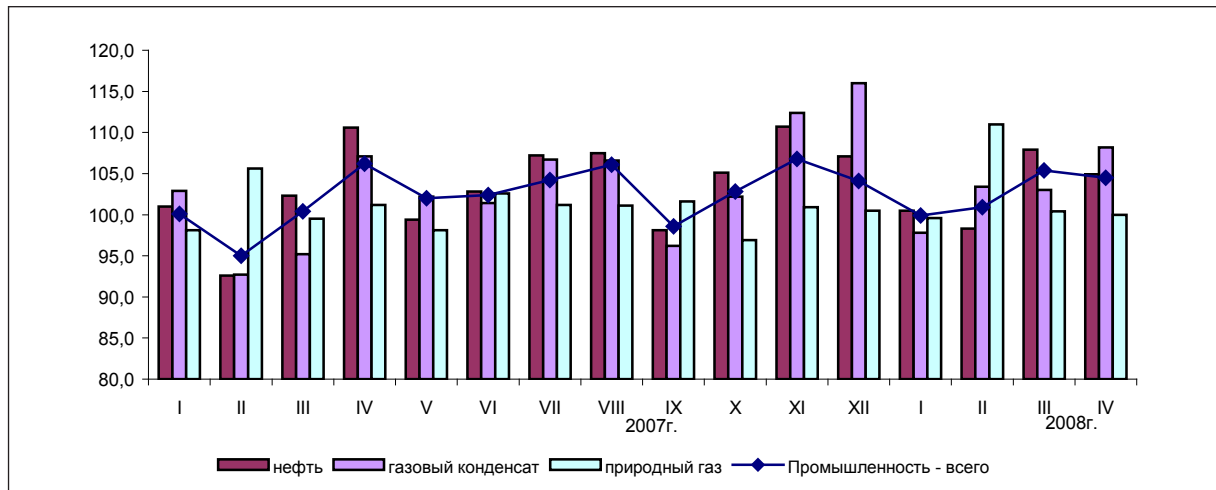
Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в апреле т. г. против марта составил 103,9%, декабря 2007г. – 109,8%.

Динамика цен в промышленности в прошедшем месяце формировалась под влиянием их повышения на нефть на 4,9%, что внесло 2,1% в общий уровень цен в промышленности. Газовый конденсат подорожал на 8,2%, продукты переработки нефти – на 2,4%, электрическая энергия – на 2,1%, а тепловая энергия подешевела на 0,1%. Уровень цен и тарифов на энергоресурсы в целом за месяц стал выше на 5,4%, что на 0,9 процентных пункта меньше, чем в марте т. г., в горнодобывающей промышленности – на 5,2%, на 1,2 пункта соответственно.

Другим фактором роста цен в промышленности остается их увеличение на продукцию черной металлургии на 4,9%, цветной – на 4,8%. Вклад этих товаров в общий прирост цен в промышленности составил 0,7%. Прокат черных металлов у отечественных производителей подорожал на 8,5%, драгоценные металлы – на 7,7%, медь – на 6,9%. Ухудшение внешнеторговой конъюнктуры на цинк и свинец обусловило их удешевление в республике, соответственно – на 8,6% и 0,8%.

Индекс цен предприятий-производителей на энергоресурсы в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу

Из-за увеличения издержек при производстве хлопковых натуральных волокон в текстильной и швейной промышленности в истекшем месяце зафиксирован прирост цен на 8,2%. Цены на химические товары за это время выросли на 5,8%, бумага и картон – на 0,6%.

Цены на продукты питания, произведенные в республике, в апреле т. г. повысились на 2%. Увеличение цен на зерно у аграриев способствовало удорожанию макаронных изделий на 2,4%, муки пшеничной – на 2,6% и хлеба – на 6,8%. Продолжилось дальнейшее повышение цен на масло растительное на 6,1%, напитки – на 1,6%, мясо скота – на 0,7%, кондитерские изделия – на 0,3%, их снижение – на маргарин на 0,8% и лишь на сахар, чай и рис они сохранились на прежнем уровне.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в минувшем месяце увеличение тарифов зарегистрировано при транспортировке электрической энергии региональными электростанциями на

7,6%, ремонте машин и оборудования – на 3,2%, добыче нефти и газа – на 1,6%, а при печатании газет – снижение на 2%.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в апреле т. г. относительно марта составил 102,6%. Цены на сырье и материалы, закупленные в дальнем зарубежье, за месяц повысились на 4,4%, в республике – на 2,8%, странах Содружества – на 1,1%.

Цены на товары, поставленные за рубеж, в феврале т. г. по сравнению с январем стали выше на 1,2%, декабрем 2007г. – на 4,2%. Уменьшение цен за месяц зафиксировано на товары, вывезенные в государства Содружества на 1,5%, а в дальнее зарубежье – их увеличение на 1,8%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по конечному назначению, в феврале т. г. относительно января сырье подорожало на 0,7%, полуфабрикаты – на 3,6%, готовые товары – подешевели на 4%. Цены на уголь, вывезенный из республики, повысились на 6%, нефтепродукты – на 3,2%, газовый конденсат – на 1,8% нефть – на 1%, а на изделия из черных металлов – снизились на 3%, цветных – на 1,8%. Цены экспортных поставок на сельскохозяйственную продукцию за месяц выросли на 1,1% за счет удорожания молочной продукции – на 15%, рыбы и овощей по 9,4% при их снижении на хлопок на 1,6%, шерсть – на 0,8%.

Индекс цен на продукцию, поставленную в Казахстан, в феврале т. г. против января составил 102,9%, декабря 2007г. – 103,4%. Продукция, ввезенная из государств Содружества, за месяц подорожала на 2,2%, остальных стран мира – на 3,8%. Заметный прирост цен за это время сложился на импортируемый табак на 13%, обувь – на 10,7%, мясные продукты – на 9,7%, бумагу – на 7,4%, вино – на 6,1%. Цены на колбасные изделия, наоборот, стали ниже на 5,4%, древесину – на 2,2%, кофе – на 0,9%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в апреле т. г. по сравнению с предыдущим месяцем выросли на 2,2%, превысив их изменение за тот же период прошлого года на 1,7 процентных пунктов, растениеводства – соответственно, на 3,4% и на 2,5 процентных пунктов. Индекс цен на продукцию животноводства составил 100,6% (в апреле 2007г. – 100%).

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Апрель 2008г. к				Январь-апрель 2008г. к январю-апрелю 2007г.
	марту 2008г.	апрелю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	2,2	44,9	8,5	65,2	41,7
Продукция растениеводства	3,4	62,0	10,2	87,3	57,2
Продукция животноводства	0,6	22,8	6,2	37,2	21,2

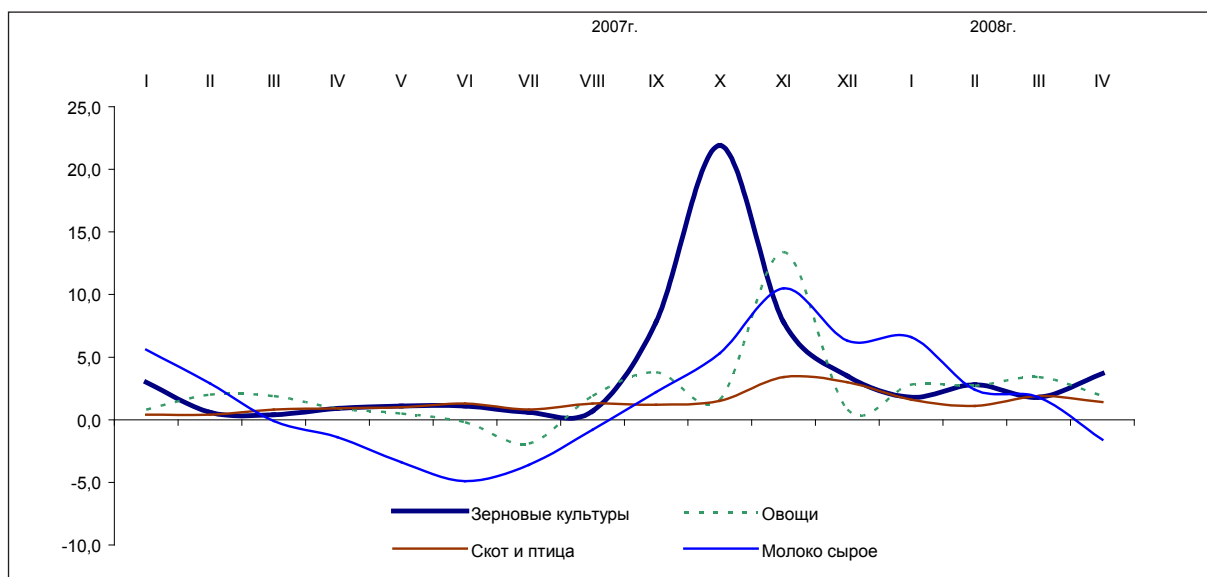
На рынке зерновых культур отмечено повышение цен на пшеницу с увеличением темпов их прироста до 4,1% в апреле т. г. против 1,9% в марте. Цены на ячмень выросли на 2%, кукурузу и рис – по 1,3%, просо – на 0,7%, а на рожь, овес и гречиху – остались неизменными.

Прирост цен на овощную продукцию в апреле т. г. составил 1,9%, что на 1,5 процентных пунктов меньше, чем в предыдущем месяце. Цены на парниковые помидоры выросли на 12,3%, огурцы – на 11,3%, а на морковь – на 5,9%, свеклу – на 2,3%, лук репчатый – на 1,8%, капусту – на 0,9%. Семена подсолнечника за месяц подорожали на 2,1%, семена сафлора – на 1,7%, горох – на 1,6%, картофель – на 0,9%.

В апреле т. г. уровень цен на мясо птицы стал выше на 3,4%, лошадей – на 2,4%, свиней – на 1,5%, овец – на 0,9%, крупного рогатого скота – на 0,5%. Цены реализации на яйца после их снижения в марте т. г. на 0,5% в апреле повысились на 0,4%. Молоко стало дешевле на 1,6%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2007-2008гг.

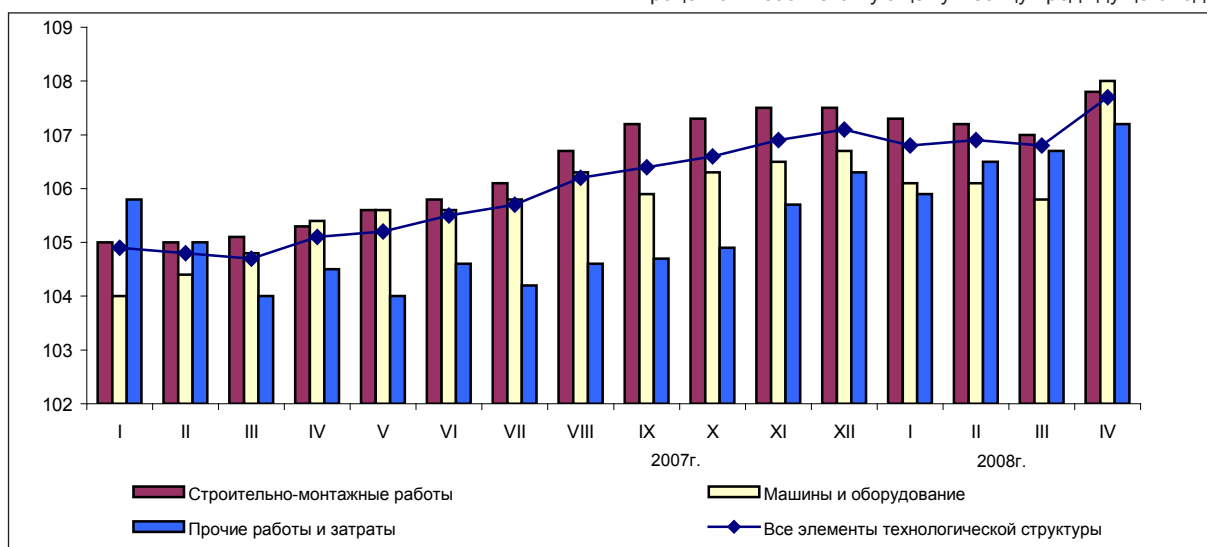
в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

Индекс цен в строительстве в апреле т. г. по сравнению с мартом составил 101,6%, декабрем 2007г. – 102,5%. Повышение цен в этом виде экономической деятельности обуславливал их рост на технологическое оборудование. За месяц оно подорожало на 2,9%, январь-апрель т. г. – на 3,7%, а на строительно-монтажные работы – соответственно, на 1,4% и 2,3%.

Индекс цен в строительстве в 2007-2008гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

Среди материалов, деталей и конструкций, приобретенных строительными организациями, в апреле т. г. цены на плиты бетонные для полов выросли на 2,7%, олифу – на 1,9%, стекло листовое, краски, металлы черные – на 0,6-0,7%, светильники и осветительные устройства – на 0,5%, песок, древесину и изделия из нее, металлоконструкции строительные – на 0,3-0,5%. Снижение цен отмечено на портландцемент на 1,1%, гипс – на 0,8%, бетон товарный – на 0,6%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в апреле т. г. по сравнению с мартом составил 109,9%, декабрем 2007г. – 110,3%.

Основное повышение грузовых тарифов зафиксировано на услуги железнодорожного транспорта. За апрель т. г. доставка грузов по железной дороге в страны СНГ стала дороже на 21%, внутри республики – на 7,8%. Тарифы на услуги автомобильного транспорта повысились на 1,1%, а на пригородных сообщениях – на 2,6%, внутриреспубликанских – на 0,7%, в страны СНГ – на 0,9%. Грузовые тарифы на воздушном, трубопроводном и речном видах транспорта не изменились.

8. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

8.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

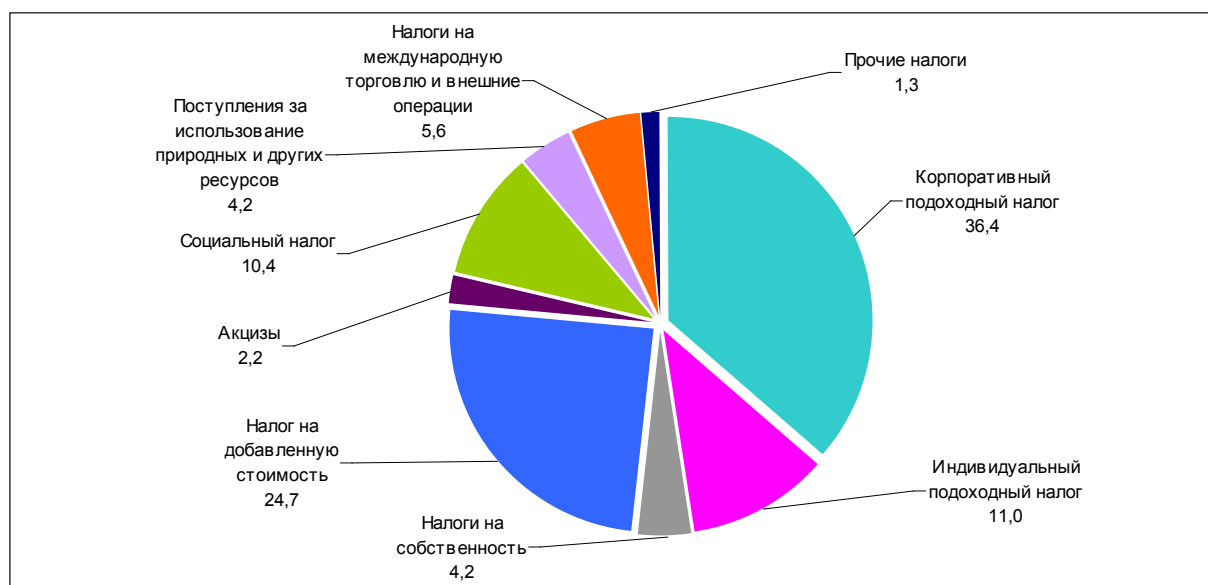
Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Минфина РК по состоянию на 1 апреля 2008г. доходы государственного бюджета составили 745,5 млрд. тенге, или 83,4% по отношению к исполняемому бюджету. Исполнение бюджета по затратам составило 663 млрд. тенге или 89,4% к сводному плану на отчетный период. По сравнению с соответствующим периодом 2007 года доходы увеличились на 26,3%, а затраты на 21,9%. Профицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 23,2 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают налоговые поступления (76,2%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог.

Структура налоговых поступлений государственного бюджета

в процентах

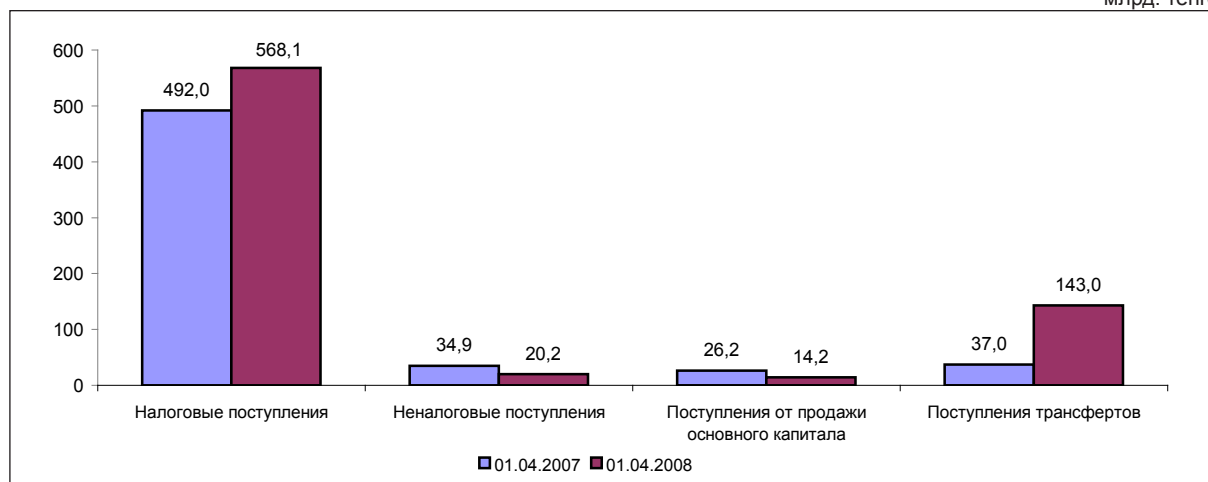
01.04.2008г.

В январе-марте 2008 года в структуре доходов государственного бюджета неналоговые поступления составили 2,7%, поступления от продажи основного капитала – 1,9%, поступления трансфертов – 19,2%.

Доходы государственного бюджета (по состоянию на 1 апреля 2007-2008гг.)

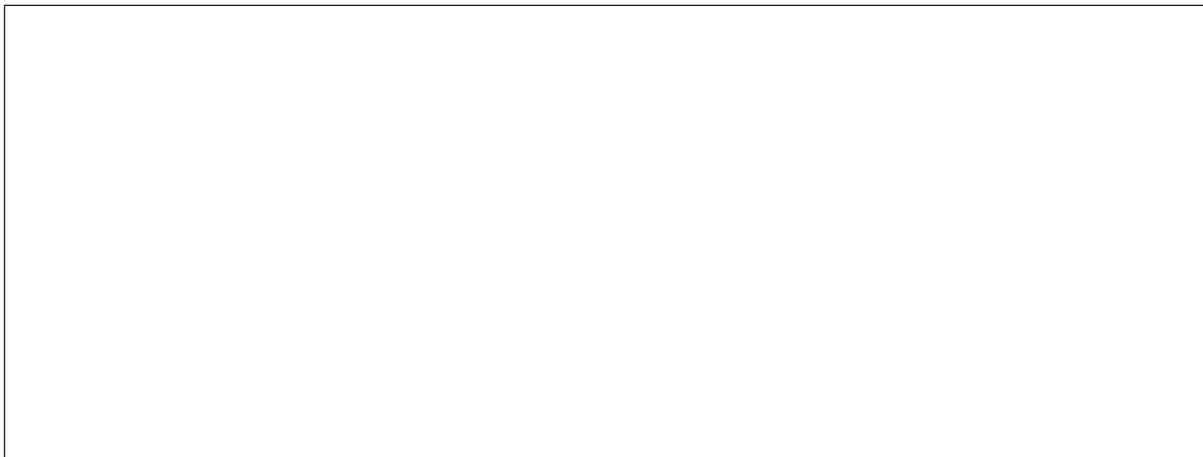
млрд. тенге

Затраты на государственные услуги общего характера за январь-март 2008 г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 3,4%, на образование – 18,6% и на здравоохранение – 22,2%.

Затраты государственного бюджета (по состоянию на 1 апреля 2007-2008гг.)

млрд. тенге

По состоянию на 1 апреля 2008г. доходы Республиканского бюджета составили 588,3 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 565,5 млрд. тенге. Дефицит бюджета определился на уровне 17,2 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы возросли на 29%, а затраты на 19,9%.

В республиканском бюджете 67,8% доходов составляют налоги, 3,1% – неналоговые поступления, 29,1% – поступления трансфертов.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 24,2%, на государственные услуги общего характера – 16,8%, на транспорт и коммуникации – 11%, на образование – 6,1%, на культуру, спорт, туризм и информационное пространство – 3,6% и на здравоохранение – 2,8%.

Доходы местных бюджетов составили 409,2 млрд. тенге, затраты – 349,6 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2007 года доходы возросли на 28,8%, а затраты – на 37,3%. Профицит бюджета сложился на уровне 46,5 млрд. тенге.

8.2 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным **Национального Банка Республики Казахстан** на конец марта 2008г. денежная база (резервные деньги) определилась в сумме 1578,9 млрд. тенге (на конец марта 2007г. – 1584 млрд. тенге) и по сравнению с февралем текущего года снизилась на 0,04%. В составе денежной базы наличные деньги вне Национального Банка Казахстана (НБК) составили 809,2 млрд. тенге, депозиты банков второго уровня и других организаций в НБК – 769,7 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 739,5 млрд. тенге и 844,5 млрд. тенге соответственно).

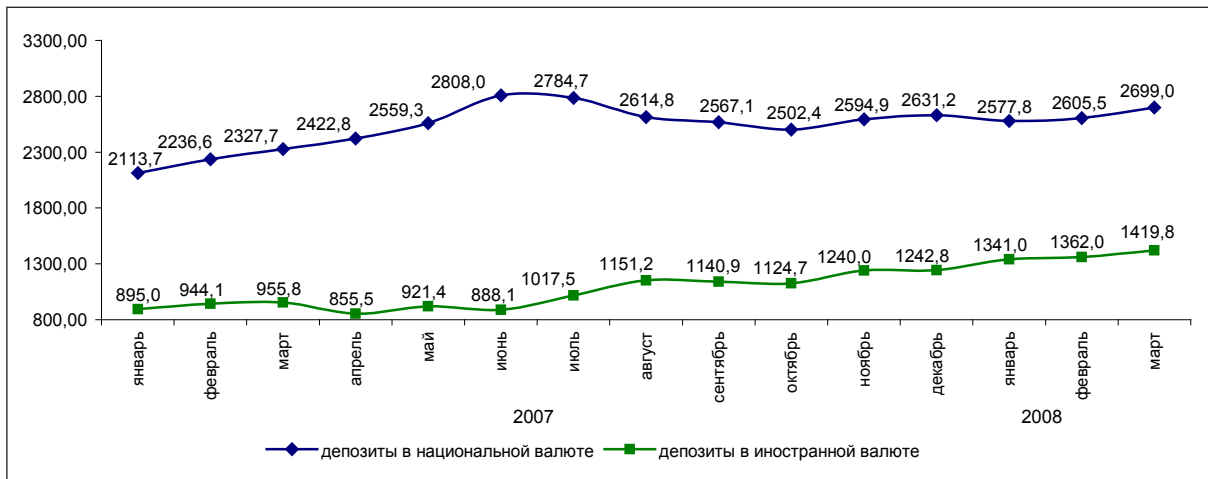
Наличные деньги в обращении (M0) на конец марта 2008г. по сравнению с февралем 2008г. увеличились на 1,8% и составили 696,4 млрд. тенге.

Денежная масса (M3) на конец марта т. г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 3,5% и составила 4815,2 млрд. тенге (3935,7 млрд. тенге – на конец марта 2007г.).

Общий объем депозитов резидентов в банках второго уровня на конец марта 2008г. определился в сумме 4118,8 млрд. тенге (3283,5 млрд. тенге – на конец марта 2007г.). Депозиты в национальной валюте по сравнению с предыдущим месяцем увеличились на 3,6% до 2699 млрд. тенге, в иностранной валюте – на 4,2% до 1419,8 млрд. тенге. В марте 2008г. депозиты физических лиц определились в сумме 1479,8 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 1167,6 млрд. тенге), что составляет 35,9% от общей суммы депозитов.

Депозиты в национальной и иностранной валюте в 2007-2008гг.

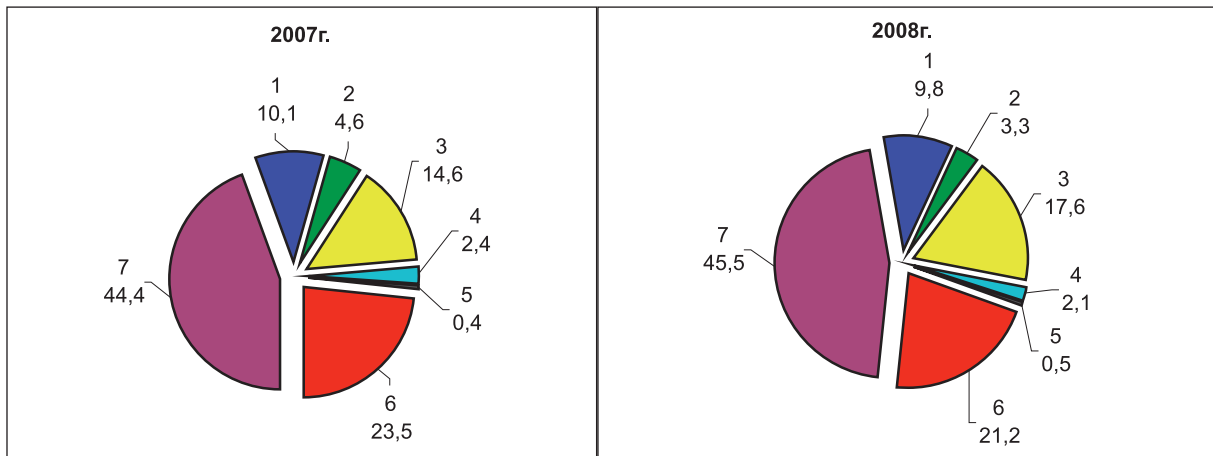
млрд. тенге на конец периода

На конец марта т. г. кредиты банков второго уровня составили 7255,8 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007г. – 5272,4 млрд. тенге) и увеличились за месяц на 0,2%. Сумма кредитов небанковским юридическим лицам за названный период по сравнению с февралем 2008г. увеличилась на 0,6% и составила 4725,9 млрд. тенге, физическим лицам – уменьшилась на 0,5% и 2529,9 млрд. тенге соответственно.

**Отраслевая структура кредитов банков второго уровня
в марте 2007 и 2008гг.**

в процентах на конец периода

1 – промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля; 7 – другие

Сумма долгосрочных кредитов (свыше одного года) на конец марта 2008г. составила 5859,8 млрд. тенге (4023,7 млрд. тенге на конец марта 2007г.) и по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 0,4%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю – 80,8% (в соответствующем периоде 2007г. – 76,3%).

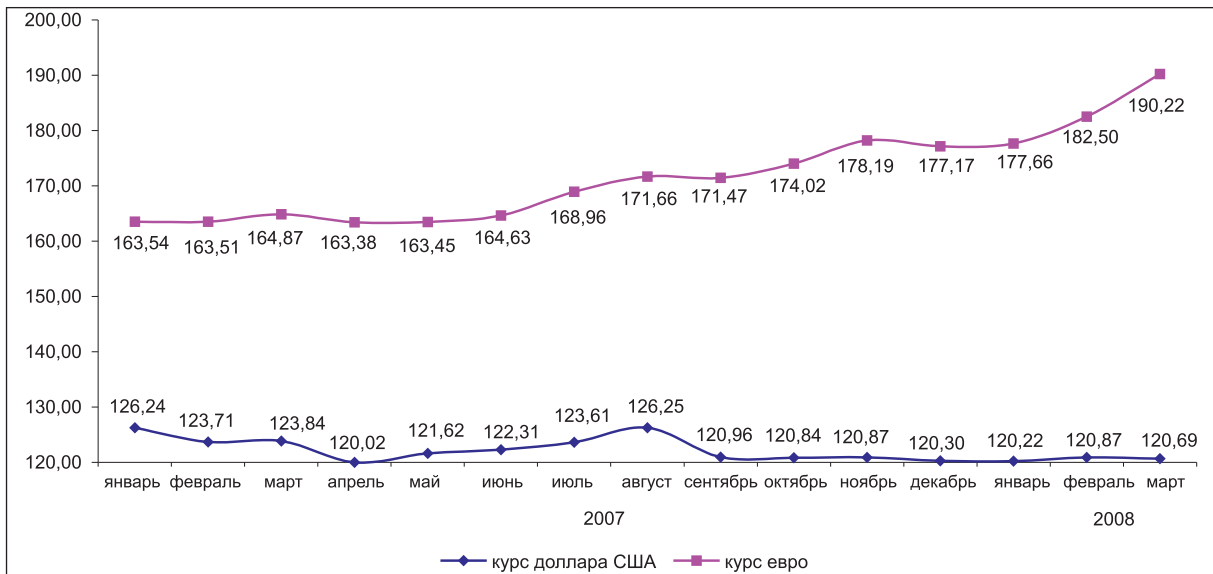
По объектам кредитования наибольшую долю занимают кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств – 25,2% (1825,4 млрд. тенге), наименьшую – на приобретение ценных бумаг – 1,6% (118 млрд. тенге). Кредиты, представленные на потребительские цели граждан, занимают 17% (1234,9 млрд. тенге), новое строительство и реконструкцию – 12,8% (926,8 млрд. тенге), на приобретение основных фондов – 11,5% (831 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами – 11,2% (816,1 млрд. тенге), прочие цели – 20,7% (1503,6 млрд. тенге).

На конец марта 2008г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1488,4 млрд. тенге, что на 0,6% больше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20,5% от общей суммы выданных кредитов (19,3% в соответствующем периоде 2007г.).

По данным Национального Банка РК в марте т. г. объемы продаж иностранной валюты обменными пунктами превысили объемы ее покупки: евро в – 2,3 раза, доллара США – в 1,9 раза, российского рубля – в 1,5 раза. Объемы продаж иностранной валюты по сравнению с предыдущим месяцем увеличились по доллару США – на 5,9%, по евро – на 10,8%, а по российскому рублю уменьшились на 1,7%.

Официальные обменные курсы доллара США и евро в 2007-2008гг.

на конец периода, тенге за единицу валюты

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка РК с 1 декабря 2007г. увеличена на 2% и установлена на уровне 11% годовых.

9. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

9.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

В апреле 2008г. (по оценке) численность наемных работников составила 5 млн. человек, что больше, чем в соответствующем месяце прошлого года на 222,2 тыс. человек (на 4,6%).

Наемные работники в Республике Казахстан в 2007-2008гг.

	2007г.				2008г.
	I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал	I квартал
Численность наемных работников, тыс. человек	4896,2	4953,4	5009,7	5035,8	5138,3
Доля в численности занятого населения, %	65,4	64,8	64,9	65,6	66,2

В первом квартале 2008г. в государственных и негосударственных организациях работали 4,1 млн. человек (80,7% от всех работающих по найму), у физических лиц – 0,6 млн. (12%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 0,4 млн. человек (7,3%).

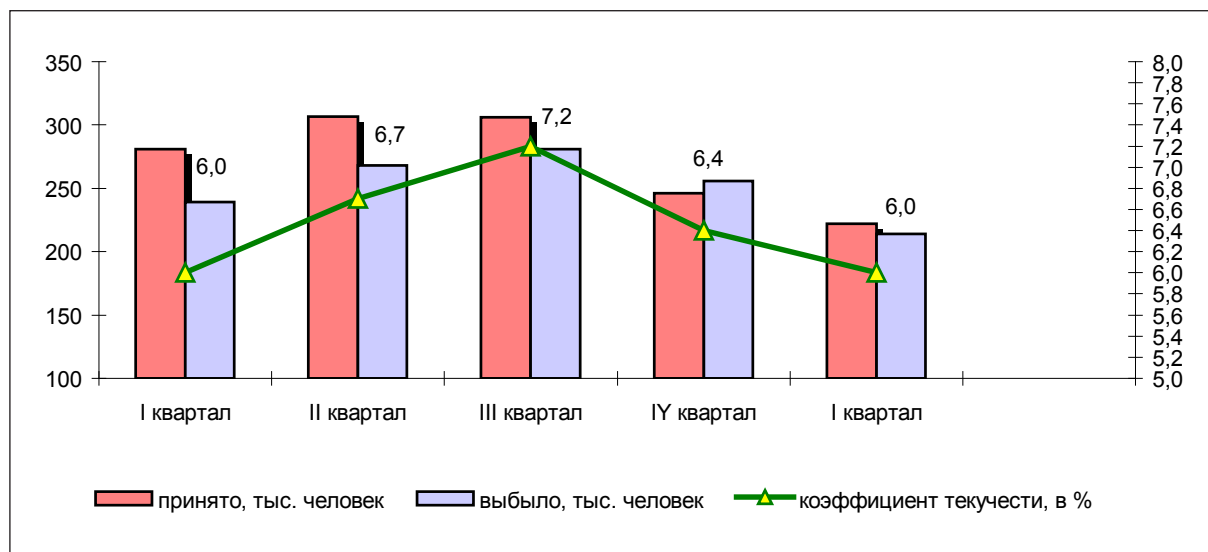
На крупных и средних предприятиях в первом квартале т.г. были заняты 2,9 млн. человек, или 56,9% от общего числа наемных работников. Это на 125 тыс. человек (на 4,5%) больше, чем в соответствующем квартале прошлого года. Численность работающих в образовании за указанный период возросла на 22,3 тыс. человек (на 4%), торговле – на 21,1 тыс. человек (на 22,4%), в области здравоохранения – на 14,2 тыс. человек (на 5,6%), транспорта и в связи – на 13,6 тыс. человек (на 5,2%), в финансовой сфере – на 12,8 тыс. человек (на 21,8%), промышленности – на 12,2 тыс. человек (на 1,7%).

На конец марта 2008г. на крупных и средних предприятиях имелось 27,8 тыс. вакантных мест (0,9% к списочной численности), что меньше против предыдущего месяца на 1007 единиц (на 3,5%). Значительное число вакансий зафиксировано на предприятиях промышленности – 6989 единиц (25,1% от их общего числа), в организациях государственного управления – 6152 единицы (22,1%), а также в области здравоохранения – 3358 единиц (12%), сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 2571 единица (9,2%), транспорте и в связи – 2514 единиц (9%).

На крупные и средние предприятия в первом квартале т.г. было принято 222,2 тыс. человек, или 7,6% к общей численности работников, из них 13,1 тыс. человек, или 5,9% – на вновь созданные рабочие места. На промышленные предприятия устроились 57,3 тыс. человек, из них на вновь созданные рабочие места – 3,1 тыс. человек (5,5% от числа принятых), строительства – соответственно, 32,8 тыс. и 2,7 тыс. человек (8,2%), в сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 21,4 тыс. и 2 тыс. человек (9,4%), образования – 19,9 тыс. и 0,5 тыс. человек (2,7%), транспорта и связи – 19,6 тыс. и 0,8 тыс. человек (4%).

Выбыло по различным причинам за первый квартал 2008г. 213,9 тыс. человек, в том числе по причинам текучести – 175,2 тыс. человек (81,9%). Коэффициент текучести составил 6,0%. Доля выбывших работников в промышленности составила 24,8% от их общего числа, строительстве – 18%, сфере по осуществлению операций с недвижимостью – 9,5%, на транспорте и связи – 8,3%, образовании – 7%.

Движение численности работников на крупных и средних предприятиях в 2007-2008гг.

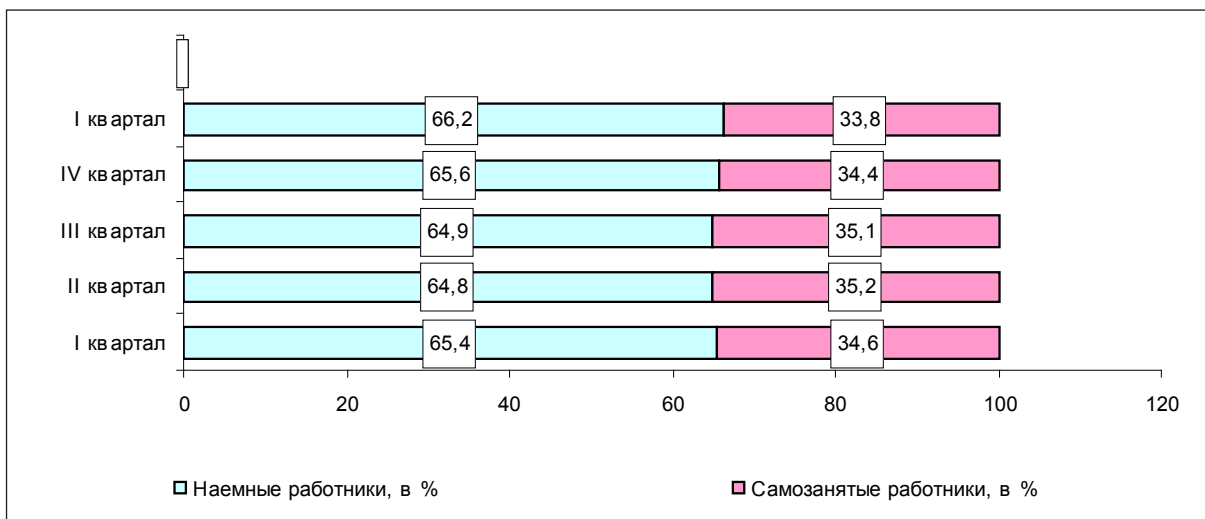
9.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

В апреле 2008г. (по оценке) численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше составила 8,4 млн. человек, занятых в экономике – 7,9 млн. человек, безработных (лиц, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) – 570,2 тыс. человек. Уровень безработицы сложился в 6,8%.

В первом квартале 2008г. в экономике республики были заняты 7,8 млн. человек или 65,7% от числа лиц в возрасте 15 лет и старше. Это по сравнению с аналогичным периодом 2007г. больше на 271,9 тыс. человек или на 3,6%. Среди занятого населения в городской местности трудились 4 млн. человек или 51,6%, сельской – соответственно, 3,8 млн. или 48,4%. Мужчины составили 51,3% от общего числа занятых, женщины – 48,7%.

Численность наемных работников в первом квартале текущего года составила 5,1 млн. человек или на 242,1 тыс. человек (на 4,9%) больше, чем в соответствующем периоде 2007г. Самостоятельно занятые лица – соответственно, 2,6 млн. человек или больше на 29,8 тыс. человек (на 1,1%). Большая часть наемных работников занята в городской местности – 63,7% от общего их числа (3,3 млн. человек). Среди занятых на селе более половины составляют самостоятельно занятые работники – 50,3% (1,9 млн. человек).

Структура занятого населения по статусу занятости в 2007-2008гг.

За первый квартал численность безработных составила 573,8 тыс. человек и сократилась по сравнению с аналогичным периодом прошлого года на 50,2 тыс. человек или на 8%. Уровень безработицы сложился в 6,9% (в первом квартале 2007г. – 7,7%). Из общего числа безработных в городской местности зафиксировано 327 тыс. человек (уровень безработицы 7,5%), в сельской – 246,8 тыс. человек (6,2%).

В общем числе безработных сохраняется численное преимущество безработных женщин – 342,3 тыс. человек (59,6%), или на 110,7 тыс. человек больше, чем мужчин. По возрастной структуре среди безработных наибольший удельный вес занимали лица в возрасте 25-39 лет – 44,4% (254,8 тыс. человек), а 40-54 лет – 27,2% (156,3 тыс. человек), молодые люди в возрасте 15-24 лет – 19% (108,8 тыс. человек). Уровень молодежной безработицы сложился в 8,1% (в первом квартале 2007г. – 11,0%). Среди безработных высшее образование имели 22,4% от их общего числа, среднее профессиональное (специальное) – 22,2%, начальное профессиональное – 10%, среднее общее – 38,7%.

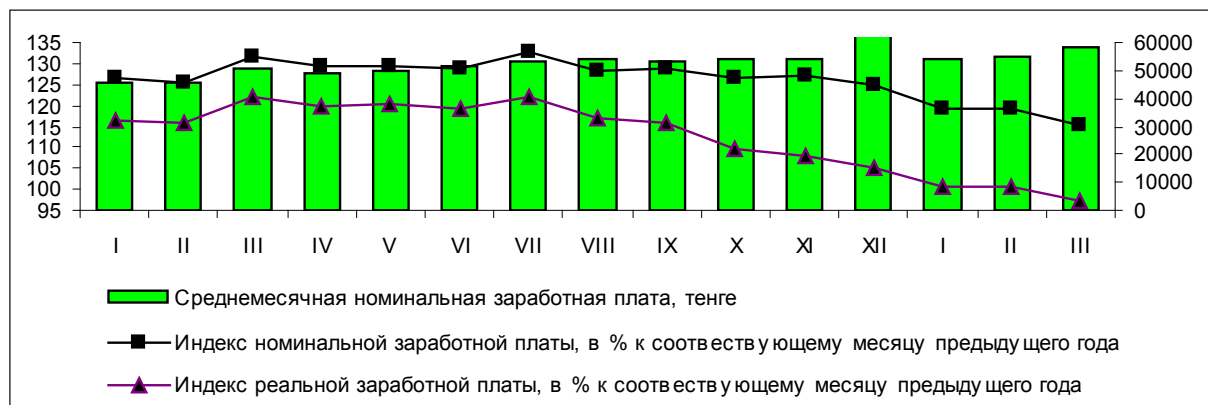
Отмечается сокращение числа безработных, ищущих работу более года: в первом квартале т.г. они составили 154 тыс. человек, или 28,6% от общего их числа (в первом квартале 2007г. – соответственно 170,9 тыс. и 28,8%). Уровень долгосрочной безработицы сложился в 2,9%, это ниже против соответствующего периода прошлого года на 0,6 процентных пункта.

Число лиц, зарегистрированных в качестве безработных (по данным Министерства труда и социальной защиты населения) на конец апреля 2008г. составило 69,4 тыс. человек, что на 12,3 тыс. или на 15,1% меньше, чем в аналогичном периоде предыдущего года. Среди зарегистрированных безработных значительную часть составляют женщины – 66,8% (46,4 тыс. человек), жители села – 51,4% (35,7 тыс. человек). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения сложилась в 0,8% (в апреле 2007г. – в 1,0%).

9.3 ОПЛАТА ТРУДА

В марте 2008г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 58599 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 15,1%, в январе-марте – 55422 тенге и на 17,2% соответственно. В реальном выражении снижение в эти периоды составило 3% и 1,3% соответственно.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2007-2008гг.

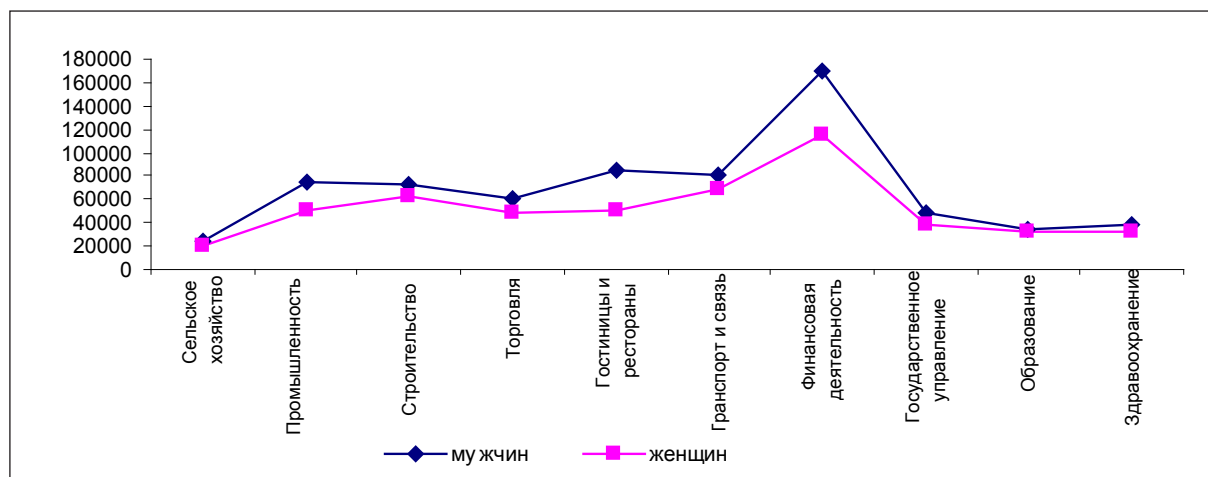
Повышение оплаты труда наемных работников отмечается во всех видах экономической деятельности. Заработная плата в марте 2008г. относительно аналогичного месяца 2007г. увеличилась у работников сельского хозяйства – на 29,3%, торговли – на 23%, промышленности – на 21,5%, финансовой деятельности – на 20,3%.

В марте 2008г. заработная плата у работников, занятых в финансовой сфере составила 135,8 тыс. тенге, это в 2,3 раза выше, чем в среднем по стране, в сфере осуществления операций с недвижимостью, в горнодобывающей промышленности – от 89,4 тыс. до 105,3 тыс. тенге (в 1,5-1,8 раза), на транспорте и в связи – 83,8 тыс. тенге (в 1,4 раза). Самая низкая заработная плата у работников сельского хозяйства – 24126 тенге (это ниже, чем в среднем по республике на 58,8%), образования – 33339 тенге (на 43,1%), здравоохранения и предоставления социальных услуг – 35159 тенге (на 40%).

Оплата труда в промышленности в январе-марте 2008г. составила 66816 тенге и выросла по сравнению с соответствующим периодом 2007г. на 23,1%. Среди отраслей промышленности наиболее высокооплачиваемыми остаются занятые добычей сырой нефти и природного газа, где зарплата составила 147,1 тыс. тенге и в табачном производстве – 181,4 тыс. тенге, что в 2,2 – 2,7 раза больше, чем в среднем по отрасли.

В январе-марте 2008г. средняя заработная плата у мужчин составила 66322 тенге или в 1,5 раза выше, чем у женщин (43616 тенге). В гостинично-ресторанном бизнесе разница в зарплате сложилась в 1,7 раза, в финансовой деятельности и промышленности – в 1,5 раза, в торговле и государственном управлении – в 1,3 раза.

Заработная плата мужчин и женщин по отдельным видам экономической деятельности в январе-марте 2008г.

10. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

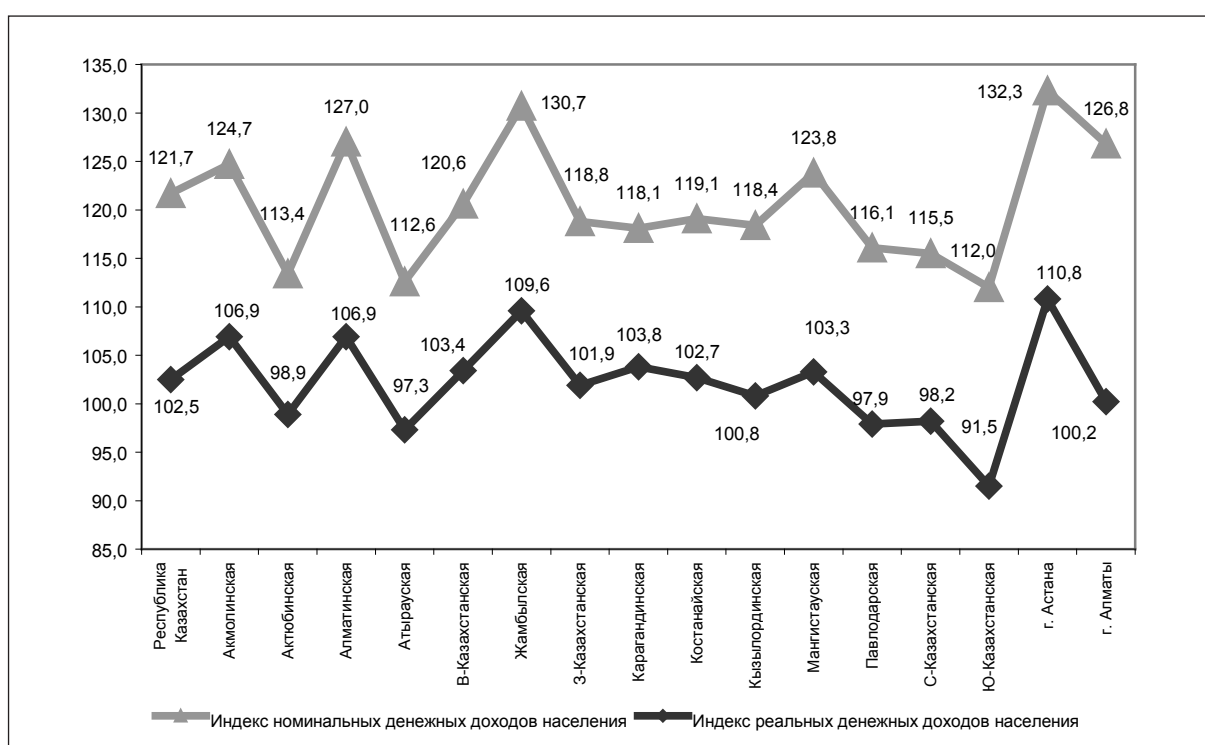
В марте 2008г. среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 29409 тенге, что на 21,7% выше, чем в марте 2007 года, реальные денежные доходы за указанный период возрасли на 2,5%.

В 2007г. доля доходов от трудовой деятельности в общей массе денежных доходов населения составила 81,6% (в 2006г. меньше – 79,7%). Особенно существенны доходы от трудовой деятельности в домохозяйствах Мангистауской и Атырауской областей – 91,6% и 90,7% соответственно.

Доля населения, имеющего доходы, использованные на потребление, ниже величины прожиточного минимума в 2007 году по сравнению с предыдущим годом уменьшилась до 12,7% (в 2006г. она составляла 18,2%), а относительно стоимости продовольственной корзины – до 1,4% (2,7%). Доля бедного населения в городской местности снизилась по сравнению с предыдущим годом с 13,6% до 6,9%, в сельской – с 24,4% до 18,1%. Бедность по-прежнему распространена в большей степени в сельской местности, что является следствием различий уровня доходов у городского и сельского населения.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за март 2008г. (оценка)

в процентах к соответствующему месяцу прошлого года

11. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

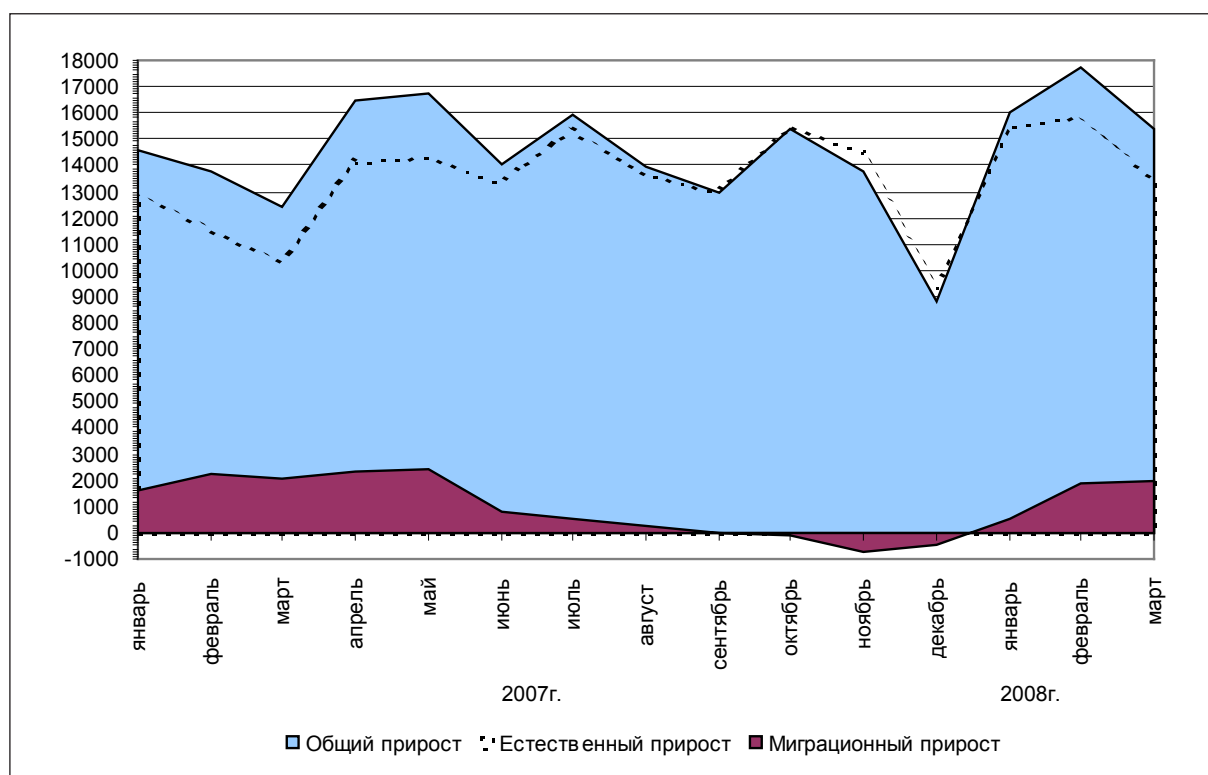
11.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 апреля т. г. по текущим данным составила 15620,6 тыс. человек, в том числе городского – 8305,0 тыс. (53,2%), сельского – 7315,6 тыс. человек (46,8%). По сравнению с началом года она увеличилась на 49,1 тыс. человек, или на 0,3%. Рост численности населения за этот период произошел почти во всех регионах страны, за исключением Акмолинской, Костанайской и Северо-Казахстанской областей.

Естественный прирост населения республики за январь-март т. г. составил 44728 человек (34770 человек – здесь и далее в скобках приведены показатели за январь-март 2007г.). Общий коэффициент естественного прироста на 1000 жителей на 1 апреля т. г. составил 10,8 (9,6) человек.

Изменение общего, естественного и миграционного приростов населения по месяцам 2007 и 2008гг.

человек

За январь-март т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 86927 (77801) рождений, что на 9126 новорожденных больше по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Число родившихся в городских поселениях и сельской местности увеличилось по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 10,1% и на 13,6%, и составило 46454 и 40473 рождения соответственно. За этот период родилось 44612 мальчиков и 42315 девочек, или 105 мальчиков на 100 девочек. По сравнению с январем-мартом 2007г. мальчиков родилось на 11,2% больше, девочек – на 12,3%. Общий коэффициент рождаемости на 1000 жителей составил 21,0 (20,0) родившихся. Уровень рождаемости по регионам страны колеблется в пределах 12,7 – 30,3 родившихся на 1000 жителей.

Число зарегистрированных умерших по стране за этот период составило 42199 (43031) человек, в том числе в городских поселениях – 24556 (25091) и в сельской местности – 17643 (17940) человека. За этот период умерло 23439 мужчин и 18760 женщин, или 1249 мужчин на 1000 женщин. Доля лиц умерших в трудоспособном возрасте составила 38,1% от общего их числа. Свыше половины смертей среди мужского населения приходится на трудоспособный возраст. Смертность мужчин в трудоспособном возрасте превышает смертность женщин этой же возрастной категории в 3 раза. Общий коэффициент смертности составил 10,2 (10,4) умерших на 1000 жителей. Уровень смертности по регионам страны колеблется от 6,0 до 14,1 умерших на 1000 жителей.

Среди основных классов причин смерти населения наибольший удельный вес, как и прежде, занимают болезни системы кровообращения, на долю которых приходится 52,7% (54,1%), несчастные случаи, отравления и травмы составляют 12,0% (12,7%), новообразования – 11,0% (10,9%) от всех зарегистрированных смертных случаев. Наибольший удельный вес в общем числе умерших от болезней системы кровообращения занимает смертность от ишемической болезни сердца и сосудистого поражения мозга 46,7% (45,7%) и 24,1% (23,5%) соответственно. По сравнению с январем-мартом 2007г. уменьшилось число погибших от убийств и самоубийств на 11,2% и на 4,1% соответственно, также уменьшилось число погибших от дорожно-транспортных происшествий на 7,3%.

За этот период в стране зарегистрировано 1859 (1141) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 16,3 умерших на 1000 родившихся. Уровень младенческой смертности на 1000 родившихся по регионам страны колеблется в пределах 10,7 – 21,9 умерших детей в возрасте до 1 года.

Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-марте т. г. умерло 1030 (567) младенцев, или 55,4% (49,7%) от общего числа умерших детей в возрасте до 1 года.

В январе-марте т. г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года число браков и разводов уменьшилось и составило 26956 (28277) и 8123 (8873) соответственно. Общий коэффициент брачности и разводимости на 1000 жителей составил 9,3 (9,1) браков и 2,3 (2,4) развода.

Положительное сальдо миграции населения за январь-март т. г. составило 4381 (5957) человек, из них со странами СНГ – 1933 (4157) человека. За этот период в республику прибыло 10525 (12453) человек, а выбыло за ее пределы – 6144 (6496) человека.

В январе-марте т. г. по сравнению с январем-мартом 2007г. число прибывших в Казахстан и число выбывших из Казахстана сократилось на 1928 человек и 352 человека, или на 15,5% и на 5,4% соответственно. Основной миграционный обмен страны происходит с государствами Содружества. В общем числе прибывших в республику 73,2% (80,7%) ранее являлись жителями стран СНГ. Выезжают из республики также, главным образом, в страны СНГ – 93,9% (90,7%) от общего числа выбывших.

Наибольшее число прибывших из Узбекистана, России и Китая, доля которых составляет 35,6%, 25,1% и 16,6% соответственно от общего числа прибывших в республику, а выезжают, в основном, в Российскую Федерацию и Германию – около 90,0% и 3,2% соответственно от общего числа выбывших за пределы республики.

Основная часть мигрантов, прибывших в Казахстан из зарубежных стран, расселяется в Восточно-Казахстанской, Мангистауской, Южно-Казахстанской и Алматинской областях, а выезжает за ее пределы, в основном, из Северо-Казахстанской, Восточно-Казахстанской и Костанайской областей.

В числе прибывших и выбывших доля лиц в трудоспособном возрасте составила 72,7% и 76,8%. В целом по стране на 1000 выбывших мигрантов в трудоспособном возрасте приходится 1620 прибывших мигрантов этой же возрастной категории.

В структуре миграционных потоков прибывших в республику по этнической принадлежности значительную часть представляют казахи, на долю которых приходится 70,8% (76,2%), русские составили 16,6% (13,6%), немцы – 1,3% (0,9%). Из общего числа выехавших мигрантов за пределы Казахстана на долю русских приходится 70,1% (66,6%), казахов – 6,1% (7,3%), немцев – 5,7% (7,2%).

Численность мигрантов, переезжающих в пределах страны, составило 79631 человек, что на 10552 человека, или на 15,3%, больше, чем в январе-марте 2007г. Из них 34647 (29806) человек, или 43,5% (43,1%) приходится на межрегиональную миграцию населения.

При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 5-ти регионах страны, из них в городах Алматы и Астана самое большое по величине: 5321 (4795) и 5094 (3541) человека соответственно. Больше всего прибывших в январе-марте т. г. было зарегистрировано в г. Алматы (около 10,0 тыс. человек), г. Астана (6,8 тыс. человек) и Алматинской области (4,1 тыс. человек).

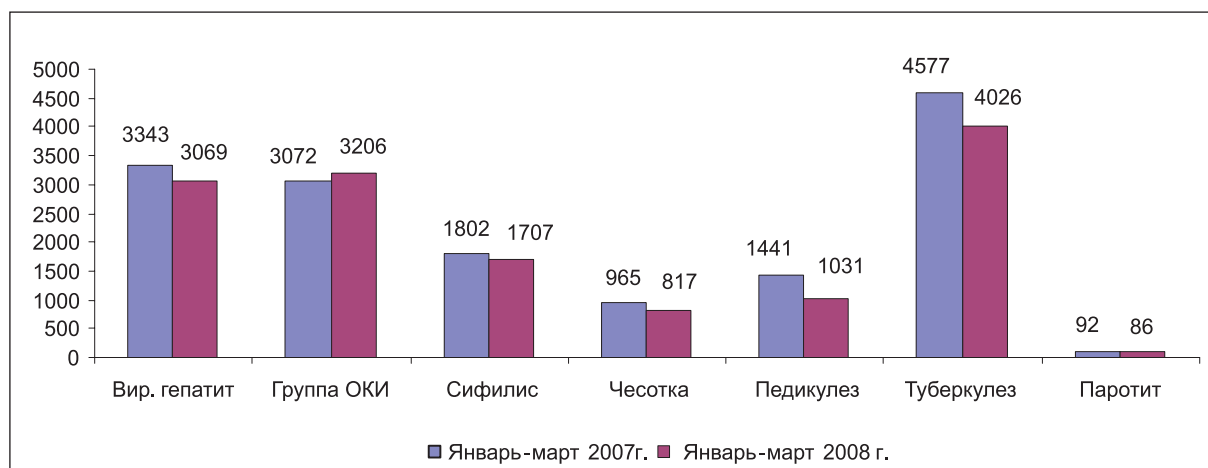
11.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-марте 2008г. по сравнению с январем-мартом 2007г. отмечается рост числа заболевших ротавирусным энтеритом (в 2,5 раза), краснухой (1,9 раза), хроническими вирусными гепатитами, впервые выявленными (на 18,8%), другими бактериальными кишечными инфекциями (11,8%), бруцеллезом, впервые диагностированным (7%), острыми кишечными инфекциями (3,8%). Число заболевших СПИДом составило 35 случаев; выявлено 578 носителей ВИЧ-инфекции (за соответствующий период прошлого года – 505).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в рассматриваемом периоде текущего года получили острые инфекции верхних дыхательных путей (13862,2 случая на 100 тыс. населения), острые кишечные инфекции (82,7), туберкулез органов дыхания (103,9), вирусные гепатиты (79,2), сифилис (44,1), педикулез (26,6) и чесотка (21,1).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-марте 2007-2008гг.

единиц

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-марте 2008г. увеличилось число заболевших ротавирусным энтеритом (в 2,4 раза), краснухой (1,9 раза), другими бактериальными кишечными инфекциями (на 14,1%), острыми кишечными инфекциями (7,4%). Выявлено 12 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-марте 2007г. – 26).

В марте 2008г. по сравнению с мартом 2007г. возросло число заболевших краснухой (в 2,6 раза), ротавирусным энтеритом (2,2 раза), паротитом эндемическим (1,3 раза), хроническим вирусным гепатитом, впервые выявленным (1,2 раза), острыми инфекциями верхних дыхательных путей (на 37,4%). Выявлено 200 носителей ВИЧ-инфекции (в марте 2007г. – 197). В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания краснухой (в 11,3 раза), паротитом эндемическим (2,8 раза), ротавирусным энтеритом (2,8 раза), хроническим вирусным гепатитом, впервые выявленным (1,6 раза), острыми инфекциями верхних дыхательных путей (на 40,2%), другими бактериальными кишечными инфекциями (5,8%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 41 случай (в марте 2007г. – 55).

11.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-марте 2008г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-мартом 2007г. увеличилось на 1,5% и составило 32,9 тыс., из которых 27,5% совершено в отношении женщин, 4,8% – в отношении несовершеннолетних. Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 85 случая (на уровне соответствующего периода прошлого года).

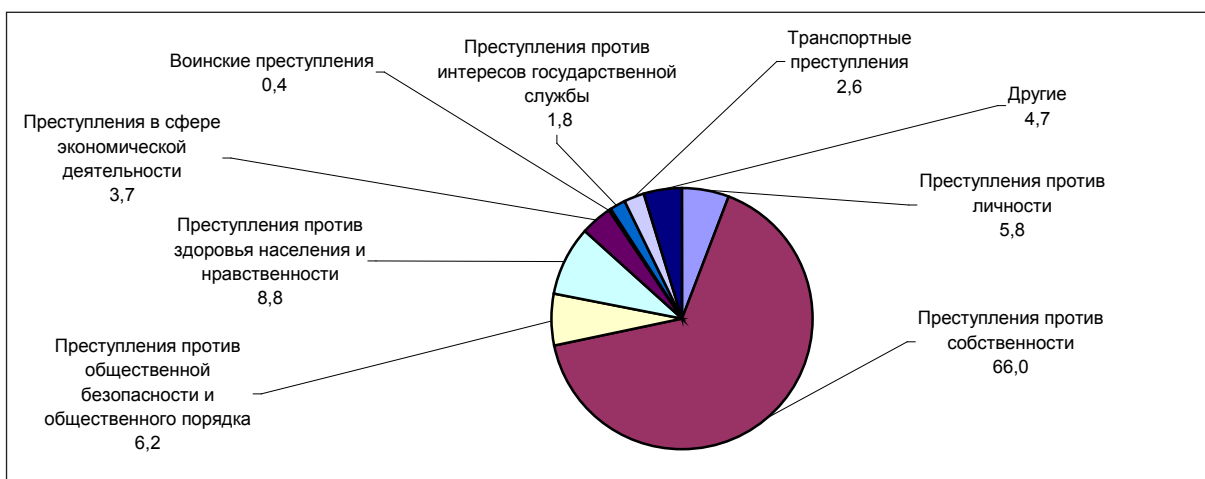
В структуре преступности наибольший удельный вес (66,0%) приходится на преступления против собственности. Значительную часть (40,9%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличилось на 3,6%.

Отмечается незначительное уменьшение преступлений против здоровья населения и нравственности (на 0,3%), его доля составила 8,8%. В данной группе наибольший удельный вес (8,5%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество увеличилось на 0,2%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ, увеличилось на 2,8% и составило 1531 случая. Раскрываемость этой группы преступлений составила 85,7%.

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 6,2%, преступлений против личности – 5,8%. В группе преступлений против личности уменьшилось количество умышленных убийств и покушений на убийство (на 10,6%), умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью (12,8%), а также число умышленных причинений тяжкого вреда здоровью на 17,3%.

Структура преступности в январе-марте 2008г.

в процентах

Число преступлений против интересов государственной службы уменьшилось на 11,6% и составило 588 случаев.

Количество транспортных преступлений возросло на 0,1%, воинских преступлений – 16,9%. Из числа зарегистрированных преступлений, совершенных военнослужащими 32,4% составляет нарушение уставных правил взаимоотношений, 31% – злоупотребление властью, превышение или бездействие власти, 22% – самовольное оставление части или места службы.

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 12651,1 млн. тенге, из них 78,2% приходится на преступления в сфере экономической деятельности, 20,1% – на преступления против собственности.

Правоохранительными органами республики выявлено 18908 лиц, совершивших преступления (на 3,6% меньше, чем в январе-марте 2007г.), привлечено к уголовной ответственности 14332 лиц, что на уровне, соответствующего периода 2007 года. Из числа выявленных лиц, совершивших преступления, 11,5% составляли женщины, 9,6% – несовершеннолетние. На долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 2,9%. Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 7,9%.

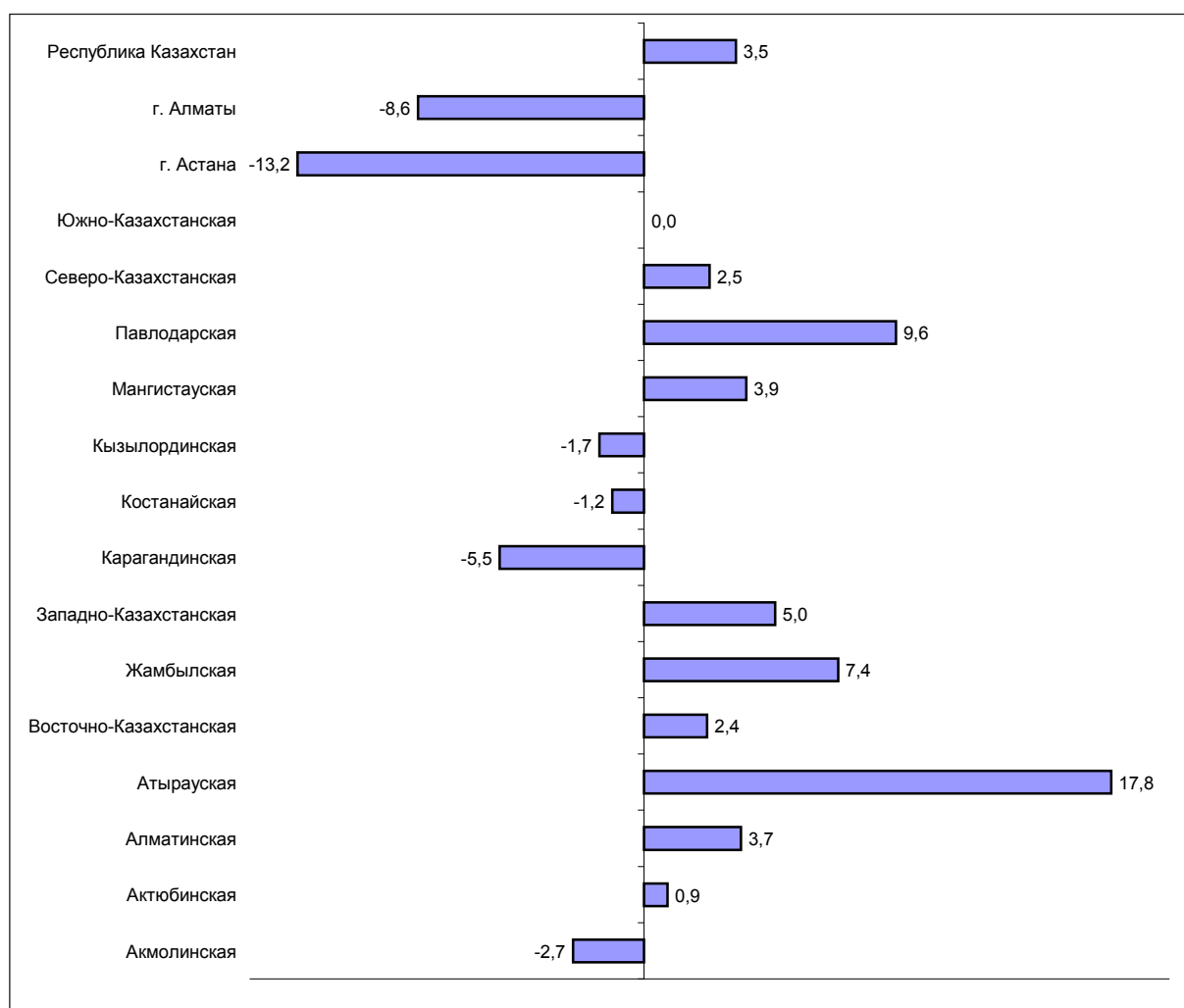
В среднем по Казахстану каждый девятый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий – в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные (73, 8%).

12. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-апрель 2008 года по сравнению с аналогичным периодом 2007 года рост объемов промышленного производства отмечался в 9 регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Атырауской (на 17,8%), Павлодарской (на 9,6%), Жамбылской (на 7,4%) и Западно-Казахстанской (на 5,0%) областях. При этом 6 регионов превысили республиканский уровень промышленного производства. Снижение производства промышленной продукции наблюдалось в Акмолинской, Карагандинской, Костанайской, Кызылординской областях и гг.Астана и Алматы. В Южно-Казахстанской области объемы промышленного производства сохранились на уровне января-апреля 2007г.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-апреле 2008г.

в % к январю-апрелю 2007г.

Добыча сырой нефти возросла в Атырауской (на 21,0%), Жамбылской (на 13,5%) и Западно-Казахстанской (на 3,5%) областях. В Кызылординской области она снизилась на 3,3%.

Увеличилась добыча газового конденсата в Мангистауской (на 69,6%), Жамбылской (на 13,5%) и Западно-Казахстанской (на 3,4%) областях.

В Костанайской области производство окатышей железорудных снизилось на 8,6%.

Возросла добыча руды медной в Восточно-Казахстанской области на 31,4%, а в Карагандинской и Актюбинской областях ее добыча снизилась соответственно на 7,4% и 18,8%.

Выплавка стали возросла в Костанайской (на 26,4%), Павлодарской (на 32,9%) и Восточно-Казахстанской (на 8,2%), а в Карагандинской области ее производство снизилось на 3,2%.

Увеличилось производство цинка необработанного в Восточно-Казахстанской области – на 0,3%, а в Карагандинской области ее добыча снизилась на 17,6%.

Выплавка меди рафинированной снизилась в г. Алматы (на 30,5%) и Карагандинской области на 16,5%. В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских увеличился на 36,4%.

Наибольший прирост объемов производства электроэнергии отмечен в Западно-Казахстанской (на 34,2%), Южно-Казахстанской (на 23,9%), Актюбинской (на 26,9%), Алматинской (на 19,9%) областях и г.Астана и Алматы соответственно на 11,5% и 34,7%, наибольшее снижение произошло в Акмолинской области (на 18,0%).

Наибольший прирост объемов производства масла сливочного наблюдался в Западно-Казахстанской (в 8,8 раза), Кызылординской (в 2 раза), Северо-Казахстанской (на 23,1%) и Костанайской (на 14,2%) областях.

В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в Южно-Казахстанской (на 80,6%) и Акмолинской (на 56,0%) областях.

Наибольшее снижение производства масла подсолнечного рафинированного наблюдалось в Костанайской (на 61,3%), Южно-Казахстанской (на 57,0%) областях, наименьшее – в г.Алматы (на 4,2%).

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Костанайской области (на 17,3%) и г.Алматы (на 8,0%). Наибольшее снижение ее производства наблюдалось в Алматинской (на 60,7%) области и г.Астане (на 75,9%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 мая 2008г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,7%), овец и коз (на 5,5%), лошадей (на 5,7%) и верблюдов (на 4,8%).

В январе-апреле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики, за исключением Акмолинской области. Наибольший прирост объемов производства мяса достигнут в Северо-Казахстанской (на 8,3%), Павлодарской (на 7,2%), Актюбинской (на 6,6%) и Восточно-Казахстанской (на 4,8%) областях. Снижение его производства наблюдалось в Акмолинской (на 0,4%) области. В г.Алматы объемы производства мяса сохранились на уровне января-апреля 2007г.

По сравнению с январем-апрелем 2007г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением г.Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Карагандинской (на 9,9%), Южно-Казахстанской (на 9,5%), Кызылординской (на 7,7%) и Актюбинской (на 5,9%) областях. В Мангистауской области и г.Астана объемы производства молока сохранились на уровне января-апреля 2007г.

Увеличение производства яиц в январе-апреле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. отмечено в 8 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Алматинской (на 36,9%), Западно-Казахстанской (на 13,1%) и Актюбинской (на 9,5%) областях. Наибольшее снижение отмечается в Кызылординской (на 59,4%), Восточно-Казахстанской (на 9,0%) и Северо-Казахстанской (на 7,7%) областях. В Мангистауской области и г.Астана и Алматы объемы производства яиц сохранились на уровне января-апреля 2007г.

Инвестиции. В январе-апреле 2008г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 851,3 млрд. тенге, что на 14,0% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года.

Рост инвестиций отмечен в 14 регионах республики. Наибольший рост зафиксирован в Акмолинской (в 2,0 раза), Западно-Казахстанской (на 55,6%), Карагандинской (на 49,0%), Актюбинской (на 48,6%), Кызылординской (на 48,4%) и Южно-Казахстанской (на 31,5%) областях. Высокие темпы прироста отмечены в Павлодарской, Восточно-Казахстанской областях и г.Астане. Снижение объемов инвестиций наблюдалось в Жамбылской (на 1,5%) и Костанайской (на 3,1%) областях.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. На жилищное строительство в январе-апреле 2008г. направлено 160,4 млрд. тенге инвестиций, что на 22,6% больше, чем в январе-апреле 2007 года.

В январе-апреле 2008г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года в 8 регионах республики.

Наиболее активное жилищное строительство ведется в г. Астана (рост в 1,5 раза), в Восточно-Казахстанской (в 2,2 раза) и Акмолинской (в 1,4 раза) областях.

Снижение объемов ввода в эксплуатацию жилых домов отмечалось в 8 регионах республики. Наибольшее снижение объемов жилищного строительства наблюдается в Южно-Казахстанской (на 41,0%), Северо-Казахстанской (на 34,6%), Костанайской (на 27,3%), Павлодарской (на 19,5%) и Кызылординской (на 13,0%) областях.

Розничный товарооборот. За январь-апрель 2008г. объем розничного товарооборота составил 685,9 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 1,5%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-апреле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007 года (в сопоставимых ценах) наблюдался в 10 регионах республики. Наибольший прирост наблюдается в г.Астане (на 32,4%), в Кызылординской (на 28,1%), Жамбылской (на 23,5%), Атырауской (на 23,1%) и Павлодарской (на 14,0%) областях. Наибольшее снижение объемов розничного товарооборота наблюдалось в Северо-Казахстанской (на 29,1%), Мангистауской (на 16,5%) и

Актюбинской (на 16,3%) областях, наименьшее – в Алматинской (на 4,3%) области.

Индекс потребительских цен. Индекс потребительских цен в апреле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 103,4%. Цены на продовольственные товары выросли – на 4,7%, непродовольственные товары и платные услуги – по 2,4%.

В апреле 2008 года по сравнению с декабрем 2007г. наибольший прирост цен зафиксирован в Восточно-Казахстанской (на 4,8%), Атырауской (на 4,4%), Павлодарской (на 3,8%), Кызылординской (на 3,4%), Жамбылской (на 3,2%) и Западно-Казахстанской (на 3,1%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 3,9% и 4,1%).

Цены на потребительские товары и услуги в январе-апреле 2008 года по сравнению с январем-апрелем 2007г. возросли на 18,8%.

Наибольший прирост цен зафиксирован в Южно-Казахстанской (на 22,8%), Мангистауской (на 20,0%), Жамбылской (на 19,4%), Алматинской (на 18,9%) и Павлодарской (на 18,3%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 19,5% и 26,5%).

В январе-апреле 2008г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в Мангистауской (на 33,8%), Жамбылской (на 29,0%), Северо-Казахстанской (на 27,8%), Южно-Казахстанской (на 26,7%), Восточно-Казахстанской и Костанайской (на 26,3% в каждой) областях, также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 29,1% и 38,7%.

По непродовольственным товарам отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Атырауской (на 12,9%), Алматинской (на 12,6%), Мангистауской (на 11,9%), Кызылординской (на 11,6%) и Павлодарской (на 11,5%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 12,5% и 14,7%).

Во всех регионах республики, наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Южно-Казахстанской (на 29,1%), Акмолинской (на 16,8%), Павлодарской (на 16,3%), Алматинской (на 14,9%), Жамбылской (на 13,8%) и Западно-Казахстанской (на 13,0%) областях, а также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 11,9% и 20,5%.

Денежные доходы населения. В марте 2008г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 29409 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауской области, в которых среднереспубликанский уровень превышен в 2,0 раза в каждой. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 2,0 и 2,1 раза). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Южно-Казахстанской, Алматинской и Жамбылской областях.

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец апреля 2008г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 69,4 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,8% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 8 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Атыраускую (1,4%), Восточно-Казахстанскую, Западно-Казахстанскую и Павлодарскую (1,2% в каждой), и Кызылординскую (1,1%) области. В гг.Астана и Алматы этот показатель составил соответственно 0,8% и 0,5%.

13. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

13.1 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

В апреле 2008г. было обследовано 843 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 106 (12% от общего числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 570 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды – 167 (20%).

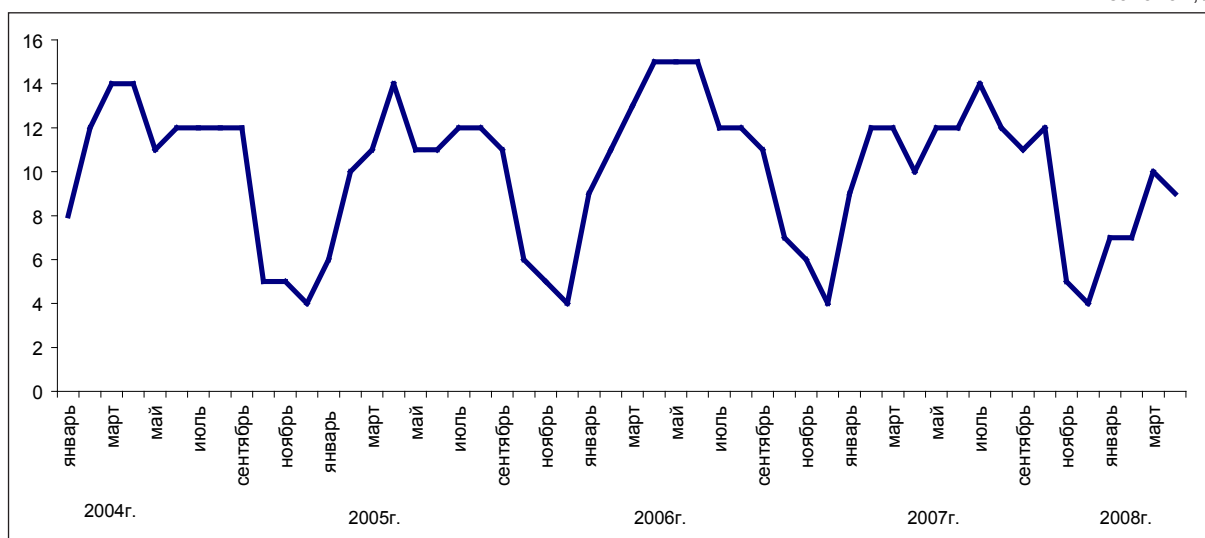
В апреле 2008г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 1 процентный пункт и составил (+9)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (май—июль 2008г.), по оценке большинства руководителей, ожидается некоторое увеличение деловой активности обследованных промышленных предприятий. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с апрелем т. г. увеличится на 5 процентных пунктов и составит (+14)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности

(фактор сезонности исключен)

балансы, %

На предприятиях горнодобывающей промышленности и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды индекс предпринимательской уверенности снизился по сравнению с предыдущим месяцем соответственно на 1 и 6 процентных пунктов и составил (+13)% и (-18)%.

На обследованных предприятиях обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности не изменился по сравнению с мартом т. г. и остался равным (+16)%.

13.2 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТОРГОВЛИ

В конце апреля 2008г. были получены анкеты от 1434 торговых предприятий, в том числе 525 предприятий розничной торговли (37% от общего числа опрошенных), 881 – оптовой торговли (61%) и 28 – торгового посредничества (2%).

В апреле 2008г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как «хорошее» и «удовлетворительное», по сравнению с предыдущим месяцем не изменилась и составила 95%.

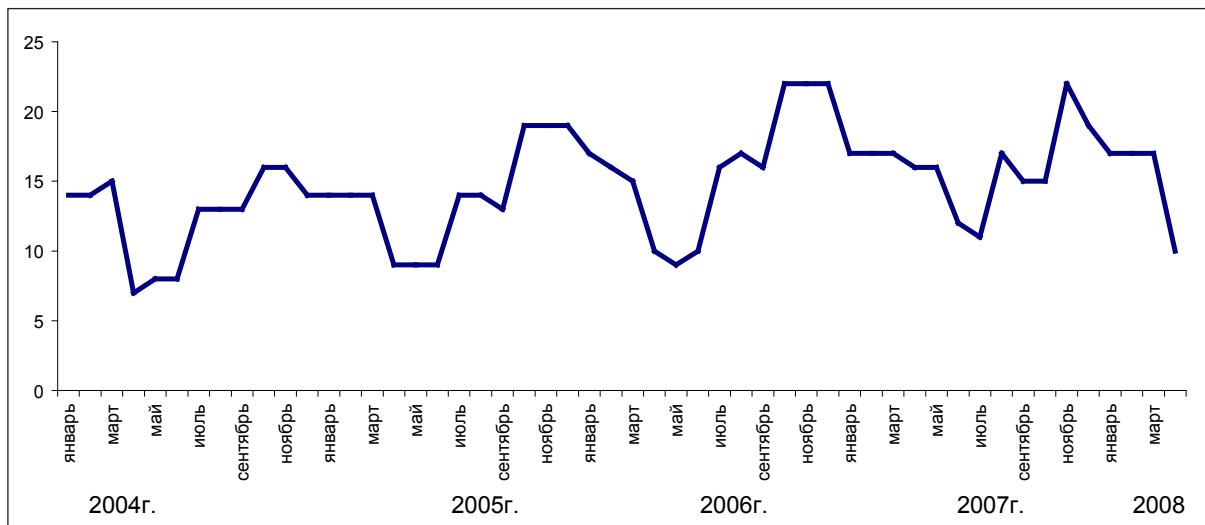
Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в апреле т. г. по сравнению с мартом т. г. снизился на 7 процентных пунктов и составил (+10)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (май—июль 2008г.) по оценкам большинства руководителей, существенных изменений в отношении деловой активности их предприятий не ожидается, индекс предпринимательской уверенности останется на уровне апреля т. г. и составит (+10)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли

(фактор сезонности исключен)

балансы, %

В апреле 2008г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой торговли по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 3 процентных пункта и составил (+14)%, а на предприятиях розничной торговли – не изменился и остался равным (+16)%.

В сфере торгового посредничества данный индекс был равен (+5)%, что на 7 процентных пунктов ниже показателя, полученного в марте т. г.

13.3 ОБСЛЕДОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

В апреле 2008г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов – потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования – выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

«Индекс ощущений потребителей» в апреле 2008г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 1 процентный пункт и составил (+15)%.

«Индекс экономического климата» не изменился и составил (+16)%.

«Индекс желания покупать» по сравнению с предыдущим месяцем не изменился и остался равным (+15)% (см. диаграмму).

В апреле т.г. менее трети респондентов (32%) отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 17% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Менее трети респондентов (32%) ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 16% считают, что оно может ухудшиться.

Почти 32% респондентов в апреле т.г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 18% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 8% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 4% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 14% опрошенных потребителей, а 18% – их уменьшения.

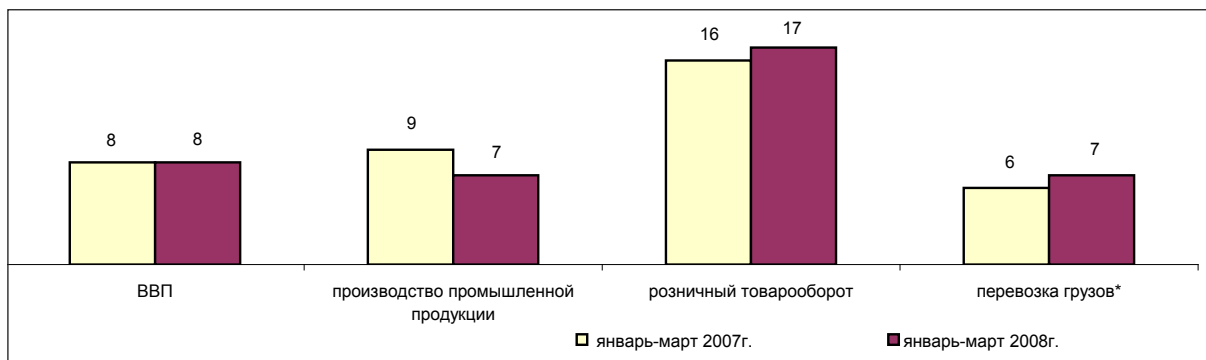
14. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-марте 2008 года, валовой внутренний продукт по сравнению с январем-мартом прошлого года в среднем по странам Содружества вырос на 8% (в январе-марте 2007 года – на 8%). Наиболее высокий рост ВВП сохранялся в Азербайджане (на 13,8%) и Беларуси (на 10,5%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

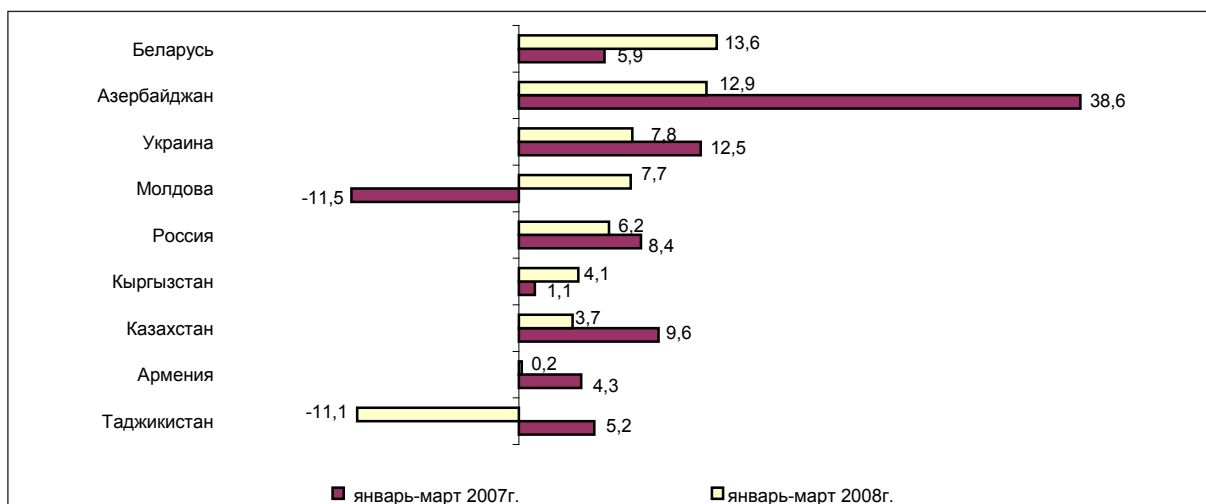

* Без трубопроводов.

Промышленное производство в январе-марте 2008 года по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем по странам Содружества возросло на 7% (в январе-марте 2007 года – на 9%). Наиболее высокий прирост производства зафиксирован в Азербайджане и Беларуси (соответственно на 12,9% и 13,6%). Снижение объема промышленной продукции произошло в Таджикистане (на 10,1%).

Промышленное производство в странах Содружества

в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-марте 2008 года по сравнению с январем-мартом предыдущего года в среднем по странам Содружества составил 126% (в январе-марте 2007 года - 108%). В марте 2008 года по сравнению с февралем цены производителей промышленных товаров в среднем по СНГ увеличились на 2% (в аналогичном периоде прошлого года – снизились на 0,1%). В Казахстане, Кыргызстане, Таджикистане и Украине цены производителей в промышленности возросли на 5-8%.

Сельское хозяйство. Животноводство. К 1 апреля 2008 года поголовье крупного рогатого скота в хозяйствах всех сельхозпроизводителей по сравнению с соответствующей датой предыдущего года в среднем по странам Содружества сократилось на 1% (в прошлом году - на 0,4%), в том числе коров - на 1% (на 2%); свиней – на 6% (увеличилось на 12%); овец и коз – возросло, как и на 1 апреля 2007 года, на 5%.

Скота и птицы на убой (в живом весе) в январе-марте 2008 года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года в странах Содружества хозяйствами всех категорий произведено в среднем на 6% больше, чем в январе-марте 2007 года (в январе-марте 2007 года - на 9% больше), молока – на 2% (на 1%); яиц – на 1% меньше (на 3% больше).

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал в январе-марте 2008 года в странах Содружества увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем на 20% (в январе-марте 2007 года – на 19%).

В январе-марте 2008 года в странах Содружества за счет всех источников финансирования введено в эксплуатацию общей площади жилых домов в среднем на 8% больше, чем в аналогичном периоде прошлого года (в январе-марте 2007 года – в 1,5 раза больше).

Транспорт. В январе-марте 2008 года объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с аналогичным периодом прошлого года в среднем по странам Содружества увеличился на 7% (в январе-марте 2007 года – на 6%), грузооборот – на 9% (на 10%).

В январе-марте 2008 года пассажирооборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с январем-мартом предыдущего года в среднем по странам Содружества увеличился на 1% (в январе-марте 2007 года – снижение на 2%), перевозки пассажиров на 6% (в январе-марте 2007 года увеличился на 4%).

Потребительский рынок. В январе-марте 2008 года по сравнению с аналогичным периодом 2007 года реальный объем розничного товарооборота (в постоянных ценах) в странах Содружества возрос в среднем на 17%.

Цены на потребительском рынке. В январе-марте 2008 года инфляция была выше, чем в соответствующем периоде прошлого года. За рассматриваемый период наибольший рост потребительских цен отмечался в Азербайджане (16,5%), Кыргызстане (22,4%), Таджикистане (26,2%) и Украине (22,5%).

В марте 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года самый высокий темп роста потребительских цен отмечен в Украине (на 9,7%), Азербайджане (на 8,0%) и Кыргызстане (на 6,1%).

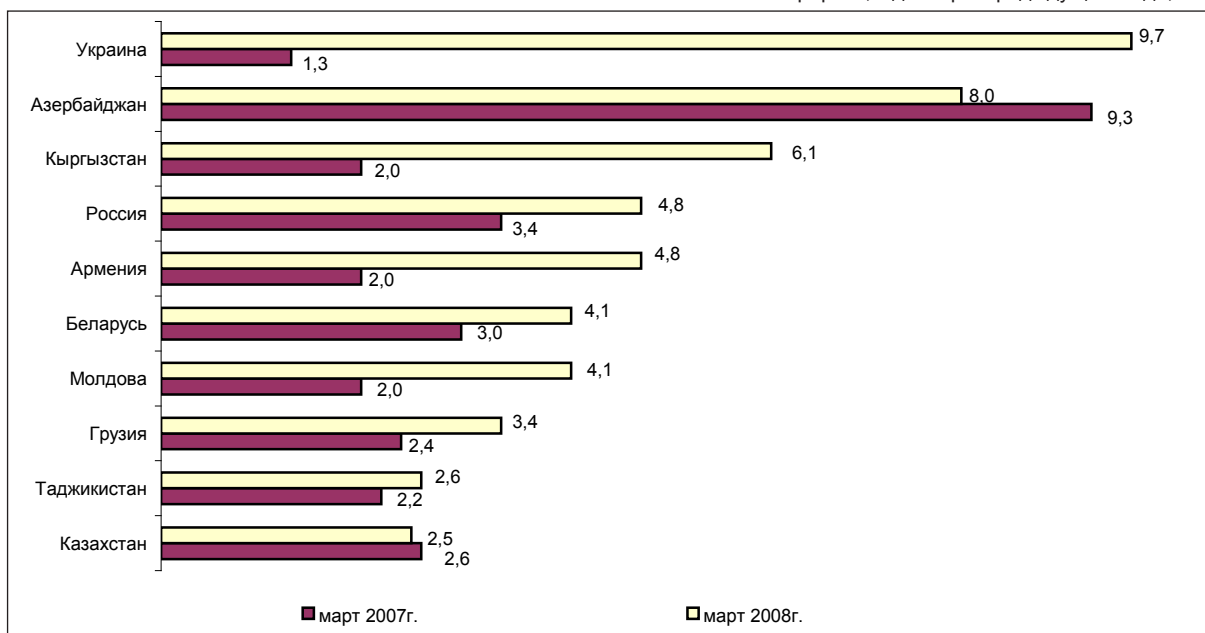
Наибольший прирост цен на продовольственные товары в марте 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года отмечен в Азербайджане (на 11,6%), Молдове (на 7,4%), Кыргызстане (на 6,7%) и Армении (на 6,5%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 3,7%.

В марте 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Кыргызстане (на 4,6%) и Азербайджане (на 3,0%). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 1,6%.

Наибольший прирост цен на платные услуги в марте 2008 года по сравнению с декабрем 2007 года отмечен в Беларуси (на 9,5%), России (на 7,5%) и Таджикистане (на 7,4%). В Казахстане прирост цен на платные услуги составил 1,8%.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

прирост; к декабрю предыдущего года, в %

Финансы. На валютных рынках стран Содружества в марте 2008 года продолжались снижение курса американской валюты и рост в большинстве стран курсов единой европейской валюты к национальным валютам.

К концу марта по сравнению с концом февраля текущего года курс доллара США оставался неизменным в Туркменистане и Украине; в Азербайджане - снизился на 1,4%, Армении - на 0,2%, Беларуси и Казахстане - на 0,1%, Грузии – на 5,0%, Молдове – на 5,2%, России – на 2,5%, Таджикистане - на 0,5%.

В марте текущего года в странах Содружества наблюдалось укрепление курса единой европейской валюты к национальным валютам. К концу марта по сравнению с концом февраля текущего года курс евро к национальным валютам возрос: в Азербайджане – на 2,7%, Армении и Украине – на 4,5%, Беларуси – на 4,3%, Казахстане – на 4,2%, Кыргызстане – на 6,7%, России – на 1,8%, Таджикистане – на 4,4%, Узбекистане – на 7,1%; в Грузии и Молдове - снизился на 0,8%, Туркменистане – на 1,7%.

К концу марта 2008 года по сравнению с началом года курс евро к национальным валютам вырос во всех странах: в Азербайджане – на 5,6% (прирост по сравнению с концом марта 2007 года составил 13,6%), Армении – на 8,8% (0,6%), Беларуси – на 6,8% (18,4%), Казахстане - на 7,4% (15,4%), Кыргызстане – на 10,3% (13,3%), Молдове - на 0,7% (0,3%), России - на 3,1% (6,9%), Таджикистане – на 6,5% (18,1%), Туркменистане – на 0,7% (10,7%), Узбекистане – на 10,0% (23,2%), Украине – на 8,8% (18,3%); в Грузии курс евро снизился за январь-март 2008 года на 0,2%, а по сравнению с концом марта 2007 года - вырос на 2,8%.

Внешняя торговля. В январе-феврале 2008 года внешняя торговля товарами стран Содружества развивалась достаточно высокими темпами. По сравнению с январем-февралем 2007 года общий объем внешнеторгового оборота увеличился в Таджикистане и Армении соответственно - на 14% и 24%; Кыргызстане, Молдове и Грузии - на 32%, 33% и 35%, Казахстане - на 42%, России – на 53%; в Азербайджане и Беларуси – соответственно на 60% и 65%.

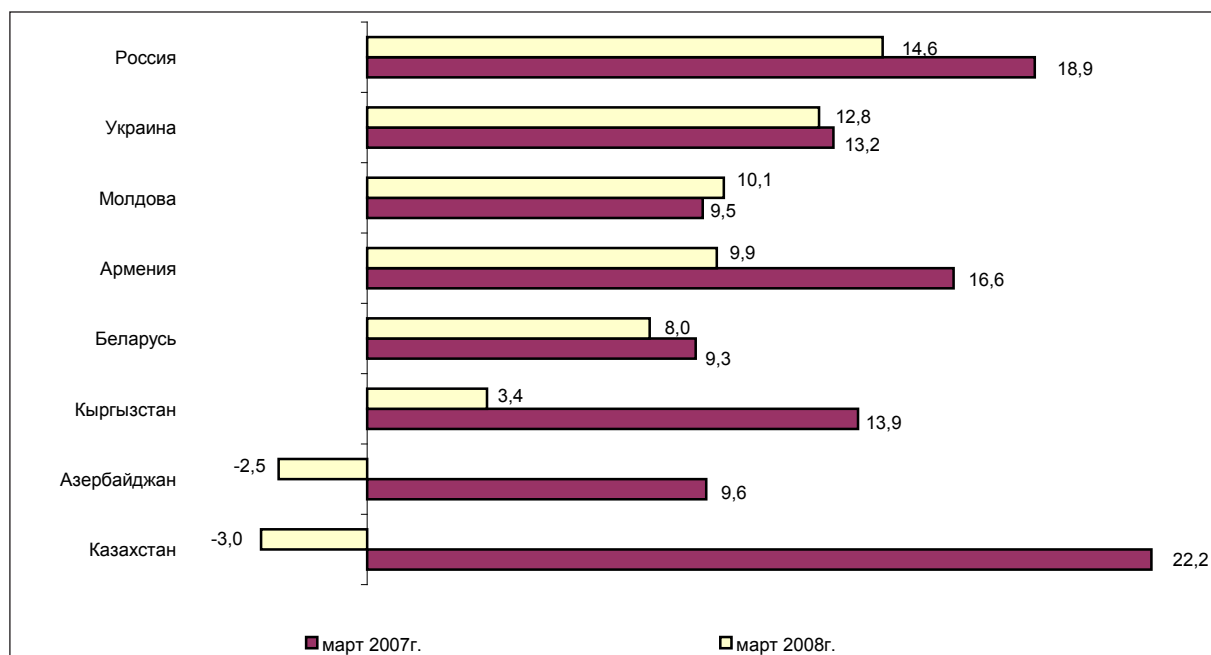
Во всех странах Содружества наблюдалось увеличение экспортно-импортных операций товарами со странами СНГ, однако доля торговых операций с этими странами возросла только в Беларуси и Кыргызстане с 56% в январе-феврале 2007 года до 59% в январе-феврале 2008 года, Молдове – с 37% до 38% и Таджикистане – с 44% до 47%, в остальных странах эта доля сократилась.

В январе-феврале 2008 года стоимостной объем экспорта товаров стран Содружества в другие страны мира вырос по сравнению с аналогичным периодом 2007 года в среднем на 54%, импорта - на 46%. Экспорт товаров в другие страны мира сократился только в Таджикистане (на 10%), импорт возрос во всех странах Содружества. Наиболее высокие темпы роста экспорта в другие страны мира отмечены в Азербайджане, Беларуси, Грузии, Казахстане, России и Украине.

Заработная плата. Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная в среднем за январь-март 2008 года составила в Азербайджане 229,8 маната, Армении – 84,4 тысячи драмов, Беларуси – 775,8 тысячи белорусских рублей, Казахстане – 55,4 тысячи тенге, Кыргызстане - 4570 сомов, Молдове - 2286 лей, России – 15508 рублей, Таджикистане – 213 сомони, Украине – 1633 гривны. Прирост по отношению к соответствующему периоду прошлого года варьировал по странам в пределах 20-46%.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в марте 2008 года, по оценке, соответствовала

275 долларам США, в марте 2007 года – 194 долларам, Армении – соответственно 211 и 201, Беларуси – 376 и 307, Казахстане – 486 и 411, Кыргызстане – 134 и 100, Молдове – 219 и 147, России – 691 и 477, Таджикистане – 69 и 46, Украине – 347 и 244 долларам США.

Рынок труда. В январе-марте 2008 года в службы занятости стран Содружества обратились около 2,6 миллионов граждан, ищущих работу. Численность незанятых граждан, ищущих работу при содействии служб занятости, по состоянию на конец марта текущего года уменьшилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года в Азербайджане на 15%, Армении – на 14%, Беларуси – на 5%, Казахстане – на 21%, Кыргызстане – на 0,4%, Молдове - на 11,5%, России – на 10%, Украине – на 18%, в Таджикистане увеличилась на 3,7%.

Число рабочих мест за рассматриваемый период во многих странах увеличилось: в Беларуси - на 19%, Казахстане – на 1%, Кыргызстане – на 10%, Молдове - на 20%, России – на 23%, в Украине - сохранилось на уровне прошлого года, в Азербайджане - снизилось на 10%, Армении - на 26%, Таджикистане - на 8%.

Численность граждан, признанных безработными, в числе незанятых граждан, обратившихся в службы занятости в январе-марте 2008 года в Азербайджане составила 12,5% (в январе-марте 2007 года – 9,7%), Армении - соответственно 98,5% и 98,6%, Беларуси – 77,0 % и 73,1%, Кыргызстане – 50,0% и 57,6%, России – 60,3% и 60,7%, Таджикистане (в январе-феврале) – 27,1% и 24,1%, Украине – 58,3% и 63,3%.

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы**Бөлімдер мазмұнына
жауапты адамдар**

Бөлім атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар	Раисов Данар Дулатұлы <i>Стратегиялық жоспарлау және деректерді тарату департаменті директорының орынбасары</i>	8(7172) 74-95-22
Жалпы ішкі өнім Ақша-кредит жүйесі Мемлекеттік қаржы Төлем балансы Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Конъюнктуралық зерттеулер ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Тайжанов Қажығали Әбдиярұлы <i>Ұлттық шоттар және зерттеулер департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-59
Баға	Кривко Нина Ивановна <i>Баға статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Шағын бизнес мониторингі Кәсіпорындар мен ұйымдар қаржысы Инвестициялар Құрылыс	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы <i>Өндіріс статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-56
Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыногы	Якупова Зифа Рафиковна <i>Қызметтер көрсету статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-93-18
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Құқық бұзушылық Еңбек рыногы Еңбекақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Әсия Қаналбайқызы <i>Демографиялық және әлеуметтік статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-61

**Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан**

**Ответственные лица
за содержание разделов**

Наименование раздела	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан Основные социально-экономические индикаторы	Раисов Данар Дулатович <i>Заместитель директора Департамента стратегического планирования и распространения данных</i>	8(7172) 74-95-22
Валовой внутренний продукт Денежно-кредитная система Государственные финансы Платежный баланс Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Социально-экономическое положение стран СНГ	Тайжанов Кажигали Абдиярович <i>Директор Департамента национальных счетов и исследований</i>	8(7172) 74-90-59
Цены	Кривко Нина Ивановна <i>Директор Департамента статистики цен</i>	8(7172) 74-90-57
Промышленность Сельское хозяйство Мониторинг малого бизнеса Финансы предприятий и организаций Инвестиции Строительство	Епбаева Айгуль Токтархановна <i>Директор Департамента статистики производства</i>	8(7172) 74-90-56
Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки	Якупова Зифа Рафиковна <i>Директор Департамента статистики услуг</i>	8(7172) 74-93-18
Демографическая ситуация Заболееваемость населения Правонарушения Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна <i>Директор Департамента демографической и социальной статистики</i>	8(7172) 74-90-61